

Prvi maj, delo pred vsem

DRAGO GASPERLIN

Ob 25. aprilu so nas živo skrbele govorice, češ da se lahko državnim praznikom osvoboditve ukine v imenu sprave med fašisti in antifašisti. To bo treba kajpak preprečiti, ker zgodovinskih dejstev ni mogoče obracati kot rokavico. Odločno pa moramo nastopiti tudi za ohranitev prvomajskega praznika delovnih ljudi. Kakor se ne smejo pozabiti nacifasistična grozodejstva, da se ne bi ponovila, tako za nobeno ceno ne smemo pozabiti dogodkov iz leta 1886 v Chicagu. Tedaj je policija v krvi zadušila demonstracijo delavcev samo zaradi tega, ker so zahtevali osemurni, torej bolj človeški delavnik.

Razmere so danes drugačne, toda manj premožnim slojem prebivalstva, znotraj katerih so hočeš nočeš se zmerom tudi proletarci (kako pa naj drugače rečemo delavcu, ki mora s poldrugim milijonom lir mesečno preživljati zeno in dva otroka?), se obetajo še temnejši časi. Tako vsaj nakazujejo ekonomsko-politične smernice tistih, ki naj bi upravljali italijansko državo in njeno gospodarstvo po načelih najbolj neizprosnega liberalizma, v katerem ni ne duha ne sluha o kakšni socialni politiki.

Osrednje sindikalne organizacije in napredne sile (zlasti pa levicariji, ki se morajo globoko zamisliti nad svojimi hudimi strateškimi napakami) se naj danes obvežejo, da bodo novim oblastnikom strogo gledali pod prste, da ne bodo dovolili dodatnega obubožanja množic in bogatenja že bogatih, da bodo branili Ustavo, ki se je porodila na ruševinah fašizma in v kateri je zapisano, da temelji italijanska republika na delu. Pod geslom »Prvi maj - prvo je delo« se bodo odvijale današnje proslave na Trzaskem in Goriskem ter na mejnih prehodih obeh pokrajin. Izzvenele pa bodo tudi v težnjo po trajnem miru, kajti brez miru ne bo mogoče izvele Trsta in dežele iz gospodarske krize, ljudi to stran in onkraj meje pa rešiti strahu pred politično zaostritvijo, ki bi izvotlila težke napore za vzpostavitev tvornega in prijateljskega sožitja med Slovenci, Italijani in Hrvati.

MILAN / OFENZIVA TOŽILSTVA

Bivši politični vrh na zatožni klopi

Ekipa »čiste roke« ne bo ohromljena

MILAN - Milansko državno tožilstvo se je vklopalo na položajih. Sef tožilstva Francesco Saverio Borrelli (na fotografiji) je umaknil prošnjo za predsedstvo milanskega prizivnega sodišča, tožilca Antonio Di Pietro in Piercamillo Davigo pa ne bosta nasledla skusnjava po politični karieri.

Milansko tožilstvo je strnilo vrste, da bi ne bi bila ohromljena preiskovalna sposobnost ekipe »čiste roke«. Za to se je tožilstvo odločilo na dan, ko je od sodnika za preliminarne

preiskave zahtevalo formalno obtožbo političnega vrha prve republike v zvezi z afero Enimont. Na seznamu 37 osumljencev, ki ga je pripravilo tožilstvo, je veliko »kronanih glav« nekdanje petstranske koalicije. Med drugimi so imena Bettina Craxija, Arnalda Forlanija, Severina Citaristija, Paola Cirina Pomicina, ob njih pa je tudi tajnik Severne lige Umberto Bossi. Morebitno vpletenost KPI v afero pa bo tožilstvo se raziskalo.

Na 2. strani

JAR / ZAČELI ŠTETI GLASOVE

Nelson Mandela še vedno glavni favorit za zmago

JOHANNESBURG - V Južnoafriški republiki so včeraj začeli prešteti glasove. Po prvih neuradnih podatkih je v zahodnem delu province Cape pričakovano zmagal sedanji predsednik De Klerk, največ možnosti za zmago pa še vedno pripisujejo Nelsonu Mandeli.

Po podatkih Mandelovega gibanja ANC naj bi za kongres glasovalo kar 60 odstotkov volilcev. Neodvisna volilna komisija mora volilne rezultate objaviti do prihodnjega petka, ko se bo sestal parlament in potrdil novega predsednika Južnoafriške republike, ki naj bi prisegel 10. maja v Pretoriji.

Po neuradnih podatkih je bila volilna ude-

ležba visja od pričakovane, saj so bili volilni imeniki nepopolni, ker oblasti nimajo dovolj podatkov o temnopoltem prebivalstvu.

Mednarodni opazovalci so volitve označili kot »postene in korekne«, čeprav je pri preštevanju prihajalo do različnih nepravilnosti, Mangosuthu Buthelezi pa je že med volitvami opozoril, da na nekaterih volilnih lističih manjka zaščitni znak njegove stranke Inkatha.

V soboto je johannesbursko sodišče priprlo več kot 30 belih desnicarjev, radiu Pretoria, »simbolu upora belcev proti vladavini temnopolte večine« pa prepovedalo oddajanje.

Na 11. strani

Osimo in meje: pisana desnica hoče zaostritev odnosov s sosedi

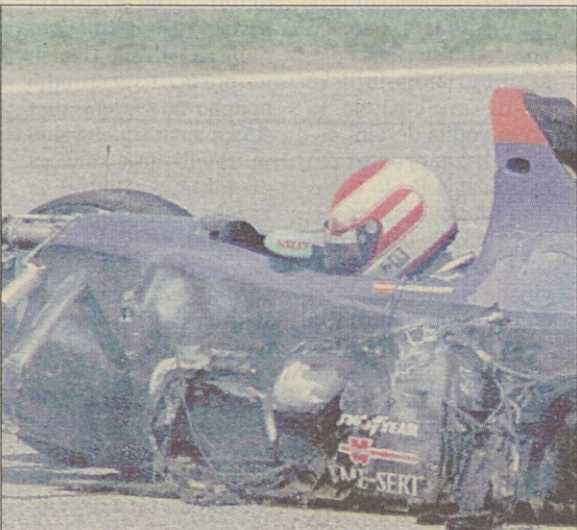
TRST - Z naslovom »Spremeniti državne meje? Zakaj ne!« se je včeraj odvijal posvet trzaskе desnice o Osimu in o odnosih s Slovenijo in Hrvaško, ki so se ga ob zelo skromni udeležbi občinstva udeležili fašisti, listarji, predstavniki nekaterih ezulskih organizacij in bivši senator PSI Agnelli, ki je zelo hvalil Srbijo.

Vsi so kajpak prepričani, da bo Berlusconi-va vlada korenito spremenila dosedanja italijanska odnosa do Ljubljane in Zagreba. Meja ne bomo spremenili niti s tanki niti z odločnejšo diplomacijo, je bilo slišati na posvetu, ampak se bodo razmere uredile in »umirile« kar same...

Na 2. strani

FORMULA 1 / SMRTNA NESREČA

Umrli avstrijski voznik Roland Ratzenberger

IMOLA - Na včerajšnjem uradnem treningu za današnje Veliko nagrado San Marina v Imoli se je smrtno ponesrečil avstrijski voznik Roland Ratzenberger, ki se je

s hitrostjo nad 300 kilometrov zaletel v zid ob progi. Kljub hitri zdravniški pomoči je približno uro po nesreči umrl.

Na 35. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Prospero Gallinari na prostosti

Včeraj so za leto dni izpustili iz zapore Prospera Gallinaria, enega od tako imenovanih zgodovinskih voditeljev Rdečih brigad, ker je hudo bolan.

Stran 2

Nobene preiskave o bencinskih bonih

Predsednik trzaskе Trgovinske zbornice Tombesi je odločno zanikal nepravilne vesti, po katerih naj bi bila v teku preiskava zaradi goljufij z bencinskimi boni.

Stran 3

Anketa o poznavanju zgodovine med maturanti

Objavljamo izide ankete našega dnevnika o poznavanju novejših zgodovine med slovenskimi maturanti na Trzaskem in Goriskem.

Stran 19 do 22

Stefanel zmagal v Pesaru

V prvi polfinalni tekmi končnice kosarkarskega prvenstva je trzaski Stefanel v Pesaru z 91:85 premagal Scavolini. Popoldne je bolonjski Buckler s 79:72 premagal Glaxo iz Verone

Stran 36

Kakor je že navada, so v marsikateri vasi v trzaski okolici sinoči dvignili tradicionalni maj, kakršnega vidimo na sliki in ki naj izzveni v najboljše voščilo vsem delovnim ljudem ob prvomajskem prazniku. Današnji dan naj pomeni vsem demokratom, Italijanom in Slovencem, dan spomina na preteklost, ki naj oplaja naše skupne napore za izgradnjo vedrejšje, pravičnejše in bolj umirjene prihodnosti. To je potrebno se zlasti v teh obmejnih krajih, kjer velika večina prebivalstva želi miroljubno sožitje in tvorno sodelovanje.

Vse zadnje novosti pri

EDI MOBILI

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3 - Tel. (040) 820766

Kuhinje:

moretuzzo

fantoni

MINOTTI

GRATTAROLA

MILAN / TOŽILSTVO ODKLANJA VABILO POLITIKE

Ekipa »čiste roke« ohranja svojo udarno moč

Borelli, Di Pietro in Davigo ne zapuščajo poola

MILAN - Milansko državno tožilstvo se je vklopilo na položajih. Ob nevarnosti, da bi kdo lahko okrnil dosedanje izsledke preiskave o podkupninski aferi ali pa bi z amnestijo poskusil pomiliti vpletene politike, je tožilstvo strnilo vrste in sklenilo, da z neokrnjeno ekipo nadaljuje svoje delo.

To je bil smisel uradnega sporočila, ki ga je prebral šef državnega tožilstva Francesco Saverio Borrelli. V sporočilu je receno, da tožilca Antonio Di Pietro in Piercamillo Davigo, ki sta od samega začetka sodelovala z ekipo »čiste roke«, ne bosta sprejela njima ponujenih ministrskih funkcij. Oba sodnika, piše v sporočilu, sta sicer počasena ob taki ponudbi, vendar ocenjuje, da v tem trenutku ne moreta zapustiti svojega službenega mesta na milanskem tožilstvu. Istosajno je šef tožilstva Borrelli napovedal, da je umaknil prošnjo, s katero se je potegoval za predsedstvo milanskega prizivnega sodišča.

Do tod uradno sporočilo. V prostem pogovoru z novinarji je Borrelli pojasnil, da »se nihče od nas nima za nenadomestljivega, zdelo pa se nam je primerno ohraniti operativnost ekipe, ki je dve leti vodila preiskavo »čiste roke«. Zlasti v trenutku, ko grozi nevarnost načrtov za sibiitev sodstva, bi vsaka sprememba v ekipi »čiste roke« lahko ohromila učinkovitost preiskave«.

Borrelli je v prejšnjih dneh večkrat posvaril pred naklepi nekaterih sil, ki bi hotele ohromiti učinkovitost sodstva, v in-

terviju za milanski tehnik Panorama pa je celo poudaril, da nekateri projekti spominjajo na Načrt za demokratizacijo Italije, ki ga je pripravil veliki mojster framasonske lože P2 Licio Gelli (loža je bila kot prevratniška organizacija v osemdesetih letih razpuščena z odlokom notranjega ministrstva).

Zelo pomembna pa je odločitev Borrellija, Di Pietra in Daviga, da nadaljujejo delo v ekipi »čiste roke«, ker je bila uvod v drugo odločitev milanskega tožilstva. Potem ko je sodni senat milanskega kazenskega sodišča obsodil na osem let ječe poslovneza Sergia Cusanija, ki je bil vpleten v podkupnine v zvezi z Enimontom, je tožilstvo včeraj sklenilo, da zahteva proces za ves politični vrh prve italijanske republike in tudi za enega najvplivnejših politikov druge republike, tajnika Severne lige Umberta Bossija.

Tožilstvo je, kot je v nadaljevanju novinarske konference povedal Francesco Saverio Borrelli, zahtevalo, naj sodnik za preliminarne preiskave Italo Ghitti formalno obtoži 37 politikov in podjetnikov, ki so kot preiskovane osebe pričali na procesu proti Sergiu Cusaniju, da jim bo kazensko sodišče lahko sodilo. Politike milansko tožilstvo dolži kršitve zakona o javnem finansiranju strank in nedovoljenega prisvajanja, podjetnike pa lažnih sporočil skupščinam družabnikov.

Na seznamu obtoženih ne manjka »krononanih glav«. Na njem so imena tajnika Severne lige Umberta Bossija, bivšega tajnika socialistične stranke Bettina Craxija, bivšega tajnika Krščanske demokracije Arnalda Forlanija, bivših tajnikov PSDI in PLI Carla Vizzinija in Renata Altissima, bivšega upravnega tajnika KD Se-

verina Citaristija, bivšega proračunskega ministra Paola Cirina Pomicina, bivšega predsednika Montedisona Giuseppeja Garofana in bivšega pooblaščenega upravitelja Carla Same. Poleg teh pa se veliko poslancev. Tožilstvo je tudi dodalo, da doslej se ni moglo ugotoviti, ali je v okviru afere Enimont plačana milijarda lir podkupnine bivši KPI. Zato bo to zadevo se raziskovalo.

Skratka, milansko tožilstvo hoče nadaljevati z delom, ki ga je začelo pred dvema letoma in ki je razgalilo korupcijo v italijanskih palacah oblasti. Kdor bi hotel izbrisati te dozeke, kdor bi hotel oprostiti političnemu vrhu prve republike, mora računati z odporom milanskega tožilstva. In če bi hotel vztrajati pri amnestiji, bo moral javno, pred vso italijansko javnostjo, prevzeti svoje odgovornosti.

Francesco Saverio Borrelli

Antonio Di Pietro

REVIZIJA MEJE / POSVET TRŽAŠKE DESNICE

»Ne s tanki, a le s potrpljenjem..«

Spet napadi na Slovenijo in Hrvaško

Udeleženci včerajšnjega posveta tržaške desnice o vzhodni meji (Foto KROMA)

TRST - Pisana trzaska desnica - od fašistov pa vse do najbolj zmernih združenj istrskih beguncev - je prepričana, da bo Rim z novo vlado radikalno spremenil svoj odnos do Slovenije in Hrvaske. »Enotna italijanska fronta« je k večerajšnjemu omizju z naslovom »Spremeniti meje? Zakaj ne!« povabila ljudi, ki imajo o aktualnih političnih zadevah nemara različna mnenja, so si pa enotni pri revansističnih in nacionalističnih stališčih do vzhodnih sosedov. Po njihovem je bila Italija skoraj 50 let prizanesljiva do Jugoslavije in potem do Slovenije in Hrvaske, z nedavno volilno zmago desnice pa se morajo sedaj stvari krepko spremeniti.

Roberto Menia, poslanec neofašistične Na-

cionalnega zavezništva, je obsel delikatno vprašanje mej in zahteval popolno iznícenje Osimskih dogovorov. Izrazil je upanje, da bo nova rimska vlada postavila veto na vsakršno sodelovanje Ljubljane in Zagreba v Evropsko unijo. Poslanec Severne lige Gualberto Niccolini (ni jasno, v čem se njegova stališča razlikujejo od neofašistov) pa je napovedal, »da bo nova italijanska oblast v kratkem obracunala s trzasko italijansko-slovensko mafijo, ki vodi odnose s Slovenijo in s katero vneto sodeluje tudi slovenski zunanji minister Lojze Peterle«.

Nekdanji socialistični senator Arduino Agnelli je dejal, da so meje po Helsinski listini nedotakljive, obstaja pa tudi možnost sporazumnih

sprememb. Rim mora po njegovem postaviti tudi vprašanje sedanjih nepravilnih mej, saj bo le tako lahko okrepil svojo (danes sibko) pogajalsko moč. Njega vsekakor ne skrbijo meje, od Berlusconijeve vlade pričakuje, da bo v pogajanja za revizijo Osima vključila tudi Srbijo, ki jo nekdanji senator tako silno občuduje in podpira. Zahtevo po globalni zaščiti Slovencev v Italiji je ocenil za prakomunistično, Rim po njegovem dosledno spoštuje vse obveze do slovenske manjšine.

General Rodolfo Caccamo je prepričan, da Slovenija - tako danes kot včeraj - hrepeni po aneksiji Trsta, kot se lahko jasno razbere tudi iz slovenskih solskih knjig. Trst je danes, tudi strateško gledano, v nevarnejšem položaju kot v preteklosti, ko je imel za sosedo Jugoslavijo, ki je bila vendarle neuvrščena, Slovenija in Hrvaska pa očitno nista. Caccamo se je tudi vprašal, kako bi reagirala Italija, če bi v Istri Zagreb in potem se Ljubljana sprožila etnično čistko proti tamkajšnji italijanski skupnosti. Napovedujejo se res spodbudni in miroljubni scenariji!

»Zanimiv« je bil tudi poseg zgodovinarja Antonia Seme, ki je rekel, da je Slovenija tudi z novo osimsko afero aktivirala ves svoj veliki propagandistični aparat. Pozval je Italijo, naj ne zaostruje problema državnih mej, ker se itak stvari v Istri na neki način same urejujejo. Istrska regionalna dieta se vse bolj oddaljuje od Zagreba, v Sloveniji pa Koper, Izola in Piran vse odločneje scitijo svoje predvsem gospodarske interese, ki jih centralna oblast vse bolj ogroža. Na vzhodni meji torej ni treba ne tankov, niti ne agresivnejše diplomacije, le malo potrpljenja...

Sandor Tence

RIM / ZARADI ZDRAVSTVENIH RAZLOGOV

Prospero Gallinari je prišel iz zapora

RIM - Včeraj je prišel iz zapora se zadnji član zgodovinskega jedra Rdečih brigad, in sicer Prospero Gallinari. Pravzaprav ne zapuška rimske jetnišnice Rebibbia dokončno, ampak so mu dosmrtno kazen za leto dni zamrznili, ker je hudo bolan. Po letu 1982 je imel več infarktov, zaradi česar so mu odprli srce in mu vsadili tri by-passe, vendar se mu je stanje neprestano slabšalo; ima namreč tudi poškodovane možgane, kar je posledica kirurškega posega, s katerim so mu odstranili kroglo.

Gallinari se je rodil 1. januarja 1951 v Reggio Emiliji v kmečki družini. Po članstvu v mladinski komunistični organizaciji se je priključil skupini, v kateri so bili

Pelli, Franceschini, Bonisoli, Azzolini, Ognibene in Paroli, ter se z njimi kaj kmalu spustil v oborožen boj proti državi. Leta 1972 je vstopil v ilegalo pod vzdevkom Gallo, dve leti pozneje pa so ga aretirali skupaj z Alfredom Buonavito v ukradenem avtomobilu. Ob aretaciji je policiji dejal, da je politični ujetnik. Januarja 1977, le slab mesec pred iztekom zaporne kazni, je pobegnil iz ječe, leto kasneje je bil z vojaškega krila RB in sodeloval pri ugrabitvi Alda Mora, a se je ob slovesu od veljaka KD razjokal. Skesanito teroristi so trdili, da je Mora ustrelil sam Gallinari, vendar je odgovornost za to potem prevzel Mario Moretti. Pač pa je bil Gallinari

Morov ječar in naj bi unčil politikove dokumente. Spet so ga aretirali leta 1979 v Rimu, in to po oboroženem spopadu s policijo, v katerem je bil ranjen v glavo. Avgusta 1981 se je v palmijskem zaporu ozečil z Anno Lauro Bragetti, 24. januarja 1983 pa so ga obsodili na dosmrtno jeco.

Prospero Gallinari se ni nikdar ogradil od terorizma, vendar je oktobra 1988 skupaj s kolegi podpisal listino, v kateri je pisalo, da je oborožena boja zoper državo konec. Zdaj bo nekaj dni pri prijatelju v Rimu, nato bo odpotoval domov v Reggio Emilijo. S casnikarji se noče govoriti, pač pa današnji Unità objavlja njegovo zahvalo vsem, ki so mu pomagali iz ječe.

Papežu Woytili gre na bolje

RIM - Papež Karol Woytila se po včerajšnji operaciji počuti bolje in njegov organizem je pozitivno reagiral na terapijo.

Tako je povedal novinarjem prof. Corrado Manni, ki v polikliniki Gemelli vodi oddelek za anestezijsko. Po zdravnikovih besedah je papež včeraj popoldne ob 17. uri somaseval z najožjimi sodelavci. Prof. Manni je tudi dejal, da bi bilo priporočljivo, če bi Woytila nekoliko omejil svojo dejavnost. Toda vse kaže, da papež ne bo prisluhnil nasvetu zdravnikov. Vatikanski glasnik Joaquin Navarro je namreč že povedal, da papež ni odpovedal, ampak samo odložil obveznosti prihodnjih tednov, med katerimi sta obiska na Siciliji in v Belgiji.

FJK IN SLOVENIJA

Skupne akcije pri zaščiti okolja

Projekt »Phare« in Kraški park

LIPICA - Skupna prizadevanja za zaščito okolja v obmejnem prostoru so bila v središču pozornosti srečanja delegacij Furlanije-Juljske krajine in Slovenije, ki sta ju vodila dezeln odbornik za prostorsko načrtovanje Paolo Gheršina in slovenski minister za okolje Pavel Gantar. Obe strani sta ugovili, da je sodelovanje na tem področju obrodilo že vrsto zadovoljivih rezultatov, treba pa je odločneje vztrajati na poti izvajanja skupnih ekoloških projektov.

Gheršina in Gantar sta na sestanku v Lipici govorila o mednarodnem razvojnem projektu Phare, ki doloca tudi sredstva Evropske unije za obmejno ekološko sodelovanje, o mednarodnem

Kraskem parku in tudi o načrtovanem vodnem depuratorju pri Ilirski Bistrici. Glede mednarodnega parka je Gheršina postavil v ospredje potrebo po večjem, tudi strokovnem sodelovanju za izvedbo tega velikega projekta, za katerega kažejo zanimanje tudi pristojna evropska telesa.

Minister Gantar se je s svoje strani obvezal, da bo to vprašanje čimprej predložil slovenski vladi, ki je, kot je dejal, zelo zainteresirana za skupni naravni park vzdolž italijansko-slovenske meje. Odbornik Furlanije-Juljske krajine je poudaril, da bi bil to nedvomno lep korak za postopno, a konkretno preseganje državne meje med Italijo in Slovenijo.

POSVET / BODOČNOST KRAJEVNIH AVTONOMIJ

Okrepiti dežele s posebnim statutom

Brecelj govoril o problemih Slovencev

TRST - Avtonomijo dežel s posebnim statutom je treba ohraniti in celo okrepiti, nikakor pa je ne ukinjati v korist kakih makrodežel, o katerih se v zadnjih casih vse bolj govori. To je glavna misel, ki je pršla do izraza na včerajšnjem drugem delu posveta v kongresnem središču na pomorski postaji v Trstu na temo »Dežele s posebnim statutom in sistem krajevnih avtonomij«. Posvet je priredila deželna uprava Furlanije-Juljske krajine, na njej pa so sodelovali tudi deželni upravitelji iz Tridentinske-Južne Tirolske, Doline Aoste ter s Sardinije, kakor tudi številni predstavniki krajevnih uprav in raznovrstni izvedenci.

Včerajšnji del posveta je uvedel predsednik deželnega odbora Renzo Travanut. Pri utemeljevanju, zakaj bi Furlanija-Juljska krajina morala uživati se večjo avtonomijo kot doslej, je opozoril na njeno sodelovanje s sosednjimi državami ter na prisotnost slovenske manjšine v Italiji ter italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem. Sicer pa je Travanut govoril o nekaterih problemih urejanja krajevnih uprav, ki je na osnovi ustavnega zakona 2 iz leta 1993 pršla pod pristojnost dežel s posebnim statutom.

Odločno negativno stališče proti vsrkanju Furlanije-Juljske krajine v kako makrodeželo sta nato med drugimi izrazila predsednik Združenja občin

Furlanije-Juljske krajine Luciano Del Frè in predsednik Združenja pokrajin FJK Sergio Chiarotto, prof. Sergio Bartole pa je razmišljal o problemih dedecentralizacije, kakor se postavljajo z že umenjenim ustavnim zakonom 2 iz leta 1993, pa tudi v sedanjem trenutku v Italiji, v katerem se vse bolj govori o federalizmu.

V razpravo je med drugimi posegel tudi deželni tajnik SSk Martin Brecelj ter prikazal nekatere probleme, ki posebej zulijo slovensko manjšino. Opozoril je, da je Dežela Furlanija-Juljska krajina dobila posebno avtonomijo tudi zato, ker v njej prebiva slovenska manjšina, oziroma pa je dejstvo, da Slovenci kot edina izmed priznanih manjšin v državi se vedno ne uživamo primerne zaščite. Brecelj se je zavzel za to, da bi dežela FJK dobila večje pristojnosti tudi manjšinskem področju, da bi v mejah svojih prostornosti uvedla minimalno zagajenost zastopstvo Slovencev v izvoljenih telesih, pa tudi da bi ohranila KGS, čeprav se le-ta ne sklada s sedanjimi vsehdržavnimi normami.

Posvet se je zaključil z okroglo mizo, pri kateri o sodelovali predstavniki vseh starih sodelujočih dežel s posebnim statutom. Ob sklepu je predsednik deželnega sveta FJK Degano napovedal, da se bodo takšni posveti nadaljevali.

Z včerajšnjega zasedanja na Pomorski postaji o deželah s posebnim statutom

1. MAJ / POMENLJIVE IZJAVE SCALFARA, NAPOLITANA IN TRAVANUTA

Današnji »praznik dela« bo »praznik za delo«

Shodi v Trstu, Miljah, Nabrežini in na meji ter budnice na Krasu

RIM, TRST - Tokratni 1. maj bo za CGIL, CISL in UIL v marsikaterem pogledu svojstven. Najprej zato, ker ga bodo idealno povezali s pravkarsnjimi proslavami ob 25. aprilu oziroma z vlogo delovnega sveta za casa osvobodilnega boja in osrednjo prvomajsko manifestacijo priredili v Turinu, kjer so bile marca 1944 v tovarnah množične stavke, ki ostanejo zapisane z zlatimi crkami v zgodovini delavskega gibanja. Drugače pa zaradi tega, ker bo to prvi praznik dela pod okriljem druge republike, kar postavlja sindikat pred nove izzive; enega predstavlja gotovo okolščina, da bo moral slej ko prej dokončno razrešiti vprašanje lastne avtonomije nasproti političnemu sistemu, ki se je tako temeljito preobrazil, drugega pa odločno prodiranje samostojnih sindikalnih organizacij, ki si iščejo prostor pod soncem in polemiki z osrednjimi tremi, čes da edini resnično zastopajo interese širokih plasti delovnih ljudi. Najhujsi izziv pa je seveda v zdajšnji ekonomski krizi, ki je menda najgloblja v drugem povojnem obdobju in bi kazalo spričo tega 1. maj preimenovali iz »praznik dela« v »praznik za delo«. Stokovnjaki Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) napovedujejo, da se bo stopnja brezposelnosti v Italiji povzpela prihodnje leto se za 2 odstotka, a že zdaj znaša 10,3 odstotka (se enkrat toliko pa na jugu), medtem ko se suče v drugih razvitih državah okoli 8,2 odstotka!

Izjave Scalfara in Napolitana

»Trmasto bom poudarjal problem dela,« je zatrdil včeraj državni poglavar Oscar Luigi Scalfaro misleč na današnjo slovesnost podeljevanja priznanj najzaslužnejšim pri delu. Bivši predsednik poslanske zbornice Giorgio Napolitano pa je za današnji uvodnik milanskega dnevnika Il Giorno med drugim zapisal: »25. april nam je narekoval potrditev vrednot odpornosti kot idealnih vodil državi in državljanom v njihovem vsakdanjiku. Nezanemarljiv del teh vrednot pa tvorijo dolžnost, da smo solidarni, načeli o enakosti in vzajemnosti, pravica do dela in pravice, ki jih imajo delovni ljudje, katerim je namenjen ta praznik. Te vrednote naj ima za svoje tudi čim

sirši krog družbenih in političnih sil, ker je edino tako mogoče reševati konflikte znotraj podjetij in med skupinami z različnimi interesi.« Prvi maj bo počastil z ustrežno homilijo tudi bolonjski nadškof Giacomo Biffi.

Poslanica Renza Travanuta

Enako bodo uglasene tudi prvomajske manifestacije v Furlaniji-Juljski krajini, katere predsednik Renzo Travanut je naslovil prebivalstvu posebno poslanico. V njej piše, da bodo kmalu ustanovili »deželni svet za ekonomijo in delo«, hkrati pa začeli uresničevati »program industrijske politike« za splošen družbeni in gospodarskih razmah v deželi in za pospešitev zaposlovanja.

Toda preidimo k seznamu današnjih prireditev, potem ko so nekatere bile že včeraj v znamenju osvoboditve, npr. v Bazovici, na Proseku, v zgornjski in dolinski občini ter v predmestju.

V Trstu, Miljah in Nabrežini

Glavni prvomajski shod bo danes ob 10.30 na Trgu Unità. Govoril bo Luigi Angeletti (UILM), v slovenščini pa Daria Gherlani (CISL). Ob 11. uri koncert godbe »G. Verdi«. Zbirališča ob 8.30 na Sentjakobskem trgu, na Garibaldijevem trgu (upokojevcem) in na vogalu med Istrsko ter Orlandinijevo ulico (VZPI/ANPI), nato povorka.

V Miljah bo shod ob 11. uri na Marconijevem trgu, govoril pa bo Riccardo Devescovi (CGIL). Zbirališče ob 10. uri pred sedežem CGIL v Ul. Bacchiocco, nato povorka.

Devinsko-nabrežinski občani bodo počastili 1. maj na glavnem nabrežinskem trgu s shodom ob 11. uri. Govoril bo Flavio Dambrosi (CISL), nato nastop nabrežinske godbe in MPZ »Vesna« iz Križa. Zbirališče ob 9.30 pred Ljudskim domom v Križu, nato povorka.

Mednarodno slavlje na meji

Na slovenski strani mejnega prehoda Rabojev-Skofije, in sicer pred poslopjem Kompassa pri bencinski crpalni bo ob 12.30 pomenljivo in se zlasti v tem političnem momentu značilno prvomajsko slavlje, na katerem bodo

spregovorili po en italijanski, slovenski in hrvaški sindikalist. Poudarili bodo najodločnejšo voljo po prijateljskem čezmejnem sodelovanju, ohranitvi in utrditvi trajnega miru v teh krajih ter zaključku strahovitega konflikta na tleh druge Jugoslavije.

Budnica v vseh kraških vaseh

Danes navsezgodaj zjutraj bodo vseprek trzasko planote tradicionalne prvomajske budnice. Na Vzhodnem Krasu bo za budnico poskrbel godba »V. Parma« iz Trebe, ki bo obsla seveda tudi Gropado, Padrice, Bane in Ferluge.

V Bazovici bo budnica povezana s polaganjem vencev k spomeniku padlim vaščanom, nakar bo spreved na pokopališče, kjer bodo položili venec na grobnico junakov Jugoslovanske armade, ki so padli v bitki za osvoboditev Bazovice.

Na Zahodnem Krasu se bodo budnice odvijale ob zvokih proeske godbe, in sicer po vrsti pri Brisčkih, v Repnici, Zgoniku, Salezu, Samatorci in Gabrovcu. Iz drugih vasi nam o budnicah niso poročali.

Padlim na Kontovelu in Proseku

Na pobudo VZPI/ANPI bo danes polaganje vencev k spomenikoma padlim za svobodo na Kontovelu in Proseku. Spreved s proesko godbo na celu bo krenil ob 8.30 izpred Sosceve hiše.

Praznovanje SKP na Opčinah

Na dvorišču openskega Prosnetnega doma se bo nadaljevalo danes v prireditvi krožka »Kras« (SKP) dvodnevno prvomajsko slavlje. Ob 12. uri odprtje kioskov, ob 17.30 pozdravni govor in nastop proeske godbe na pihala, od 19. ure pa ples ob zvokih ansambla »Krt«.

Drugi dan slavlja DSL v Križu

Na vrtu Ljudskega doma v Križu bodo v okviru dvodnevnega praznovanja 1. maja v organizaciji DSL danes ob 15. uri odprli kioske, ob 17. uri bo nastop godbe, ob 18. uri govora devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Depanherja in sen. Darka Bratine, od 19. ure pa ples z ansamblom »Sound«.

TRST / PO OBJAVI LAŽNE VESTI O PREISKAVI GLEDE BENCINSKIH BONOV

Tombesi argumentirano zavrnil poskus blatenja Trgovinske zbornice

TRST - »V tem vrtincu spreminjanja, ko se staro umika novemu ali tako imenovanemu novemu, smo vsi na muhi. Trst je povrhu tudi zelo spolitizirano mesto in včasih pretirano emotivno, zato je težko biti miren. Sam namreč sodim v vrste porazenih, o tem ni dvoma, vendar sem zadovoljen, da se je staro končalo, ker tako ni bilo več mogoče nadaljevati. Tudi jaz sem torej lahko na muhi, ne more pa biti na muhi Trgovinska zbornica, ustanova, ki sem jo vedno vodil ločeno od politike.« Tako je predsednik trzasko Trgovinske zbornice, Giorgio Tombesi včeraj odgovoril na »napad« na ustanovo, za katerega sicer ne ve, kdo ga je sprožil, a si predstavlja, s katere (politične) strani prihaja.

Vse se je začelo v petek popoldne, ko je v uredništvu dveh trzaskih dnevnikov prišel namig, po katerem naj bi Finančna straža »obiskala« urade posebnega podjetja za bencinske kontingente in same Trgovinske zbornice (v katere okvir podjetje sodi) z namenom, da preveri, ali število upravičencev, ki so prejeli bencinske bone, ustreza številu avtomobilov v obtoku. Eden od obeh dnevnikov vesti ni objavil, ker je ni bilo mogoče preveriti

(enako smo se ravnali tudi v našem uredništvu), medtem ko je drugi »novico« objavil, čeprav s pogojnikom. Skoda je bila torej storjena in predsedniku Zbornice ni preostalo drugega, kot da je včeraj na vrat in nos sklical novinarje in vso zadevo natanko pojasnil.

Predvsem Finančna straža ni izvedla nobene preiskave, tako kot tudi ni v teku nobena preiskava o razmerju med številom bonov in avtomobilov. To sicer ne izključuje možnosti, da posamezniki na tak ali drugačen način goljufajo (npr. dvignejo bone za vozila, ki jih potem zavržejo med staro zezezo) in da na račun katerega od njih poteka preiskava, toda na dlani je, da Trgovinska zbornica v tem primeru ni preiskovana, ampak oskodbena stranka. Tombesi je nato podrobno pojasnil mehanizme upravljanja bencinskih kontingentov in letošnji incident z boni, izpostavil pa je nevarnost, da bi zahteva Severne lige po raztegnitvi bencinskih kontingentov na vse deželno ozemlje povzročila v že sicer neevoljnim Bruslju ravno nasprotni učinek, da bi namreč morali ukiniti obstoječe kontingente za obmejni pas.

V.B.

Predsednik Trgovinske zbornice med tiskovno konferenco

EVROPSKE VOLITVE

Rebula kandidat za Strasbourg?

Odločitev najbrž danes ali jutri

TRST - Pisatelj Alojz Rebula bo najbrž med kandidati Slovenske skupnosti na listi Federalizem na evropskih volitvah 12. junija. Odločitev bo padla danes ali jutri, saj morajo torej in v sredo stranke že vložiti sezname kandidatov.

Furlanija-Juljska krajina je vključena v severovzhodno volilno okrožje, ki združuje tudi dežele Veneto, Tridentinsko-Južno Tirolsko in Emilijo-Romagnolo. Na listi DSL bo najbrž spet kandidiral tudi dosedanj evro poslanec Giorgio Rossetti, Severna liga pa se bo v deželi potegovala za izvolitev Roberta Visentina.

Učenci na vaji civilne zaščite

VIDEM - Deželna služba za civilno zaščito je včeraj v videmski osnovni soli Carducci izvedla vajo za evakuacijo, ki ji je prisostvovala tudi deželna odbornica Anna Sdraulig. Vaje se je udeležilo več kot 200 solarjev skupaj s svojimi učitelji in z ekipami občinskih prostovoljcev, Rdečega križa in združenja alpincev, ki so se urili v mehanizmah varnosti, tako neobhodnih v emergentnih razmerah. Pred vajo, ki si jo je ogledal tudi veliko staršev, so imeli učenci vrsto lekcij, na katerih so jih izvedenci za civilno zaščito pripravili na simulacijo.

Gre nedvomno za zelo pomembno vzgojno pobudo, s kakršnimi je treba začeti že v zgodnjih letih, da se v primeru nevarnosti in katastrof izognemo paniki in nepravilnemu obnašanju oseb.

NOVICE

Dr. Mazzurco v Dijaškem domu

Včeraj je obiskal Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel predsednik Sklada za Trst dr. Domenico Mazzurco. V Domu ga je sprejel predsednik Združenja Kosovel prof. Dušan Krizman, ki je s sodelovanjem ravnatelja Svaba in ekonoma Ukmarja razkazal gostu prostore in načrt za preureditev in delno povečanje doma. Skupni strošek znaša okrog 2, 5 milijard. Dr. Mazzurco je na ogledu dobil podrobno sliko stanja, vloge in potreb Doma.

Novo vodstvo Društvene gostilne na Proseku

Odbor društvene gostilne Prosek, ki je bil izvoljen na rednem občnem zboru društva 15. aprila letos, si je na prvi seji, kot predvideva društveni statut, razdelil funkcije. Za predsednika je bil izvoljen Dario Rupel, podpredsednik je Danilo Zuzic, tajnik Marino Albi, blagajnik Silvester Umek, gospodar Bruno Cibic, kletar Danilo Kocman, pomočnik kletarja Boris Pertot. (B.R.)

Delegacija Srednjeevropske omike v Gradcu

Jutri, 2. maja, bo delegacija Srednjeevropske omike obiskala Gradec, da bi pocalila 5. obletnico zloma železne zavese med Avstrijo in Madzarko. Srednjeevropska omika namreč pripisuje velik politični pomen temu dogodku.

Sporočilo KZ

Kmečka zveza razposilja v teh dneh svojim članom obvestila o letosnjem plačevaju davka »740«, ki mora biti vplačan v mesecu maju. Obvestila so namenjena seveda le tistim članom, katerim uradi Kmečke zveze izpolnjujejo ustrezne obrazce 740. Na obvestilih sta navedena dan in ura, ko naj se član KZ oglasi v njenih uradih in prinese s seboj vso potrebno dokumentacijo.

DOLINSKA OBČINA

Zasnovati zavezništva

Predstavniki SKP, DSL, SSk in PSI o sodelovanju na volitvah

Pred dnevi so se srečali v Dolini predstavniki strank SKP, DSL, SSk in PSI iz dolinske občine, da preverijo možnosti skupnega nastopa na prihodnjih občinskih volitvah.

V tem okviru so predstavniki omenjenih strank obravnavali predvsem vprašanje sodelovanja po izteku sedanje mandatne dobe občinske uprave. Se zlasti so prisotni poglobili določila novega volilnega zakona, ki uvaja večinski sistem za občinske volitve ter druge novosti. Zato so bili prisotni mnenja, da bo potrebno osnovati širša zavezništva, ki naj bi po možnosti zaobjela poleg članov sedanje koalicije tudi druge politične in družbene

sile na osnovi ustreznega programa. V tem smislu - je bilo na srečanju soglasno poudarjeno - se bodo omenjene politične skupine prizadevale, da se ustvarijo dejanski pogoji za oblikovanje taksnega zavezništva, v katerem bi se prepoznali najširši odseki politične in družbene krajevne stvarnosti, ki jim je pri srcu, da se zagotovi nadaljevanje dobrega upravljanja, narodnostnega sožitja in demokratičnega razvoja. V ta namen že sedaj vabijo k taksnemu razmisljanju vse občane in organizacije takojmenovane civilne družbe, ki med njimi delujejo in želijo prispevati k nadaljnjemu napredku dolinske občine.

KOČLJIVO VPRAŠANJE

Nabrežina: kmalu sklep o tajnici?

Na Prefekturi bo v prvi polovici tega meseca morada odločilni sestanek o vprašanju občinske tajnice, ki je že dalj časa predmet polemik in sporov na zupanstvu. To je na včerajšnji redni tiskovni konferenci napovedal zupan Giorgio Depangher, potem ko so sindikalni predstavniki občinskih uslužbencev že večkrat glasno in jasno zahtevali zamenjavo tajnice. Nekateri (skrajna desnica in deloma tudi Severna liga) so okrog vprašanja tajnice skušali ustvariti politično in celonarodnostno afero, problem pa v resnici nima prav nobenega političnega ozadja.

Depangher je glede Seljsanskega zaliva poudaril, da Občina nima pri tem primarnih pristojnosti,

ampak da je stvar v rokah stecajnih upraviteljev, ki bodo najbrž skušali prodati zemljišča v zalivu. Komu seveda še ni znano. Odločitve o tem bodo verjetno padle junija. Zupan je tako odgovoril tržaskemu poslancu Severne lige Gualbertu Niccolini, ki je v neki izjavi naprtil Občini vse odgovornosti za velike zastoje v Seljskemu zalivu.

Na tiskovni konferenci je tekla beseda tudi o usodi hotela Europa v Nabrežinskem bregu in o vladnih dekretih, ki v bistvu hromijo vse javne gradnje sirom po državi. Devinsko-nabrežinski občinski svet bo zasedal jutri zvečer. Med drugim bo vzel v pretres potrebo po reviziji občinskega statuta.

PROTEST

Edinost tudi danes na Trgu

Družbeno politično društvo Edinost prireja danes od 3.30 do 9.30 redno mesečno protestno zborovanje (53. po vrsti) na Trgu Zedinjenja Italije. Glede ure zborovanja je tako odločil kvestor tržaske pokrajine dr. Biagio Giliberti z odlokom z dne 29.4.1994.

Tokrat bodo udeleženci protestirali proti zamudi pri izvajanju določb Ustave o zaščiti manjšin in posebno proti zamudi pri zaščiti slovenske jezikovne manjšine v smislu 10. prehodne določbe Ustave, pa tudi proti stališču, ki ga je kvestor Giliberti zavzel do slovenskega prevoda svojega odloka in zapisnika o vrocitvi.

PREVOZI / VČERAJ PREDSTAVILI NOVE NAČRTE

Openski tramvaj vedno živ

Progo so odprli pred 90 leti - Tramvaj bo še vedno deloval

Na openski tramvajski postaji so včeraj predstavili novo geografsko karto, na kateri je z raznimi ilustracijami označena pot, po kateri vsak dan vozi openski tramvaj. Geografsko karto so predstavili v starem in prenovljenem tramvaju, potem ko je minilo 90 let od odprtja proge. Tramvaj so obnovili uslužbenci z Optin z namenom, da bi služil predvsem v izletniške in turistične. Predvsem pa si prizadevajo, da bi openski tramvaj spet polno zazivel in da bi ohranil vlogo, ki jo je imel v preteklih casih.

Treba je se dodati, da je nekdanji tramvajski vlačilec, označen s št. 411, najstarejše tramvajsko vozilo, ki danes obstaja in obratuje v Italiji. Tramvajsko progo Trst - Optine so odprli leta 1902 po zaslugi delniške družbe Malih železnic. Vozilo je bilo označeno s št. 1 in je obsegalo šest enot, kar je bilo za takratne čase prava senzacija. Za mehaniko tramvaja je poskrbelo Grazer Union Fabrik, ki je tudi zgradila vsa tramvajska vozila za tržasko občinsko družbo.

MALA ČRNA KRONIKA

Policisti stopili na prste trem tatičem

Zdravniku izmaknil obrazec za recepte, ga izpolnil in prišel do zaželenega zdravila

Razkrili tatu

Policija je prijavila sodnim oblastem 25-letnega Maura Fontanota iz Ul. Aquilina v Trstu 256 zaradi kraje. Mladenec je namreč 24. aprila vlomil v stanovanje družine Gallizzi v Ul. delle Linfe 6 ter iz njega odnesel zlatnino in filmsko opremo v vrednosti 5 milijonov lir.

Njegov »podvig« pa ni ostal neopažen. Fontanota so namreč videli sosedni stanovalci, in to dokaj dobro, saj so bili potem v stanju posredovati policiji zadostne podatke, da je le-ta mladenica identificirala ter ga naposled prijela. Sam Fontanot je potem preiskovalcem priznal, da je dejansko vlomil v stanovanje. Zdaj pa so se vedno v teku preiskave, da bi ugotovili,

kam je izginil plen.

Kradel na debelo

Polijski agenti so prijeli včeraj 29-letnega Rosana Roncellija in ga pospremili v koronejske zapore. Tudi on je kradel, in to kar na debelo. Ne samo, varnostniki so ga zalotili pri dejanju in ga takoj vklelili v lisice.

Mladenec za zapahi

Tržaski policisti so aretirali 44-letnega Borisa Tenceja, stanujočega v Ul. S. Zenone 3 v Trstu. Moski mora namreč odsediti 8 dni v zaporu zaradi kraje. Policisti so ga pospremili do mestne kaznilnice.

Ponaredil recept

Policija je prijavila sodnim obla-

stem 67-letnega Carmineja Rizzuta iz Istrske ul. 46 zaradi goljufije. Moski je namreč nekemu zdravniku izmaknil prazen obrazec za recept in potem ponaredil zdravnikov podpis, da bi si nabavil zdravilo Temgesic.

Zaradi prepovedanega rezila v zapor

Tržaski policisti so prijavili sodnim oblastem tudi 39-letnega Edoarda Semo iz Ul. Montedoro 48 v Trstu, ker so ga zasacili, da je v svojem avtomobilu imel prepovedano rezilo. Policisti so ga ustavili, ker se je Sema malo poprej zapletel v prepir z nekim drugim voznikom.

BANI / SODELOVALI SO TUDI ITALIJANSKI UČENCI

Ekološka akcija pri Banih: novi »make up« za Stari kal

Učenci italijanske osnovne šole Julius Kugy od Banov in prostovoljci Zadruga Ban in SKD Grad so včeraj združili svoje moči v ekološki akciji, s katero so nadaljevali čiščenje Starega kala pri Banih. Prostovoljci od Banov so že lanskega junija začeli z delom, da bi kalu vrnili nekdanjo naravno podobo. V teku let so namreč brezvestni ljudje spremenili kotanjo v pravcat smetnjak. Kal je postal odlagališče vsakovrstnih predmetov in materialov. Večji del nesnage so že pred meseci odstranili s pomočjo bagrov. Včeraj so bile na vrsti grablje, lopate in metle, s katerimi so skoraj popolnoma počistili dno kotanje.

Kakih 70 ljudi, otrok in odraslih, je v prijetnem, prijateljskem, a tudi sila delovnem vzdušju očistilo bele kraske kamne, s katerimi je tlakovano dno kotanje.

Kamenje prekriva plast ilovice, ki s svojo nepropustnostjo zadržuje deževnico. Omeniti je treba, da bo do-

bil kal potem, ko bo akcija končana, naravni videz. Postal bo tak, kakršen je bil v starih casih, brez umetnega

(cementnega) poseganja vanj. Stari kal bo dobil svoj dokončni »make up« predvidoma septembra.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozajlja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

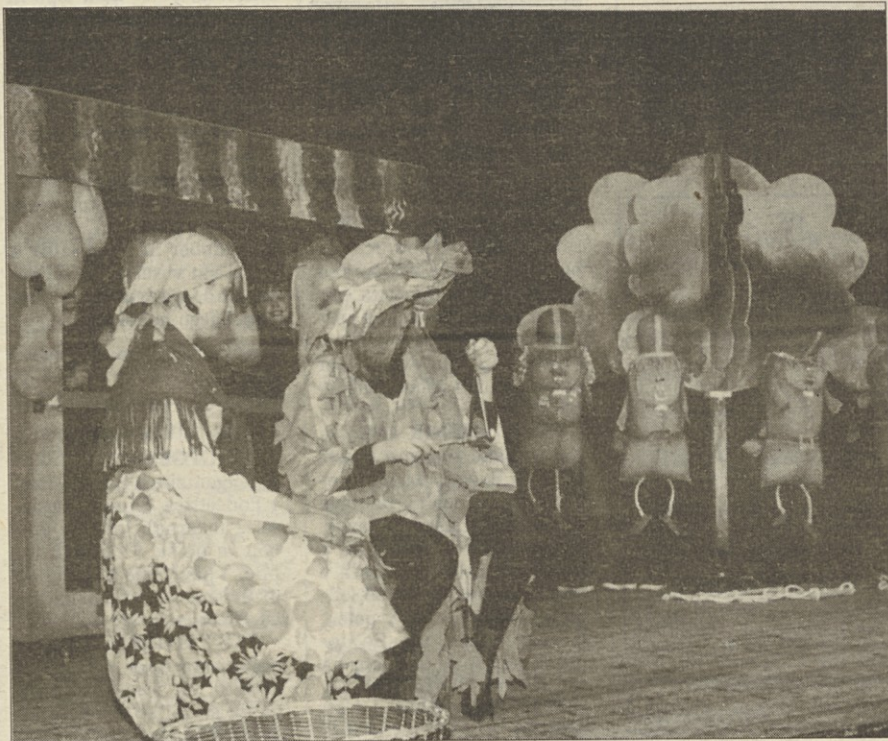

OPČINE / DRAMSKI ODSEK SKD TABOR

Izvrstna premiera igre Hruške gor, hruške dol

Lutkovni muzikal pritegnil mlado in odraslo občinstvo

NEVA LUKES

Prizor s petkove premiere lutkovnega muzikala »Hruške gor, hruške dol« (F. KROMA)

otrok in mladincev, katerih starost gre od 11. do 16. leta.

Lutkovni muzikal je bil skratka veliko prijetno presenečenje, novost, ki je že na premieri doživela priznanje in uspeh in ki bo prav gotovo deležna vse pozornosti v nadaljnjih uprizoritvah in gostovanjih.

Na petkovi premieri smo se tako vziveli v dogajanje na odru, tako pestro in živahno ter harmonično povezano s pesmijo, glasbo in plesom, da smo skoraj pozabili na zgodbo samo »Hruške gor, hruške dol«, ki ni zahtevna, a pusca režiserju in ostalim oblikovalcem predstave ter predvsem nastopajočim veliko možnosti za poživitev in popestritev do-

gajanja na odru.

Najbolj zgovorno za uspeh predstave je dejstvo, da so številni mladi gledalci najprej zelo mirno in disciplinirano sledili dogajanju na odru. Čim bolj je postajala zgodba na odru zanimiva in napeta, podkrepljena z res izredno sproščeno, za mlade zelo privlačno glasbo, tem bolj so postajali tudi sami nekakšni soakterji igralcev na odru, tako da niso samo z navdušenjem sledili ekshibicijam mladih igralcev, temveč se kar sami vključili v petje in ples. Petkov večer je bil skratka lepo doživetje tudi za nas, odraslo občinstvo. Kar naenkrat smo bili na isti valovni dolžini z mladimi, z njimi spremljali dogajanje

in doživljali posamezne vloge ter se s srcem in dušo prepustili glasbi in plesu.

Ce ima skupina, s katero se je režiserka prof. Lupinceva veliko ukvarjala in premostila mnoge težave, kot so bile razna počitniška obdobja in bolezn, predvsem pa velika angažiranost nastopajočih tudi na drugih področjih, velike zaslugе za uspeh predstave, potem si ta uspeh enakovredno delijo vsi, ki so pri njeni realizaciji sodelovali, ne nazadnje odborniki in člani domačega društva. Po vsem tem tudi ni čudno, da si je lutkovni muzikal »Hruške gor, hruške dol« ze zagotovil vrsto vabil za gostovanja in nastope.

PROST PREHOD MEJE

Pohod prijateljstva Mavhinje-Gorjansko

Na veselje mnogih je po dolgih letih končno prislo dovoljenje za odprtje poti, ki neposredno povezuje Mavhinje z bližnjo slovensko vasjo Gorjansko. Prosti prehod meje je trajal le nekaj ur, pobuda pa krepi upanje, da bodo oblasti čimprej priznale mejni prehod Gorjansko kot mednarodni. Tovrsto željo je poleg organizatorjev SKD »Cervlje-Mavhinje« in Krajevne skupnosti Gorjansko izrazila tudi množična skupina ljudi z obeh strani meje, ki so se udeležili v nedeljo, 24. aprila Pohoda prijateljstva Mavhinje-Gorjansko.

V soncnem pomladanskem dopoldnevu sta pozdravila vse prisotne predsednik SKD »Cervlje-Mavhinje« Paolo Antonic in blagajničaka društva Katja Antonic. Za dobro razpoloženje ob pomembni manifestaciji je poskrbela godba na pihala iz Nabrezine. Slovenci onstran meje, ki so se pripeljali z avtobusi ter vsi ostali udeleženci so se napotili proti meji, kjer so prisluhnili govoroma župana devinsko-nabrežinskega občine prof. Giorgia Depangherja in predsednika izvršnega sveta občine Sezana Iztoka

Bandelja. Tem je sledil nastop otroškega pevskega zbora Cekincki ter godbe Koper-Divaca.

Dolga vrsta ljudi je nato nadaljevala pohod v Gorjansko. Tu so udeleženci Pohoda prijateljstva poslušali pozdrave predsednika Krajevne skupnosti Gorjansko Radovana Subana, podpredsednika vlade republike Slovenije Poldeta Bibica in senatorja Darka Bratine. Sledil je kulturno-zabavni program s ponovnim nastopom otroškega pevskega zbora Cekincki, z nastopi pevskega zbora iz Komna, godbe Koper-Divaca ter moskega pevskega zbora Fantje izpod Grmade iz Devina skupaj z moskim pevskim zborovm Igo Gruden iz Nabrezine.

Gre omeniti, da se je pohoda udeležilo približno 1300 ljudi, ki so se v znamenju prijateljstva in pobratenja slovenskih občin združili v Gorjanskem. Ob tem so se lahko udeležili bogate loterije.

V upanju, da se bodo cilji, ki so si jih zastavili, se organizatorji iskreno zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način omogočili izvrstni uspeh Pohoda prijateljstva. (ANT)

Uspehi učencev šole župančič

Učenci slovenske osnovne šole »Oton Zupancič« so v zadnjih dneh dosegli nekaj lepih rezultatov na sportnih tekmovanjih in obsolskih pobudah. Tako je učenec 5. razreda Jurij Verč osvojil v Cecini 3. mesto na državnem tekmovanju v namiznem tenisu v kategorijah najmlajših za trofejo Topolino, preteklo nedeljo pa je na drugem tekmovanju osvojil zlato v dvojicah. Na prireditvi o ekologiji pa sta učenca 5. razreda Tanja Romano in Peter Jevnikar prejela drugo nagrado z risarskim izdelkom, ki je ocenjevalce tako prevzel, da ga bodo tiskali na majice, ki jih bodo prejel vsi udeleženci natečaja na dan podeljevanja nagrad.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROZEK KRAS

vabi na

PRVOMAJSKO SLAVJE

v Prosvetnem domu na Opčinah

Danes, ob 12. uri odprtje kioskov, ob 17.30 pozdravni govor in nastop godbe na pihala iz Proseka, ob 19. uri ples z ansamblom Krt.

SKD BARKOVLJE prireja

3. FESTIVAL

SLOVENSKE POPEVKE V TRSTU

v Kulturnem domu v soboto, 7. t. m., ob 20.30, v nedeljo 8. t. m. ponovitev ob 16. uri.

Ob spremljavi orkestra MIX, pod vodstvom Aleksandra Vodopivca, bo na sporedu 16 izvirnih popevk. Pri nagrajevanju treh najboljših bo sodelovalo tudi občinstvo. V nedeljo, ob pričakovanju na slovesno razglasitev zmagovalcev festivala nas bo zabaval carodej Viky s Tanjo. Režiser Boris Kobal, scene Peter Furlan, mentorica mira Sardoč, napovedovalca Miranda Caharija in Livij Valencic

SKD I. GRUDEN

sporoča,

da se nadaljuje vpisovanje v poletno središče ZIV-ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na igrišču SD Sokol v Nabrezini. Prijavnice dobite pri učiteljicah vrtec in šol. Za pojasnila telefon 200620

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA, 1. maj 1994
PRAZNIK DELA

Sonce vzide ob 5.53 in zaton ob 20.11 - Dolžina dneva 14.18 - Luna vzide ob 1.12 in zaton ob 10.05.

Jutri, PONEDELJEK,
2. maja 1994
BORIS

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1025,5 mb ustaljen, veter severozahodnik 9 km na uro, vlaga 68-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 14,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesco Micheli, Carlotta Lipossi, Alex Spazzal, Veronica Virginia Corsi, Caterina Primavera, Matteo Marino, Sara Lubiana, Andrea Strobbe, Bryan Iar.

UMRLI SO: 70-letna Dolores Fabiani, 78-letna Teodora Giustincich, 82-letna Nerina Pierini, 87-letni Giovanni Mislaj, 82-letni Stanislao Batic, 62-letna Elda Tripar, 86-letni Francesco Marassi, 87-letna Maria Cassio, 80-letni Argio Mazza, 83-letni Luigi Tomba in 82-letni Attilio Velari.

LEKARNE

Nedelja, 1. maja 1994
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPCINE - Proseka 3.
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).

OPCINE - Proseka ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPCINE - Proseka ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2 (tel. 361655).

Od ponedeljka, 2., do nedelje, 8. maja 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (tel. 421125), Skedenj - Ul. dei Soncini 179 (tel. 816296).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Radivoja Rovattini

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in z nami socustvovali.

Posebna zahvala naj gre gospodu Pohajaču.

SVOJCI

Opcine, Rojan,
1. maja 1994

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Romana Bizjaka-Bisiacchi

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovalcem cvetja ter vsem, ki so pocastili njegov spomin.

Zena Mira in sin Enio
z družino

Trst, 1. maja 1994

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga moza in strica

Riharda Tenceta

se iz srca zahvalujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in pocastili njegov spomin. Posebna zahvala govorniku Alojzu Markoviču predsedniku ANPIA in pevskega zboru Rdeca zvezda, nosilcem krste in darovalcem cvetja ter našim upraviteljem.

SVOJCI

Precnik, 1. maja 1994

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Franca Mahniča

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so na katerikoli način pocastili njegov spomin. Posebna zahvala monsig. Živcu, nosilcem sveč ter darovalcem cvetja.

SVOJCI

Bazovica, Opcine,
1. maja 1994

(Pogreb. podj.-Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Ob boleci izgubi našega draga

Slavka Bukavca

se iz srca zahvalujemo vsem, ki so na katerikoli način pocastili njegov spomin. Posebna zahvala dr. Petru Starcu, pevcem in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Prosek, 1. maj 1994

Zapustila nas je naša draga

Cvetka Zidarič por. Jablanšček

Od nje se bomo poslovili jutri, 2. t.m., ob 12. uri na pokopališču v Devinu.

Zalujoci svojci

Tržič, Trst, 1. maja 1994

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način pocastili spomin našega draga

Severia Kralja

SVOJCI

Trebece, 1. maja 1994

ZAHVALA

Svojci

Marije Pangerc vd. Sancin

se iz srca zahvaljujejo vsem, ki so pocastili njen spomin in ki so jo spremili na zadnji poti.

Dolina, 1. maja 1994

Majenca '94

Dolina, 6., 7., 8., 9. in 10. maja 1994

PETEK, 6. MAJA od 20. do 22. ure ljudsko ocenjevanje vin v dvorani Albina Grmeka Mladinskega krožka, ob 20. uri odprtje umetniških razstav v galeriji Torkla in v cerkvi sv. Martina

SOBOTA, 7. MAJA ob 18. uri otvoritev Občinske razstave domačih vin, vso noč postavljanje maja

NEDELJA, 8. MAJA ob 16. uri kulturni spored z nastopom Pihalnega orkestra Breg iz Doline in folklorne skupine Mandrač iz Kopra, ob 19. uri prihod parterjev in parterc, nato ples z ansamblom Adria kvintet

PONEDELJEK, 9. MAJA od 20. ure ples s skupino Happy day

TOREK, 10. MAJA ob 18. uri koncert Pihalnega orkestra Breg, nato slovesno podiranje maja, od 20.30 dalje ples z ansamblom Napoleon

XXXVIII. OBCINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN iz vodeno pokušno vin v sodelovanju s Trzasko enogastroonomsko skupino

KD F. VENTURINI

priređi

GLAS HARMONIKE

mednarodno netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko

danes, 1. maja, ob 14. uri
v kulturnem centru A. U. Miro pri Domju

Diamant - izpoved moje ljubezni.

OPČINE - TRST

draguljarna

malalan

NARODNA UL. 28 - TEL. 040/211465

Diamant - za vedno.

ZADNJI TEDEN IZREDNE PRODAJE

PERZIJSKIH PREPROG

po znižanih cenah

v trgovini **PODOBNIK**

Opčine - Ul. dei Salici 1

do 7. maja

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIZNICA

Ciklus predavanj o sodobni slovenski književnosti

MIRAN KOSUTA

»Sodobna slovenska literatura v Italiji«

Predavanje bo v torek, 3. maja

v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Franciška 20, ob 18. uri

KD S. SKAMPERLE

Vrdelska cesta 7 - TRST
vabi na večer z naslovom

HOMEOPATIJA

Z zdravniškega vidika bo temo osvetlila dr. BARBARA BAVDAZ v petek, 6. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih

DRUŠTVO SLOVENSKEH

IZOBRAZENECV

v Trstu

priređi ob prvi obletnici smrti pesnice LJUBKE SORLIJEVE predstavitev izdaje pesnitve

KRIŽEV POT

v ponedeljek, 2. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu. Sodelovali bodo prof. Marija Češut pisec spremnega teksta Marjan Breclj in avtor slik Franko Zerjal

KD IGO GRUDEN

vabi

na večer diapozitivov z MIRIJANO STARC o

KITAJSKI IN TIBETU

v petek, 6. t. m., ob 20.30 v društveni dvorani v Nabrežini

Včeraj je praznoval 60. rojstni dan

Enzo Foravs

Se na mnoga leta mu želijo Suzi, Franco, Ivana, Devan ter družini Santi in Plettersech.

V Nabrežini imamo astrofizika.

Paolo

Di Marcantonio

je z odliko in pohvalo diplomiral na trzaski univerzi. Z njim se veselimo, mu iskreno čestitamo in želimo obilo nadaljnjih uspehov

Klapa.

Na trzaski univerzi na oddelku za fiziko je 27. aprila z odliko in pohvalo diplomiral

Paolo

Di Marcantonio

Cestitajo in mu želijo veliko uspeha ter sreče njegovi domaci.

Nabrežina, Mavhinje, Rim.

SKD SLAVEC

RICMANJE - LOG

vabi na proslavo

100-letnice društva,

ki bo v četrtek, 5. maja, ob 20.30 v kulturnem domu v Ricmanjih

DRUŠTVO

SLOVENSKEH

UPOKOJENCEV - TRST

prireja v sredo, 4. maja, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ulici sv. Franciška 20, predvajanje filmov A. Zerjala in sicer:

MANDALA TIBET,

BENETKE film

o slikarju Brumattiju

in enominutni film

»MOZAIK«

Vabljeni

KINO

ARISTON - 14.30, 18.05, 21.40 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg. Jutri ob 17.15, 21.00.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Trappola d'amore«, i. Richard Gere, Sharon Stone, prepovedan mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dangerous Woman - una donna pericolosa«, i. Debra Winger, Barbara Hershey.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Impatto imminente«, i. Bruce Willis, Sara Jessica Parker.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Tombstone«, r. George P. Cosmatos, i. Kurt Russel.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rapa Nui«, r. Kevin Reynolds, prod. Kevin Costner.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Getaway« i. Kim Basinger, Alec Baldwin, prepovedan mladini pod 14. letom.

GRATTACIELO - 18.00, 20.00, 22.00 »My Life - Questa mia vita«, i. Michael Keaton, Nicole Kidman.

MIGNON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'amico d'infanzia«, r. Pupi Avati. Jutri 16.00, 17.30, 20.00, 20.30, 22.00 »Moana, l'amante viziosa« porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

EDEN - 15.30 - 22.00 »Moana, l'amante viziosa«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom. Jutri 16.30 - 22.00 »Porcone selvaggio«.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 »Beethoven II.«, i. Charles Grondin.

ALCIONE - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Il giardino segreto«, r. Agnieszka Holland. Jutri ob 18.30, 20.15, 22.00.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Gli amici di Peter«, i. Emma Thompson, Kenneth Branagh.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Femmine perverse«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PRIREDTIVE

SEKCIJE DSL iz Devina - Nabrežine, Kriza, Zgonika in Proseka prirejajo danes PRVOMAJSKI PRAZNIK na dvorišču kriškega Ljudskega doma.

SEKCIJA VZPI-ANPI Prosek - Kontovel sporoča, da bo danes, ob 8.30 izpred Sosceve hiše krenila povorka z godbo na celu k spomenikoma paldim v NOB na Proseku in Kontovelu, kjer bomo položili venca. Vabljeni!

KD V. VODNIK vabi vse ljubiteljske likovne umetnike iz Brega, da se udeležijo tradicionalne razstave v okviru dolinske Majence. Pripravljalno srečanje bo v prostorih galerije Torkla v torek, 3. maja, ob 20.30, odprtje razstave pa bo v petek, 6. maja, ob 20. uri. Za dodatna pojasnila sta vam na razpolago David (tel. st. 227037) ali Damiana (tel. st. 635626).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV TRST prireja v sredo, 4. maja, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20 predvajanje filmov Aljose Zerjala in sicer: MANDALA, TIBET, BENETKE, FILM O SLIKARJU BRUMATTIJU IN ENOMINUTNI FILM MOZAIK. Vabljeni!

NABREŽINSKA ZUPNIJA vabi ob mednarodnem letu družine na ogled veseloiigre »Igra zamenjav ali skupaj je lepše«, ki bo danes v zupnijski dvorani, ob 19.30. Igrajo člani gledališkega krožka SSK.

OBVESTILA

SKD I. GRUDEN sporoča, da se nadaljuje vpisovanje v poletno središče ZIV ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na igrišču SD Sokol v Nabrežini. Prijavnice dobite pri učiteljicah vrtec in sol. Za pojasnila tel. na st. 200620.

KRUT sporoča, da zaradi velikega povpraševanja za zdravljenje na Malem Losinju od 20. do 30.6.1994 pripravlja se dodatni avtobus. Informacije na sedežu krožka vsak dan od 9. do 13. ure, razen sobote, tel. st. 360072.

DRUŠTVO SLOVENSKEH IZOBRAZENECV v Trstu vabi jutri, 2. maja, ob 20.30, v Peterlinovi dvorani ob prvi obletnici smrti pesnice Ljubke Sorli na predstavitev njene postumne izdaje pesnitve Krizev pot z izvrtnimi upodobitvami Franka Zerjala. Knjigo bodo predstavili prof. Marija Češut, pisec spremnega besedila Marjan Breclj in avtor slik Franko Zerjal.

ZUPNIJSKO OBCESTVO iz Nabrežine vljudno vabi v letu družine na izredno srečanje z znano in priznano

igro »Igra zamenjav«, ki bo danes, ob 19.30 v zupnijski dvorani v izvedbi Slovenskega kulturnega kluba iz Trsta.

PASNISKA ZADRUGA V BAZOVICI sklicuje v torek, 3. maja, ob 20.30 v prostorih Bazoviškega doma redni občni zbor. Vabljeni vsi člani.

ČESTITKE

Pred kratkim je Anastasia svojo željo uresnicila: z uspehom je arhitekturo končala, da bi nam lepe in nove plane načrtovala in nas okoličarjem z okusom krasila. Luci.

Ob rojstvu Tee se z Ano in Davidom veselijo slovenski trzaski skavti in skavtine.

Danes praznuje svoj rojstni dan naš ljubljani nono Stanko. Da bi bil vedno tako dober in potrpežljiv z nami mu voščimo in želimo se mnogo zdravih let Devan, Diego in Fabjana.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV TRST organizira 11. maja izlet v Podcetrtek, Olimje (najstarejša lekarna), jelenov greben in obisk Atomskih toplic. Vpisovanje 3. maja ob 9. uri na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, tel. 360324.

SKD PRIMOREC TREBCE organizira izlet v Režijo v nedeljo, 22. maja. Za vpisovanje se lahko obrnete na odborika društva v Ljudskem domu v Trebach, vsak dan od 18. do 19. ure do jutri, 2. maja.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 8. maja avtobusni izlet v Bohinj in Bled. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseka ul. 131 na Opčinah 2., 4. in 5. maja od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 226271 ali 299573.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst in Gorica obveščata kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga jutri, 2. maja, ob 8. uri na OS Bazoviški junaki v Rojanu, Ul. Montorsino 8 - Trst. Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini in nižja

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalce naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrežje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)

MONTESHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73
Miramarski drev. 37
Nabrežje T. Gulli 8

ESSO
Trg Libertà 10/1

IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drev. 213

ERG PETROLI
Nabrežje N. Sauro 14

API
Ul. F. Severo 2/5

NOCNE CRPALKE
(self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

srednja sola S. Gregorčič prirejata 3. maja, ob 20. uri v dvorani A. Ukmarja - KD F. Venturini pri Domju predavanje dr. V. Scuke na temo: Problem zasvojenosti s prepovedanimi mamili v razvojni dobi.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Renato Pieri v Samatorci st. 1 in toci belo in crno vino. tel. 229147.

OSMICO ima pri Pisciandih Silvano Ferluga. Vabi prijatelje na pokušno malvazije, rebule, brzanca in refoska.

OSMICO v Trnovci št. 14 ima Slavko Svara.

OSMICO je odprl Puric Emil v Reptu st. 15.

OSMICA je se odprta pri Simčevih v Krizu.

OSMICO v Dolini st. 445 pri zupanstvu ima Boris Lauriha.

OSMICO ima odprto Ferfolja v Medji vasi. Toci domeče belo in crno.

OSMICO ima odprto v Slivnem - Frandoli.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprost 18.

PRODAM alfa 164, letnik '93, full optional. Tel. ob delovnih urah na st. 228878.

MERCEDES 190E letnik '91, crne metalizirane barve, edini lastnik, full optional, sportni aspekt, v odličnem stanju prodam. Tel. st. 214107.

VILICAR DETAS ROBUSTUS, diesel, nosilnost 3,5 ton, z dvojnimi prednjimi kolesi, hidro-pomik vilice, dešno levo, hidro-menjalnik, obnovljen, prodam po ugodni ceni. Tel. 214245.

DELNISKA DRUŽBA isce agente za Trst, Gorico in pokrajino. Zagotavlja hitro napredovanje in dobre služke. Pismene ponudbe poslati na Marconi D., Ul. Rosani 6/1 - Trst.

NUDIM lekcije iz knjigovodstva. Tel. st. 226314.

NUDIM lekcije iz nemščine in anglesčine srednješolcem ter visokosolcem do 3. razreda. Zainteresirani naj tel. st. 229122 od 8. do 12. ure ter od 14. do 15. ure od ponedeljka do petka.

OPREMLJENO stanovanje, 85 kv.m, z dvoriščem in vrtom dajemo v najem nerezidentom. Tel. st. 420604 po 20.30 ali pustiti sporočilo.

V REKI dajem v najem v prtljicu poslovni prostor 55 kv.m, primeren za predstavništvo s telefonskimi in fax priključki. Tel. v popoldanskih urah na st. 0038551 223604.

ISCEREM v NAJEM malo zemljišče - vrt, pribl. 500 kv.m v območju nasleja Sv. Sergija, Domja in okolice. Tel. v večernih urah na st. 281787.

KUPIM golo posest stanovanja v središču Trsta. Lastnik lahko nemoteno živi do smrti v stanovanju, ne da bi placal davke. Tel. st. 630171 v večernih urah.

NUDIM pomoč v gospodinjstvu dva do trikrat tedensko. Telefon 0038667-31261.

ABSOLVENTKA nudi instrukcije iz slovensčine, italijansčine in latinsčine. Telefon 040-350083.

RIBOGONJICA AGRO ITTICA GLINSKICA iz Boljunca bo odprta od 6. maja vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30 celo leto. Nudi prvovrstne kanadske losose. Tel. st. 228297.

ISCEREM delo kot hišna 2-3 krat tedensko pri družinah. telefon 213282.

ISCEREM v najem mansardo ali majhno stanovanje tudi potrebno popravil. Tel. 660645.

MESALEC za beton 220W nujno kupim ali najamem z 2 meseca. Tel. 220669 zvečer.

KUPIM hišo z vrtom ali zazidljivo zemljišče, placem v gotovini. Telefonirati na st. 44871 od 7. do 12. ure.

PRODAM delno zazidljivo zemljišče, okrog 100.000 kv.m v Sloveniji v okolici Kanala. Tel. (0481) 20216.

PRODAM po ugodni ceni mladice čistokrvne pasme sarplaninec. Telefon 200197.

KMETIJSKI STROJI

VSE ZA VRTNARSTVO

zastopnik

HONDA

kmetijski sektor

EDOARDO FURLANI

UL. MILANO 25 - TEL. 632200 - TRST

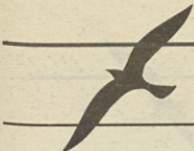
IZREDNE CENE za čistilne stroje

Loterija

30. april 1994

BARI	63	87	89	33	4
CAGLIARI	12	31	4	72	49
FIRENCE	56	8	12	11	62
GENOVA	57	39	68	83	82
MILANO	6	4	69	76	77
NEAPELJ	31	68	54	80	16

VOLITVE / VČERAJ ODLOČITEV

Mario Bassi ne kandidira

V teku so posvetovanja za izbiro novega kandidata

Sodnik Mario Bassi je včeraj dokončno zavrnil kandidaturo za župana. "Po daljšem premisleku in z obzalovanjem", piše v izjavi, ki jo je pozno popoldne izročil časopisom. Hotel je biti ne-strankarski kandidat, vendar pa so ga predstavili povsem drugače, kar med drugim ni združljivo z opravljanjem sodniškega poklica. Ze pred dnevi je bilo slišati določene pomisleke in zadržke, ki so, kljub poskusom prepričevanja, kot kaže obveljali. Stranke in gibanja, ki so bile pripravljene podpreti kandidaturo uglednega sodnika, so zdaj postavljene pred nove težave, ki jih bo treba rešiti v zelo kratkem roku nekaj dni. Ze danes ali najkasneje jutri naj bi odbor, ki je bil zadolžen za evidentiranje županskih kandidatov predstavil novo kandidaturo. Glede izbire se omenjata vsaj dve možnosti: prva predvideva kandidata iz katoliških krogov, druga, ki se zdi bolj verjetna pa kandidata iz laičnih in progresističnih vrst. Zdi se, da se večina nagiba za drugo možnost.

Jutri zvečer je napovedano novo srečanje predstavnikov progresističnega kartela, kjer bodo, kot se zdi, mimo izida postopka za kandidaturo župana, razpravljali tudi o drugih konkretnih vprašanjih v zvezi z volitvami, ki so takorekoč pred vrati. Hočes nočes bo treba upoštevati roke in obveznosti, ki jih nalaga zakon.

Ce je po eni strani spodletela kandidatura

sodnika Bassija, pa ni vidnejših rezultatov tudi pri drugih strankah, oziroma gibanjih. Napovedano srečanje med predstavniki PPI, Severne Lige in kluba Gorizia 2000 je propadlo. Niso se ga namreč udeležili predstavniki ljudske stranke. Je slo samo za poskus, za manever, ali pa je v ozadju kaj drugega?

Na tiho a, kot kaže precej uspešno, se na volitve pripravljajo v desničarskem bloku, kjer se kot najbolj verjetna zdi možnost povezave med Forza Italia in Alleanza nazionale. Med ponedeljkom in torkom naj bi bila znana imena tekmecev.

Res je, da pomenijo junijske volitve novost v primerjavi z zadnjimi upravnimi volitvami in da se ja v tem času marsikaj spremenilo. Tudi glede vloge politike. So apaticnost, nezanimanje in nezaupanje posledica nekaj let trajajoče agonije zadnjega občinskega sveta ali pa odraz česa drugega?

Velikokrat slišimo, da je na Goriskem občutno pomanjkanje podjetnosti - seveda v odnosu na gospodarstvo - kaj ce smo sli v isti smeri tudi kar zadeva politiko, oziroma razreševanje splošnih družbenih vprašanj?

Ligi na Goriskem v zadnjem času očitajo preveliko odvisnost od Vidma in Pordenona, vendar pa resnici na ljubo, ob tem ni mogoče spregledati stanja nemoci v katerem so se znašle skoraj vse tradicionalne stranke.

DANES

Skupno na meji za delo in mir

Mednarodni praznik dela bomo na Goriskem praznovali zares v mednarodnem okviru, z zborovanjem na mejnem prehodu v Skabrijelovi, oziroma Erjavčevi cesti. Pobudo za manifestacijo so dale sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL, sindikalne zveze iz Nove Gorice, podprli pa so jo predstavniki civilne družbe in Cerkve. Letošnji prvi maj poteka v precej drugačnem vzdušju, ugotavljajo pobudniki manifestacije. Zaradi čudnih političnih zasukov v Italiji in svetu. Zato je treba poleg pravice do dela, toliko bolj izpostaviti tudi vrednote, ki so v osnovi vsake omikane in demokracijske družbe: solidarnost, sožitje in mir. In prav te besede, poleg dela, so zapisane v geslu današnje skupne manifestacije na meji, kjer naj bi se zbralo nekaj tisoč udeležencev s celotne Goriske, z obeh strani meje.

Z manifestacijo želijo pobudniki povedati, da je v teh krajih bodočnost mogoče graditi le na osnovi spoštovanja, odprtosti in sodelovanja. Kakor smo že pred dnevi poročali, je k pobudi pristopila tudi Cerkev. Goriska nadškofija je, tako kakor druge škofije na območju severovzhodne Italije izdala poslanico.

Medtem ko se bodo udeleženci iz Nove Gorice zbrali neposredno na območju mejnega prehoda, pa bodo z goriske strani krenili v sprevedu izpred ljudskega vrta točno ob 10. uri.

GORICA / V TOREK

Zbirka poezij Ljubke Šorli v italijanščini

Zalozba Braitan, ki deluje v Brazzanu in ki jo vodi Hans Kitzmuller, je ob prvi obletnici smrti Ljubke Šorli - Bratuz izdala pesniško zbirko Canti spezzati. Obsega stiri deset pesmi, ki jih je v italijansko prevedla Diomira Fabjan Bajc, medtem ko je spremno besedo napisal Celso Macor. Knjigo bodo predstavili v torek 3. maja ob 18.30 v pokrajinski sejni dvorani. Govorili bodo prof. Alojz Rebula, predstavnik oz. lastnik založbe Hans Kitzmuller ter Celso Macor.

Gre za prvo objavo (v zaokroženi knjižni zbirki) poezij Ljubke Šorli v italijanscini, kar je prav gotovo pomemben dogodek.

Ob obletnici smrti pa so včeraj v Katoliški knjigarni predstavili pesnitev Ljubke Šorli Krizev pot, z izvirnimi podobami Franka Zerjalla. Naj ob tem opozorimo se na drugo pobudo, ki se bo v prihodnjih dneh odvijala v Gorici in ki je prav tako namenjena pocatitvi spomina vzgojiteljice in pesnice, oziroma oseb s katerimi je delila življenjsko usodo. V Katoliškem domu bodo 6. maja ob 20.30 predvajali Maso za Lojzeta Bratuz, filmski zapis, ki ga je o liku skladatelja, soproga Ljubke Šorlijeve, pripravila Televizija Slovenije. Scenarij je napisala naša goriska rojakinja Dorica Makuc, režiral pa je Marjan Frankovic.

Vinogradnikom bodo svetovali

Konzorcij za zaščito brislih vin bo tudi letos, v sodelovanju z nekaterimi drugimi javnimi ustanovami, stalno nadzoroval klimatske razmere in njihov vpliv na razvoj bolezni in škodljivcev v vinogradih ter dajal navodila vinogradnikom glede skropljenja. Ob tem bodo uspešno uporabili izkušnje, ki so si jih pridobili v lanskem letu, ko so s tovrstno dejavnostjo pričeli 15. maja. Skropljenje ob pravem času pomeni uspešno zaščito pridelka, sočasno pa tudi prihranek glede porabe škropiva. Ne gre po drugi strani, podcenjevati skrbi za zdravje in varstvo okolja. Analize na vzorcih vin, ki so jih opravili v laboratoriju konzorcija so pokazale, da se ob pravilni porabi škropiva vsebnost ostankov zreducira na minimum ali pa teh snovi sploh ni zaznati. Pomembno za enakomerno razpreševanje škropiva je delovanje naprav. Pred začetkom sezone, velja te naprave pregledati, svetuje konzorcij.

NOVICE

V nedeljo 15. Spominski pohod Števerjan - Gonjače

Kulturno društvo Briski gric in Krajevna skupnost Kojsko prirejata v nedeljo, 8. maja 15. Spominski pohod Števerjan - Gonjače. Pri organizaciji pobude sodelujejo tudi ZSKD, Sportna zveza iz Nove Gorice in ZSSDI. Udeleženci bodo sli na pot ob 9.30 izpred županstva v Števerjanu. Na startnem mestu bodo od 8.30 tudi sprejemali prijave in izdajali kontrolne kartončke. Proga je dolga 10 kilometrov, udeleženci pa jo morajo prehoditi v največ treh urah. Cilj letošnjega pohoda bo na Humu, kjer bodo za vse udeležence poskrbeli malico. Nagrajevanje bo ob 12. uri. Priporočajo udeležbo v organiziranih skupinah.

SSG bo jutri nastopilo v Gradnikovi kleti na Plešivem

Slovensko stalno gledališče bo jutri, ob 20.30, gostovalo na Plešivem, v Gradnikovi kleti. Rojakom s Krminskega se bo predstavilo z dvema enodejankama Samuela Becketta "Ne Jaz" in "Poslednji trak", v režiji Maria Ursica. Igrata Lučka Počkaj in Gojmir Lešnjak. Za gostovanje je poskrbel Kulturni dom.

P.P.Pasolini in furlanščina

Furlansko filološko društvo nadaljuje ciklus predavanj in srečanj o furlanskem jeziku in kulturi. V torek, 3. maja, ob 18.30 bo na sedežu društva v Gorici, Bellinijeva ulica 3, Ovidio Colussi govoril o Pierpaolu Pasoliniju in o njegovem odnosu do furlanščine.

Spoznavanje dreves

Kulturno združenje "Terra" iz Gorice sporoča, da bo njihov tečaj spoznavanja dreves in grmičevja potekal po spremenjenem urniku, saj bodo nedeljski jutranji izleti v naravo danes, 1. maja in nato 8., 15. in 23. maja potekali nekaj ur kasneje. Sicer pa morebitni interesi dobio vse informacije na telefonsko številko 32273 v času obratovanja trgovin vsak dan razen ponedeljka ali pa na sedežu združenja Legambiente v ulici Cipriani 65 od 20.30 do 21.30.

Zadnji dan sejma Expomego 1

Na razstavišču ob ločniskem mostu se danes zaključuje 24. mednarodni blagovni sejem Expomego. Odprli so ga prejšnjo soboto, 23. aprila. Za obiskovalce je sejem danes odprt od 10. do 22. ure.

Teden Rdečega križa

Od danes do nedelje 8. t.m. bo povsod po državi potekal teden Rdečega križa. Gre za pobudo, ki ima za cilj seznanjanje širših slojev prebivalstva z dejavnostjo te humanitarne ustanove. Drugi cilj je zbiranje denarne in druge pomoči, namenjene trepecemu prebivalstvu v raznih krajih sveta. Pobuda poteka letos pod geslom "Prihodnost naših otrok".

Hude poškodbe zaradi padca

V gorisko splošno bolnišnico so včeraj zjutraj pripeljali 42-letno Franco Gerotto iz Gradeža. Hudo se je poškodovala ob padcu z višine kakih osem metrov. Nesreča se je zgodila okrog poldevete ure v naselju Grado - Pineta.

DOBERDOB / PRIPRAVE NA GLASBENO SREČANJE

Gostoval bo Alpski kvintet

Alpski kvintet, znani ansambel narodnozabavne glasbe bo v drugi polovici maja nastopil v Doberdobu. Za to bodo poskrbeli pri pihalni godbi Kras, ki tudi letos pripravlja Glasbeno srečanje. Letos bo prireditvev ze cetrtic. Pravzaprav so najbolj vneti privrzcenci znanega ansambla, ki v mnogocem nadaljuje tradicijo Avsenikov, mladi in mlajsi clani godbe, ki dvakrat tedensko redno vadijo v okviru ansambla, ki pa zlasti ob koncu tedna pridno igrajo po osmicah vesele vize. Obsla jih je nekaksna mrzlica, pravijo starejsi godbeniki, ki ob tem ne skrivajo zadovoljstva nad zagnanostjo. Po tihem upajo celo, da bodo slejkoprej fantje zapolnili vrzel, ki v tej zvrsti glasbe ze predolgo zeva na Goriskem.

In tako so fantje zaceli najprej po tiho potem vse glasneje razmisljati,

da bi v Doberdob povabili znani ansambel in pevca, Ivanko Krasevec in Braca Korena. Zamilsel se zdaj uresnicuje. Alpski kvintet bo maja, predvidoma 22. maja, nastopil v Doberdobu. Da bi dogodka ne pokva-

rilo vreme, bodo ob tej priloznosti poskrbeli tudi za velik platnen sotor. Prireditvev vsekakor bo, zatrjuje predsednik godbe Franko Ferfolja, ki se trudi, da bi gostovanje potekalo na najboljsi nacini, v zadovoljstvo in

spodbudo mladih godbenikov in seveda v veselje stevilnih ljubiteljev narodnozabavne glasbe. (Na slici so mladi clani godbe, ki se poleg "rednega" dela v ansamblu, ukvarjajo tudi z narodnozabavno glasbo).

GORICA

Drevesa kar admirajo

So javori na Codellijevi in Morellijevi ulici obsojeni na propad? Drevesa je v zadnjih nekaj dneh nacela cudna bolezen. Po prvih znakih sodec gre za plesen, vendar bo treba za dokončno prognozo pocakati se kaksen dan. V drugi polovici tedna se je na listih in grozdih pojavil nekaksen poprhl, listi postajajo grbancasti in v koncni fazi odpadejo. Pojav je opaziti na vseh drevesih kar daje misliti, da gre za mocno okuzbo s plesnijo, oziroma da so drevesa reagirala na katero od skodljivih snovi v zraku.

Drevesa so v nekaj dneh izgubila precej listov, ki se zmeraj odpadajo, saj so tla dobesedno prekrita z listjem. Na obcini, kjer smo sprasovali za vzroke pojava, nismo dobili odgovora. Pravzaprav jih doslej nihce ni opozoril na pojav.

V SPOMIN / DELAVEN IN KLEN

V Štandrežu so v torek pokopali Lojzeta Hobana

Tudi Lojzeta Hobana - Kumeta - ne bomo vec srečevali po Standrežu, kakor smo ga se januarja letos, ko se je dnevno odpravljaj na sprehod. V 85. letu se je pretrgala življenjska pot cloveka, ki je znal delo kmeta vsklajevati in dopolnjevati s kulturnim utripom vasi.

Z njim odhaja ena zadnjih živih prič dogodkov izpred sedesetih let, ko je bil slovenski zivelj teptan in zanicavan. Zgubili smo tudi eno zadnjih živih prič tiste tragicne zimske noci leta 1937, ko je skupina fantov iz mesta in vasi zapela skladatelj Lojzetu Bratuzu priljubljene Kraguljčke. Ni dolgo od tega, ko je se živo pripovedoval, kako so se tistega vecera zbrali, imeli vajo nekje v Panovcu, se skoraj prikradli do bolnišnice, kjer je lezal skladatelj, občuteno zapeli in se v noci zo-

pet razsli. Bili so pac casi nestrpnosti in nasilja, ki so tudi mlademu Lojzetu Hobanu preprecili zaposlitev v mestu, saj je bilo v družini devet otrok in bi delo bistveno pomagalo prezivljanju številne družine.

Ostali je na kmetiji in s svojim milim tenorskim glasom bil član domačega pevskega zbora, ki je gojil nabožno in posvetno pesem. Ni naključje, da sta z zeno Pierino, tudi pevko, posredovala ljubezen do petja svojim trem sinovom.

O Lojzetu vedo povedati, da je bil odprtega značaja, občutljiv za stiske socloveka, duhovit, pa tudi trden in dosleden v svojem narodnostnem prepričanju.

Na zadnji poti mu je v znak spoznavanja in hvaleznosti, v cerkvi in odprtem grobu, zazvenela pesem, ki mu je v življenju veliko pomenila. (E.N.)

SOVODNJE / V PRIREDBI KD SOVODNJE

Uspešno se je zaključil začetniški kuharski tečaj

Obiskovalo ga je šestnajst deklet in žena - Zaradi velikega zanimanja razmišljajo da bi pobudo ponovili

V Sovodnjah se je v teh dneh zaključil začetniški kuharski tečaj, ki ga je priredilo domače kulturno društvo. Tečaj je lepo uspel, saj ga je obiskovalo 16 udeleženk, ne le iz Sovodenj ampak tudi iz mesta in okoliskih vasi. Zanimanje je bilo zelo veliko, saj se je ob vpisovanju, v začetku februarja, javilo takoj nad 20 deklet in žen. Kandidatov (fantov) pa kakor je slišati, ni bilo. Zal so nekatera imena odpadla, kajti zmožljivost tečaja in kuhinjskih pripomočkov je dopuščala največ 16 ljudi. Toda v društvu zagotavljajo, da ni se vse izgubljeno. Če bo jeseni se povpraševanje in zanimanje bodo prav gotovo poskrbeli za podobno pobudo.

Tečaj se je odvijal enkrat tedensko, razdeljen pa je bil na 11 lekcij. Vodil ga je mlad poklicni kuhar Matej Tomazic, ki poučuje tudi v drugih slovenskih ustanovah v zamejstvu. V

začetku je bila na vrsti teorija, zatem pa so se udeleženke razdelile v skupine in same pripravile posamezne jedi (na sliki foto Studio Reportage). Sledila je seveda pokušnja. Program tečaja je bil zelo bogat in popoln, saj je obravnaval celoten obrok: aperitive, predjedi, juhe, tople

začetne jedi, ribe, razne vrste mesa s primernimi prilogami, sladice in seveda kako je treba vse te jedi servirati. Zadnja lekcija pa je bila posvečena pripravi boljsega obroka za goste na domu.

Da je tečaj lepo uspel je bilo potrebno tudi konkretno sodelovanje

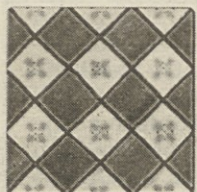
organizatorjev. Posebej ko je tečaj prešel iz teoretičnega dela v praktični. Na lekcijah sta vsak teden pomagali odbornici Zlatka Pelicon in Sonja Vizintin, za kuhinjsko opremo (steklne, pečice, plin in podobno) pa je poskrbel Emil Tomsic.

URARNA ZLATARNA

Lo Scrigno

- ure najboljših znamk;
- nakit in predmeti iz srebra in zlata neposredno od proizvajalca;
- konkurenčne cene;

GORICA - Ul. Arcivescovado 3
(nasproti Katoliške knjigarne)
Telefon 0481/534633

«EDIGOR»

GORICA - Ul. Mattioli 18
Tel. 0481/533076
Fax 0481/ 535149

NUDIMO PRVOVRSTNE:

- keramične ploščice,
- armature in sanitarije,
- opremo za kopalnice,

vse po posebnih popustih

SLOVENSKO
STALNO
LEDALIŠČE

Samuel Beckett

NE JAZ in POSLEDNJI TRAK
(enodejanki)

IGRATA LUCKA POCKAJ IN GOJMIR LESNJAK
Jutri, 2. maja, ob 20.30 v Gradnikovi kleti
na Plesivem pri Krminu

PROSVETNO DRUŠTVO »RUPA PEČ«
vabi danes v Rupo na

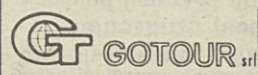
Praznik frtalje

Ob 16.30

- nastop MPZ iz Steverjana
- Castni govornik bo prof. Boris Pahor
- Nastop dramske skupine iz Standreza z veseloigro »Obravnava«

Sledi ples z ansamblom Happy day

Deloval bo dobro založen bife z raznimi specialitetami
na žaru, domačo frtaljo in dobrim vinom

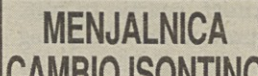

POTOVALNI URAD

34170 GORICA
Ul. N. Sauro 12

Tel. (0481) 531213
FAX (0481) 521180

Telex 461039 GOTOUR

menjalnica in prodaja tujih valut, slovenskega tolarja, hrvaškega dinarja, madžarskega florinta, češke krome.

URNIK: od torka do sobote
8.30 - 13.00 in 14.30 - 18.00
Tel. 0481/536322 - fax 0481/531210

L'AGRARIA

SERGIJ ZAVADLAV

SEMENA,
SADIKE IN
VSI PRIPOMOČKI
ZA VRTNARSTVO

KRMA IN OPREMA
ZA DOMAČE ŽIVALI

GORICA - Ul. Trieste 18
Tel. (0481) 520898

IZLETI

SEKCIJA VZPI/ANPI

Dol-Jamlje priredi 28. maja enodnevni avtobusni izlet v Padovo, Monselice in Montagnano. Podrobnejši program bodo sporočili v prihodnjih dneh. Vpisujejo (prijave do 16. t.m.) Ettore Moro, Mario Croselli in Karlo Kobal.

VČERAJ-DANES

V tednu od 24. do 30. aprila 1994:

RODILI SO SE: Lisa Busatta, Riccardo Chiodi, Chiara Marega, Cristina Girardi, Giulia Felcaro, Eleonora d'Agostino, Francesca Ceccotti.

UMRLI SO: 87-letni upokojenec Ruggero Furlan, 85-letni upokojenec Lojze Hoban, 85-letna upokojenka Gemma Foschian, 86-letni upokojenec Giovanni Canzutti, 74-letni upokojenec Lino Bergomas, 90-letna upokojenka Silvia Biasucci vdova Caon, 75-letni upokojenec Antonio Zaja, 51-letni upokojenec Luciano Pez, 88-letna upokojenka Maria Pričnic vdova Bastiani, 89-letni upokojenec Giuseppe Visintin, 67-letni upokojenec Ottavio Ferman, 64-letni upokojenec Ervino Tessari, 82-letni upokojenec Giuseppe Belleni, 83-letna upokojenka Erminia Vrech por. Garavello, 82-letna upokojenka Caterina Braidot por. Peateani.

OKLICI: uradnik Angelo Cualbu in uradnica Alessandra Tensi, pripadnik policijskega zbora Gianfranco Colella in estetikarka Maria Gilone, slaščičar Claudio Volpe in učiteljica Patrizia Orzan, delavec Giancarlo Crassini in trgovska pomočnica Martina Moretti, zdravnik Paolo Baiocchi in Giusy Carciati, delavec Corrado Macuz in Cristina Susic, bolničar Dario Antonaci in uradnica Mariacristina Scannicchio, skladiščnik Giorgio Laurenti in gospodinja Loredana Polizzi.

POGREBI

Jutri, ob 11. uri, Elvino Tessari, iz splošne bolnišnice v Trzin, ob 11. uri, Giuseppe Belleni, iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske crpalke

GORICA

IP - Ul. Lungo Isonzo
ESSO - Ul. Brass
ESSO - Korzo Italia
ERG - Ul. Brig. Re
AGIP - Ul. d'Aosta
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Cosulich
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Boito
KRMIN
API - Drev. Venezia
Giulia
GRADISČE
IP - Trg Unità
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ERG - na drž. cesti št. 14
DOBERDOB
ERG - Palkišče

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Alojza Hobana daruje družina Brisko 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Standrezu.

V isti namen darujejo Vilko Lupin, Danilo Marusič, Stanko Marusič, Bruna Velikonja, Gusto Kozlin, Vilma Braini, Aldo Tabaj, Viljem Zavadlav, Gusto Stekar in Mirko Paskulin 110 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Standrezu.

Namesto cvetja na grob staršev daruje Bernarda Devetak por. Peric iz Vrha 25 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v narodnoosvobodilni vojni na Vrhu.

OBVESTILA

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO obvesča, da bo 22. maja avtobusni izlet na Golico. Prijave na sedežu društva ob sredah med 11. in 12. uro ter ob četrkih med 19. in 20. uro.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ - GORICA organizira tudi letos Poletno središče, ki se bo odvijalo od 27. junija do 22. julija 94. Informacije in vpisovanja do 31. maja na upravi Dijškega doma, ulica Montesanto 84 v Gorici, tel. 533495.

KINO

GORICA

VITTORIA 15.30-17.40-19.50-22.00 »My life«. Nicole Kidman in Michael Keaton. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 16.00-18.00-22.00-22.00 »Trappola d'amore«.
TRZIC
COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »Film bianco«. Rez. Krzysztof Kieslowski.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497.

SKLAD FUTURA

ZA PRIHODNOST
ZACNITE SKLADATI.

Zanesljivost Kmečke banke in izkušnja zavarovalnice RAS skupaj za Sklad Futura. Načrt dopolnilnega socialnega skrbstva z zagotovljeno osnovno naložbo ali dopolnilno pokojnino, ki se sproti ovrednoti. Osebe Kmečke banke vam je na voljo za vsa potrebna pojasnila. Zagotovite si brezskrbnost s Skladom Futura.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

V sodelovanju z

Prodaja rezervnih delov za centralno ogrevanje peči in gorilce vseh italijanskih proizvajalcev.

R.T.I.

(ricambi termo idraulici)
MARIO JARC

Na novo odprta slovenska trgovina.
Obiščite nas!

GORICA - ul. Pascoli, 1

Tel. 0336/526325

RADISLAV LEOPOLI

GORICA - ul. Brigata Pavia 46

Tel. 531941

restavriranje starodavnih železnih izdelkov in izdelovanje kovanega železa, vrat, ograj in stopnic

GOSTILNA KORSIČ

(Bednar Zvonka)

STEVERJAN - Jazbine 16

Tel. 391633 - 390247

zaprt ob ponedeljkih in torkih

MALI / VELIKA NAPETOST

Gverilske tolpe in obubožanost grozijo Maliju

Tuaregi se čutijo izdane

BAMAKO - Kljub dogovoru, ki ga je osrednja vlada podpisala s štirimi vojaško-političnimi organizacijami Tuaregov, Maliju se ni usojen mir. V državi se razsaja oborožene tolpe gverilcev, ki napadajo vozila trgovcev in humanitarnih organizacij.

Malijski predsednik Alpha Omar Konaré, ki se je v teh dneh na Kapverdskih otokih udeležil srečanja mednarodnega odbora za boj proti suši v Sahelu, je novinarjem zaupal, da politična in upravna kriza v državi se ni bila presežena, in to kljub dejstvu, da je po 20 letih vojske diktature Mali končno spet zadihaval svobode.

Predsednik Omar Konaré je zaskrbljen za usodo prve malijske demokratične izkušnje, saj se mora ta afriška država soočiti s težko dediščino diktature (bivši predsednik Moussa Traoré je nagrabil okoli dve milijardi dolarjev osebnega bogastva in ga naložil v evropske in ameriške banke) in s posledicami državljanske vojne.

Zaradi obubožanosti se država sooča s socialnimi zahtevami in s protestom študentov (sole so zaprte že tri mesece), cariniki na meji pa so se spajdasili z najrazličnejšimi prekupčevalci, ker že od lani ne prejemajo plače.

Največ negotovosti pa povzroča gverila, ki preprečuje mednarodnim organizacijam, da bi pomagale prebivalstvu v severnem delu države. Vec kot sto tisoč Tuaregov je pred represijo pobegnilo v Mavretanijo, Alžirijo in Burkino Faso, od koder se ne more vrniti. Na težavno situacijo na severu države pa vpliva tudi nezadovoljstvo bivših tuareških gverilcev, ki naj bi jih po dogovoru vključili v redno malijsko vojsko. Dejansko pa so bili Tuaregi emarginirani, vojska jim ni dala ne orožja ne uniform, cestokrat so tudi brez hrane. Prav tako osrednja vlada ni spoštovala dogovora, da bo mlade tuareške intelektualce vključila v upravo države.

Nezadovoljstvo Tuaregov, ki se čutijo spet izdane, bi lahko postalo dodaten razlog za krepitev gverilskih tolp, kar bi prispevalo k dodatni destabilizaciji Malija.

MEHIKA / NESREČA

Včeraj pogreb Raffaella Savoia

Družina je izjavila, da je šlo za nesrečo

CUERNAVACA (MEHIKA) - Kakih 150 ljudi se je včeraj udeležilo pogreba Raffaella Savoia-Reyne, 23-letnega sina Marie Beatrice Savojske in Luisa Reyne, ki je umrl preteklo nedeljo v Bostonu v se ne povsem pojasnjenih okoliščinah. Cerkevnege obreda v cerkvi San Miguel Arcangel so se poleg fantovih staršev in sestre Asaee udeležili Vittorio Emanuele Savojski, njegova žena Marina Doria in sin Filiberto, sestra Marie Beatrice Maria Pia, ki je prispela v Mehiko s soprogom in otrokoma le nekaj ur pred pogrebom, tudi babica umrlega fanta Maria Josè, med-

tem ko se njegova teta Maria Gabriella ni udeležila pogrebne svečanosti.

Raffaellove osmrtnne ostanke so pokopali v mestu Tepoztlan, kakih 30 kilometrov od Cuernavace.

Maria Beatrice včeraj ni želela komentirati nesreče. Že pred dnevi je izjavila, da je prepričana, da gre za nesrečo, medtem ko sodni zdravniki v svoji ekspertizi trdijo, da je šlo za samomor (mladenič naj bi se zavestno vrغل z zadnjega nadstropja palače) Bostonska policija je do dogodka zavzela pilatovsko stališče: arhivirala je primer.

NOVICE

Evropski socialisti za izolacijo novofašizma

PARIZ - Neofašizem je treba izolirati v Evropi, a še posebej v Italiji. Tako menita voditelja Nemske socialdemokratske stranke Rudolf Scharping in Socialistične stranke Francije Michel Rocard, ki sta se včeraj sestala v glavnem francoskem mestu in posvetila posebno pozornost pojavu novofašizma. Scharping, ki bo Kohllov tekmelec na oktobrskih parlamentarnih volitvah v Nemčiji, je dejal, da je treba neofašizem, ksenofobijo in mržnjo proti manjšinam socialno in politično popolnoma osamiti, in to tudi v parlamentu ter pri imenovanju ministrov. V zvezi z novo italijansko vlado, ki jo namerava sestaviti Silvio Berlusconi, je voditelj nemških socialdemokratov dejal, da je »naloga ne le zmerne levice, temveč vseh demokratov, da se borijo proti novofašizmu in skrajni desnici v Evropi in v vsaki posamezni evropski državi«. Scharping je nadalje poudaril, da se je treba proti pojavom novofašizma boriti tudi z zmanjšanjem brezposelnosti v Evropi, kakor tudi s pozornostjo do moralne integritete politikov. Voditelj francoskih socialistov Rocard pa je na srečanju s časniki dejal, da bo socialistična skupina v evropskem parlamentu sprejela »kolektivno odločitev« glede novofašistov.

Dan kita v Parizu

PARIZ - Včeraj so v francoski prestolnici slavili dan kita. Na pobudo nekaterih organizacij za zaščito živali so v Montparnasu priredili razstave, srečanja z umetniki in druge pobude, s katerimi so hoteli opozoriti na nevarnost izumrtja tega največjega sesalca. Na tak način francoski naravovarstveniki nameravajo mobilizirati javno mnenje pred skorajšnjim letnim zasedanjem Mednarodne komisije za kite, ki bo 23. in 27. maja v Puerti Vallarti.

Umrla vdova Petra Sellersa

WASHINGTON - V teh dneh so našli mrtvo na njenem domu v Los Angelesu 39-letno Lynne Unger, vdovo po znanem angleškem igralcu Petru Sellersu. Našla jo je njena mati, ko jo je prisla obiskat. Kaže, da gre za naravno smrt. Ungerjeva se je po smrti Sellersa, do katere je prislo leta 1980, se dvakrat poročila ter se obakrat tudi loči.

TRGOVINA
OTROSKIH OBLAČIL
IN SPODNJEGA
PERILA

Aleksandra

NABREŽINA 143
Tel. 201049

GRAMAR

GRANIT
in
MARMOR

obdelava
granitov
in marmorjev
za gradbeništvo

Nabrežina
kamnolomi 35/F
Tel. 040/201171
040/200734

gradbeni
material

TAC s.n.c.

Terçon A. in Clarici A.

SESLJAN 27/A
TEL. (040) 299259

ZELEZNINA
IN DROGERIJA

TERČON

SESLJAN 27/A
Tel. 299220

MINIFER

tvoja železnina

PAHOR DANIELE

Fotokopije,
električni material,
brusilnica

GORICA - UL. MARCONI 9

Rolich & C.
s.n.c.

● **TALNE IN
STENSKE
KERAMICNE
PLOŠČICE**

● **SANITARIJE**
NABREŽINA
Kamnolomi 35/c
Tel. in fax
(040) 200371

ZELEZNINA

Terçon

NABREŽINA 124
Tel. 200122

GOSTILNA
»PRI VALETI«

DARJA PODVERŠIČ

(zaprto ob sobotah popoldne in nedeljah)

Ob uri kosila deluje domača kuhinja.
Večerje po naročilu.

GORICA - Largo Culiati, 8/A
Tel. 30856

prodaja
oglasnega prostora
v italijanskih
in tujih medijh.

Ul. dei Montecchi 6 - TRST

TEL. (040) 725877
FAX (040) 768697

Mario Mucci & C. s.n.c.

proizvodnja in inštalacija
kleparstva

STANDREŽ

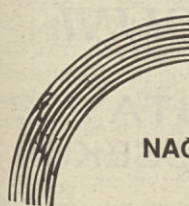
Ul. Gregorcic 20/2 - Tel. (0481) 21828

POHIŠTVO

PUPIS

IN SESLJAN

POHIŠTVO

ARCOBALENO
DEVIN

NACRTOVANJE INTERIERA
PO MERI

IZBIRA MODERNEGA, STILNEGA
IN RUSTIKALNEGA POHISTVA

To je Pick-Up Škoda.

ZASTOPNIK:
SACHETTI LUCIANO

Ulica Lungo Isonzo Argentina 9
Tel. (0481) 533771

GORICA

FARCO
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIO **PRIMA**[®]
COSMETICS ITALY

1. MAJ

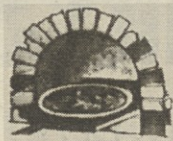
MEDNARODNI PRAZNIK DELA

ELEKTRIČNE
INSTALACIJE

Ambrožič

Milan

ROJAN
Ul. Moreri 7
Tel. 414277

pizzeria - bar - gostilna

»**VETO**«

DEBENJAK NADA in FABRIZI ERINO snc

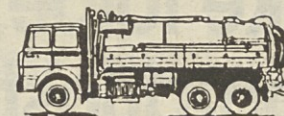
ob torkih zaprto

Peč na drva

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. (040) 211629

DANEV

PRAZNJENJE
GREZNIC
IN ČISTILNIH
NAPRAV

ČISCENJE
ODTOČNIH
KANALOV
Z VODNIM
PRITISKOM

OPČINE - Ul. delle Peonie 3/1
Tel. (040) 211336 - 213592
Fax (040) 214802

VZDRŽEVANJA
IN POPRAVILA
ČISTILNIH
NAPRAV

EDILMA

kamineti
ploščice
sanitarije
gradbeni
material

TRST - Ul. dell'Uva 2 - Tel. 411309

FOTO VIDEO MATERIAL

SEBOFLEX

TRST - Ul. Mazzini 51/b Tel. (040) 636300
(040) 420154

PEKARNA
IN SLASČICARNA

BUKAVEC

PROSEK 160
Tel. 225220

POOBLASČENA
AVTOMEHANIČNA
DELAVNICA

»**ENZO**«

OPČINE - Bazoviška ul. 60
Tel. 24618

DROGERIJA - PARFUMERIJA

BK2

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

BEZIN in KOMAR snc

PAPIRNIKA
VSE ZA VRTNARSTVO

OPČINE

Ul. S. Pellegrino 27 Tel. 213969

GOSTILNA
Z RIBJIMI SPECIALITETAMI

»**Boutique del pesce**«

KONTOVEL 97
Tel. 225390

HOTEL -
RESTAVRACIJA
PIZZERIA,
TOBAKARNA

MILIČ

BRISCIKI Tel. 327330

Obutve - usnjena
galanterija

Heart

Opčine Narodna Ul. 122
Tel. (040) 213900

DROGERIJA
PAPIRNIKA
BIZUTERIJA
PARFUMERIJA

Marina Cibic

PROSEK 114
Tel. 225770

RIBARNICA

**Chiatti
Nicola**

PROSEK 1
Telefon 225225

PROSEK

162

Tel. 225160

Gostilna

GUŠTIN

ZGONIK

novi upraviteljci Paola in Tamara

domača kuhinja • pizze iz krušne peči

TOBAKARNA IN
PRODAJALNA
CASOPISOV

SEDMAK

PROSEK 151

SADJE ZELENJAVA

**Dario
Husu**

TRST - Ul. dell'Istria 3

PAPIRNIKA - IGRAČE

»**Tatjana**«

Prosek 154

ŽELEZNINA IN DOMAČE POTREBŠČINE
VRTNARSTVO

SAFER s.n.c.

Stefano & Barbara Sardo

Prosek, 195

Tel. 225396

DESPAR service

Maida

KRIŽ 135

Tel. 220717

HOTEL
RESTAURANT
TOTOCALCIO TOTIP ENALOTTO TRIS

SONIA

DOMJO 47
Tel. 820229

ZALOGA GRADBENEGA
IN SANITARNEGA
MATERIALA TER PLOŠČIC

Karlo Grgič

BAZOVICA 176
Tel. 226185

ZIDARIČ S.n.c.

Skladišče papirja in papirnatih izdelkov
za prehrano: vrečke, torbe, prtički,
higienski papir, kozarci

Nabrežina 120- Tel. (040) 200232

Fax (040) 201188

Društvena gostilna

Gabrovec

Najemnici SAVINA in ANA

Tel. 229168

VODOPIVEC

GIOVANNI & FIGLI s.n.c.

avtomobili

prodaja - servis
servisiranje v garanciji
nadomestni deli in dodatna oprema

ZGONIK 50/A - Tel. 229122

Anuška

- bomboniere
- poročni seznam
- razna darila
- zeliščna kozmetika

Nabrežina 149

KAMNOSESKO
PODJETJE

Zidarič

SEMPOLAJ 4/B

Gostilna

Gruden

Tipična kraška
kuhinja

Sempolaj 49
Tel. (040) 200151

zaprto ob ponedeljkih
in torkih

AVTOKAROSERIJA

Švara S. & Masten S.

Nabrežina Kamnolomi 69
Tel. 200654, 299768

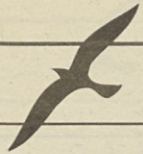
OPREMA

Nudimo najboljše za
opremo stanovanj
po zmernih cenah.

Center kuhinj
SCAVOLINI.

DRŽAVNA CESTA 202
ODCEP PRI PROSEKU

TRST - Telefon 225498

JUŽNA AFRIKA

Neuradni rezultati potrjujejo napovedi

Mednarodni opazovalci so potrdili, da so volitve potekale po vseh predpisih

JOHANNESBURG - Organizatorji prvih večrasnih volitev so se včeraj spopadli z nezavidljivo nalogo. Presteti morajo več milijonov glasovalnih listic, ki bodo verjetno pokazali, da je večina volilcev podprla vodjo Afriškega narodnega kongresa (ANC) Nelsona Mandelo.

Po prvih podatkih je bila dejanska volilna udeležba celo višja od pričakovane - volilo naj bi 22, 7 milijona volilcev - neodvisna volilna komisija pri sestavljanju volilnih imenikov namrec ni imela popolnih podatkov o crnskem prebivalstvu, ki ga je petkrat več kot bele manjsine. Mandeli napovedujejo, da bo zbral do dve tretjini glasov, neuradni rezultati pa že razblinjujejo vse dvome o tem, da voditelj ANC ne bi postal prvi črni predsednik Južne Afrike.

Neodvisna volilna komisija mora uradne rezultate objaviti v desetih dneh po volitvah - torej do petka, 6. maja, ko se bo sestal parlament in potrdil novega predsednika, ki naj bi prisegel 10. maja v Pretoriji.

Prvi neuradni rezultati kažejo, da je v zahodnem delu province Cape, kjer živi večinoma belci, zmagal predsednik de Klerk.

Mednarodni opazovalci so sicer sporočili, da so bile volitve »postene in korektn«, v medijih pa se pojavljajo različne zgodbe, ki njihovo poročilo zanikajo. Več strank, menda pa tudi mednarodnih opazovalcev, je za neki južnoafriški časopis povedalo, da so bili pečati na volilnih skrinjicah z enega od največjih johannesburskih volisc polomljeni in da so imeli nepooblašteni tudi drugod dostop do skrinjic. Nekaj so jih pustili celo nezavarovanih na

ulici pred osrednjim zbirališčem, nekaj pa so jih predsedniki posameznih volilnih območij pripeljali kar v svojih zasebnih avtomobilih. Na nepravilnosti je že drugi dan volitev opozoril tudi Mangosuthu Buthelezi, ki trdi, da so na posameznih volilnih listicah manjkale nalepke njegove stranke Inkatha, zato zdaj - po koncu volitev - ne more zagotoviti, da bo lahko vplival na razočarano množico svojih privrženecv.

Buthelezi se je očitno že pripravil na to, da bo izgu-

Brez dvoma bo Južno Afriko odslej vodil Mandela (AP)

bil na volitvah, saj je na vprašanje, ali bo poraz sprejel, odgovoril: »Da, sprijaznil se bom z volilnim rezultatom.«

V soboto je johannesbursko sodišče do 16. maja priprlo več kot 30 belih desničarjev, med njimi tudi

več vodilnih članov neonacističnega afrikanerskega odporneškega gibanja, radiu Pretoria, »simbolu upora belcev proti vladavi ni temnopolte večine«, pa je izdalo odločbo o prepovedi oddajanja.

(Reuter)

Po dveh stoletjih zatiranja ameriški predsednik sprejel poglavarje indijanskih plemen

WASHINGTON - Predsednik Clinton je v Belo hišo pripeljal celo mornarisko godbo, da bi počastila prvi sestanek s poglavarji majhnih plemen s hladne Aljaske, iz vročih novomehiških pueblon in obubožanih rezervatov v zahodnih prerijskih ter predstavnikih bogatih primestnih Indijancev, ki so našli srečo v igralništvu. »Moralo je miniti dvesto let, da lahko Indijanci kot suvereni narod sodelujejo z ZDA,« je povedal predsednik Narodnega kongresa ameriških Indijancev, ki se podpisuje s tradicionalnim imenom gaiashkibos, brez velike zacetnice.

Indijanci so lahko dobre volje. Po stoletjih zatiranja in iztrebljanja so jim v Washingtonu končno priznali več enakopravnosti. Navodila zveznim uradnikom, ki jih je izdal predsednik Clinton, priporočajo »odnos med vlada-ma«, več indijanske samostojnosti pri upravljanju z denarjem za rezervate in večje nadzorstvo nad delovanjem urada za indijanske zadeve, ki v imenu Bele hiše in kongresa že dvesto let vlada Indijancem. Srečanje s poglavarji indijanskih plemen je bila dobrodošla prilžnost za predsednika Clintona, da z njimi pokadi pipo premirja. Nad prejšnjimi administracijami razočarani Indijanci so večinoma volili zanj, če so se sploh odpravili na volišča, toda kmalu jih je presenetil s trinajstodstotnim zmanjšanjem proračunskega denarja za zdravstveno zavarovanje Indijancev.

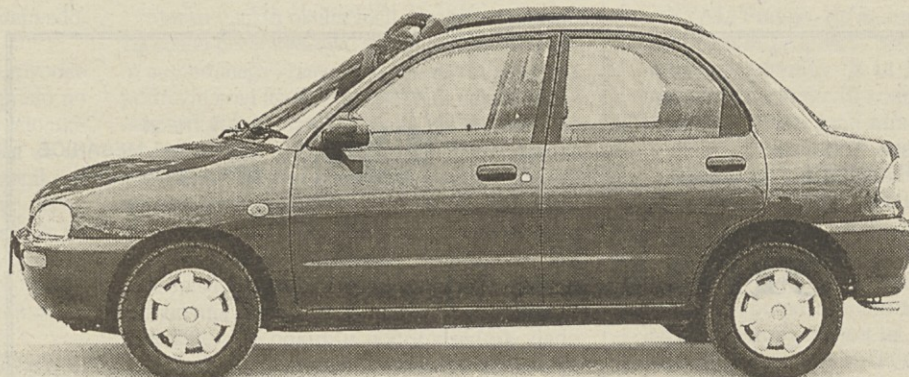
Indijanski poglavarji pa so lahko kljub nezadovoljstvu zaradi zmanjšanja proračuna bolj samozavestni kot kdajkoli prej. Zakon iz leta 1988, ki dovoli odpiranje igralnic v rezervatih, je namreč podjetnejšim plemenom prinesel nepričakovano blagostanje in bo-

gastvo. Apaci, ki živijo ob Beli reki in v podnožju Belih gora v Arizoni, so na primer zgradili največjo žago v vsej jugozahodni Arizoni in veliko smučišče. S temi in podobnimi podjetji so prej brezposelni in velikokrat zapiti Indijanci plemena z enajst tisoč ljudmi pridobili tisoč novih služb in nadzorstvo nad svojo usodo. Apaci so tudi dokazali, da njihovega duha niso zlomili belski učitelji, krščanski misijonarji, televizija in rap. Tradicionalna praznovanja, kakšen je »sveti ples Sonca s Spreminjajočo se ženo«, zdaj organizirajo vsak konec tedna. Prej so se, obupani nad svojim življenjem, spomnili svoje tradicije samo nekajkrat na leto.

Indijanska plemena, ki so se »odlikovala« s 70-odstotno nezaposlenostjo, že po nekaj letih zakona stejejo dobičke v milijardah dolarjev. Stevilni rezervati se seveda se ne znajdejo sredi novih priložnosti, toda mnogim med njimi z nasveti pomagajo strokovnjaki uglednih univerz. Morda so Indijanci vendarle dobili svojo veliko priložnost, saj njihovemu družbenemu stroju, ki zahteva delitev dobička med sorodniki in prijatelji, ne ustreza kapitalistični način mišljenja. Igralnice so nekaj drugega. Denar prihaja sam, samo razdeliti ga je treba za razvoj, solstvo, boljše življenje... Zal pa se tega zavedajo tudi drugi. Vplivni poslovneži in politiki, med njimi razvpiti Donald Trump, so napovedali vojno igralnicam v rezervatih. Sprejem v Beli hiši, pa naj je bil se tako simboličen, bo Indijancem pomagal v boju. Prvič, odkar so se pred dvema stoletjema na ameriških obalah izkricali belci, imajo rdečepolti prvotni prebivalci vsaj nekaj možnosti za zmago.

Barbara Kramžar

NAJMANJŠI SONČNI STUDIO NA SVETU: MAZDA 121 CT PRO S STREHO ZLOŽLJIVO NA TRI NAČINE.

MAZDA 121 CT PRO ima 72 KS, štiri vrata z vgrajeno zaščito pred stranskimi udarci, centralno zaklepanje, električno zgibljivo streho, zatemnjena stekla, polno garancijo 3 leta / 100.000 km in še kaj. Vse to za 22.465,- DEM. Cena se preračuna v SIT po prodajnem podjetniškem tečaju poslovne banke vašega trgovca.

GRUDA d.o.o. Tržaška cesta 132, 61000 Ljubljana, tel: 061/268-283. **Y.C.C. d.o.o.** Stara cesta 25, 64000 Kranj, salon: Sejmišče Kranj, tel: 064/221-626. **HUGO'S d.o.o.** Ruška cesta 63, 62000 Maribor, tel: 062/303-487. **AUTORENT d.o.o.** Vipavska c. 13, Nova Gorica, tel: 065/28-460. **STIGMA** 93, Mariborska 202, Celje, tel: 063/411-251. **MOHOR** Radenci 80, 69252 Radenci, tel: 069/65-830. **AVTO CENTER RADLJE** Mariborska 41, Radlje, tel: 0602/73-078. **BOGO BAUMKIRHER** Pleteršnikova 3, Brežice, tel: 0608/61-078.

O čem pišejo drugje po svetu

O volitvah v Južni Afriki

»Kdo bi si se pred dnevi mislil, da se le dan po volitvah ne bo razvnelo nasilje in zastrasevanje, temveč razprave o organizaciji in 'tehnik' volitev? Mnogi so mislili, da stojijo na robu državljanske vojne, in napovedovali, da se bodo crnske tolpe spopadale med seboj ali celo napadale belska predmestja. Doslej pa so to poceli le osamljeni 'desperadosi' apartheida. V nevihti dogodkov so njihova dejanja ostala skoraj neopazena. Dnevi volitev, ki so se jih tako bali, so se izkazali za ene najmiroljubnejših.« (Liberation, Pariz)

O sporazumu o državljanskem miru v Rusiji

»Enotna so si zdaj le različna prepričanja: pravoslavno, muslimansko in budistično. Nobenih zahtev niso postavljali. Prisli so, videli in podpisali. Poglavar ruske pravoslavne cerkve Aleksej II. je imel ob tej priložnosti celo dober govor. Prav mogoče je, da bo sporazum utonil v pozabo. Veliko je odvisno od tiska. Kot izhaja iz sporazuma, mora tisk namreč izpolniti njegove zahteve. Za Rusijo je to že nekaj običajnega. Glavno, da tiska ne bosta dokončno unicila cena papirja in tiskanje.« (Komsomolskaja Pravda, Moskva)

»Saj radi verjamemo v državljanski mir med tistimi zgoraj in tistimi spodaj. Vendar je bila televizija skoraj prisiljena, da je po reportazi o slavnostnem podpisu oblastniškega sporazuma predvajala, da so se istega dne ustavili stroji v tovarni avtomobilov Leninskega komsomola in da se tekoci trakovi ustavljajo tudi v tovarni Zil. Takšne vesti prihajajo iz vseh regij. (...) Četrtek je bil dan solidarnosti politične elite. Prvi maj pa je dan solidarnosti vseh delavcev. Razumevanje tako v enem kot v drugem taboru občutno usiha. Kako pa se razumeta med seboj?« (Pravda, Moskva)

NOVICE

Gali za posredovanje v Ruandi

NAIROBI, NEW YORK - Generalni sekretar OZN Butros Gali je VS predlagal vojaško posredovanje v Ruandi, vendar so predlog zavrnili. Zaradi strahu pred novimi pokoli se v Tanzanijo se vedno zgrinja veliko število beguncev: v 24 urah je mejo prestopilo več kot četr milijona ljudi, to pa je po trditvah Visokega komisariata za begunce pri OZN (UNHCR) svetovni rekord. Proti tanzanijski meji se vijejo kilometrske kolone beguncev. UNHCR poroča, da so Hutuji na nekem stadionu na jugu Ruande več dni zadrževali več kot pet tisoč pripadnikov manjšinskega plemena Tutsi. Ko so uporniki skušali pobegniti, so vojaki streljali in pri tem ubili več sto ljudi. Po podatkih OZN so pred tem vsako noč iz stadiona odpeljali približno 50 Tutsijev in jih ubili. (dpa)

Rdeči Kmeri spet napadajo

PHNOM PENH - Rdeči Kmeri so včeraj srdito napadali mesto Sisifon na severozahodu Kambodže. Vojaki OZN so se morali od tam umakniti, čeprav je mesto strateskega pomena za povezavo s prestolnico. V zadnjih dneh poročajo o cedalje ostrejšem napadanju gverilcev, zato se je v Sisifon v dveh tednih zateklo veliko beguncev iz okoliskih mest in vasi. (Reuter)

Christopher v Damasku

DAMASK - Ameriški državni sekretar Warren Christopher je včeraj pripotoval v Damask, da bi tamkajšnjemu vodstvu predal sveženj predlogov o umiku z Golanske planote, ki jih je pripravil izraelski premier Rabin. Sirijska zahteva popoln izraelski umik, Izrael, ki se je pripravljen umakniti le deloma, pa predlaga skupne varnostne ukrepe za to območje. (dpa)

Aleksej II. bo obiskal Beograd

MOSKVA - Poglavar ruske pravoslavne cerkve Aleksej II. bo od 14. do 19. maja na obisku v Beogradu. »Morda bo moj obisk prispeval k streznitvi, tja pa se bom odpravil v vsakem primeru,« je dejal Aleksej in dodal: »Sočustvujemo s srbskim narodom. Moj obisk bo hkrati posredništvo. Poskušal se bom namreč sestati z vsemi vojskujoci mi se stranmi in jih prepričati, da je treba nesporazume rešiti za pogajalsko mizo, ne na bojnem polju.« (AFP)

RUSKE ČETE SE PO 50. LETIH UMIKAJO

Moskva bo do konca avgusta umaknila svoje vojake iz Latvije

MOSKVA - Predsednika Rusije in Latvije sta v soboto podpisala sporazum o umiku nekdanjih sovjetskih enot iz Latvije do 31. avgusta. S tem so se končala pogajanja, ki so se vlekla več kot dve leti, končalo pa se je tudi obdobje »ruske okupacije«, kot obdobje, ko so bile v Latviji nastanjene ruske (nekdanje sovjetske) vojske enote, označujejo Latvijci. Litvo, Latvijo in Estonijo je namreč leta 1940 Sovjetska zveza anektirala.

»Poudariti moram, da je bilo ohranjanje ostankov nekdanjega stalinističnega totalitarnege režima iz stiri desetih let našega stoletja boleče dejstvo tako za Latvijo kot tudi za nas,« je ruski predsednik Jelcin dejal latvijskemu kolegu Ulmanisu po podpisu sporazuma.

»Upam, da smo s podpisom sporazuma za vedno pregnali nezaupanje in napetosti med obema državama,« je povedal Ulmanis, ki je izrazil tudi upanje, da se bodo ruske enote tudi zares umaknile v napovedanem roku, torej do konca avgusta. Ulmanis je povedal, da samo zaradi podpisa sporazuma se ne more govoriti o izboljšanju odnosov med državama, saj je to le začetna točka - izhodišče, od koder bo tekla nadaljna rusko-latvijska zgodovina, kakšna pa bo, bo pokazal sele čas.

Zadnje perece vprašanje, ki je doslej oviralo podpis sporazuma - status 22.230 upokojenih vojaških castnikov in njihovih družin - sta državna voditelja resila v petek v Latviji, cetudi se nacionalisti v latvijskem parlamentu s kompromisom niso strinjali, ker so menili, da bi s tem legalizirali rusko okupacijo v letih od 1940 do 1991. Zato so protestno zapustili parlament, ki zaradi njihovega odhoda ni bil več sklepčen.

Po latvijskih uradnih podatkih je v državi približno 10.500 vojakov, ki jim je nekda poveljevala sovjetska vlada, danes pa služijo Moskvi.

Rusija in Latvija sta podpisali tudi več spremljajočih dokumentov, od katerih eden določa, da lahko Rusija še stiri leta uporablja objekte v Skrundi, kjer je danes močna radarska postaja, po preteku tega roka pa jo morajo v osemnajstih mesecih razstaviti in preseliti. Moskva bo morala za uporabo omenjenih objektov in pripadajočega zemljišča plačevati Latviji najemnino v višini pet milijonov dolarjev letno. Latvija je pristala na tako majhno vsoto in razmeroma dolgo časovno obdobje zato, ker se nadeja, da bo maja z ruskim premierom Cernomirdinom podpisala poseben trgovinski sporazum, na podlagi katerega bo od 1. junija imela ugodnejši položaj na ruskem trgu.

Ostali spremljajoči dokumenti se nanašajo na rok, do katerega se morajo ruske enote umakniti, in status upokojenih vojakov, castnikov in njihovih družin, ki bodo lahko ostali v Latviji, se naprej bodo deležni socialnih privilegijev, ne bodo pa imeli latvijskega državljanstva. Takoj po podpisu sporazuma med Rusijo in Latvijo se je oglasila tudi Estonija, ki si prav tako zeli, da bi ruska vojska se pred koncem avgusta zapustila njeno ozemlje. Iz Moskve je odgovor prišel neverjetno hitro, Estonci pa se ga niso prav nič razveselili, saj Rusija vztraja pri zahtevi, da mora Estonija dovoliti 10 tisoč upokojenim sovjetskim vojskarnostaresinam, da se naprej ostanejo v državi.

(Reuter)

- ◇ proizvodnja
- ◇ trgovina
- ◇ oprema in repromateriali za papirno, predelovalno in grafično industrijo

34170 GORICA Tel. (0481) 20985 - 21975
Ul. dell'Industria 6 Telex 461156 PAPER I
Telefax (0481) 21117

1. MAJ

MEDNARODNI

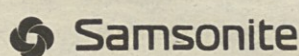
PRAZNIK DELA

Usnjena
galanterija

Deva

Torbe

FRATELLI ROSSETTI

Potovalke

Obutev

FENDISSIME

NANNINI

MASTER NANNINI S.p.A.

Usnjena
oblačila

Dežniki

Rokavice

Korzo Verdi 94-98 – Tel. (0481) 530045 – GORICA

GOSTILNA SIRK

»PRI LOVCU«

SUBIDA - PLEŠIVO

Tel. 60531

AVTOMOBILSKA OPREMA

Daniela Puia

GORICA, TRG S. FRANCESCO, 4
TEL. (0481) 32172 - FAX (0481) 531694

SATA

OMCNI

R.U.P.E.S.

TRGOVINA OBUTVE

ČOTAR

GORICA - Raštel 72 - Tel. (0481) 533667

Saura s.r.l.

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

Specializirana v trgovini
s papirjem
in celulozo

GORICA - Ul. Trieste 247
Telefon (0481) 521222
Telex 461248 SAURA I
Fax (0481) 22203

NARDIN VOJKO

UL. Sv. Mihaela 324

Gorica

Štandrež - ind. cona

Tel. (0481) 21065 - Fax 522410

KOSIČ
GORICA

VSE ZA SPORT

Ul. Raštel, 19
Tel. 531884
fax. 534470

TRGOVINE
OBUTVE

KOSIČ

Ul. Raštel 7 - Tel. 535162
Ul. Oberdan 7 - Tel. 535520
Ul. Raštel 8 - Tel. 33465

look

ŠPEDICIJA

IN

MEDNARODNI PREVOZI

34170 GORICA

Ul. Cravos 27

Tel. (0481) 531191 - 3 linije r.a.

Fax 532655

AUDIO CAR

Cernic Radivoj

PRODAJA IN
MONTAŽA AVTORADIEV
ALARMNIH NAPRAV - TELEFONOV.

Gorica - Ul. Don Bosco 104
Tel. (0481) 536339

Meri Kosič

TORBICE,

DEŽNIKI, KOVČKI

IN USNJENI

IZDELKI

GORICA - Raštel 27

Tel. (0481) 33790

URARNA - ZLATARNA

Bratina

TRŽIČ - Corso del
Popolo 28
Tel. 410674

TISKARNA, KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK, OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

Ul. A. Gregorčič 18
Gorica (Standrež)
Tel. (0481) 22116 - Fax (0481) 22079

OBUTVE

*Crisic
Calzature*

Kakovost, prijaznost,
ugodne cene.

GORICA - ul. Raštel, 4

GRADBEN PODJETJE
IMPORT - EXPORT

ASFALTNE IN
BETONSKE MESANICE
GRADBENI MATERIAL

SIMEK S.p.A.

GORICA - Ul. Montesanto 107
Tel. (0481) 33642
Telefax (0481) 32949
Telex 461213 SIMEK I

Naprave: GRADIŠČE OB SOČI
Ul. Palmanova 35
Tel. (0481) 93186

GOSTILNA

Primožič

domača kuhinja
in briška vina

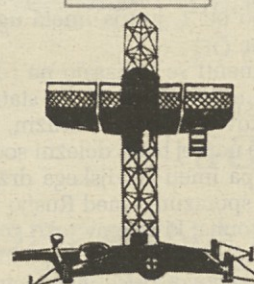
GORICA

Drevored

XX. septembra 139

Tel. (0481) 82117

PONTEX
s.r.l.

GORICA
Ulica alla
Stesa 27
Tel. in fax
(0481) 390039

MONTAŽA
IN
KONSTRUKCIJA
DVIGAL

AUTOPONTEX

ZVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA / SRBSKI UNITARIZEM

Črna Gora postopoma, a zanesljivo izgublja samostojnost

O državi »vseh srbskih krajin« so spregovorili tudi srbski intelektualci

PODGORICA - Crno goro, ki je kot »republika, enakopravna z drugo zvezno članico - Srbijo«, že dve leti del nove Jugoslavije, utegne kmalu doleteti korenita sprememba sedanjega statusa, s katero bi tudi formalno izgubila svojo državnost in enakopravnost.

Nekateri analitiki v tej republiki napovedujejo celo skorajšnji razpis referendum, na katerem bi se državljani izrekli o tem, ali bo Crna gora pristopila k tako imenovani zvezi srbskih držav. Povod za to je bil vsekar kongres srbskih razumnikov, ki je prejšnji teden v Beogradu sprejel resolucijo, s katero je promoviral zamisel o »enotni republiki srbstva«. Vanjo so njeni duhovni očetje z »memorandumskim poreklom« pristeli tudi Crno goro, kar je povzročilo veliko vznemirjenje precejšnjega dela crnogorske javnosti.

Takšna uvrstitve seveda ni nikakršno presenečenje, saj je Crna gora že nekaj časa »sumljiva« država, sprememba njenega statusa pa je že dolgo v pripravi. Tudi srečanj, na katerih so zanimali crnogorsko državno samobitnost in identiteto, je bilo v preteklosti že precej. Vprašanje sedanjega državnopravnega statusa Crne gore ni v ospredju le zaradi »procrnogorskih« strank, katerih cilj je razglasitev suverenosti te republike, ampak tudi zaradi »prosrbskih« strank v Crni gori in Srbiji.

Poleg nastopa glavnega ideologa srbskih socialistov Mihajla Markovića, ki velja za pooblaščenega Miloševićevega glasnika, in njegovega trdnega prepričanja o nujnosti ustanovitve enotne republike srbstva, v kateri bo s

posebnim, zagotovo pa ne državnim statusom tudi Crna gora, je najpomembnejši razlog vznemirjenja dejstvo, da je njegova zamisel postala javna in teoretično utemeljena ter da se utegne uresničiti veliko prej, kot so mnogi pričakovali.

Markovičev nastop na kongresu srbskih razumnikov je podgorška Pobjeda komentirala v precej ostrem in zanjo nenavadnem tonu, čeprav se je za obrambo crnogorskih posebnosti zavzemala že prej. Pobjedo je vznemirila zlasti možnost, da je Markovičvo utemeljitev republike srbstva naročila vladajoča stranka Srbije in da jo bo hotela čim prej uresničiti.

Dogodek je se najmanj presenetil procrnogorske politične stranke, ki so že zdavnaj opozarjale, da je sedanja zveza Crne gore in Srbije samo prehodna oblika, pravzaprav zametek prihodnje zveze ter zgolj psihološka priprava Crne gore in Crnogorcev na dokončno izgubo njihove identitete in individualnosti.

Cedalje vplivnejša Socialdemokratska stranka je poudarila, da gre za zamisel duhovnih očetov vojne v nekdanji Jugoslaviji, tistih, ki nosijo največje breme odgovornosti zanjo. S to zamisljo bi bil po mnenju socialdemokratov Crni gori odvzet državni status in postala bi le ena od pokrajin Velike Srbije. Crnogorski liberalci opozarjajo, da se »srbske države združujejo zato, da bi pokopale Crno goro«.

Najbolj zanimivo pa je stališče prosrbske Narodne stranke, ki sicer podpira združitev srbskih držav, a vztraja pri posebnosti Crne gore z geslom: »S Srbijo vedno, pod Srbijo nikoli.« Po

Čnogorski »borci v osvobojenih« Konavljah, ko so še verjeli v »bratstvo in enotnost«

polna neznanka je zaenkrat odgovor na vprašanje, kaj bo storila vladajoča Demokratska stranka socialistov (DPS). Nedavno izjavo ministra za zunanje zadeve Miodraga Lekića, ki menda uzi-va neomajno podporo premiera Mila Đukanovića, da Crna gora ni srbska država, ampak država državljanov, in da je zato omenjena zveza ne zanima, so številni že označili kot dviganje glave »procrnogorske struje« v vladajoči stranki, ki naj bi se kmalu soočila z bulatovičevsko-marovičevsko strujo v DPS. Svetozar Marović, vodilni ideolog te stranke, je pred kratkim izjavil, da je Crna gora dolžna vstopiti v zvezo srbskih držav, in pozdravil kongres srbskih razumnikov, kar so nekatere politične stranke v Crni gori že označile kot »porazno in ponižujoče dejanje«.

Ob tem ne kaže pozabiti, da je crnogorski predsednik

Momir Bulatović, avtor sin-tagme o »crnogorskem imenu in srbskem priimku Crnogorcev«, sredi marca na kongresu svoje stranke prvič omenil možnost razširitve crnogorskega ozemlja z združitvijo s Hercegovino, kar je, kot je znano, presenetilo tako Crnogorce kot Hercegovce. Po splošnem prepričanju, ki temelji v poznavanju njegovega dosedanjega političnega delovanja, si Bulatović brez vnaprejšnjega dogovora z Miloševićem nikakor ne bi drznil spregovoriti o »osvajanju« Hercegovine. Tudi drugi, ne le njihovi politični nasprotniki, so vse skupaj razumeli predvsem kot potiskanje Crne gore »skozi stranska vrata« v zvezo srbskih držav.

Zagotovo bo zanimivo prisluhniti pojasnilu vladajoče stranke o prednostih te zveze, zlasti zato, ker je sedanj položaj Crne gore v Jugoslaviji prav ta stranka

opredelila kot »spodnjo mejo, pod katero se ni mogoče spustiti«, in ker je vnovič poudarila, da je vso svojo avtoriteto zastavila za ohranitev sedanje Jugoslavije.

Toda prav Bulatovičeva izjava na kongresu stranke je razkrila, da morebitni popravki niso izključeni. Poleg tega bo DPS, ki ima večino v parlamentu in popolnoma obvladuje medije, vključno s televizijo, zagotovo našla način, da bo zamislila o zvezi srbskih držav zagotovila potrebno avtoriteto demokratične odločitve, ki izvira iz volje crnogorskega naroda, pri kateri bo vse »pristno« in »brez vpliva od zunaj«.

Zato zamisel, da bi se o tem vprašanju izrekli na referendumu, ni tako presenetljiva. Izid referendumu bi navsezadnje razkril, ali sploh obstajajo Crnogorci ali pa gre samo še za »gore, v katerih so nekdanje prebivali«.

Vesna Banović

DR. EYAL O KRIZI NA BALKANU

Zahodu ni nič jasno

Na Balkanu nastajata nova Srbija in nova Albanija

Dr. Jonathan Eyal, direktor Kraljevskega vojaškega inštituta v Londonu in eden najbolj znanih zahodnih strokovnjakov za balkanska vprašanja je v intervjuju za Republiko spregovoril o politiki Zahoda do vojne v nekdanji Jugoslaviji in nevarnostih za vso Evropo, če se bo do omenjenih dogodkov tudi v prihodnje obnašala tako ignorantsko, kot doslej.

Vojna v Jugoslaviji je korenito spremenila ocene glede možnosti za evropsko združenje. Ali Zahod ve, kako rešiti jugoslovansko krizo in doseči trajno premirje v nekdanji Jugoslaviji?

EYAL: Če odgovorim zelo na kratko: ne! Vlade zahodnih držav niso namreč niti pomislile na to, da ima Jugoslavija kakšenkoli pomen za Zahodno Evropo. Že ob izbruhu jugoslovanske krize se je Zahod poskušal izvleči s čim manjšimi stroški. Zato tudi ni bilo kakšnega globalnega pristopa k problemu. Po mojem mnenju se na Balkanu kazeta dva problema: meje Srbije in meje Albanije. Če ne bomo nasli rešitev zanju, se bodo vojne na Balkanu ponovile.

Ali med Evropsko Unijo in ZDA obstajajo nesoglasja glede Bosne in nekdanje Jugoslavije?

EYAL: Med ZDA in EU res obstajajo velike razlike. V začetku je namreč Zahod skušal rešiti krizo skladno z načeli in načelno politiko, od katere pa je Evropska Unija odstopila. Vedeti je namreč treba, da morajo, če niso pripravljeni nagnati Srbov nazaj, priznati dejansko stanje na bojišču. Američani pa se vedno slepo verjamejo v načela, ki pa jih ne znajo realizirati »na terenu«.

Kakšne možnosti za uspeh ima ameriška pobuda za ustanovitev muslimansko-hrvaske federacije v Bosni?

EYAL: Ta federacija ne bo mogla funkcionirati. Menim, da je predsednik Clinton sprožil to pobudo predvsem zaradi svojih odnosov z ameriškim kongresom. Sicer pa, Srbi in Hrvati so se pripravili v vsakem trenutku dogovoriti glede Bosne - seveda na škodo Muslimanov.

Diplomatske pobude ZDA in Rusije za Bosno so podzale ugibanja, ali ne gre v Bosni morda za razdelitev »interesnih območij«, za nekakšno »novo Jalta«.

EYAL: Vemo, da so Rusi s pomočjo Zahoda tokrat prvič stopili na zahodni breg Drine. Menim, da ne gre za novo delitev »interesnih območij«, ampak za rusko dokazovanje Američanom, da se balkanske politike ne da voditi brez njih. Skratka, Rusija hoče biti na Balkanu enakovredna Zahodu.

Vseeno pa je zelo očitna ruska naklonjenost Srbom.

EYAL: Menim, da ne gre za resnejšo koalicio. Ne verjamem namreč, da bi Srbi tako zelo oboževali Ruse, četudi je Rusija trenutno edina velika država, ki se zavzema za Srbijo.

Položaj na jugu Balkana je izjemno napet. Po ohladi-tvi odnosov med Grčijo in Makedonijo so se poslabšali tudi odnosi med Grčijo in Albanijo. Ali lahko pride do resnih spopadov, mogoče celo do prave vojne, tudi na jugu Balkana?

EYAL: Če bi se sočasno poslabšal položaj v obeh primerih, bi lahko verjetno zelo kmalu govorili o balkanski katastrofi. Vseeno pa mislim, da Grčija ne bo povzročila večje nestabilnosti na Balkanu. Kar pa se tiče Makedonije, menim, da hoče makedonska vlada v Skopju ustvariti iz vseh manjšin enoten makedonski narod, kar pa ji ne bo uspelo. Makedonski predsednik Gligorov se sicer zanaša na pomoč Zahoda, vendar bo pri tem verjetno brdsko razocarano, prav tako, kot sta bila razocarana predsednika Hrvaske in Bosne Tudman in Izetbegović. Pozabiti pa ne smemo, da je Gligorov s Srbi vzpostavil tajno koalicio glede Albancev.

Gligorov se verjetno zanaša tudi na prisotnost ameriške vojske, ki se nahaja v Makedoniji pod zastavo Združenih narodov.

EYAL: Pravijo, da so ameriški vojaki prisotni v Makedoniji, da bi preprečili razširitev vojne. Toda Grki nimajo nobenega interesa, da bi napadli Makedonijo, Srbi so z Makedonci ustanovili koalicio, torej lahko do vojne pride le znotraj države, torej zaradi notranjih razlogov.

Vseeno pa lahko Makedonijo ogrozi potencialna vojna na Kosovu? Kako bi bilo, po vašem mnenju, potrebno reševati kosovsko problematiko?

EYAL: Mislim, da problema ne bo mogoče rešiti zgolj s podelitvijo avtonomije Kosovu. Če bo Kosovo ostalo znotraj Srbije, potem smemo že sedaj napovedati vojno, ki pa lahko traja tudi dvajset let. Verjetno bi bilo najbolje, če bi Kosovo ozemeljsko razdelili.

Kako to mislite?

EYAL: Po »etničnih mejah«, tako da bi se Srbija odrekla tistim predelom, kjer večino predstavljajo Albanci. Pri tem pa bi bilo potrebno podeliti poseben status srbskim »svetim krajem«, kot so samostani in podobno. Na ta način bi ustvarili predpogoje za priključitev evropski Albaniji.

Blerim Shala

Hrvaška vlada miri nezadovoljstvo zaposlenih tako, da jemlje enim, da bi lahko dala drugim

ZAGREB - Stavke profesorjev, ki so ta teden vznemirile Hrvaske, so se razesile s kompromisom med vlado in sindikati. Vlada bo slehernemu uporabniku državnega proračuna odtrgala odstotek in tako naj bi se nabralo dovolj denarja za dvig proforskega standarda. Toda z jemanjem enim, da bi dala drugim, pri istem »kolu« vlada Republike Hrvaske samo prelaga reševanje problemov ljudi, ki so nezadovoljni in prejemajo plače v skladu z republiškimimi koeficienti, se pravi iz državne blagajne. Tako je socialni upor se naprej ostal sponstovanja vredna kategorija na Hraskem, ki jo premier Valentić in njegova ekipa zelo dobro občitijo, čeprav imajo na voljo zelo malo instrumentov, s katerimi bi lahko ublazili nezadovoljstvo.

Vlada zatrjuje - in ima pri tem povsem prav - da je na Hraskem že nekaj mesecev zaustavljen padec standarda. Tu gre zahvala Valentičevemu protinflacijskemu programu. Plače v javnih podjetjih so zamrznjene in so v povprečju obvisle pri približno 300 nemških markah. V primerjavi z marko je dinar precejšen, kar v praksi pomeni, da je za veliko dinarjev mogoče kupiti zelo malo. Veliko več je za Hrvate marka vredna v Sloveniji, na Madžarskem in v Avstriji, tako da (zlasti ob sobotah) dolge kolone avtomobilov vozijo čez hrvaske meje, kjer Hrvati kupujejo skoraj pol ceneje. Vlada to dopusca in dovoljuje uvoz blaga do 160 mark za posameznika, v upanju, da bo nezainteresiranost hrvaških državljanov za nakupe na Hraskem trgovce prisilila k znižanju cen. Zniževanje cen pa bi, kot ocenjuje vlada, nujno prineslo tudi dvig standarda.

Vlada ne odstopa od stroge denarne politike, kar pomeni, da odločno prepoveduje tiskanje in dotiskovanje denarja. Toda ta politika je zapetila tudi državni proračun, ki letos znaša 5.144,7 milijona nemških mark. Denar iz proračuna je v največji meri namenjen obrambi (33 odstotkov), 11 odstotkov solstvu in kulturi, 10 odstotkov namenja policiji in gasilcem, 8 odstotkov financam in javnemu dolgu bank, 7 odstotkov prometu in pomorstvu, 5 odstotkov znanosti, 3 odstotke obnovi in javnim delom... Vse skupaj pa znese toliko, da prav nihče ni zadovoljen z razdelitvijo proračunskega kolača, za katerega že zdaj vedo, da ne bo zadostal do konca leta.

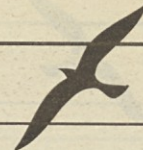
V zadnjih dneh na Hraskem krožijo govorice o devalvaciji dinarja, do katere naj bi prišlo po uvedbi kune 30. maja. Številne trgovine zato ukinjajo posojila in blago prodajajo na čeki ali na nekaj obrokov. Vesti o devalvaciji vlada zanika in zatrjuje, da bo prehod od dinarja h kuni - neboleč. Toda zaradi pritiska velikih izvoznikov na premiera Valentića je precej verjetnosti, da bodo priložnost zamenjave dinarjev s kunami izrabili tudi za manjši popravek razmerja med dinarjem in kuno v skladu z realnejšo ceno marke.

Toda tudi to preimenovanje valute ne bo rešilo hrvaskega gospodarstva, napolnilo državnega proračuna in zmanjšalo socialnih napetosti. Pomoč, ki jo Hrvaška tako zelo potrebuje, lahko pride samo od zunaj. Zato si na Hraskem intenzivno prizadevajo, da bi odmrznili že odobrena posojila Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada, znova pa se tudi vneto dobrikajo izseljencem, da bi začeli več vlagati v Hrvaske. Od

številnih govoric, kako bodo Hrvati iz vsega sveta vlagali v Hrvaske, se je uresničilo bore malo. Po drugi strani tudi privatizacija družbenih oziroma državnih podjetij ni prinesla pričakovanih izidov. S pomočjo sklada za privatizacijo je postala država »lastnik« vsega mogočega, tisocev malo vrednih delnic, katerih prodajo skušajo pospešiti tudi z možnostjo, ki so jo uvedli pred kratkim, ko jih je bilo mogoče kupiti iz tako imenovanega starega deviznega varčevanja. Toda servisiranje ne-preoblikovanih podjetij pomeni za hrvaske državo velikanski strošek.

Stavke v takih okoliščinah niso presenečenje. Zgoščeno nezadovoljstvo zaradi slabega življenja in neprestanega »zategovanja pasu«, ki so se mu pridružili novi davki, spodjeda tudi najbolj zapri-seženo lojalnost. Izgovor vlade, da je država se smeraj v vojni, ni več prepričljiv. Prav v vojnih casih so se nekateri spremenili v multimilijarde-rje. Javnost je nezadovoljna tudi sprico malverzacij politikov, ki po pravičnino nizkih cenah odkupujejo stanovanja in vile sredi Zagreba. Nekdo je v časopisih postregel z izračunom, da bi z dvema milijonom mark, ki bi jih iztržili od stanovanj in vile, katere so odkupili podpredsednik vlade Seks, minister za promet Mudrić in minister za obrambo Susak, lahko izplačali mesečno plačo 16.666 srednješolskim profesorjem. Vsi se dobro zavedajo, da bi ponoven izbruh inflacije odplačnil se ta skromni standard. In čim dražja je država, tem nižja je človekova cena in cena njegovega dela. Vprašanje je le, do katere meje bodo lahko te neprestane pocenitve zdržali sloji obubožanega hrvaskega prebivalstva.

Darko Pavić

AFERA HIT / PARLAMENTARNA PREISKAVA

Skrivnosti igralnic in varnostne službe

Preiskovalci zaman iščejo politične botre

LJUBLJANA - Afera Hit se je formalno začela sedmega aprila lani, ko je poslanec Marjan Podobnik razdelil novinarjem znamenito poročilo SDK o poslovanju novogoriške igralnice. Preiskava domnevnih nepravilnosti - predvsem suma kraje družbenega premoženja - je od takrat potekala na dveh ravneh. Medtem ko »klasični« kriminal ze raziscujejo pred novogoriškim sodiščem, se z domnevnimi političnimi botri afere ukvarja prva »prava« parlamentarna preiskovalna komisija.

Parlamentarci so doslej bolj ali manj soglasno sprejeli dve poročili in »nasli« enega samega politika, ki naj bi zlorabil pooblastila - nekdanjega ministra za turizem Janeza Sirseta. Obe poročili so napisali lani julija, še preden so uspeli zaslisiati katero od povabljenih prič. Preiskava se je tako v bistvu zares začela šele jeseni, ko so parlamentarci začeli vabiti na zaslišanja politike in ko so - nekoliko kasneje - pričali tudi Hitovi uslužbenci, vključno z generalnim direktorjem igralnice Danilom Kovacim.

ske igralnice praktično vsa pomembnejša imena, prav nihče pa se ne spominja, ali se je kdo med njimi tudi pogovarjal in svetoval o poslovnih rečeh. »Tesnejše« stike s Hitovim vodstvom preiskovalci lahko pripišejo samo tistim, ki so to morali početi po službeni dolžnosti - vsem dosedanjim ministrom za turizem, na primer. To pa samo po sebi še ne pomeni zlorabe pooblastil. Nekoliko bolj problematično bi lahko bilo sodelovanje uslužbenca ministrstva za finance in pisca zakona o igrah na srečo Zvonka Drakslerja, saj je

Mimogrede pa se je iz številnih pričevanj luščila vzporedna zgodba: o povezavi igralništva z varnostnimi službami, tudi po letu 1990. Kot je povedal nekdanji krupje Marjan Lipovec, za njim pa se številne druge priče (tudi Hitove), so igralnice nekdanji Službi državne varnosti placevale približno 18 odstotkov provizije. V teh finančnih operacijah je bila ključna vloga posojilne službe. Po pričevanju Alda Fanellija, ki je »bil zraven, odkar so v Jugoslaviji odprli prvo igralnico«, so bili na čelu teh služb italijanski državljani (v Hitu, denimo, Bruno Sacco, v Umagu pa Carlo Zolija, ki naj bi bil »mafijec, povezan s Cio«), ki so skrbeli za to, da so se ceki vnovčili in v gotovini prenasali čez mejo. To se, je povedal Fanelli, dogaja še danes. Clovek z veliko imeni, ki naj bi bil tudi v sila dobrih odnosih z nekdanjo

naprej placeval »davščino« 18 odstotkov). Zanimivo pa je, da je prav v letu 1992, torej približno v istem času, Vis (ki je takrat v Porotožu se »postavljala« vodjo posojilne službe) ugotovila, da se v Hitu dogajajo čudne reči. Igor Bavcar in Miha Brejc sta svetovala finančnemu ministru Mitji Gaspariju, naj predlaga pregled poslovanja igralnice v Novi Gorici. Gaspari je res »narobil« SDK pregled vse slovenske igralnice, vendar se je ta služba (ki jo je vodil Igor Omerza) lotila samo Hita. Portoroški Casino je, denimo, pregledala šele lani. Novogoriško igralnico je takrat nadzirala tudi Vis in s prisluškovanjem njihovih telefonov posnela že omenjeno znamenito gradivo, ki ga je nekaj mesecev po volitvah v kovčku prinesel v parlament Miha Brejc.

Na potezi so preiskovalci

Na zadnjem za javnost zaprtem sestanku preiskovalne komisije so člani določili novo skupino prič, ki jih bodo povabili na majska zaslišanja. Med njimi naj bi bila - po naših informacijah - tudi nekdanji notranji minister Igor Bavcar in takratni predstojnik Visa Miha Brejc. Očitno so torej preiskovalce začela zanimati vprašanja, ki so se pojavila že na začetku afere Hit in ki so se kasneje sprevrgla v nič manj znamenito »afero Vis«. Namreč: kako in zakaj se je preiskava v Hitu sploh začela. Zakaj je Vis začela nadzorovati Hit in ali je bilo to v kakršni koli zvezi s preploovitvijo provizij posojilni službi? Ali se je z igralniškim denarjem financirala tudi Vis? Če se ni - kam je torej odtekel denar, ki so ga druge igralnice vestno placevale tudi po letu 1990? Zakaj je Služba družbenega knjigovodstva pregledala samo Hit in ne tudi druge igralnice, kot je predlagal finančni minister Gaspari?

Ker so v zadnjem času legalne in druge varnostne službe ena osrednjih političnih tem, bi bila morebitna razjasnitev vsaj dela skrivnosti domnevnega igralniškega »podzemlja« še toliko bolj zanimiva. Čeprav parlamentarni preiskovalci različnih strank zelo očitno iščejo različne krivce, pa utegnejo prav na točki povezave posojilnih služb z varnostnimi službami vztrajati nekoliko bolj kot doslej. Konec koncev bodo po več kot letu dni počasi vendarle morali sestaviti poročilo o svojih ugotovitvah. Več kot neprijetno pa bi bilo, da bi po silnem trušču, ki je spremljal afero, in po napovedih, da je v zgodbo »vmešan celoten politični vrh«, pa tudi potem, ko so pričevanja vendarle nakazala možnost nelegalnih dejavnosti in povezav, preiskovalna komisija lahko ugotovila samo - da ni ugotovila nič.

Tanja Staric

Danilo Kovacik: presenečenje s seznanom obiskovalcev igralnice (Foto: B+D)

Pred približno mesecem dni so preiskovalci začeli ugotavljati, da bi pravzaprav morali pod množico pričevanj in dokumentov počasi potegniti crto - in da, po drugi strani, niso nič blize odgovoru na vprašanje, kdo je pravzaprav politično pokrival domnevno kriminalno početje Hitove nomenklature. Danilo Kovacik in Nelida Nemec sta preiskovalce presenetila s seznanom politikov, ki so najmanj enkrat obiskali novogoriško igralnico. Med trideseterico so namreč lahko našli dobesedno celoten politični vrh Slovenije, od predsednika države, premiera in finančnega ministra do obrambnega ministra in celo nadškofa Suštarja. Pravzaprav gre za pogovore, ki jih organizira novogoriški poslanec Borut Pahor in ki jih sponzorira Hit. Skratka, seznam je bil za preiskovalce v bistvu neuporaben - če njegove očitne posmehljive konotacije sploh ne omenjamo. Tudi drugi Hitovi pričevalci so omenjali med »visokimi« političnimi gosti novogori-

ta zelo pogosto obiskoval novogoričane, ki so mu tudi placevali dnevnice in potne stroške. Draksler je sicer komisijo opozoril, da ni zlorabil pooblastil, saj je državni uslužbenec in ne politik. Poleg tega je minister Gaspari medtem v ministrstvu za področje igralništva že določil novo uslužbenko.

Igralnice in varnostne službe

Preiskovalna komisija je na temelju gradiva, ki ga je med prisluškovanjem vodilnim ljudem novogoriške igralnice posnela Varnostno informativna služba, raziskovala tudi vlogo tistih poslancev prejšnjega sklica, ki so »zrušili« protihitovski zakon o igrah na srečo. Lobiranje seveda samo po sebi ni kaznivo in ne pomeni zlorabe pooblastil - če poslanci v zameno za parlamentarne »usluge« niso dobivali podkupnin. Nekateri sumi za takšne sklepe so v že omenjenem Visovem gradivu, pričevanja pa doslej tega niso potrdila.

OD VELIKE NOČI DO PRVEGA MAJA

Politično živahen mesec

LJUBLJANA - April se je začel s praznovanjem velike noci in končal s praznovanjem dneva upora ter prvomajskimi prazniki, minil pa je v znamenju številnih notranjepolitičnih trenj in prizadevanj političnih strank, da bi nasle svoje mesto na političnem prizorišču. Vladno koalicijo so zapustili socialdemokrati, afera Smolnikar se je sicer umirila, ni pa še povsem pozabljena, saj so prihajali na dan vedno novi dokazi, podrobnosti in obozbe.

Razgretih političnih strasti ni umiril niti nastop predsednika države Milana Kučana pred poslanci državnega zbora, katerim je skušal pojasniti, kaj je v resnici rekel na tribuni v Novi Gorici in kaj je sprožilo vrsto dogodkov - od Depale vasi prek odstavitve obrambnega ministra Janeza Janše, protikorupcijskega zborovanja v Ljubljani in gladovne stavke sedmerice državljanov do različnih obdolžitev na račun delovanja tajnih služb in tako imenovane udbomafije. Milan Kučan je v svojem nastopu v parlamentu 20. aprila zavrnil vse očitke o morebitni vpletenosti v »zadevo Smolnikar« in pozval k političnemu dialogu ter spoštovanju ustavnosti, zakonitosti in človekovih pravic.

April je zaznamovalo veliko protikorupcijsko zborovanje v Ljubljani, ki so ga organizirale opozicijske stranke, kot govornik pa je nastopil tudi voditelj Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. Zborovanje so nekateri označili kot rojstvo nove slovenske pomladi, drugi pa kot napoved nove oblike populizma in mitinskega ozračja, ki je bilo značilno za obdobje pred razpadom nekdanje Jugoslavije.

Državni zbor je v tem mesecu delal zelo počasi, saj se je marčna seja končala šele v zadnjih dneh aprila, aprilske pa poslanci sploh se niso začeli. Zbrali pa so se celo na dveh izrednih

sejah, kjer so razpravljali o odloku o referendumskih območjih za ustanovitev novih občin in pritozbah na ta odlok. Na izredni seji so potrdili tudi program dela Družbe za avtoceste Slovenije (DARS) ter s tem prizgali zeleno luč za začetek gradbenih del in porabo sredstev, pridobljenih z bencinskim tolarjem, ki ga v Sloveniji plačujemo že od začetka leta.

V drugi polovici meseca so se na letni konferenci zbrali Slovenski krščanski demokrati, ki so druga najmočnejša stranka v parlamentu. Stranka se s predsednikom vlade in Liberalno demokracijo Slovenije pogaja o sestavi skupne vladne koalicije, hkrati pa jo pretresajo notranja trenja, ki se kažejo v prizadevanjih po ustanovitvi novih kril v stranki.

Ta pomladni mesec je minil tudi v znamenju zelo zivahne diplomatske dejavnosti, kjer kaže omeniti uspešno sodelovanje predsednika Milana Kučana na neformalnem srečanju sedmih predsednikov srednjeevropskih držav, ki ga je pripravil česki predsednik Vaclav Havel v českem kraju Lytomisl, podpis sporazuma o conni proste trgovine med Slovenijo in Madžarsko, podpis sporazuma o odpravi vizumov med Slovenijo in Grčijo ter podobnega sporazuma med Slovenijo in Portugalsko, prvi obisk iranskega zunanjega ministra Alija Akbarja Velajatiya v Sloveniji ter pogovore med notranjim ministrom Ivom Bizjakom in njegovim hrvaškim kolegom Ivanom Jarnjakom, eden od izrednih dogodkov pa je bil tudi prvi uradni obisk vladne gospodarske delegacije v Sarajevu. Upokojenci so dobili za 3,6 odstotka višje pokojnine kot v marcu. Devizne rezerve Slovenije so februarja dosegle milijardo in 787,8 milijona ameriških dolarjev; stopnja inflacije pa je aprila znašala 2,1 odstotka. (STA)

Politiki so dejavni tako doma kot tudi v tujini

LJUBLJANA - Medtem ko se večina državljanov pripravlja na prvomajske praznike oziroma že praznuje, se politiki posvečajo svojim dolžnostim. Prvaki posameznih strank in sindikatov bodo prisotnost na prvomajskih srečanjih združili s priložnostnimi slavnostnimi govori. Predsednik RS Milan Kučan je včeraj odpotoval v Stuttgart, kjer se je udeležil srečanja Slovencev v Nemčiji, ki poteka pod naslovom Slovenci in svet. Ob tej priložnosti se bo udeležil spominske slovesnosti v koncen-

tracijskem taborišču Dachau, kjer bo položil venec. Jutri pa se bo zunanji minister Lojze Peterle srečal s slovenskim metropolitom in ljubljanskim nadškofofom Alojzijem Suštarjem. Pogovarjala se bosta o nekaterih vprašanjih pred zasedanjem Mesane krovnice komisije za urejanje odnosov med državo in cerkvijo. Srečanje pa bo predvsem namenjeno bližnjemu uradnemu obisku ministra Peterleta v Urugvaj, Argentini in Združenih državah Amerike, kjer se bo zadrževal od 9. do 11. maja. (A.Z.)

SEDMERICA IZ CD / PREKINJENA GLADOVNA STAVKA

»Udbovci še vedno strašijo poštene ljudi«

Prekinili stavko in ustanovili Demokratični forum

LJUBLJANA - Demokratični forum Slovenije - ustanovili so ga člani skupine, ki je mesec dni gladovno stavkala v Cankarjevem domu - je v današnjem sporočilu za javnost zanimal trditev Dušana Cunjaka na včerajšnji tiskovni konferenci foruma, da skupaj z novinarko Vido Petrovčič piše knjigo o njihovi gladovni stavki.

Člani foruma so namreč sinoči po telefonu govorili s Petrovčičevo, ki je zanimala, da bi s Cunjako pisala knjigo. DFS je napovedal, da bo Dušana Cunjaka tožil, če bo širil kakršne koli informacije o gladovno stavkajočih kot tudi o Demokratičnem forumu Slovenije (DFS). Z izdajo takšne knjige si želi jo Kos in nekatere druge kontraobveščevalne slu-

zbe pridobiti finančna sredstva za svoje protislovensko delovanje, so zapisali v izjavi.

Na člane foruma so se, kot pišejo v izjavi, takoj po ustanovitvi začeli pojavljati različni pritiski, ki jih izvajajo predstavniki »kontraobveščevalne službe (Kos) in predstavniki udbe, in sicer tistega dela, ki je usmerjen projugoslovansko in prosrbsko in ki dela že skozi celotno novejšo zgodovino slovenskega naroda v nasprotju z narodovimi interesi«.

Člani foruma tudi trdijo, da jim je novinar slovenske TV »Srb Sašo Pauković, ki ga je poslal urednik, po rodu Crnogorec, Tomaz Perović«, na tiskovni konferenci 25. aprila, obljubil, da bo vest s konference na poročilih slovenske TV.

»To se ni zgodilo niti tisti dan niti kasneje. Ta posnetek je dobesedno izginil, kar kaže na to, da prav ta tandem snema in nosi posnetke službam, ki jih obdelujejo in kasneje tudi uporabljajo v svoje namene. Proti obema delavcema slovenske TV smo protestirali pri direktorju TV Slovenija,« so zapisali. Sicer pa to po njihovem mnenju ni bil edini primer cenzure nad izjavami in podatki DSF.

V izjavi še navajajo, da so 27. aprila izobesili na spomenika Kidrica in Kardelja plakata z napisom: »Fasisti, nacisti, komunisti in njihovi mladiči za Slovence isti.« V treh urah po razobešenju naj bi jih snela trojica Neslovencev, sicer pa uslužbencev udbe.

(STA)

POGLED NA EVROPO IN NA ŠPANIJO S KATALONSKEGA ZORNEGA KOTA /

Aberri eguna

Baski si hočejo z bombami utreti pot v neodvisnost, Katalonci jim nameravajo slediti, vendar z njim prirojeno previdnostjo in preudatnostjo

Sobota, 2. aprila 1994

Velik naslov vedno zbudi pozornost, se zlasti, če govori o nečem povsem nepoznanem. Tako je bilo tudi danes, ko sem iz kupa časopisov na belgijskem letalu, s katerim potujem iz Benetk v Barcelono, izbral drugi belgijski francoski dnevnik La libre Belgique. Res je Le Soir popolnejši in tradicionalnejši, vendar je prav ta dnevnik pogosto neposrednejši: približa ti novico in te skoraj potisne vanjo. Skratka, doživljas jo.

Naslov je velik. V Španiji je v pozabljenosti umrl Léon Degrelle. Kdo ga pozna, bi človek upravičeno dejal. In časopis tu to pove. Léon Degrelle je bil voditelj stranke Rex in Hitlerjev zaveznik v Belgiji. Po vojni se je izmuznil in se skril v Španiji. Poskus, da bi ga belgijske oblasti ugrabile in pripeljale pred sodnike, ni uspel. Sodili so mu v odsotnosti in ga obsodili na smrt z ustrelitvijo. Léon Degrelle pa je skoraj pol stoletja kasneje umrl v postelji, v španski Malagi.

Degrellovi smrti namenja časopis kar dve strani. Njegov lik pa je prikazan v sorazmeroma kratkem zapisu na prvi strani. Sredi tridesetih let je ustanovil skrajno desničarsko stranko Rex. Naziv rex - kralj naj bi pomenil Kristusa kralja v posmeh belgijskim katolicanom in iz masčevanja, ker so ga zaradi njegovih skrajnih idej izključili iz Katoliške akcije. Nastopal je kot ljudski tribun, bical slabosti in obljubljal boljše življenje. Njegovim obljubam je nasledlo mnogo Belgijcev, tako da je na volitvah leta 1936 prejel 12 odstotkov glasov in izvolil 21 poslancev v parlament. Tri leta kasneje pa je na volitvah propadel. »Izpraznil se je kot balon.« Leta 1940 je ob Hitlerjevi vojni napovedi Degrelle nadoknadil izgubljeno na volitvah: Berlin ni maral za njegove ponudbe, vendar nič za to. S svojo vojsko je sodeloval v nacistični krizarski vojni proti dekadenci in proti boljševizmu. Na svoj račun pa je prišel sele leto dni kasneje, ko je Hitler napadel Rusijo. S svojo valonsko legijo je Degrelle iskal svoje mesto v zgodovini. Njegov podvig se je končal s priključitvijo te legije oddelkom SS. Leta 1945 je osramočen pobegnil v Španijo, kjer mu je Francov režim ponudil potuho. Kaj kmalu so ga prijatelji zapustili in živel je skoraj 50 let v hiši na obali pri Malagi sam s svojimi spomini.

To je kratek življenjepiš, kot ga navaja belgijski dnevnik. Na dveh straneh, namenjenih temu pozabljenemu fasistu, pa je se marsikaj zanimivega: od njegovega spora s flamskimi filonacisti - bili so za odcepitev, medtem ko je Degrelle vztrajal pri enotnosti Belgije - pa vse do dopisa iz Madrida, v katerem je novinar povzel izjave bivše deportiranke Violete Friedman: »Ta človek je storil mnogo slabega Španiji. Gojil je neofašizem in mlade navdihoval s Hitlerjevo ideologijo. Rajne vem, da je tam, kjer je danes...«

In se beseda o slikovni opremi: tri fotografije Degrelle v nacistični uniformi, ko pregleduje čete in dviga roko Hitlerju v pozdrav. Skratka, odmaknjen spomin na črno poglavje belgijske zgodovine. Mesto, v katerem je za Hitlerja gospodoval Degrelle, je danes prestolnica Evrope, antipod idejam belgijskega fasista.

Nedelja, 3. aprila 1994

Velikonočna nedelja in sončno vreme. Mesto je prazno, ljudje se sprehajajo po mestnem parku in kar množično posedajo po travi. Spomladansko sonce prijetno pripeka in veter, ki je sinoči se močno pihal, se je nekoliko ublazi. Park je privlačen, poleg tega pa se bo dolgem ogledu počitek kar prileže. Sedem in odprem časopis.

V Barceloni so na španski jezik cedalje bolj alergični. Ko sem prvič obiskal to mesto - bilo je leta 1969 ali 1970 - o katalonskega fasista.

Pristali smo. V Barceloni diha zrak evropske metropole. Prav nič nima zavidati Parizu, Londonu, Madridu. Nasprotno, vse je se bolj urejeno, vse se bolj deluje, promet je manj kaotičen, javni prevozi bolj urejeni, gostoljubnost se večja in - zakaj ne - klima vsekakor ugodnejša. Za konec pa se ugotovitev, da so taksiji cenejši.

Duras críticas a las palabras de Arzalluz sobre el uso de la violencia

BILBAO. - Las declaraciones de Arzalluz con motivo del Aberri Eguna fueron acogidas con se-

lonscini ni bilo ne duha ne sluha. Vsi napisi so bili španski, v knjigarnah so prodajali samo španske knjige, v kioskih samo španske časopise. Katalonsčina je bila prepovedana in le na vratih neke trgovnice sem videl listič z napisom »tancat« (zaprto v katalonsčini) namesto španskega »cerrado«. Sicer bogata katalonska knjižnica je bila v ulici Moncada, v stari hiši v podstreshih prostorih in priletni knjižničar je bil tam edini zaposlen. Če si hotel zadihati katalonski zrak in slišati katalonsko govorico, si moral v samostan Montserrat, kjer so se dolga leta skrivali katalonski nacionalisti, ali v Andorro, državico, v kateri je bila katalonsčina uradni jezik.

Sedaj je vse spremenjeno. Katalonsčina je uradno enakovreden jezik, dejansko pa edini pogovorni jezik. Prisotna je povsod, na vseh javnih in zasebnih napisih, s katerih španscina precej hitro izginja. Sola in univerza sta katalonski, knjigarne so polne katalonskih knjig, masa je v katalonsčini in parlament zaseda v katalonsčini. Tu pa tam vidiš španski grafit, ki zahteva dvojezičnost, kajti španscina je dejansko izrinjena na obrobje družbe. Na veliki razstavi o urbanističnem razvoju Barcelone z naslovom »Ozri se v prihodnost: videl boš Barcelono« je vse dvojezično: katalonsko in angleško. Glede na to, da smo kljub vsemu na ozemlju Španije, je to dejstvo dokaj zgovorno.

V nečem pa katalonsčina se

ni prodrla: v časopisih. Res je sicer, da je katalonski Avui zelo bran dnevnik, vendar je barcelonska La Vanguardia, ki izhaja v španskem jeziku, se vedno najbolj bran dnevnik v Barceloni.

Vzamem torej v roke Vanguardio in takoj me pritegne članek z naslovom Odgovornost Zahoda. Avtor: ceski predsednik Václav Havel. Gre očitno za besedilo, ki ga je vredno brati.

Ze po prvih vrsticah zaslutis, da gre za brezkompromisno oster »j'accuse«, ki ga Havel namenja Zahodu. Marsikateri zahodni politik se sprašuje, ali ni bila podpora protikomunističnim gibanjem v sovjetskem bloku huda napaka in ali Zahod ne bi naredil bolje, ko bi komunizmu omogočil preživetje. Saj je bil vendar svet tako nezapleten, obstajal je en sam sovražnik z enim samim centrom odlaganja in z edinim ciljem, da ohrani status quo. Sedaj torej prevladuje vtis, da so se zahod-

cionalni interesi? Da, toda samo nasi.« Posledice vsega tega so že vidne. Med temi je tudi dejstvo, da so v nekaterih postkomunističnih državah komunisti zmagali na demokratičnih volitvah.

To seveda ne pomeni, da mora Zahod skrbeti za te države. Vendar pa mora dogajanja v postkomunističnih državah upoštevati kot nekaj, kar ga neposredno zadeva in ne samo kot zivalski vrt ali grozljivko, ki jo gledas v kinodvorani in potem nanjo pozabis, kajti, zaključuje Havel, o prihodnosti Zahodne Evrope in ZDA odločajo krvava dogajanja na Balkanu, pustošenje tropskih gozdov v Braziliji ter nepopisna lakota v Somali in v Bangladesu. Treba je torej iskati globalne rešitve in nositi zanje globalno odgovornost. O tem vsi nacerlo govorijo, le da se tega skoraj nihče noče zares zavedati.

Tako Havel. Verjetno ni naključje, da se ta članek pojavlja v španskem tisku, torej

jo je voditelj baskovske nacionalne stranke se zaostiril z opozorilom, da se ustava sklicuje na vojsko ter ji zaupa enotnost domovine, njenega koncepta domovine.

Morda je naključje, morda pa tudi ne, da La Vanguardia objavlja članek o Arzalluzovem govoru z naslovom, v katerem baskovski voditelj trdi, da ustava s silo jamči enotnost, ob članku o dogajanjih v Italiji, v katerem piše predvsem o Finijevi trditvi, da je bil Mussolini »največji državnik stoletja«. Listati začnem po straneh komentarjev. Komentar o političnem stanju v Turčiji. Komentar o Davisovem pokalu. Komentar o notranjem stanju v francoski vladni koaliciji. Komentar o Finijevem mnenju o Mussoliniju. Komentar o neokolonializmu v Afriki. Za konec se komentar o Berlusconi izpod peresa Indra Montanellija. Vsako ugibanje je odveč: za katalonski dnevnik včerajšnja dogajanja v baskov-

njihovo nacelo in previdnost je nacelo se danes. Zato La Vanguardia Arzalluzovega govora ne komentira in raje čaka na jutri.

Glavna vest večernega televizijskega dnevnika je danes namenjena Španiji. Oziroma Euzkadiju. Nov atentat. V avto »guardie civil« so v Bilbau nastavili bombo in v eksploziji je policist izgubil življenje. Morda je napočil čas za komentar in res sem radoveden, kaj bo La Vanguardia pisala jutri.

Torek, 5. aprila 1994

Naslov je velik, čez vso prvo stran: Za epilogo aberri egune je ETA pripravila nov zločin. Hitro prelistam časopis in najdem mnenjsko stran - to, kar je pri nas uvodnik, objavljajo španski časopisi na notranjih straneh - ter na njej komentar s preprostim naslovom Po aberri eguni. V zapisu takoj zasledim citat Arzalluzovega govora, ki ga včeraj La Vanguardia ni izpostavila: »Naj nam nihče ne reče, da lahko karkoli branimo brez sile, kajti potem ugotovimo, da kadarkoli kaj branimo, se nam vsi podelajo na glavo.«

Komentator nadaljuje z ugotovitvijo, da ob pazniku baskovske domovine vsako leto baskovski politiki v svojih govorih radikalizirajo svoja stališča in da tega ni počel samo Arzalluz, ampak tudi predstavniki obeh ostalih baskovskih strank Herri Batasuna in Eusko Alkartasuna. »Kaze, da je ob teh praznikih in mitingih politikom dovoljeno, da tako govorijo, komentira barcelonski dnevnik in nato dodaja izjavo civilnega guvernerja (nekakega prefekta) Vizcaye, ki je dejal, da »nekateri pišejo prolog, drugi pa epilogo«. Komentar se končuje s pozivom politikom k odgovornosti, vendar tudi s stališčem, da ima Arzalluz kot katerikoli drugi državljani pravico, da v popolni svobodi izraza svoje mnenje, le da mora »kot odgovoren politik preprečiti, da bi njegove besede povzročile zmedo med mejo, ki loči obrambo nacela mirnega sožitja od posrednega opravičevanja - predstavljamo si, da nenačrtnega - nasilnih dejanj«. Mojestrovina makjavelizma. In morda potrditev dualizma Baski-Katalonci. Pri prvih cilj posvečuje sredstvo, pri drugih prevladuje previdnost. Končni cilj je verjetno isti. Tako eni kot drugi se dejansko hočejo rešiti države, ki je do včeraj dajala zavetje vojnim zločincem, ki jih ekonomsko bremenijo z inflacijo in brezposelnostjo in ki se do obeh regij vede tako, kot se Zahodna Evropa vede do vzhodnih sosedov, zviška in sebično. To tezo občutis tudi v Barceloni. Res, lepo je, da imaš pravice in se obnašaš kot država, vendar ni nobenega dvoma, da je »biti država« popolnoma nekaj drugega.

Aberri eguna je za Baske vsako leto preverjanje teh stališč in preizkušanje odpora madridskega centra. Katalonci to počnejo bolj prefinjeno, vendar z istimi cilji. Tako eni kot drugi čakajo na ugoden trenutek, le da Baski z bombami prehitevajo cas. Nekoč bo izbruhnilo in nobena Evropa stanju ne bo kos. Tako, kot ni kos stanju na Zahodu; tako, kot je stanje natančno analiziral Václav Havel.

Bojan Brezigar

LA VANGUARDIA

MARTES, 5 DE ABRIL DE 1994 Fundada en 1881 por don Carlos y don Bartolomé Godó Número 40.355 100 ptas.

ETA pone epílogo al Aberri Eguna con

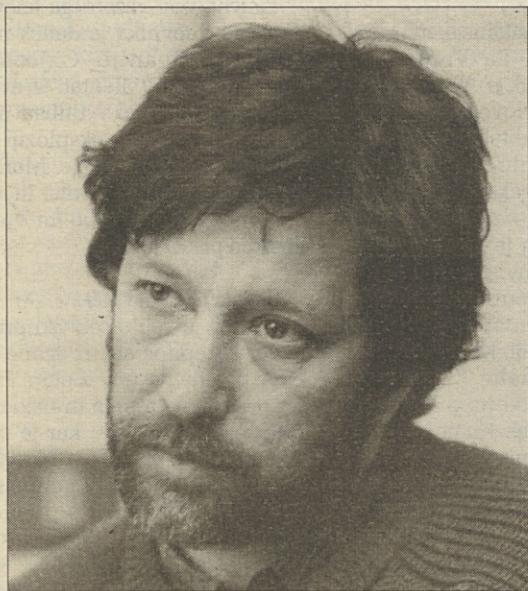
PRVI
MAJ
PRAZNIK
DELA

KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED / OTOŽEN ZATON OBRATA, KI JE PONESEL IME TRSTA DALEČ V SVET

Bleščeči vzponi in vrtoglavi padci ladjedelnice sv. Marka

Od splovitve avstrijske oklopnjace Viribus unitis do izgredov oktobra 1966

Čigav je 1. maj?

Čigav je prvi maj? Je »praznik« tepene levece, nezadovoljnih delavcev, se manj zadovoljnih brezposelnih, neuspešnežev, komunističnih nostalgikov, skratka, obrobnežev in reliktoev zgodovine? Je čas, da ukinemo prvi maj? Takšna uganjanja me na tiho prepričujejo, da leze pod kožo Evrope strah »komunizma«. Mislim čisto resno. Celo Derrida je napisal knjigo o Marxovem duhu in ugotovil, da nemški bradač ni bil enostaven faliment evropske misli.

Trditev se ne pomeni upanja ali strahu, da se bo nekaj vrnilo v vsej svoji polnosti in celoti. Je pa povsem jasno, da odločnost desnice, in tudi avtoritarne desnice, kaže na to, da imajo strahovi v sebi tudi nekaj mesa in krvi.

Kolikor toliko izobražen človek ve, da je bilo v tem stoletju vprašanje dela in delavcev ena izmed osrednjih družbenih tem. Obdobje relativnega blagostanja, ga je nekoliko odmaknilo, vsaj v smislu pekočega problema. Danes se mu ponovno bližamo, čeprav delavec ni več tisto, kar je bil pred sto leti. Hočeš nočeš pa vsi priznavajo nekatera dejstva. Velik tehnološki razvoj omogoča izjemno večno proizvodnjo, ki ne najde odgovora v enakomernem večanju tržišč. Komunikacijske poti omogočajo »izvoz« dela v nerazvite in poceni dežele. Pretok ljudi iz nerazvitih v razvite države, vnaša novo in ne vedno »čisto« konkurenco.

Tudi v sami Evropi pehajo gospodarske krize ljudi in narode v najrazličnejše spopade. Optimistične napovedi, da se svetovni gospodarski trendi nagibajo na sončno stran, se ne zagotavljajo, da se bo v Evropi v kratkem rešilo vprašanje brezposelnosti.

To so znane teze, ki opozarjajo na možne zaostritve. Civilna družba ostaja se vedno konfliktna družba. Drugače si ne moremo razložiti napetosti, ki je vladala pred volitvami v Italiji, Franciji, Avstriji, ne tiste, ki bo vladala v Nemčiji in drugje. Kljub zmedbi in neglede na to, kaj so volili, so volilci občutili to napetost. Ni slučaj, da so številni italijanski podjetniki pozdravili Berlusconijevo izvolitev z olajšanjem. Ni naključje, da se milanska borza vzpenja, kot da želi vlti ljudem optimizem. Po padcu realsocialističnih držav mora realkapitalizem računati sam s sabo, skratka, delati svoje obračune in izbire. Razpوتا so težavna, zlasti za Evropo, ki zmedeno išče svojo identiteto. Bo možno ohraniti socialno državo in blazilce, ki umirjajo družbene konflikte, ali pa je zmagovita poteza v tvegani liberistični politiki? Za številna mala, srednja in velika podjetja je zelo vabljiva in verjetno tudi učinkovita pot brez uzd ter brez pretiranih pogajanj in pogodb. Kako pa bodo reagirali ob takšnih zasukih tisti Evropejci, ki jih bodo drastični preokreti oskodovali? V našem načinu življenja in v naši kulturi država vendarle ni prostor neizprosne tekme za zmago ali preživetje. Nismo ne Japonci in niti Američani. Občutljivost izbir rojeva med visjimi sloji strahove, ki niso povsem brezpredmetni. Strah pred komunizmom je res metafora, vendar prav nič pesniška. Začetno vprašanje, čigav je prvi maj, se v določeni optiki zazdi manj saljivo, kot sem ga zastavil. Iz nekakega »roba« evropske (a ne samo evropske) zgodovine se pomika v njeno središče. Kaj bo ta vozle v bodoče pomenil? Kaj lahko še pomeni prvi maj?

Ace Mermolja

Dejansko je začela obratovati 12. avgusta 1839, toda marsikdo rajši vidi, da se datum njene formalne ustanovitve pomakne na leto 1860, ko so jo temeljiteje opremili in jo dopolnili z upravnimi prostori. Tako ali drugače, dejstvo je, da je imela trzaska ladjedelnica sv. Marka praktično vseskozi dokaj razgibano življenje: blestečim vzponom so sledili vrtoglavi padci, stopnjevali so se delavski nemiri in se v šestdesetih letih sprevrgli v hude, krvave izgrede, a zdaj se menda bliza čas otežnega zatona ladjedelstva v naših krajih.

Tako vsaj izgleda, kajti če bo prodrli Fincantieri na Trzaski arzenal sv. Marka kot potomec nekdanje sloveče ladjedelnice zreduciral na malo popravilnico ladij. To pa ne zaradi tega, ker se je tudi svetovno ladjedelstvo spopadlo s krizo, temveč zato, ker so se začele po gospodarskem razcvetu Italije v drugem poveljnem obdobju strahovite kampaniistične spekulacije, vojna med Genovo in Trstom, za njimi pa se interesni posegi krajevnih lobijev. Drugače si namreč ni mogoče razlagati postopnega in sistematičnega razpadanja ladjedelskomehanskih dejavnosti na trzaski obali; industriji in drugi podjetniki na vse vetrove ze dolgo razglasajo, da imajo lastne načrte za ovrednotenje struktur v in pri pristanišču, v resnici pa niso se ničesar ukrenili. Tako se poraja sum, da čakajo samo na dokončen propad sleherne proizvodnje, da bi lahko pokupili po smešni ceni obalo in jo izkoristili samovoljno.

Toda povrnimo se k ladjedelnici. Sredi minulega stoletja, ki ga je označevala nenehna množitev tovarnega prometa in prebivalstva, je imel Trst en sam majhen ladjedelniški obrat - Squero Panfili (po Rovinjanu Odoricu Panfiliu), in sicer na območju med evangelijsko cerkvijo na istoimenskem trgu in morjem. Iz njega je prišlo 600 plovil, vseeno pa je postal pretesen, zato je za novo ladjedelnico z nazivom Sv. Marko poskrbel beneski inženir Gaspare Tonello ob denarni pomoči trgovskega magnata Giuseppeja Bousqueta, vendar je kmalu zasel v finančno stisko, ker mu Avstrijski Lloyd ni naročal ladijskih gradenj in popravil; obrat je prodal s klavzulo o ponovnem odkupu Bousquetu, ta pa ga je polovico oddal Lloyd, katerega je bil tudi član upravnega sveta. Za vnovični

povzpon Sv. Marka se gre zahvaliti preporodnemu gibanju, zaradi katerega se je Dunaj odločil, da ne bo gradnje svojih trgovskih in vojnih ladij več zaupal Benečanom, ampak Trstu. Tedaj je vskočil Tonellov brat Giuseppe, ki ga je imel cesarjev brat, nadvojvoda Maksimilijan zelo v čislju, in ladjedelnico izpopolnil ter seveda pogнал. Toda

in tedaj se je začel njen pravi razcvet. V začetku tega stoletja je bil STT najmočnejši tovrstni obrat na Jadranu, v Sv. Roku so ladje popravljali in licili, v Sv. Marku pa gradili. Splosna kriza ladjedelnice ni prizadelala, kar gre pripisati proizvodni kakovosti pa tudi obilici vojaških naročil, tako da so jo dopolnili (1906) se s plavajočim dokom. Leta

Zgovoren pogled na trzasko mestno središče, kjer so si stali nasproti v oktobru 1966 stavkajoči ladjedelničarji in policijski agenti v bojni opremljeni (Arhiv PD, Foto Magajna)

po njegovi smrti (1869) je začela spet propadati; dedici so jo spremenili v delniško družbo Navale Adriatico per le costruzioni, la navigazione e il commercio, vendar to ni pomagalo in ostala je zaprta polnih 23 let.

Leta 1895 je podjetniška družina nemškega porekla Strudthoff, ki je bila lastnica tovarne ladijskih strojev Stabilimento tecnico triestino (STT) in ladjedelnice sv. Roka blizu Milja, izgradila znano Tovarno strojev pri Sv. Andreju, tri leta pozneje pa je kupila se ladjedelnico sv. Marka ter jo opremila z dodatnimi strukturami

1907 je nastal Cantiere navale triestino, ki so ga namenili popravilom in gradnji trgovskih ladij, ladjedelnica sv. Marka pa je gradila samo vojne ladje. Ob začetku prve svetovne vojne je zaposlovala 4.500 delavcev in takrat so izdelali tudi slovit avstrijsko oklopnjaco Viribus unitis skupaj z njenima dvojčicama, gradili pa so seveda tudi veliko podmornic.

Po vojni je presla ladjedelnica pod kominarsko upravo, zatem pa so si njen delniški paket razdelile plovne družbe Trzaski Lloyd (naslednik avstrijskega), Cosulich in Navigazione li-

bera, a prva splovitev je bila leta 1919. Toda to je bilo obdobje upadanja prometa in socialnih napetosti, polovico delavcev so odpustili in leta 1923 jih je bilo samo se 3.000. Ponoven vzpon ladjedelnice se je začel leto pozneje s 27.000 tonami ladjevja proti 7.000 leto dni prej, kasneje pa so presli na 100.000 ton samo civilnega ladjevja. Leta 1928

seglo višek v vsej zgodovini te ladjedelnice.

Med drugo vojno so bili prisiljeni graditi ladje za nacistično Nemčijo, obrat pa so močno poškodovali bombniki in proizvodnost je padla na 40 odstotkov. Leta 1946 jo je bilo mogoče s prispevki IRI in ZVU dvigniti na 70 odstotkov predvojne, tri leta pozneje pa so začeli po zaslugi prispevkov brez vračila graditi velike cezoceanske ladje. Vnovični višek je bil dosežen leta 1952, po prihodu Italije pa se je delo odvijalo zdaj dobro, zdaj slabo. Leta 1960 so kljub stavkam začeli graditi potniško velikanko Raffaello, ki ostaja ladjedelničin cvet v gumbnici. Toda leta 1965, ko je zapustila Trst zadnja potniška ladja, so se začeli krizi in težave, ki jih je povzročil znani načrt CIPE, po katerem so leta 1970 združili ladjedelnico in arzenal v Trzaski arzenal sv. Marka. Medtem so gradili plavajoče platforme za vrtnanje morskega dna in podobne konstrukcije ter trajekte, leta 1992 pa so naročila praktično usahnila; z njimi so se je neuporabno redčiti tudi vrste delavcev, tako da jih je zdaj v TASM samo 440, a Fincantieri hoče odsloviti celo se nadaljnjih 333.

Program medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje (CIPE) je izzval med delavstvom hude reakcije in prislo je do silovitih javnih manifestacij ter krvavih spopadov s policijo. Najhujši so bili 8. oktobra 1966, ko je bilo mesto od Goldonijevega trga do Ul. Molino a Vento ena sama barikada. Policijski agenti so priprli 450 demonstrantov, sami so imeli več kot 50 ranjenih, približno ravno toliko pa je bilo civilnih ranjencev. Med delavce so se pomesali tudi poklicni provokatorji.

Tistega dne oktobra 1966 so bili spopadi med delavci oziroma mednje primešanimi provokatorji in policijskimi silami še prav posebno hudi na Trgu Stare mitnice in tam naokoli, kot nazorno kažeta obe sliki (Arhiv PD, Foto Magajna)

Duh, ki so ga ljudje s trpljenjem in žrtvijo vnesli v delavsko gibanje, je neuničljiva osnova in letošnja veličastna proslava v Rižarni je to potrdila

Bivši senator se je spet vrnil na čas med osvobodilno vojno, ko so kot partizani in kot GAP priredili nekaj manifestacij na področju od Milj do Savudrije in Buj, bodisi z letaki ali rdecimi zastavami. V Trst je

»V obdobju po tem letu, torej v obdobju, ki je sledilo mojemu prihodu v Trst in ko sem prevzel funkcije bodisi v stranki kot v sindikatu, so imela priprave na 1. maj vedno velik pomen, pomenile so veliko odgovornost, prizadevali smo si za največjo enotnost, zlasti

Na enotno manifestacijo CGIL-CISL-UIL je bilo treba čakati vse do leta 1972

v želji po miru, internacionalizmu, zadostitvi delavskih zahtev. Gospodarski položaj v Trstu je bil od leta 1945 zelo težak, vojna je pustila za sabo opustošenje, brezposelnost, zviljenje je bilo izredno drago, place prenizke, itd. Zahteve so se torej nanasale na ta položaj in pa na načelna vprašanja, vprašanja pravic, priznanje vloge predstav-

»Od leta 1953 do 1958 sem bil tajnik kovinarjev in podtajnik trzaskе sindikalne konfederacije. Trzaskе razmere je označeval oster razkol med delavci, med delavskim razredom. Nastal je stiri leta prej kot drugje v Italiji. Do leta 1948 je v Italiji obstajala samo ena sindikalna organizacija, CGIL, v kateri so bili predstavniki vseh strank. Razkol iz leta 1945 se je naslednje leto

»Delno je bil 1. maj spet enoten leta 1971. K enotni manifestaciji sta pristopili CGIL in CISL, UIL ni se hotela sodelovati s komunisti CGIL.

»Statut o delavskih pravicah iz leta 1970. Delavski svet je tako res organizacija, z zakonom priznan organizem, ne priznava ga le pogodba med delavcem in delodajalcem. Slo je za povsem novo, revolucionarno zadevo, tako da je vsi industrijci, bodisi zasebni kot javni, niso bili pripravljeni sprejeti in izvajati. To smo morali braniti. Ob čisto sindikalnih problemih, ob problemih brezposelnosti, zaposlovanja mladih, itd., pa je vedno prisotno tudi vprašanje pravic. Državljanu, ki gre v tovarno, je treba zagotoviti vse pravice, ki jih ima v civilni družbi: pravica do govora, do združevanja, itd. To je bil sad številnih elementov, pr v prvi tradicije, če hočemo, tradicije se stare socialistične stranke, trpljenja delavcev pod fašizmom, sodelovanja delavskega gibanja, kmetov in vse slovenske oz. hrvaske skupnosti v osvobodilnem boju, da bi obstali, svobodni in neodvisni. To je globoka vez s preteklostjo, s tradicijo, čemur so veliko prispevali bodisiti tisti, ki so svoje življenje dali med tem osvobodilnim bojem kot tisti, ki so preživeli, to so ljudje, ki so v delavski razred vnesli ta duh. Tudi z napakami, ki smo jih naredili. Vendar to je neuničljiva osnova. In veš, kdaj sem to videl? Videl sem 25. aprila letos, v Ržarni.«

Priletni senator ni mogel skriti svoje ganjenosti, navdušenja: »V 30 letih nisem videl take manifestacije kot letos. Tovarš, ki bi me bil moral odpeljati v Milje, je ostal vklesčen v gneči, ni mogel priti iz Rizarne. In je visok 1, 96 metra! Kaj takega se ni še zgodilo. Ves, kaj to pomeni? Lahko pride Berlusconi, lahko pride Bossi, a te ideje bodo ostale. To je moje sporočilo. Ne, ne, sporočilo je prevelika beseda, nisem tako velik, da bi posiljal sporočila. To je moja misel, moja beseda, moje vosečilo, ki jo ob tem prvem maju naslavljam temu izjemnemu gibanju, ki bo vedno zmagalo.«

Razgovor zapisal
Danilo Bizjak

ALDO RUPEL

V mislih imam 1. maj, praznik dela, ko tisti, ki živijo od dela lastnih rok in pameti v tovarni ali pisarni, trgovini in gostinstvu, na kmetiji in v raziskovalnih središčih, na najrazličnejše načine izražajo svojo težnjo po boljših delovnih pogojih, boljši kakovosti življenja, višji storilnosti, večji možnosti za dopolnjevanje znanja, izpopolnjevanje, oddih, lepše okolje in lastno rast. 1. maj tudi kot priložnost, da izrazimo solidarnost vsem ljudem, ki svoboščin, za katere smo se pri nas zavzemali in jih deloma dosegli,

1. maj pri nas ni le praznik dela! Je tudi obletnica osvoboditve in konca ne le štiriletno pač pa petindvajsetletno more. Znova in spet je potrebno to poudarjati: sebi v ozivitev spomina, mlajšim v poduk, v opomin pa tistim, ki v slabi veri spreminjajo in popravljajo dejstva, izbere in smisel takratnega spopadanja, kar odlično opravljajo z neposrednim usmerjanjem sredstev množičnega obveščanja, saj računajo na pozabo in brezbriznost ljudi.

V mislih imam 9. maj, v evropskem prostoru obletnico uradnega konca druge svetovne vojne in sil, ki so vojno povzročile. Zmagale so sile, ki so bile sposobne zgraditi nove odnose med državami, čeprav na različnih koncih sveta z različno hitrostjo. Pri nas so si novi odnosi utirali pot zelo počasi, potem je slo nekoliko hitreje, a vselej s spremenljivim uspehom. To so spomini na preteklost.

Sedaj prihaja in že nastopa obdobje izrazitega neuspeha: nič ni tako slabo, da bi ne bilo lahko slabše. Prej se bomo tega zavedali, prej bomo ustrezno in z razpoložljivo pametjo ukrepali. Sicer se nam bo dogajalo, da bomo razčlenili, dojeli in razpravljali o vsakem nam nasprotnem ukrepu in pojavu posebej, ne da bi videli celote, v kateri se maneverski prostor okrog nas ozi. Medijsko bo ze res, da ni umestno ustvarjati množične psihoze, a ravno tako neodgovorno je trpiti

bralce, poslušalce in gledalce z minimiziranjem in demantiji posameznikov, ki jih izzovemo na pločnici ali po telefonu, nasproti sklepom, ki jih sprejemajo kvalificirane institucije na državni ravni. Vedemo se kot v reku "psi lajajo in karovana gre mimo", le da smo mi na kratko privezani na verigo, oblastniška karovana pa bo napravila, kar se ji bo zljubilo. Prepričan sem, da bo zajemala z veliko zlico v skledi arogance.

V aprilu smo razumeli (?), da je globalni zaščitni zakon pokopan. Pravi čudež bo, če se bomo v maju temu ustrezno vedli. In seveda v juniju, juliju, avgustu. Mnogo bi pomenilo že to, če bi zaščitni zakon ostal zamejen v manjšinski zunanji politiki in bi z njim ne izgubljali časa in energij med skoraj vsako sejo posameznih podpodstruktur naše skupnosti. Se več bi zaleglo, če bi se odločili in spremenili vsaj pet do deset pojavov, razmerij, neskladnosti in pomanjkljivosti, o katerih slišimo govoriti že desetletje in več. Znotraj skupnosti bi delovalo zelo pozivljajoče, če upostevamo senčnost dogodkov, ki se napovedujejo. A doživljati 1. maj na družbenem področju tako, kot doživljamo 1. januar ali osebni rojstni dan na zasebni ravni, s spremljajočimi sklepi o izboljšanju in spremembah je že postalo prevec revolucionarno. To so premišljanja o sedanjosti.

O bodočnosti morda kdaj naslednjič. Morda 22. julija.

se poglobil, izviral je predvsem iz nacionalnih vprašanj in bodoče teritorialne ureditve Trsta. Enotni sindikati so se zavzemali za priključitev k Jugoslaviji, druga organizacija, ki se je sklicevala na CGIL, je temu nasprotovala. Odnosi so bili tudi zelo ostri, položaj pa je zlasti preprečeval sindikalno enotnost. Bilo je strupeno, nevarno, kar je resno osibilo trzasko delavsko gibanje, ki pa je bilo eno najmočnejših. Vsa praznovanja 1. maja po letu 1945 so bila v znaku delitve, vsakdo je 1. maj organiziral po svoje. «

Vi ste bil pri CGIL?

Po mojem mnenju je bilo za pretvezo, vprašanje dvojezičnosti. Vse naše izkaznice, vsi dokumenti CGIL so bili v italijanskini in slovenscini. Sele naslednje leto je prišlo do enotne manifestacije med CGIL, CISL, UIL, 27 let po osvoboditvi. «

Delavske bitke pa niso vezane samo na 1. maj. Katera je bila po Vašem mnenju ena od velikih

»Da, pri CGIL. Vendar se je CGIL glede tega vprasanja vedla zelo odgovorno. Vodili so jo ljudje kot Di Vittorio, Ruveda, Novella, itd., torej ljudje z veliko politično izkušnjo. Tudi ko so kot komunisti bili v ideološkem konfliktu z

Po mojem mnenju je slo za pretvezo, vprašanje dvojezičnosti. Vse naše izkaznice, vsi dokumenti CGIL so bili v italijanski in slovenski. Sele naslednje leto je prišlo do enotne manifestacije med CGIL, CISL, UIL, 27 let po osvoboditvi. »

Delavske bitke pa niso vezane samo na 1. maj. Katera je bila po Vasem mnenju ena od velikih

A black and white photograph showing a large crowd of people gathered in a city square. Many individuals are holding flags, and the scene suggests a significant public demonstration or protest. In the background, a large, multi-story building is visible, and a sign with a star and the word "Credito" can be seen on a building to the left.

Maja 1955 je sprevod šel tudi po Trgu stare mitnice

Edine meje, ki so, so meje v naših glavah, pravi Jukio Mori

Osrednji del našega spoznavanja Japonske je bilo devetdnevno potovanje po centralnem otoku Honšu, za nekaj uric pa smo skočili tudi na zahodni otok Sikoku. Klavstrofobični občutek, ki me je včasih sredi nepregledne množice zagrabil na tokijskih ulicah, se je v manjših mestih izgubil. Prav imajo tisti, ki trdijo, da Tokio ni Japonska. V Nagoji, Okojami, Hirosimi, Ibarakiju, Kiotu in Nari, če nastejem le nekaj naših postaj, smo dobili drugačno izkušnjo. Predvsem je tam manj ljudi in več prostora. Ponekod sem celo dobil občutek, kot da sem nekje na podeželju v Sloveniji. Celo psi so lajali in krave mukale, da o mačkah sploh ne govorim. Zato se mi je zdelo, da čas na japonski provinci teče počasneje kot v prestolnem Tokiu. Vsi ljudje hitijo, bi zapela Neca Falk.

Razen Kiota in Nare, starodavnih japonskih cesarskih mest, mi je najbolj ostala v spominu Hirošima. Pa ne zaradi kakšnih arhitekturnih dosežkov ali kulturnozgodovinskih spomenikov, pač pa zaradi atomske bombe, ki so jo tja vrgli Američani. 6. avgust 1945 bo ostal eden od mejnikov v japonski ter svetovni zgodovini. Ceprav je danes Hirošima precej zakonito in zelo povprečno japonsko mesto, bo vedno nekaj posebnega. Od posledic atomske bombe boste tam našli le skelet stavbe, gospodarstvenega paviljona, blizu katerega se je razpočila bomba z Enole Gay. Rusevine paviljona so osrednji del spominskega parka, v katerem je tudi muzej, urejen v tipično izdelanem japonskem slogu. Ko vstopite, vam dajo kasetofon, na katerem lahko poslušate pričevanje enega od preživelih. Muzejski eksponati so do nespoznavnosti zveržene steklenice in drugi stekleni predmeti, ozgani deli obleke in cevli. Višek verodostojnosti pa Japonci dosežejo z zelo prepričljivo izdelanimi lutkami, ki imajo opeceno kožo. Tako obiskovalcem ponazorijo posledice atomske reakcije. Kasneje, na predavanju, so nam postregli tudi s stevilkami: mrtvih pravzaprav ni bilo ogromno, grozljive pa so daljnoročne posledice. Invalidnost, rak in druge bolezni. Na predavanju je sodelovala starejša gospa, ki je imela v času eksplozije 12 let. Zaradi levkemije sta ji umrla oče in brat in tudi sama ima občasne težave z zdravjem. Povedala je, da država posebej skrbi za preživele iz Hirošime in Nagasakija. Vsako leto jim brezplačno omogočijo temeljite zdravstvene preglede, za večino pa so našli tudi primerno zaposlitev. Omenjena gospa se tako preživlja s pripovedovanjem svoje zgodbe in včasih se, skeptik kot sem, nisem mogel znebiti vtisa, da gre pri njenem govorjenju za povsem naučen nastop, z izdelano mimiko in gestikulacijo. S tem nikakor ne zelim podcenjevati tragedije v Hirosimi, zdi pa se mi, da gre do Japonci kot ponavadi predalec in pri vzbujanju sočutja pretiravajo. Ko smo si ogledovali muzej, nas je kot senca spremljal novinar lo-

Hirošima. Stavba, blizu katere je padla prva atomska bomba v zgodovini človeštva, po čudežu še stoji (Foto: Boštjan Lajovic)

kalnega časopisa. Mož nas je neprestano slikal

in spraseval, naslednji dan pa smo v časopisu prebrali dolg članek o »pretresenih evropskih novinarjih, ki enoglasno obsojajo zločin v Hirosimi«. Da ne bo pomote, atomski bombi na Japonsko sta tudi po mojem mnenju zločin, a krivcev za to ne gre črno-belo iskati le na eni strani.

glis?« Josida san ima več kot 70 let, živahna pa je kot kakšna dvajsetletnica. Potuje po svetu, uči se jezikov, najraje s gosti tujce iz daljnjih dežel. Sodeluje v nekakšnem odboru družin v Kiotu, ki organizira »home stay« oziroma omogoča tujcem, da nekaj dni v vsakdanjem okolju in življenjskem ritmu preživijo s povprečnimi japonskimi družinami. Tega

bila v koristno pomoč lična brošura o Sloveniji, kjer so bili vsi potrebni zemljevidi in podatki o naši idilici deželi. Prevedena je bila celo v japonscino. Josida san jo je natančno pregledala in zastavila tudi nekaj vprašanj, s katerimi je pokazala, da ve, kaj in zakaj je Slovenija. Toda, o groza, ko sva se zadnji dan poslavljala in sem ji izrekel tradicionalni »sajonara« (zbogom) ter se nekaj priložnostnih japonskih fraz, ki me jih je naučila prejšnje dni, je dejala: »Lajovic san, tudi jaz sem se potrudila in se naučila nekaj vasega jezika.« No, sem si rekel, to je pa res lepo, takole daleč od doma slišati kleno slovensko besedo, pa se iz japonskih ust. Takoj zatem me udari po glavi: »Sretan put i dovidenja, Lajovic san,« pri tem pa nedolžno pričakuje mezik vame, vsa polna iskrenega veselja, da ji je uspelo spregovoriti v tem čudnem jeziku: »Je bilo v redu?« Kaj pa sem drugega hotel, pa ja ne bom 70-letni dami rekel, da nima pojma, da brca v temo in tako naprej. Da skratka slovenscina ni srbohrvascina, da imamo Slovenci svojo tisočletno zgodovino in vse to, saj veste. »Ja, Josida san, krasno ste povedali, kot bi bili rojena Slovenka,« sem bil neodkrit.

»Du ju špreh ingliš?«

Med Josido san in menoj je bil na začetku precej neprijeten nesporazum. Gospa ni najbolje govorila angleško, jaz pa se slabše japonsko, vendar, za razliko od nje, mene ni mikalo učenje japonscine. V meni je gospa videla primeren objekt za osvežitev znanja angleščine in nemščine, jezikov, ki se ju je davno tega učila. Najin pogovor je bil tako nekakšna mešanica angleščine, nemščine in japonscine, zraven pa sva oba vneto mahala z rokami. A sva se kar dobro razumela, nekako v slogu: »Du ju špreh in-

dela programa smo se novinari se posebej veselili, saj smo bili že nekoliko siti uradnih informacij, s katerimi so nam Japonci stregli na vsakem koraku. Josida san me je zares toplo sprejela in takoj zasula z vprašanji, kje je ta Slovenija (Japonci namreč težko izgovorijo glas l), kakšen jezik govorimo in koliko je že mrtvih v naši vojni.

Dva dni sem ji neutrudno razlagal o Sloveniji, naših tisočletnih sanjah o samostojnosti, geografskih krvošesih, ki so nam nevzdržno pili kri, o Cankarju, Prešernu in slovenskem jeziku. Pri tem mi je

Bog pomagaj, ampak kje piše, da bi moral vsak Japonec vedeti kaj o našem jeziku, pa o Seligu, Snoju, Zajcu, Grafenauerju in slovenskem nacionalnem bistvu.

Slovenci na Japonskem in meje v naših glavah

Pravzaprav je kar zabavno in za poklicne iskalce slovenskega življa po vsej zemeljski

obli tudi zanimivo. Slovenci živijo tudi na Japonskem, kakšnih 25 jih je. Doberšen del sem jih spoznal na večerni zabavi pri Janezu Premožu, odpravniku poslov na slovenskem veleposlanstvu v Tokiu. Če ne bi bilo vmes tudi nekaj japonskih obrazov, bi mislil, da smo na zabavi nekje v Ljubljani. Pili smo slovensko vino in jedli slovensko salamo, diskretno je bilo slišati glasbo Tomaža Pengova, pogovarjali pa smo se o povsem običajnih rečeh. Slovenci kot Slovenci pač. Meni so se vsi, ki znajo japonsko, zdeli kot nekakšni geniji, saj mi nikakor ni slo v glavo, kako se lahko naučiš pisati in govoriti v tem čudnem jeziku. Podobno se mi dogaja tudi, če srečam koga, ki tekoče obvlada madžarsko.

Dusi slovenskega življa na Japonskem sta gotovo Janez Premoze in dr. Andrej Bekes. Premoze je pot na Japonsko zanesla se kot studenta, bolj po naključju, zdaj pa si je že nabral spoštovanja vredno dobo bivanja na Japonskem, saj živi tam že 12 let. Zadnje leto in pol je zelo uspešen in iznajdljiv diplomatski predstavnik Slovenije, ki je »na noge postavil« tudi tamkajšnje slovensko veleposlanstvo. V pogovorih s predstavniki različnih japonskih ustanov, ki se tako ali drugače ukvarjajo tudi s Slovenijo, so za Premoze sana vedno našli pohvalno besedo. Ni kaj, pravi predstavnik za novo državo, ki išče prostor pod japonskim soncem.

Andrej Bekes pa je profesor na Cukubi - eni od najboljših japonskih univerz, kjer uči japonscino. Brez skrbi, prav sem zapisal: japonscino. Ko sem našim japonskim gostiteljem omenil, da Slovenec Bekes na univerzi predava japonski jezik, so nejeverno

skem od Slovencev verjetno najdlje, in Janeza Mihelčica, tudi jezuita, ki je na Japonsko pripotoval se z vatikanskim potnim listom, predava pa ruscino na katoliki univerzi Sofia. Če bo vse po sreči, bo prihodnje solsko leto na ljubljanski filozofski fakulteti začel delovati oddelek za japonologijo in sinologijo, sad dolgoletnih prizadevanj dr. Bekesa. Glede na njegovo visoko strokovnost in ugled lahko pričakujemo, da bo oddelek odigral pomembno vlogo tudi izven slovenskih meje in postal nekakšno srednjeevropsko središče za tovrstna raziskovanja. Upajmo, da bo Slovenija znala izkoristiti tudi »stranske« koristne učinke taksnega jezikoslovnega oddelka, posebej se na gospodarskem področju.

Zanimiva sta tudi dva umetnika: fotograf Gorazd Vilhar in kipar Alojz Jerčić-Alios. Gorazdu bo sredi junija japonska založba izdala knjigo fotografij, njegovo delo pa je sicer zaslediti v mnogih uglednih revijah. Ko bo knjiga izšla, bomo sicer dokaj redkobesednega Gorazda Vilharja skušali predstaviti tudi z nekoliko daljšim pogovorom. Posebna zgodba pa je Lojze Jerčić, ki ga Japonci poznajo kot kiparja Aliosa. Lojze je nenavaden »tič«, na Japonskem se je v skoraj 20 letih že precej »udomacil«. Pred kratkim so v mestnem parku v Ibarakiju, mestu blizu Osake, za stalno postavili njegovo skulpturo. Za seboj ima že veliko samostojnih razstav v uglednih galerijah, skupaj z zeno Taruko pa sta nenadomestljiv par pri promoviranju Slovenije na Japonskem. Njuna domislica je recimo ženski zbor v Ibarakiju, ki prepeva slovenske narodne pesmi, ali pa oddaja o dobrotah slovenske kuhinje na osrednji japonski televiziji. Ko sem z Lojzetom hodil po velemestnih ulicah Osake, so ga mnogi ljudje cukali za rokak in pozdravljali. V domaćem Ibarakiju pa je Alios san prava legenda.

Med Slovencev stajem tudi Jukia Morija, »cistokrvnega« Japonca, ki pa je nad Slovenijo navdušen se bolj iskreno kot številni »poklicni domoljubi« v Ljubljani. Mori san je uspešen poslovnež, ki je v življenju že toliko naredil in zaslužil, da mu ne bi bilo treba niti migniti s palcem, a mož je še vedno poln energije in idej. Na naslo srečo jih namerava uresničiti tudi v Sloveniji, in ko sem se pogovarjal z njim, mi je mimogrede nastel vsaj deset »lukenj«, ki bi jih lahko izkoristili. »Edine meje, ki so, so meje v naših glavah,« pravi Jukio Mori.

Mož ima prav, dandanes obstajajo samo se meje v glavah. Takšno potovanje po daljni deželi je zato za Slovenca koristno, saj ga ozdravi »slovenocentrizma«, za katerim po malem trpimo vsi, se najbolj pa slovenski politiki in razumniki. Upam, da se bo kdaj našel denar, da bi slovenski politično-razumski bataljon preživel kakšen mesec kje drugje, daleč stran. Verjemite, potem bi vsi lažje zadihali.

Bostjan Lajovic

Slovenski kipar Alojz Jerčić-Alios

zmajevali z glavo, ces, najbrž je ubogi fant nekaj zamesal. Vseeno pa so zavrteli telefon in povprašali, kako je s tem. Navdušenju in hvali potem ni bilo konca, saj Japoncem ne moreš storiti večjega veselja, kot če njihovo kulturo in jezik obravnavas enakovredno zahodni kulturi. A profesor Bekes sploh ni edini slovenski jezikoslovec, ki predava na japonskih univerzah. Omeniti moram Vladimirja Kosa, jezuita, ki je na Japon-

SLOVENSKI MATURANTI ODGOVARJAJO NA NAŠA VPRAŠANJA

Komu zvoni zgodovina...

ANKETA:
KAKO
POZNAJO
DIJAKI
NAŠO
ZGODOVINO

Anketa o poznavanju novejših zgodovine

MARJAN KEMPERLE

Vsega je kriv Badoglio. Oziroma dijakinja, ki ni znala odgovoriti na novinarjevo vprašanje, kdo je bil Badoglio. Njen molk je izzval med sredstvi javnega obveščanja vik in krik. Zaprasketala je polemika, ki ji je fasistični vodja Fini prilil se olja z izjavo o Mussoliniju, največjem italijanskem državniku stoletja. Tuji dnevniki so se gromko zarežali take-mu pojmovanju zgodovine in obsuli desničarja s tragičnimi stevilkami fasističnega zgodovinskega poraza.

Sredi preteklega meseca je postalo torej vprašanje zgodovine in zgodovinskega spomina sila aktualno. Navsezadnje tudi zato, ker je ministrstvo za šolstvo drugo leto zapored vključilo zgodovino med maturitetne predmete. Zgodovina in mladi, to dvoje je stopilo tudi pri nas v ospredje. Zaradi tega smo si zastavili nekatera preprosta vprašanja: Kakšen odnos imajo mladi do zgodovine, predvsem novejših? Kaj vedo o zgodovinskih dogodkih tega stoletja? Ali jih na solah ucijo, kaj se je dogodilo pred petdesetimi leti ali se bliže našemu času, ali pa se tudi njihova zgodovina končuje s koncem prve svetovne vojne, kot se je to dogajalo še do pred nekaj desetletji?

Na ta vprašanja smo skušali odgovoriti z anketo o poznavanju zgodovine med letošnjimi slovenskimi maturanti s Trzaskega in z Goriskega. Pripravili smo vprasalniki z dvajsetimi vprašanji, ki zajemajo obdobje od konca prve svetovne vojne do podpisa Londonskega sporazuma. Velika večina vprašanj je bila iz slovenske, zamejske in italijanske zgodovine. Resnici na ljubo - niso bila najlažja, bila so podatkovna (z datumi, letnicami, imeni), a ob podobnih anketah ne gre drugače. Anketiranci so lahko izbrali enega od treh predloženih odgovorov.

Anketo smo tehnično izvedli v dveh dneh: v ponedeljek, 18. aprila, v Gorici in dan kasneje v Trstu (le maturanti Poklicnega zavoda Stefan so anketo izpolnili v petek, 22. aprila, po vrnitvi s šolskega izleta v Barceloni). Istočasna izvedba ankete je dejansko izničila možnost, da bi dijaki predhodno izvedeli za vprašanja in poiskali odgovore nanja.

Da ne bo nesporazumov, naj bo takoj jasno temeljno izhodišče, namen raziskave. Anketa želi le podati sliko o poznavanju novejših zgodovine med slovenskimi maturanti. Po svoje hoče le opozoriti na nekatere rezultate pouka zgodovine pri nas. Nikakor ne deliti sodb ali ocen, saj to ni njen namen. Povedati želi le, kako je 151 slovenskih maturantov odgovorilo na 20 vprašanj iz novejših zgodovine. Nič drugega, samo to. Zakaj so odgovorili tako, in ne drugače, je pa drugo, težje vprašanje.

Iz ankete izhaja - na kratko - sledeče:
- maturanti so odgovorili pravilno povprečno na 10 vprašanj;
- le tretjina dijakov je prekrizala enajst ali več pravih odgovorov;
- na goriskih solah je bil uspeh boljši kot na trzaskih;
- fantje so odgovorili za spoznanje bolje kot dekleta.

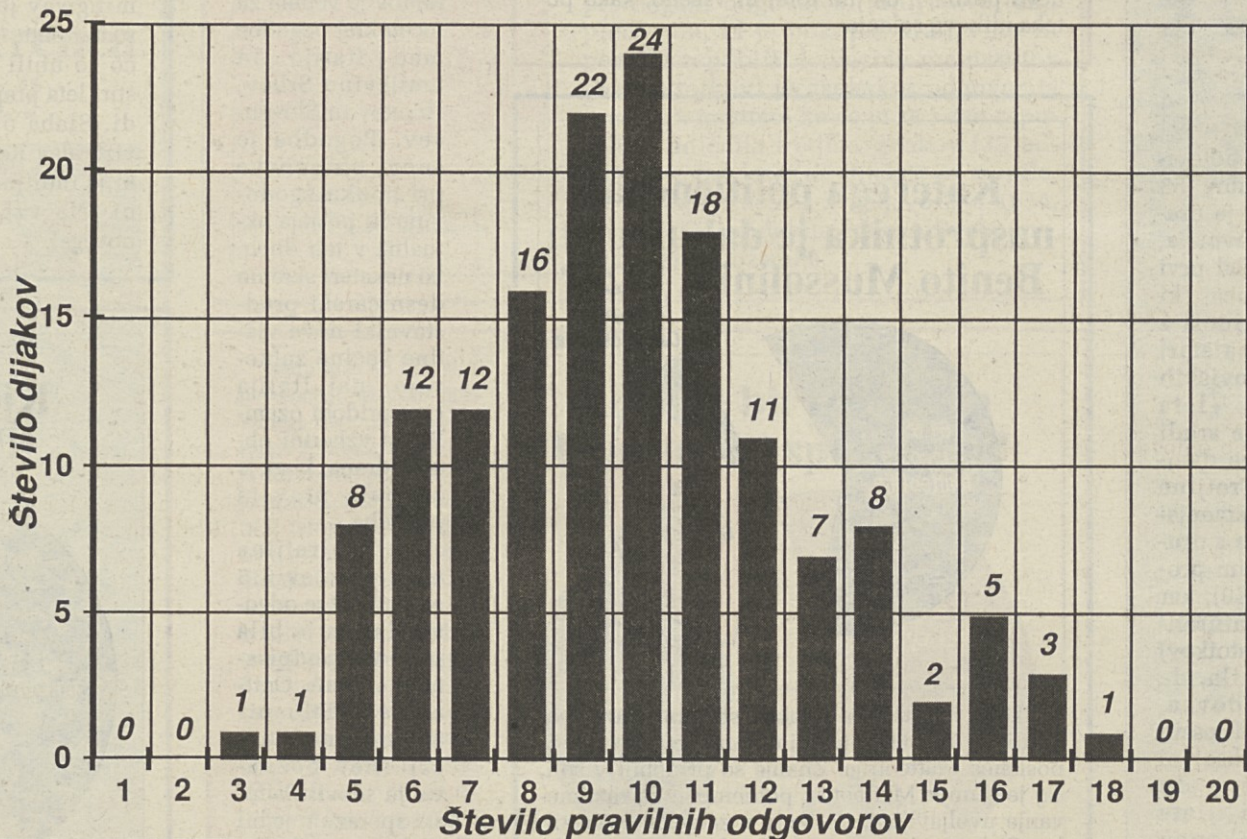
Vse druge podrobnosti so razvidne iz objavljenih odgovorov na zastavljena vprašanja, iz odstotkov, grafičnih prikazov in ugotovitev, ki jih objavljamo na tej in na naslednjih treh straneh.

Vprašanja in odgovori

1. Kdaj je bil požgan Narodni dom v Trstu?	leta 1918	24	16%*
	leta 1920	68	45%**
	leta 1922	59	39%
2. Kateri stranki je pripadal Benito Mussolini pred prvo svetovno vojno?	PSI	87	58%
	DC	9	6%
	MSI	55	36%
3. Kje je bila podpisana pogodba med Italijo in kraljevino SHS?	v Osimu	52	35%
	v Rapallu	76	50%
	v Londonu	23	15%
4. Katero stranko je ustanovil Benito Mussolini leta 1921?	Movimento Sociale Italiano	29	19%
	Partito Nazionale Fascista	63	42%
	Partito Fascista Italiano	59	39%
5. Kako se je imenoval italijanski politik, ki je pripravil reformo italijanske sole?	Benedetto Croce	10	7%
	Giovanni Giolitti	21	14%
	Giovanni Gentile	120	79%
6. Kateroga političnega nasprotnika je dal umoriti Benito Mussolini leta 1924?	Giacoma Matteottija	93	61%
	Carla Rossellija	10	7%
	Antonia Gramscija	48	32%
7. Kdaj je potekal prvi trzaski proces?	leta 1930	80	53%
	leta 1940	50	33%
	leta 1950	21	14%
8. Kje je bil ubit kralj Aleksander Karadordevic?	v Sarajevu	79	52%
	v Marseillu	20	13%
	v Beogradu	52	35%
9. Kdo je napisal roman Komu zvoni o državljanski vojni v Spaniji?	Ernest Hemingway	81	53%
	Erich Maria Remarque	19	13%
	Federico Garcia Lorca	51	34%
10. Kje je bil ustreljen Pinko Tomažic?	v Bazovici	88	58%
	na Opcinah	50	33%
	v Rizarni	13	9%
11. Na kateri strani se je med drugo svetovno vojno bojevala Svica?	na strani zaveznikov	2	1%
	na strani Italije in Nemčije	5	3%
	bila je nevtralna	144	96%
12. Kdo je bil Simon Kos?	vodja skupine TIGR	64	42%
	osvoboditelj Trsta	26	17%
	obsojenec na 2. trž. procesu	61	41%
13. Kdo je bil med drugo svetovno vojno nemški minister za propagando?	Joseph Göbbels	39	26%
	Konrad Adenauer	56	37%
	Hermann Göring	56	37%
14. Kdo je bil Galeazzo Ciano?	predsednik Salojske republike	20	13%
	italijanski zunanji minister	76	50%
	vodja fasistov po Mussoliniju	55	37%
15. Kdaj so jugoslovanske čete zapustile Trst?	8. maja 1945	69	46%
	24. oktobra 1954	16	10%
	10. junija 1945	66	44%
16. Kje je potekala mirovna konferenca po koncu druge svetovne vojne?	v Berlinu	32	21%
	v Parizu	72	48%
	v Nürnbergu	47	31%
17. Pod katero državo je spadal Tržic leta 1948?	Jugoslavijo	6	4%
	Svobodno trzasko ozemlje	47	31%
	Italijo	98	65%
18. Kdaj je stopila v veljavo italijanska ustava?	2. junija 1946	52	35%
	1. januarja 1948	82	54%
	25. oktobra 1954	17	11%
19. Kdo je bil prvi začasni poglavar italijanske republike?	Ferruccio Parri	11	7%
	Alcide De Gasperi	98	65%
	Enrico De Nicola	42	28%
20. Kdaj je bil podpisan Londonski sporazum?	5. oktobra 1954	63	42%
	2. junija 1946	64	42%
	4. novembra 1961	24	16%

* V prvem stolpcu število odgovorov, v drugem stolpcu odgovori v odstotkih
** Pravilni odgovori so navedeni v mastnem tisku

Največ 18 pravih odgovorov

Grafični prikaz na sliki prikazuje število pravih odgovorov maturantov na posamezna vprašanja. En

maturant je odgovoril pravilno na 3 vprašanja, eden na štiri, osem na pet itd. do dijak, ki je pravilno odgo-

vil na 18 vprašanj. Nihče ni zapisal manj kot tri pravilne odgovore in več kot 18 pravih.

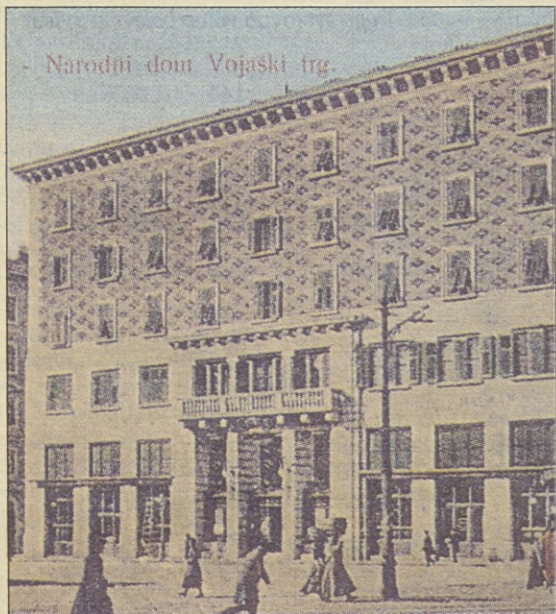

ANKETA: KAKO POZNAJO DIJAKI NAŠO ZGODOVINO

ODGOVORI SLOVENSКИH MATURANTOV NA ANKETI PRIMORSKEGA

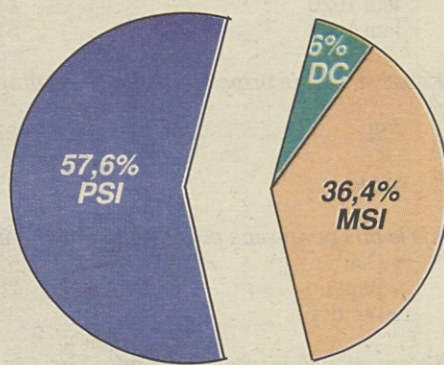
»Učiteljica

Kdaj je bil požgan Narodni dom v Trstu?

Skoraj polovica anketirancev (45%) je vedela za točno letnico požiga Narodnega doma v Trstu (1920). Slaba četrtina (39%) je odgovorila, da je bil požgan dve leti kasneje (morda je smatrala, da je bil požgan v letu fasističnega »pohoda na Rim«). Vsekakor: skoraj 85 odstotkov maturantov je odgovorilo, da je bil Narodni dom požgan po letu 1918, torej po prvi svetovni vojni, potem ko si je začel v Italiji fasizem utirati svojo pot.

Kateri stranki je pripadal Benito Mussolini pred prvo svetovno vojno?

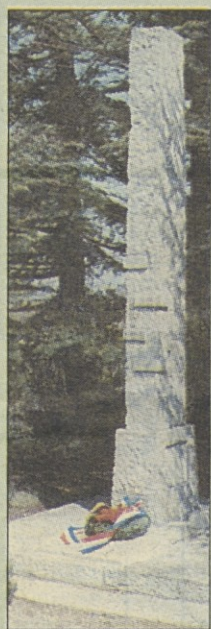
Prvo od desetih vprašanj, na katera je več kot polovica anketirancev odgovorila pravilno. Dijaki so v soli, v družini ali pa morda druge izvedeli, da je bil Mussolini pred 1. svetovno vojno član Italijanske socialistične stranke (med drugim je bil tudi odgovorni urednik socialističnega glasila *Avanti!*). Več kot tretjina maturantov je vseeno menila, da je bil Mussolini član sedanje fasistične stranke MSI, ki pa je bila ustanovljena šele po 2. svetovni vojni.

Katero stranko je ustanovil Benito Mussolini leta 1921?

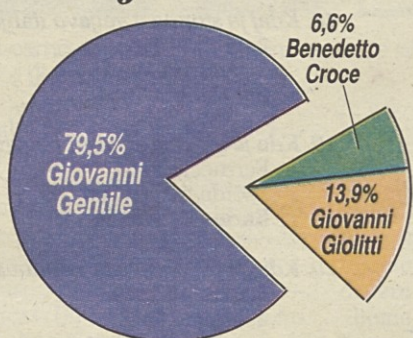
Vprašanje je bilo postavljeno tako, da bi lahko prelistali površnega poznavalca italijanske zgodovine. Zahtevalo je točen odgovor med tremi podobnimi. Največ dijakov (42%) se je odločilo za pravičnega (Partito Nazionale Fascista); nekoliko manj za sličnega (Partito Fascista Italiano). Le slaba petina je odgovorila, da je Mussolini ustanovil MSI, torej skoraj polovico manj od tistih, ki so pri drugem vprašanju menili, da je bil Mussolini pred 1. svetovno vojno član te stranke.

Kdaj je potekal prvi tržaški proces?

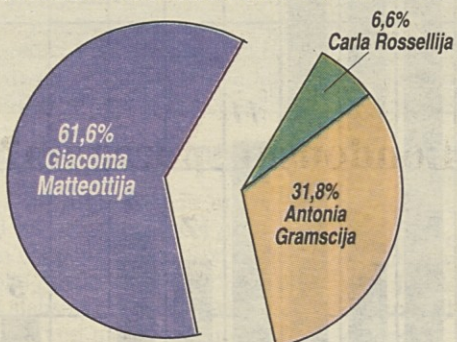
Več kot polovica maturantov (53 odstotkov) je pravilno odgovorila, da je potekal prvi tržaški proces, ki se je zaključil z obsodbo na smrt starih bazovskih junakov leta 1930, to je sredi fasističnega dvajsetletja. Tretjina je očitno zamenjala ta proces z drugim tržaškim procesom (1940), kar osmina maturantov (14 odstotkov) pa je menila, da so bili Bidovec, Marusič, Miloš in Valencić obsojeni na smrt in ustreljeni leta 1950, po koncu druge svetovne vojne...

Kako se je imenoval italijanski politik, ki je pripravil reformo italijanske šole?

Profesorji zgodovine bodo zadovoljni: stiri petine maturantov vedo, da je reformo italijanske šole pripravil Giovanni Gentile. »Uspeh« tega odgovora gre verjetno pripisati tudi dejstvu, da so dijaki med svojim petletnim šolanjem marsikdaj in marsikaj slišali o Gentilejevi reformi in predvsem o skrajni potrebi po reformi njegove reforme. Odgovori kažejo, da visješolci za deveto poznajo, da jim torej ni vseeno, kako poteka njihovo šolanje.

Katerega političnega nasprotnika je dal umoriti Benito Mussolini l. 1924?

Skoraj dve tretjini dijakov sta pravilno odgovorili, da je dal Mussolini umoriti socialističnega poslanca Matteotti. Znanje so pridobili v soli, saj je »umor Matteotti« pomemben za razumevanje uveljavljanja fasizma v začetku dvajsetih let. Slaba tretjina se je »odlocila« za Gramscija. Soustanovitelj KPI je dal diktator zapreti, umrl je kasneje za posledicami hudega preganjanja.

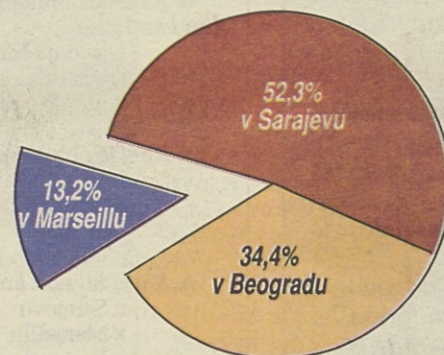
Profesor Pirjevec bi se ob teh odgovorih zgrozil. Zakaj pa sploh piše knjige o jugoslovanski zgodovini? Le vsak osmi slovenski maturant ve, da je bil jugoslovanski kralj ubit v Marseilu. Večina dijakov je odgovorila, da je bil Aleksander Karadorđević ubit v Sarajevu. Očitno so ga zamenjali z nadvojvodo Francem Ferdinandom, katerega umor je bil povod za izbruh prve svetovne vojne. No, druga je izbruhnila le leto po umoru Karadorđevića.

Kdaj je bila podpisana pogodba med Italijo in kraljevino SHS?

Polovica maturantov je vedela za točen kraj pogodbe med Italijo in kraljevino Srbob, Hrvatob in Slovencev. Pogodba je snov obravnave pri pouku zgodovine in postaja aktualna v teh dneh, ko nekateri skrajno desničarski predstavniki nove vladne večine zahtevajo, naj Italija spet pridobi ozemlje na vzhodni obali Jadrana, ki ga je začrtala prav ta pogodba.

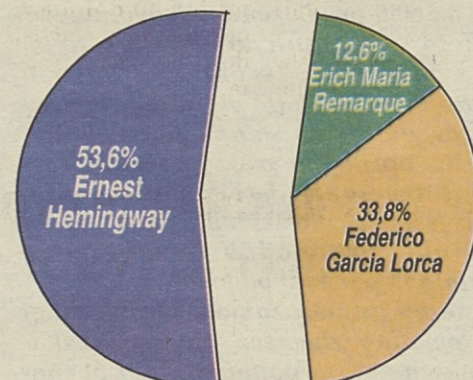
Dobra tretjina anketirancev (35 odstotkov) je odgovorila, da je bila pogodba podpisana v Osimu. Očitno je prišlo do zmesnjave pri (ne) poznavanju snovi: Osimski sporazum je bil podpisan dobrega pol stoletja za Rapalsko pogodbo...

Kje je bil ubit kralj Aleksander Karadorđević?

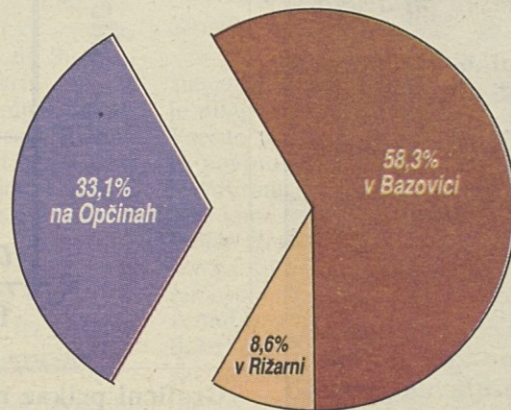

Več kot polovica dijakov je pravilno odgovorila na vprašanje o avtorju romana o španski državljanski vojni Komu zvonil. Kljub temu se je tretjina maturantov ujela na limanice predlaganega španskega avtorja Federica Garcia Lorce. Hemingway je napisal roman leta 1940, Lorce so ubili frankisti stiri leta prej v Granadi. Slaba osmina je »izbrala« Remarquea, ki je tudi pisal o vojni (Na vzhodu nič novega).

Kdo je napisal roman Komu zvonil o drža- vljanski vojni v Španiji?

Kje je bil ustreljen Pinko Tomažič?

Le tretjina dijakov je pravilno odgovorila, da je bil Pinko Tomažič ustreljen na Opcinah. Več kot polovica je »izbrala« za kraj ustrelitve Bazovico. Očitno je prišlo med maturanti do »zmesnjave« med prvim in drugim tržaškim procesom.

Verjetno ne gre za nepoznavanje, saj tema dijakom ni tuja (glej pravilne odgovore o letnici prvega tržaškega procesa); pač pa za nejasnosti in netočnosti pri obravnavanju teh vprašanj.

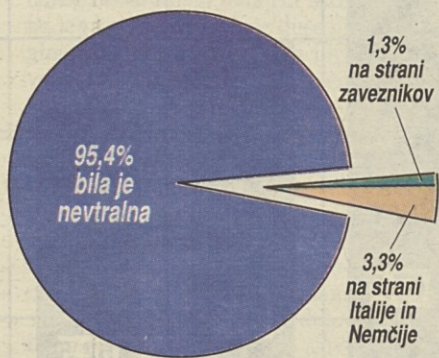
DNEVNIKA O POZNAVANJU NOVEJŠE ZGODOVINE

življenja? «

**ANKETA:
KAKO
POZNAJO
DIJAKI
NAŠO
ZGODOVINO**

Svica über alles, ali plebiscit za nevtralnno Svico! Več kot 95 odstotkov anketirancev je pravilno odgovorilo, da je bila Svica med drugo svetovno vojno nevtralna. Verjetno je k tem odgovorom botroval »mit« o nevtralnosti države. Sredstva javnega obveščanja to pogostoma ponavljajo, znana je varnost, nedotakljivost tamkajšnjih bank, kar vse pripomore k ustvarjanju podobe o državi, ki ni pripadala nobenemu bloku (dokler so bloki še obstajali).

Na kateri strani se je med drugo svetovno vojno bojevala Švica?

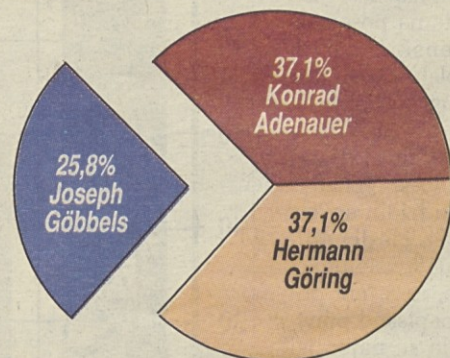
Kdo je bil Galeazzo Ciano?

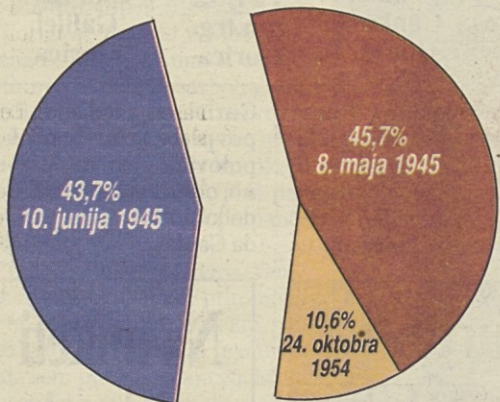
Polovica maturantov je pravilno odgovorila, da je bil Ciano italijanski zunanji minister. Le osmina (13%) je menila, da je bil predsednik Salojške republike. Bolj zanimiv je podatek o več kot 37% dijakov, ki so odgovorili, da je bil Ciano vodja fasistov po odslovitvi Mussolinija. V resnici je bilo prav obratno: Mussolini je po 8. septembru 1943 ostal vodja fasistov in je dal svojega tasta obsoditi na smrt na procesu v Veroni, ker ga je bil izdal na seji fasističnega sveta 25. julija 1943.

To je bilo verjetno najtežje vprašanje, kljub temu, da je svojčas Göbbelsova propaganda slovela po svojih učinkih. Očitno jo je zob casa dokončno zgrizel, pa čeprav sedaj tudi živimo v času »vsemogočnega« spota in reklame. Bolj kot minister za propagando sta maturante »privlačila« nacistični minister za letalstvo Göring in Adenauer, nemški zvezni kancler od leta 1949 do leta 1963, to je mnogo let po Göbbelsovem samomoru.

Kdo je bil med drugo svetovno vojno nemški minister za propagando?

Kdaj so jugoslovanske čete zapustile Trst?

Skoraj polovica maturantov je menila, da so se jugoslovanske čete zaustavile v Trstu le teden dni po osvoboditvi, 8. maja 1945. Italijanski nacionalistični krogi ze skoraj pol stoletja tulijo v kozji rog o »40 dneh okupacije«, ki jo je

moral prestati Trst. »Okupatorji« so bili seveda vojske »Titove vojske«. Dovolj bi bilo, da bi dijaki pozitivno izkoristili nacionalistično propagando, pristeli 40 dni dnevu osvoboditve, in prisli do pravilnega odgovora, 10. junij 1945.

Kdo je bil Simon Kos?

Maturanti niso bili kos vprašanju. Morda tudi zato, ker je Simon Kos vse premalo poznan med našo skupnostjo. Očitno ga je med obsojenci drugega tržaškega procesa zasencila markantna figura Pinka Tomazica. Največ anketirancev (64%) je odgovorilo, da je bil vodja skupine TIGR, pravih odgovorov je bilo le za 40 odstotkov. Slaba petina je menila, da je bil osvoboditelj Trsta.

Pod katero državo je spadal Tržič leta 1948?

Skoraj dve tretjini dijakov (65 odstotkov) sta pravilno odgovorili, da je Tržič leta 1948 spadal pod Italijo. Svoobodno tržaško ozemlje ga ni zaobjemalo, saj se je na severozahodu razširjalo le do Stivana. Za to varianto (STO) se je odlocila slaba tretjina anketirancev, medtem ko jih je le šest odgovorilo, da je spadal Tržič pod Jugoslavijo.

Kje je potekala mirovna konferenca po koncu 2. svetovne vojne?

Skoraj polovica anketirancev (točneje 48 odstotkov) je pravilno odgovorila, da je bila mirovna konferenca po drugi svetovni vojni v Parizu, pa čeprav verjetno pri pouku zgodovine se niso obravnavali tega obdobja. Slaba tretjina (31 odstotkov) je menila, da so potekala pogajanja v Nürnbergu, pri čemer jih je očitno »zavedel« nürnberski proces, na katerem so zavezniški sodili preživeli nacistični voditelji zaradi zločinov, ki so jih bili zagrešili pred in med drugo svetovno vojno. Petina dijakov je za sedež mirovne konference izbrala Berlin.

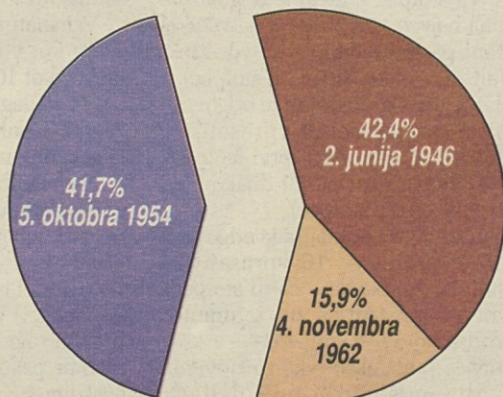
Kdaj je stopila v veljavo italijanska ustava?

Vprašanje o vstopu v veljavo italijanske ustave spada v okvir državljanske vzgoje. Ni bilo lahko, saj pri datumih pride zlahka do zmesnjav. Pri tem vprašanju bi lahko anketirance zavedel predlagani odgovor 6. junij 1946 (dan plebiscita, ki je pokopal kraljevino in porodil republiko). Vecina maturantov (54 odstotkov) je vsekakor odgovorila pravilno, medtem ko se je za »dan republike« odlocila tretjina dijakov (35 odstotkov). Le desetina dijakov je menila, da je stopila ustava v veljavo leta 1954, ko je Italija pridobila cono A Svobodnega tržaškega ozemlja.

Maturanti so bili sila neodloceni pri izbiri pravilnega datuma Londonkega sporazuma. 63 jih je odgovorilo pravilno, 64 je izbralo datum plebiscita 2. junija 1946. Tudi v tem primeru je očitna dokajšnja zmesnjava pri ocenjevanju datumov. Ko je Italija postala republika se sploh ni bilo govora o Svobodnem tržaškem ozemlju, kaj sele o Londonskem memorandumu, ki je zapечатil usodo STO. Zanimivo je tudi, da se je več kot 15 odstotkov »odlocilo« za povsem nepomemben datum (4. november 1961).

Kdaj je bil podpisan Londonski sporazum?

Kdo je bil prvi poglavar italijanske republike?

De Nicola, kdo pa je to? Tudi vprašanje o prvem zasnem poglavarju italijanske republike ni bilo lahko. Prvic zato, ker je ime Enrica De Nicole (28%) neusmiljeno potonilo v pozabo. Drugic pa, ker je bilo predlagano ime večkratnega Alcideja De Gasperija (65%) mnogo bolj poznano in je torej »zavedlo« dijake. Po vprašanju o Marseillu predstavlja vprašanje o De Nicoliju največji »debacle« za anketirance.

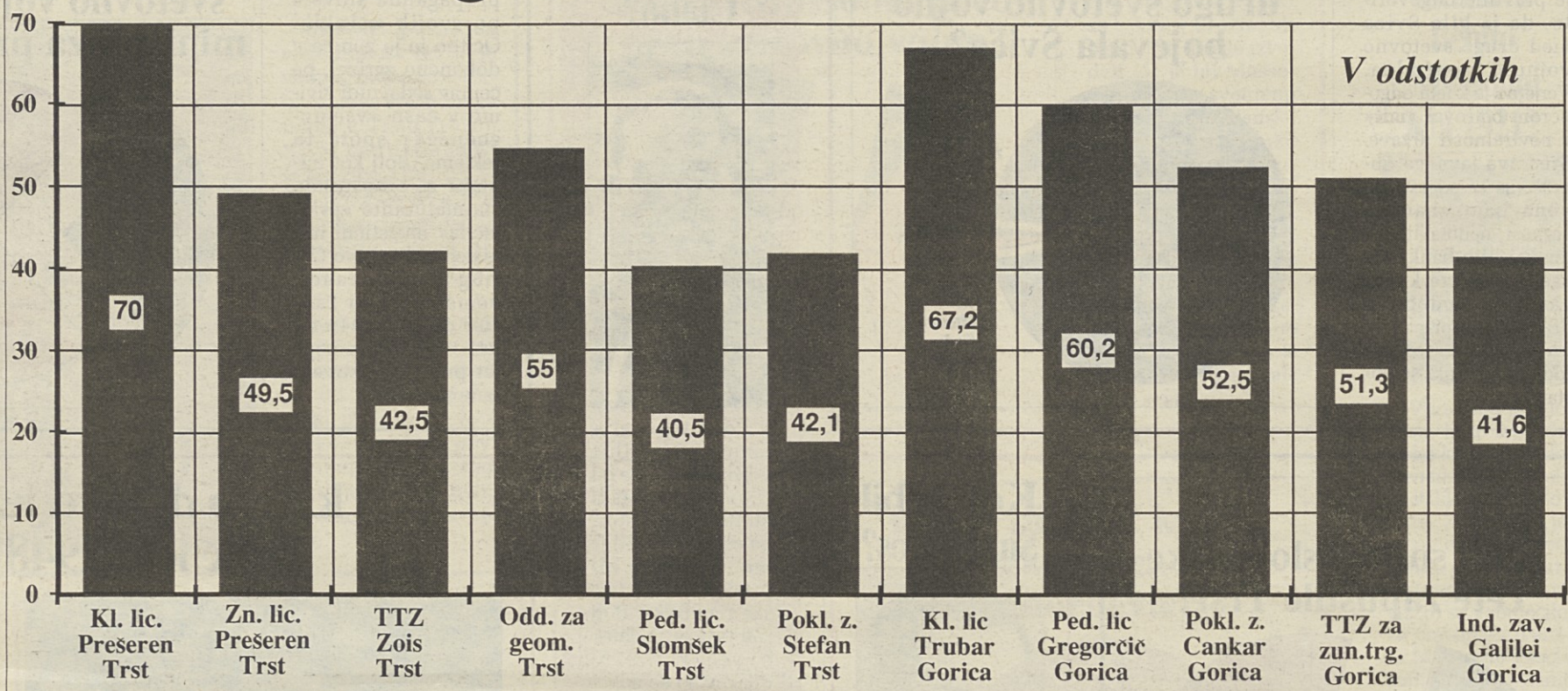

ANKETA: KAKO POZNAJO DIJAKI NAŠO ZGODOVINO

ANALIZA ODGOVOROV PO POSAMEZNIH ŠOLAH

Najboljši »uspeh« zabeležili na obeh klasičnih licejih

Pravilni odgovori po posameznih šolah

Strinajst pravih odgovorov na 20 zastavljenih vprašanj (ali 70 odstotkov), to lepo povprečje so na anketi zabeležili maturanti klasičnega liceja Prešeren. Njihov »rezultat« je sploh najboljši med izidi ankete na posameznih slovenskih visjih srednjih solah v Trstu in v Gorici. Drugi najboljši rezultat so dosegli njihovi goriski »kolegi«, dijaki klasičnega liceja Trubar.

Sodeč po izidih ankete kaže, da oba klasična liceja ohranjata »renome« elitne sole, in s tem potrjujejo nenapisano pravilo, češ, »da se najboljši dijaki vpisejo na klasično«.

Tudi nadaljni razpored uspehov po solah sili v to smer. Na Trzaskem so zabeležili drugi najboljši »skupinski« uspeh na znanstvenem liceju Prešeren (skoraj 50 odstotkov pravih odgovorov), tretjega pa na trgovskem tehničnem zavodu Zois. Na grafičnem prikazu je zabeležen uspeh na oddelku za geometre (triije dijaki so pravilno odgovorili na 55 odstotkov vprašanj), ta oddelek pa spada pod okvir zavoda Zois. Na trgovskem zavodu

in na oddelku za geometre so skupno pravilno odgovorili na 44 odstotkov zastavljenih vprašanj. Sledi poklicni zavod Stefan z 42 odstotki

pravih odgovorov in pedagoški licej Slomšek z malo več kot 40 odstotki pravih odgovorov (ali povprečno 8 pravih odgovorov na 20 zastavljenih vprašanj).

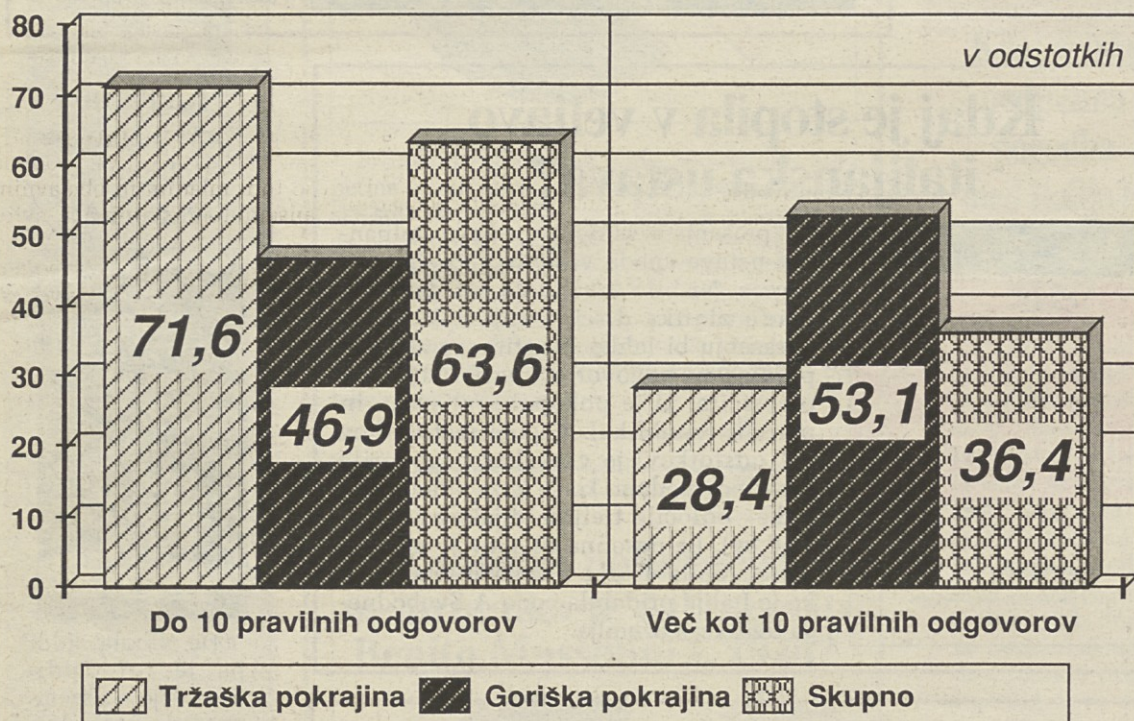
Na Goriskem so drugi najboljši rezultat zabeležili na pedagoškem liceju Gregorčič (60 odstotkov). Sledijo poklicni zavod

Cankar (52 odstotkov), oddelek za zunanjo trgovino (51 odstotkov) in slovenski oddelek na industrijskem zavodu Galilei (41 odstotkov).

Na Trzaskem so povprečno le maturanti klasičnega liceja Prešeren in oddelka za geometre pravilno odgovorili na več kot polovico vprašanj, na

Goriskem pa so (vedno povprečno) na manj kot polovico vprašanj pravilno odgovorili le na oddelku industrijskega zavoda Galilei.

Koliko dijakov bi pri taki kontrolki zaslužilo pozitivno oceno?

Izvedbo ankete so s svojim razumevanjem sodelovanjem omogočili ravnatelji:

Majda Corsi (pedagoški licej Gregorčič, Gorica)
Ivan Černic (trgovski tehnični zavod Zois, Trst)
Fausto Fabrisin (industrijski zavod Galilei, Gorica)
Samo Pahor (licej Prešeren, Trst)
Bogomil Renar (klasični licej Trubar, Gorica)
Josip Rudež (poklicni zavod Stefan, Trst)
Elvi Slokar (pedagoški licej Slomšek)
Vladimir Sturm (pokl. zavod Cankar, Gorica).

Grafični prikaz prikazuje odstotke pozitivnih odgovorov do polovične meje desetih odgovorov. 96 dijakov (ali 63, 6 odstotka - tretji stolpec z leve) je odgovorilo pravilno na največ 10 vprašanj, na več kot 10 vprašanj pa je pravilno odgovorilo 55 dijakov (ali 36, 4 odstotka - šesti stolpec).

Na solah v tržaški pokrajini je odgovorilo pravilno na največ 10 vprašanj 73 dijakov (ali 71, 6 odstotka - prvi stolpec), na več kot 10 vprašanj pa 29 dijakov (ali 28, 4 odstotka - drugi stolpec).

Na solah v gorški pokrajini je odgovorilo pravilno na največ 10 vprašanj 23 dijakov (ali 46, 9 odstotka - četrti stolpec), na več kot 10 vprašanj pa 26 maturantov (ali 53, 1 odstotka - peti stolpec).

Zanimiv je podatek o takimenovanih »pozitivnih« odgovorih po solah. Če upoštevamo, da predstavlja deset pravih odgovorov mejno črto (več kot deset

pravih odgovorov - pozitivno; deset ali manj pravih odgovorov - negativno), nam daje pregled rezultatov ankete po posameznih solah sledečo sliko.

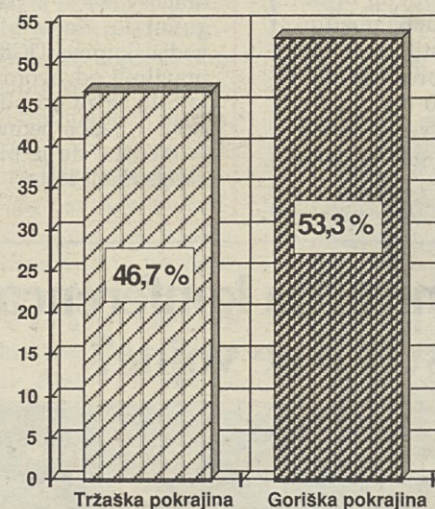
Vsi maturanti klasičnih licejev, tako v Trstu kot v Gorici, so odgovorili pravilno na več kot 10 odgovorov.

Na pedagoškem liceju Gregorčič in na zavodu Cankar je večina dijakov odgovorila pravilno na več kot 10 odgovorov.

Na ostalih solah (zn. liceju Prešeren, trgovskem zavodu Zois, oddelku za geometre, poklicnem zavodu Stefan, pedagoškem liceju Slomšek, oddelku za zunanjo trgovino v Gorici in oddelku industrijskega zavoda Galilei) je večina dijakov odgovorila pravilno na manj kot 10 vprašanj. Skrajni primer predstavlja izid ankete na pedagoškem liceju Slomšek, kjer je med 10 maturanti le ena dijakinja odgovorila pravilno na več kot 10 vprašanj.

Goriški maturanti »boljši« od tržaških

Pravilni odgovori po pokrajinah

Grafični prikaz kaže uspeh po pokrajinah. Na solah v tržaški pokrajini sta 102 maturanta odgovorila pravilno na 959 odgovorov od skupnih 2040 zastavljenih vprašanj, kar znaša 47 odstotkov vseh odgovorov.

Na solah v gorški pokrajini je 49 dijakov odgovorilo pravilno na 522 od skupnih 980 vprašanj, ali 53,2 odstotka.

Povprečno so maturanti na Trzaskem odgovorili pravilno na 9,5 vprašanja, na Goriskem pa na 10, 5 vprašanja.

Kot zanimivost naj zabeležimo se »uspeh po spolih«. Pri anketi je sodelovalo 151 maturantov: 67 jih je bilo fantov, 84 deklet. Fantje so odgovorili pravilno na skupno 663 vprašanj od skupnih 1340 zastavljenih vprašanj, kar znaša 49,4 odstotka. Dekleta so odgovorila pravilno na 818 vprašanj od skupnih 1690, kar znaša 48,7 odstotka. Fantje so torej bili rahlo »boljši«.

Anketo je pripravil, izvedel in analiziral
Marjan Kemperle
Podatke je računalniško obdelala
Norina Bogatec (SLORI)

Na anketi sodelovalo 151 dijakov

Pri anketi Primorskega dnevnika o poznavanju noveše zgodovine med slovenskimi maturanti je sodelovalo 151 letošnjih maturantov slovenskih visjih srednjih sol v Trstu in Gorici, ki so bili po posameznih solah takole razporejeni:

klasični licej Prešeren (TS) 7 (1 odsoten), znanstveni licej Prešeren (TS) 34 (3), trgovski teh. zavod Zois (TS) 34 (2), oddelek za geometre (TS) 3 (vsi), pedagoški licej Slomšek (TS) 10 (1), poklicni zavod Stefan (TS) 14 (5), klasični licej Trubar (GO) 7 (1), pedagoški licej Gregorčič (GO) 8 (vsi), poklicni zavod Cankar (GO) 8 (1), oddelek za zunanjo trgovino (GO) 18 (4), oddelek industr. zav. Galilei (GO) 9 (1).

Ankete se je udeležilo 151 maturantov od skupnih 170 vpisanih (ali 88,8 odstotka vseh maturantov).

Kitare po meri in željah preštevilnih glasbenikov

K Nacetu Zaletelju po kitare prihajajo glasbeniki iz Slovenije in tudi iz tujine

Tradicija izdelovanja glasbil je v Mengšu že zelo stara, tudi danes pa je med izdelovalci glasbil nekaj znanih in cenjenih imen. Med najbolj znanimi zasebnimi izdelovalci je vsekakor Ignac Zaletelj ali Nace, kot ga klicejo prijatelji. Posebej slovijo njegove unikatne kitare, v zadnjih letih pa tudi mandoline in drugi instrumenti.

Nace Zaletelj je star 39 let, živi pa v Mengšu. Svojo delavnico si je uredil v garažnem prostoru na Murnovi, kjer je na bori dvajsetih kvadratnih metrih težko najti orodja, ki bi jih pričakovali v kakšni lesarski delavnici. Nace večino svojih kitar "naredi na roko" po posebnih tehnikah, mnoge med njimi pa so njegov lastni izum.

"Kaj me je navdusilo za izdelovanje strunskih instrumentov? Se preden sem jih začel izdelovati, sem že od mladih nog igral kitaro. Bil sem kitarist pri nekaj ansamblih, ki smo jih ustanovili sami, nekajkrat pa sem pomagal tudi pri večjih, znanih zasedbah, sodeloval pa sem tudi s Tomazem Domiceljem."

Več let mojster v Melodiji v Mengšu

Pot ga je zanesla v Melodijo Menges, kjer se je naučil osnovnih spretnosti, ki so potrebne za izdelovanje instrumentov. Zadnjih pet let se z izdelovanjem kitar in drugih brenkal ukvarja profesionalno, prej pa jih je izdeloval le v popoldanskih urah.

"Izučil sem se za zidarja, vendar nisem bil najbolj primeren za ta poklic zaradi bolezni pa tudi zato, ker so kmalu ugotovili, da sem preveč natančen. Moral sem si najti službo drugje in obrnil sem se na najbližjo tovarno: Melodijo Menges. Sprejeli so me in začel sem z najnižjimi fizičnimi deli. Kmalu sem napredoval, delal pa sem v prototipni delavnici za izdelovanje kitar. Zadnji dve leti sem v Melodiji delal kot vodja razvoja. Zidarsko orodje sem zamenjal za les, oblice, barve in strune. Ze po prvem mesecu, ko sem se zaposlil v Melodiji, sem izdelal svojo prvo kitaro, vendar ta ni bila uporabna. Ze druga je bila odlična in se danes jo ima eden od znanih slovenskih kantavtorjev. Mnoge med njimi, predvsem na začetku, so koncale v peči. Potrebno je bilo nesteto ur, ki sem jih posvetil raziskovanju in učenju."

Izdelovanje kitar je postalo umetnost

Nace Zaletelj ni obrtnik niti podjetnik ali celo tovarnar, ampak je po strogih inerilnih državnega komiteja za kulturo leta 1990 dobil status samostojnega kulturnega delavca. Je torej svojevrsten umetnik in izumitelj, saj je v njegovih kitarah in mandolinah veliko izvirnih stvari, veliko natančnega dela in zvrhana mera občutka za estetiko. Težko bi nasli dve njegovi popolnoma enaki kitari, saj je vsaka unikatna, ročno in lahko bi z vso pravico rekli tudi umetniško delo. Kot pravi sam mojster, pa vsaka služi tudi svojemu posebnemu namenu, saj izdeluje šestnajst vrst akustičnih kitar. (lahko okvir)

"Izdelovalec je tisti, ki instrumentu vdahne dušo, les sam ni tako pomemben. Les je tako rekoč le material iz katerega instrument naredim. Bistvo je v tem, kako narediti instrument iz dolo-

čenega lesa. Kitaro jemljem skoraj kot živo stvar, saj brez duše ni glasbila. Instrument mora biti vsestransko uporaben, namenjen je igranju, mora pa biti tudi trpežen, posebej pa je pomembno, da ima dušo, potem lahko "poje". Kako doseči prav to, je tisto kar zanima mnoge ljubitelje vrhunskih instrumentov. Lahko bi dejal takole: potrebno je kakih osemnajst let prakse, kot jo imam sam. Potem lahko kitari ton določimo že vnaprej. V čem je skrivnost izdelovanja kitar, bi težko rekel, prepričan pa sem, da je devetdeset odstotkov tistega, kar je res pomembno, v ušesih, v glavi in ne v rokah. Brez uglesevanja lesenih delov, preden jih sestavimo, kitare ni mogoče narediti."

Tomaž Domicelj s posebej zanj narejeno kitaro (Foto: D. J.)

Več tujih in domačih glasbenikov igra na Nacetove kitare

Med slovenskimi glasbeniki jih je vse več, ki so se odločili za Nacetovo kitaro. Med njimi sta gotovo najbolj znana Tomaz Domicelj in Vlado Kreslin s svojo "tisto črno" dvanajststrunsko kitaro, ki jo je mojster naredil posebej zanj. Mojster je nastel se mnoge druge, med njimi naj omenimo Grega Avsenika, Milana Ferleza, Marka Zaletelja, ansambel Avtomobili, od tujcev pa Avstrijce.

"Moji naročniki pogosto pridejo k meni in želijo kitaro določene oblike, določenega tona... Ker imam dovolj prakse, si tako naročilo lahko privoščim. Moja prednost pred drugimi izdelovalci, ki instrumente izdelujejo serijsko, je v tem, da sem sam res zelo ozko specializiran. Zato si lahko privoščim mnogo več nians."

Iz stare mandoline in lutnje - nova

Pred leti, ko je se delal v Melodiji, so ljubitelji starih instrumentov iskali izdelovalca, ki bi znal napraviti mandolino vr-

hunske kvalitete. Nace se je lotil izziva in razdril star instrument. Uspelo mu je in naredil je več mandolin za Zagrebčane, Splitčane in naročnike iz Susaka. Kasneje so te redke instrumente pri njem naročili tudi člani ansambla Mandolina iz Ljubljane. V zadnjem času o mandolin-skem ansamblu razmišljajo tudi Mengšani, saj je tu nekoč že deloval tak orkester.

Posebej zanimiva pa je zgodba o lutnji. Nace jo je našel na dvorišču enega od znancev, imeli pa so jo otroci - za igro. Od prijatelja si je okoli dvesto let star instrument izprosil in ga sestavil, saj je bil le se v kosih. Potrebno je bilo ogromno potrpežljivosti in znanja, da je danes instrument spet uporaben. Obnovil jo je za svojo prvo razstavo, na instrument pa je tedaj zaigral Tomaz Pengov, eden redkih slovenskih glasbenikov, ki se znajo igrati na lutnjo. Prav ta instrument zdaj pri eni od predstav v Mestnem gledališču

Lahko posnemajo, vendar...

Postopek izdelovanja kitar je zelo zahteven. Nace za uglesevanje uporablja posebno tehniko, oblanje, s katerim uglesi kitarsko ploščo. Obdeluje jo tako dolgo, da doseže zazelene visoke in nizke tone, vendar je to le eden od zahtevnejših delov celotnega postopka. Drugi, ki ga predvsem izdelovalci instrumentov posebej cenijo (in mu ga tudi zavidajo), pa je Nacetov postopek lakiranja, ki je seveda strogo varovana skrivnost. Prav z lakiranjem, kjer ne sme biti niti najmanjše napake, mojster doseže najbolj prefinjene glasovne odtenke, ki si jih je zamislil za glasbilo. Tu je pomembna tudi odpornost, saj so instrumenti izpostavljeni zelo težkim pogojem, pravi mojster, če samo pomislimo na potenje rok, sol, vročino...

Posebno veselje mu predstavljajo sicer zamudne in izredno natančne intarzijske, s katerimi okraši prednjo ploščo kitare. Kitare izdeluje iz različnih vrst lesa, med njimi od tujih največ uporablja palisander in ebenovino, od domačih vrst lesa pa zelo ceni cesnjo, oreh, javor in tudi smreko. Na vprašanje, kje se je vsega tega naučil, skoraj ne dobimo odgovora, saj pravi, da za to sol ni. Vsega se je naučil sproti, za to pa je porabil nesteto

ur. Nikoli se ni udeleževal kakih seminarjev, izobraževalnih ekskurzij.

Novost in izziv za ansamble - akustična bas kitara

Ta kitara, podobno je verjetno nemogoče kupiti kjerkoli drugje na svetu, je Nacetov najnovejši izum. Najprej je naredil nekaj kontrabasov, potem pa je začel razmišljati...

"Potrebno je bilo kar veliko trme. Najprej sem naredil več, kakih sedem ali osem prototipov. Ti nikoli ne bodo imeli lastnika, saj niso dovolj dobri, njihov zvok ni pravi. No, končno je instrument zapel - bil sem zadovoljen." Izdelal je lahko basovsko kitaro, ki bo ansamblom nadomestila težke in okorne kontrabase. Posebnost te kitare je v tem, da je vsestransko uporabna, lahko je akustična ali pa jo za koncerte priključijo na ojačevalnik.

Vsaki dve leti bogata razstava

Oktober 1991 je mojster pripravil prvo razstavo kitar in brenkal v menseskem razstavišču Oranžerija. Letošnja druga, obsežnejša in seveda tudi po dogajanju bogatejša razstava pa se je pravkar končala. Plemenitost zvoka in instrumenta je bil

NACE
ZALETELJ -
IZUMITELJ
IN
UMETNIK

Nace Zaletelj v svoji delavnici (Foto: H. V.)

tudi tokrat moto serije razstav, ki jih je mojstru pomagalo pripraviti zasebno podjetje za svetovanje, organizacijo in založništvo iz Kamnika - Harlekin.

Letosnjo serijo kitar, med katerimi je bila tudi akustična basovska kitara - je mojster predstavil v različnih krajih po Sloveniji. Prva razstava je bila v Begunjah v Galeriji Avsenik. Marsikdo je lahko ob tej razstavi in hkrati ob ogledu stalne razstave ansambla Avsenik razmišljal o vlogi, ki si jo z izredno strokovno prefinjenostjo in znanjem, pridobljenim iz prakse, brez akademskih naslovov, ustvarjajo ti slovenski poznavalci instrumentov in glasbe.

Druga razstava je bila v Mariboru v Rotovžu, tretja in se posebej slovesna pa v menseski Oranžeriji. "Teh svojih razstav ne pripravljam samo zato, da pokažem svoje delo, namenjene so tudi mladim in obetavnim ansamblom, skupinam, avtorjem in kantavtorjem. Tu dobijo možnost, da se predstavijo. Pri nas je kitarska glasba preveč zapostavljena, vse od klasike pa do kantavtorjev. Slovenci se nimajo kulture poslušanja, vendar se tudi tu odnos do umetnosti izboljšuje."

Mojster je razstavil vrsto kitar, ki so unikatni, nekaj pa jih je naredil posebej za to priložnost.

Helena Vrhovnik

Nekaj kitar iz delavnice mojstra Naceta Zaletelja (Foto: Danil Jakovič)

ČLOVEKOV NAJBOLJŠI PRIJATELJ

Vse, kar ste hoteli vedeti o pameti, pa si niste nikoli

Škotska ovcarka je lopovom preluknjala avtomobilske gume, ko je prislo do gozdnega požara je obvestila gasilce, pomagala je svojemu malemu lastniku Timmyju pri njegovih domačih nalogah. Tri desetletja je bila Lassie v kinotčnih filmih in televizijskih nadaljevalkah angel varuh svojih, včasih prav neumnih, človeških prijateljev.

Dozdevno spektakularne sposobnosti superpsa so doslej z dvojim: posebno dresuro in seveda z včasih prav zavajajočimi filmskimi triki. Pri vsem tem pa Lassie kot psička ni nikoli obstajala: pasjo damo so upodabljali samec Pal in njegovi številni potomci. Anatomsko razliko med psom in psico pa je skrivala dolga gosta dlaka. Zaradi filmov in nadaljevalk pa se je v glavi ljudi zasedrila predstava o super inteligentnemu psu, meni Stanley Coren. K trdni navadi lastnikov psov naj bi spadalo tudi, da se jim zdi njihova žival posebno inteligentna. Kot večkratnemu lastniku psov, instruktorju solanja in profesorju za (človeško) psihologijo na kanadski univerzi,

Stanleyu Corenu vprašanje pasje inteligence le ni dalo miru. Rezultat njegovih raziskav in premišljevanj je knjiga, ki je izšla aprila v Severni Ameriki in Veliki Britaniji in dvignila veliko prahu ter dosegla velik medijski odziv. Corenov inteligentni seznam 133 pasem psov, objavljen v knjigi, je povzročil močne reakcije.

»Ta teden me je poklicala neka stara prijateljica iz Mainea, ki se je hvalila s tem, da je njen novofundlandec (34. mesto na Corenovem seznamu) pametnejši od mojega irskega volčjega hrta (41. mesto),« se pritožuje Vicki Croke, recenzentka pri časopisu »Boston Globe«.

Pozorni kritiki so hitro opazili, da Corenov seznam ni ravno popoln: ocenjuje namreč le »delovno inteligenco in poslušnost«.

»Morda je zamenjevanje poslušnosti z inteligenco ameriška lastnost«, se je rogala kolumnistka Auberon Waugh v britanskem »Daily Telegraphu«.

Elizabeth Marshall Thomas, avtorica aktualne knjige »Skrivno življenje psov«, svojemu kolegu Corenu ocita »pasji fašizem«. Do stirinožcev naj bi se namreč obnašal popolnoma nedemokratsko. »Ce se ne podvrže mojim željam in volji, potem si hudoben in neumen.«

Border collijeji, Corenovi favoriti, naj ne bi bili samo neumni, temveč tudi duševno močni, zatrjuje pasji izvedenec časopisa »Houston Chronicle«.

Vendar veliko kritikov, ki so si privoščili Corena, ni bilo niti toliko inteligentnih, da bi poleg seznamov prebrali tudi knjigo. Kajti opazili bi, da tudi avtor sam relativira vrednost svoje tabele. V kategorijah ne obravnava samo »delovne inteligence in poslušnosti«, temveč tudi »adaptivno inteligenco«. Ta lastnost naj bi psu omogočala samostojno učenje in prilagajanje okolju.

Psiholog definira razliko takole: »Medtem ko adaptivna

inteligenca določa, kaj lahko pes stori sam zase, naj bi na delovna inteligenca in poslušnost pomenili, kaj lahko pes naredi za ljudi.« Da bi lahko izmeril adaptivno inteligenco, torej »lastno inteligenco« psa, je Coren razvil dvanajst testnih nalog, s pomočjo katerih lahko izračunamo »pasji IQ«.

Kako ravnati z ne posebno inteligentnim psom? Za tiste lastnike psov, za katere se testiranje inteligence njihovih psov konča z razočaranjem, ima avtor pripravljeni tolažbo in nasvet. Manj inteligenten pes se namreč ne dolgočasiti toliko in tudi ne potrebuje stalne družbe. Z doživljenjskimi in vsakodnevnimi vajami poslušnosti lahko

tak pes pridobi vsaj najmanjšo mero duševnih sposobnosti.

Coren za novorazviti test se ne more ponuditi natančnega IQ-seznama in navaja le, brez stopenj, šest pasem, ki so se doslej najbolje odrezale. Njegova natančna tabela »delovne inteligence« pa temelji na ocenah 208 severnoameriških pasjih instruktorjev solanja.

Ovcarji, pudlji, dobermanji in sheltieji so v obeh kategorijah v najvišji skupini. Pudlji in norveški sivi losovci imajo sicer visoko »lastno inteligenco«, so pa le omejeno »delovno inteligentni« (32. in 53. mesto). Border collijeji (mejni škotski ovcarji) in zlati prinašalci so zelo poslušni in uporabni, mentalno pa nikakršne

bistre glave.

Tri pasme psov, ki so v Nemčiji najbolj razširjene, so pri »delovni inteligenci« v ospredju. V zlati sredini se nahajajo koker spanjeli (24.), yorkshirski terierji (32.) in veliki snavcerji (35.). Spodletelo je nemskim ostrodlakim pticarnjem (72.), belim visavskim terierjem (85.), bokserjem (87.) in jazbecarjem (89.).

Coren je poleg IQ-testa izdelal se »osebnostni test« za pse. Z dvanajstimi nalogami preverjamo pasjo značajsko trdnost. Poleg drugega merimo samoobvladovanje, upravljivost, lakomnost in ravnodušnost. Rezultate lahko povzamemo v »osebnostnem profilu«.

Drama nadarjenega psa: ve-

liko ljudi, piše Coren, bi rado imelo kar se da inteligentnega psa - prav tako, kot si želijo najhitrejši avto ali najboljši računalnik. Vendar lahko pametni psi postanejo nadležni. Pametni Bello prihiti, ko slisi, da se odpirajo vrata hladilnika, in se skrije, ko gospodar iz omare vzame sampon. Iz omare kraje piskote in se dela mrtvega, da bi vzbudil pozornost.

Coren piše o pudlju, ki se je naučil razumeti besedo »iti« v vseh oblikah in je tudi takrat veselo lajajoc tekkel k vratom, ko jo je lastnica le slučajno in nenamerno izgovorila. Uboga lastnica je zacela besedo »iti« crkovati, kar pa ji tudi ni dolgo pomagalo: pes se je naučil crkovati - in je lajal naprej.

Profesor Stanley Coren s prijateljema: psa res ne znata brati, se pa dobro pretvarjata...

Delovna inteligenca: deset najboljših

1. border collie
2. pudelj
3. nemški ovčar
4. zlati prinašalec
5. doberman
6. sheltie
7. labradorec
8. metuljček (papillon)
9. rottweiler
10. avstralski govedar

Delovna inteligenca: deset najslabših

1. afganistanec
2. basenji
3. angleski buldog
4. chow-chow
5. ruski hrt
6. bloodhound (pes Svetega Huberta)
7. pekinež
8. mastif
9. beagle
10. basset hound

Šest najbolj inteligentnih (enakovredno na 1. mestu):

- nemški ovčar
- puli
- norveški sivi losovec
- sheltie
- pudelj
- doberman

BORDER COLLIE

PUDELJ

NEMŠKI OVČAR

ZLATI PRINAŠALEC

DOBERMAN

SHELTIE

LABRADOREC

METULJČEK

ROTTWEILER

AVSTRALSKI GOVEDAR

psih in njihovi drznili vprašati...

Kakšen IQ ima vaš pes?

Navodila: pes mora biti star najmanj eno leto in s clovekom, ki ga testira, živeti najmanj tri mesece. Da bi dobili pravilne rezultate pasjega IQ, lahko test ponovimo največ dvakrat. Lahko ga razdelimo na več dni, le nalogi 7 in 8 moramo izvesti eno za drugo.

Stanley Coren svetuje: »Ne glede na to, kaj se zgodi med testom (ali se vaš pes odreže boljše ali slabše, kot ste pričakovali), ostanite mirni! Ne naredite psa živčnega, ne rjovite in ne pokazite slabe volje ali pretiranega navdušenja!«

Testne naloge

1. Učenje opazovanja

Naredite se, kot da bi hoteli psa peljati na sprehod. Medtem ko vas pes opazuje, neslišno vzemite jakno, ključe in povodec, potem pa obstanite. Če pes teče k vratom, ali ce razburjen pride k vam: 5 točk. Če ne, pojdite proti vratom in se tam ustavite. Če pes pride: 4 točke. Če ne pride, pojdite do vrat in povzročajte hrup, kakor da odpirate vrata. Če pes pride: 3 točke. Če ne pride, vendar je pokazal ka-

kršenkoli odziv na vaše početje: 2 točki. Če ni nikakršnega odziva: 1 točka.

2. Zmožnost reševanja problemov

Pustite psu, da obvoha majhen kosček hrane, ki jo potem tako, da pes to vidi, položite na tla in preko nje zvrnite prazno pločevinko. Vzpostavite psa, da začne jesti in pritisnite na stoparico. Pes potrebuje do 5 sekund, da pride do vabe: 5 točk. 5 do 15 sekund: 4 točke. 15 do 30 sekund: 3 točke. 30 do 60 sekund: 2 točki. Pes ne pride do vabe, vendar vneto voja okoli pločevinke: 1 točka. Če ni nikakršne reakcije: 0 točk.

3. Pozornost, učenje opazovanja okolice

Medtem ko psa ni doma, predstavite pohištvo. Najmanj pet kosov pohištva morate postaviti na drugo mesto. Pripeljite psa v sobo in pritisnite na stoparico. Če začne v 15 sekundah prestavljeno pohištvo ovohavati oziroma raziskovati: 5 točk. 15 do 30 sekund: 4 točke. 30 do 60 sekund: 3 točke. Če se vam zdi, da je pes nekaj opazil, vendar nicesar ne ovohava: 2 točki. Nikakrš-

snega odziva po eni minuti: 1 točka.

4. Zmožnost reševanja problemov

Vzemite brisačo ali manjšo odejo in pustite psu, da jo ovoha. Potem s hitrim gibom vrzite brisačo ali odejo psu prek glave in pleč. Če se osvobodi v roku 15 sekund: 5 točk. 15 do 30 sekund: 4 točke. 30 do 60 sekund: 3 točke. 1 do 2 minuti: 2 točki. Če se po dveh minutah ni še nič zgodilo: 1 točka.

5. Učenje socializacije

Počakajte, da pes sede približno dva metra stran od vas. Intenzivno ga glejte v obraz, dokler vas ne pogleda. Po naslednjih treh sekundah se mu široko nasmehajte. Pes pride k vam in maha z repom: 5 točk. Pes se vam le počasi približuje ali pa se vam približa le napol in pri tem ne maha z repom: 4 točke. Pes vstane, vendar se ne premakne: 3 točke. Pes se odstrani: 2 točki. Če ni nikakršne reakcije: 1 točka.

6. Zmožnost reševanja problemov

Pustite psu, da ovoha vabo in jo 5 sekund dolgo opazuje. Pretirano poudarjeno položite vabo na tla in jo pokrijte s krpo. Dajte psu znak, da lahko začne jesti in pritisnite na stoparico. Če uspe pes požreti vabo v roku 15 sekund: 5 točk. 15 do 30 sekund: 4 točke. 30 do 60 sekund: 3 točke. 1 do 2 minuti: 2 točki. Pes poskusa priti do vabe, vendar se vda: 1 točka. Če po 2 minutah ni nikakršnega odziva: 0 točk.

7. Kratkotrajni spomin

Psa dajte na povodec in ga posadite na sredo sobe. Razločno mu nakazite vabo (ki ne sme močno disati) in jo pretirano poudarjeno položite v kot sobe. Psa odpeljite iz sobe in z njim naredite krog po stanovanju. Po največ petnajstih sekundah ga pripeljite nazaj v sobo in ga spustite s povodca. Pes gre direktno k vabi: 5 točk. Sistematično ovohava pravi kot sobe in najde vabo: 4 točke. Pes isče nesistematično, vendar kljub temu najde vabo v 45 sekundah: 3 točke. Pes isče, vendar po 45 sekundah ni še nič našel: 2 točki. Če ni nikakršnega odziva: 1 točka.

8. Dolgotrajni spomin

Podobno kot naloga 7. Vabo položite v drug kot sobe. Potem psa odpeljite iz sobe in se vrnite sele po 5 minutah. Pes gre direktno k vabi: 5 točk. Najprej gre h kotu sobe iz naloge 7, potem pa hitro v pravi kot: 4 točke. Sistematično ovohava pravi kot in najde vabo: 3 točke. Isče nesistematično, vendar kljub temu najde vabo v roku 45 sekund: 2 točki. Isče, vendar po 45 sekundah ni še nič našel: 1 točka. Če ni nobene reakcije: 0 točk.

9. Zmožnost reševanja problemov in manipuliranja

Iz težkih knjig ali česa drugega in deske zgradite nizko mizo, ki mora biti dovolj visoka, da pes lahko seže pod njo, vendar tudi dovolj nizka, da pod njo ne more stlačiti glave. Pustite psu, da ovoha vabo, ki jo potem s pretirano poudarjeno kretnjo položite pod desko. Pes v roku 60 sekund s tacami pride do vabe: 5 točk. 1 do 3 minute: 4 točke. Pes poskusa priti do vabe s tacami in gobcem, vendar mu to po 3 minutah ne uspe: 3 točke. Pes le voja in se po enem ali dveh poskusih vda: 2 točki. Če ni reakcije po treh minutah: 1 točka.

10. Razumevanje govora

Pes mora sedeti dva metra oddaljen od vas. Z glasom, s katerim ponavadi klicete psa, zakličite »sonce sije«. Če pride pes k vam: 3 točke. Če pes ne pride k vam, zakličite »glasba«. Če pes pride: 2 točki. Če se pes vedno ni premaknil, ga pokličite po imenu. Če pride k vam ali se premakne proti vam: 5 točk. Če ne pride k vam, ga pokličite se enkrat. Če reagira: 4 točke. Če ne: 1 točka.

11. Sposobnost učenja

Pes sedi levo od vas na položaju »poleg«. Sedaj z njim vadite novo »frontalno« pozicijo. Glasno dajte psu povelje »spredaj« in pri tem z rokami rahlo udarite po svojih bedrih. Psu ne bo nič jasno, zato ga na povodec peljite v polkrogu, tako da vam sedi nasproti, z glavo pred vašimi kolena. Pohvalite ga in mu dajte nagrado. Dvakrat ponovite. Temu sledita se dva poskusa. Sedaj po povelju »spredaj« trenutno počakajte, preden psa - sedaj s kolikor le mogoče majhno uporabo sile - pripeljite na zeleni položaj. Po sestem poskusu gre zares. Psu dajte povelje in ne naredite nič drugega. Če psu uspe: 6 točk. Če ne, vajo ponovite še desetkrat. Potem psa ponovno testirajte. Če mu uspe: 5 točk. Če ne, vajo desetkrat ponovite. Zadnji poskus. Če psu uspe: 3 točke. Če vam pes stoji nasproti, vendar se ne vsede: 2 točki. Če pes ob pove-

lju vstane, vendar ne naredi nič drugega: 1 točka. Nobene reakcije: 0 točk.

12. Zmožnost reševanja problemov

Iz kartona in dveh kartonskih skatel zgradite pripravo, kot je prikazano na skici. Odprtina mora biti široka približno 8 cm. Psa postavite pred njo in mu skozi odprtino razločno pokazite vabo, ki jo potem položite tako daleč od odprtine, da je s sapo ne more doseči. Pritisnite na stoparico in psa spodbudite k hranjenju. Če obkroži pripravo in pride do vabe v 15 sekundah: 5 točk. 15 do 30 sekund: 4 točke. 30 do 60 sekund: 3 točke. Če mu do sedaj se ni uspelo, bodite mirni in mu dajte še eno možnost, dokler ne pretečeta dve minuti. Če mu uspe: 2 točki. Če pes poskusa doseči vabo s sapo skozi odprtino: 1 točka. Nobene reakcije po dveh minutah: 0 točk.

Razlaga rezultatov

PIQ (pasji IQ) 54 ali več:

Vaš pest je briljanten. Manj kot pet odstotkov vseh psov je tako inteligentnih.

PIQ 48 do 53:

Sijajen pes z visoko inteligenco.

PIQ 42 do 47:

Vaš pest je nadovprečno inteligenten in bi moral biti zmožen znati vse, kar pričakujemo od normalnega psa.

PIQ 30 do 41:

Povprečna inteligenca.

Včasih se vaš pes obnaša pametno, včasih pa neumno.

PIQ 24 do 29:

Podpovprečna inteligenca. Veliko dela imate, da ga sploh česa naučite.

PIQ 18 do 23:

Na meji debilnosti. Z njim boste imeli se velike težave.

PIQ pod 18:

Težko pomanjkanje inteligence. Zivljenje s takim psom lahko postane problematično.

AFGANISTANEC

BASENJI

ANGLEŠKI BULDOG

CHOW-CHOW

RUSKI HRT

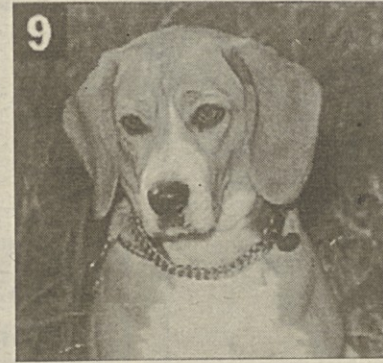
BLOODHOUND

PEKINEZ

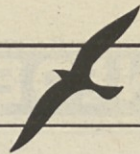
MASTIF

BEAGLE

BASSET HOUND

KRATKOČASJE ZA KRATKOHLAČNIKE

Včasih je treba na zdravljenje v bolnišnico

Nekega sončnega jutra konec meseca maja je mama peljala osnovnošolca Denisa k zdravniku na pregled. Zdravnik je Denisu poslušal srce, izmeril srčni utrip, malo potkal tu, malo tam, zmajal z glavo in odločil: bolnišnica! So solci in sosalke so Denisu neutrudno pošiljali pisemca.

Dragi Denis, upam, da je ze kaj bolje s tabo. In tudi upam, da vadiš postevanko in pises. Sam in Iza sta ti pospravila klop. Upam, da ne boš več razmetaval. Lep pozdrav od Nejca.

Dragi Denis, upam, da se boš kmalu pozdravil. Imas v bolnici tudi kaj prijateljev? Skoda, da si zamudil, bili smo na koncertu v Cankarjevem domu. Ne boš verjel, bili smo najmlajši! Ali kaj vadiš postevanko? Miha.

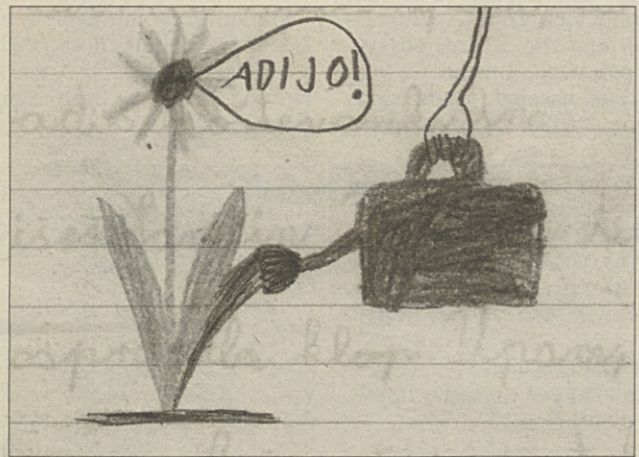
Dragi Denis, piše ti Kristina. Upam, da boš kmalu ozdravel. Imeli smo razredno predstavo. Pridi kmalu.

Denis upam, da boš prišel hitro. Včeraj smo pisali za oceno, dobil sem štiri, ampak slo je samo za poizkus. Bili smo tudi na travniku, ogledovali smo si rože, hodili smo bos po strnišču. Lep pozdrav, Vanek.

Kamaj čakam, da prideš iz bolnice. V izoli smo sedeli jogode, ki jih je prinesla od Njške mamica. Lep pozdrav Katja!

TO SI
TI!

Na našem planetu živi danes več kot pet milijard ljudi. Odkar se je na zemlji pojavil človek, se je rodilo osemdeset do devetdeset milijard človeških bitij, ki so ustvarila družine, plemena, skupine, ljudstva in rase. Seveda se sodobni človek zelo razlikuje od prvih zemeljskih prebivalcev. Nekatera ljudstva so že izumrla, za njimi so ostali le sledovi njihove civilizacije.

Vsi ljudje niso enakega videza, ne govorijo istega jezika, pa tudi živijo različno. Vse te razlike so deloma odvisne od tega, kje živijo. Med razseljevanjem po zemlji je človek prišel v stik z zelo različnimi okolji. Od hudega mraza na Arktiki, do pustih in suhih pušcv v Avstraliji in Afriki. Ljudje so se tem različnim življenjskim pogojem prilagajali. S tem so se jim povečale možnosti za preživetje. Glede na okolje v katerem živijo, se je spreminjala oblika njihovega telesa in barva kože. Govorimo lahko o treh glavnih tipih človeka: kavkazijcu (belcu), mongoloidu (rumencu) in negroidu (črncu).

Z okoljem pa se spreminjajo tudi navade in način življenja. Tako so se ljudje navadili jesti tisto hrano, ki najbolje uspeva v pokrajini, kjer živijo. Riž na primer dobro raste v vročih in vla-

Čeprav se med seboj razlikujemo, pripadamo isti, človeški vrsti

znih krajih. Že tisočletja ga pridelujejo v dezelah Azije in za ljudi, ki živijo tam, je še danes glavna hrana. Za ljudi v Evropi, na področju bivše Sovjetske zveze in Severne Amerike je pomembnejše zito. Največ ga uživajo v obliki kruha. Podobno velja glede oblačenja. Lju-

dje navadno nosijo oblačila, ki so najbolj primerna za podnebje dezele, v kateri živijo. Eskimi v severni Kanadi nosijo debela, podložena oblačila, ki jih varujejo pred ledenimi vetrovi. V severni Afriki se ljudje oblačijo v lahke, ohlapne obleke, ki jih hladijo v vročini.

Živimo torej različno. Govorimo številne jezike, odrasčamo v raznovrstnih domovih, različno preživljamo prosti čas in hodimo v najrazličnejše sole. Čeprav se med seboj razlikujemo, pa nam je vsem skupno to, da pripadamo isti, človeški vrsti.

Mojca

Stari Slovani

Slovane je prvi omenil v 5. stoletju p. n. št. zgodovinar Herodot. Rimska zgodovinarja Tacit in Plinij sta pisala o njih podrobneje in jih imenovala Veneti. Praslovani so se ukvarjali z ribolovom, lovom in čebelarstvom, kasneje so začeli krciti gozdove, poljedelstvo in zivnorej pa sta postala glavni vir preživetja. Zaradi premajhnih obdelovalnih površin prebivalci, ki so se takrat zelo razmnožili, niso imeli dovolj živeža, zato je prišlo tudi do selitev. Nanje so vplivale še družbene spremembe in vsesplosna selitev narodov. Selitve so potekale od 4. do 7. stoletja v treh smereh: proti jugu, vzhodu in zahodu. Od tod tudi tri veje Slovanov: južna, vzhodna in zahodna.

(Iz otroške enciklopedije)

PIREDITVE

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, tel.: 062/ 26-748

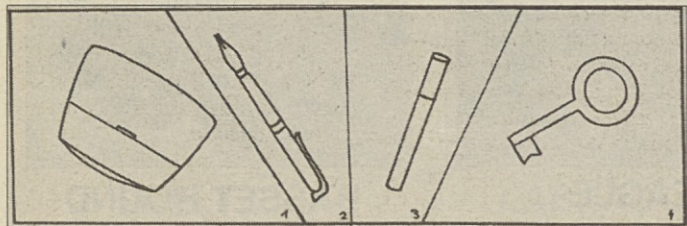
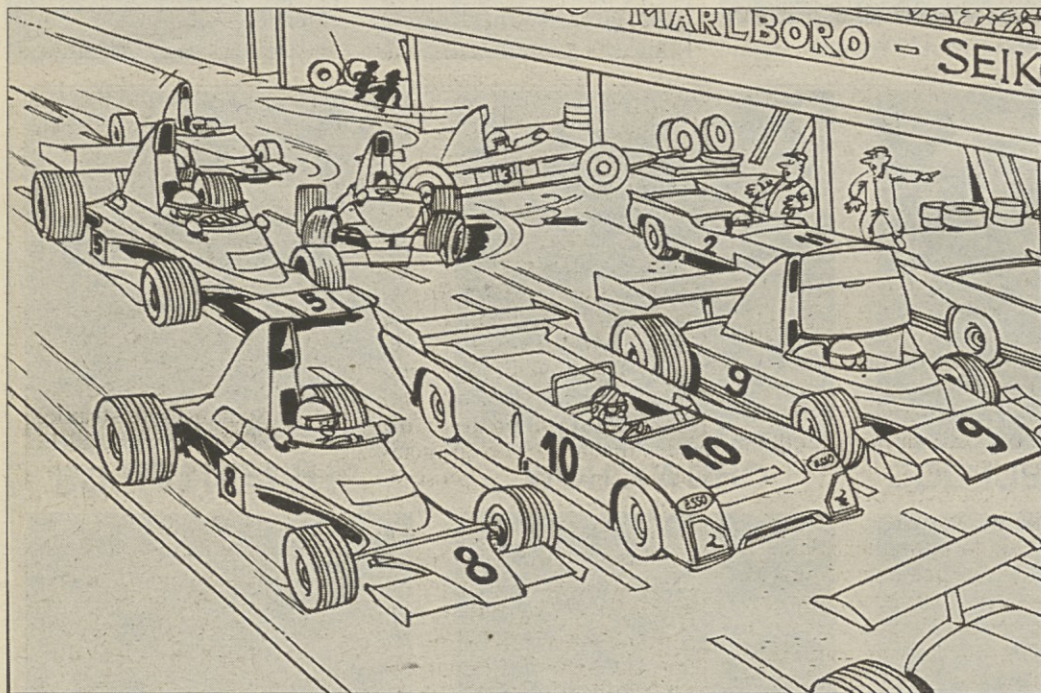
V nedeljo, 8. maja, ob 11. uri: Jan Malik - ZOGICA MAROGICA, za izven.

SEZANA

KC SREČKO KOSOVEL

V petek, 6. maja, ob 16. uri: gostovanje gledališča Milagro iz Izole z delom LEPTICA IN ZVER. V soboto, 7. maja, ob 20.30: nastop folklorne skupine s Krasa - ZE CRICEK PREPEVA.

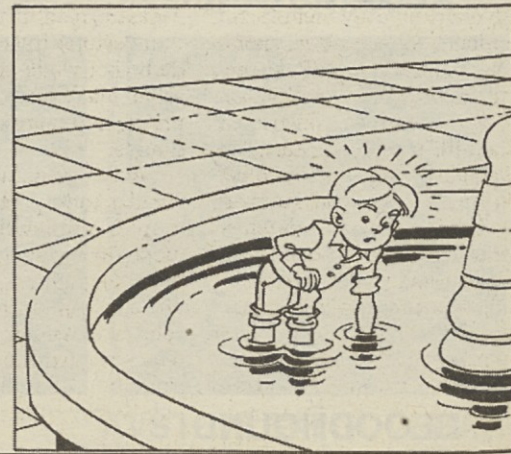
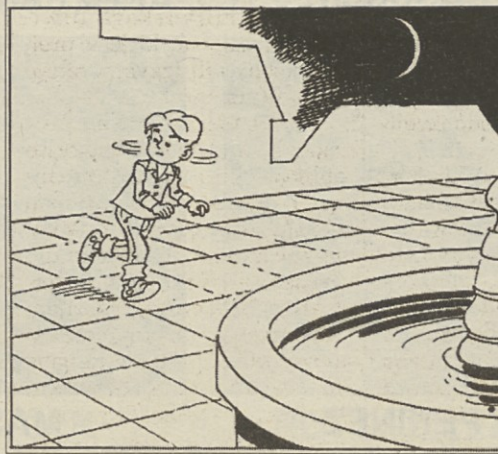
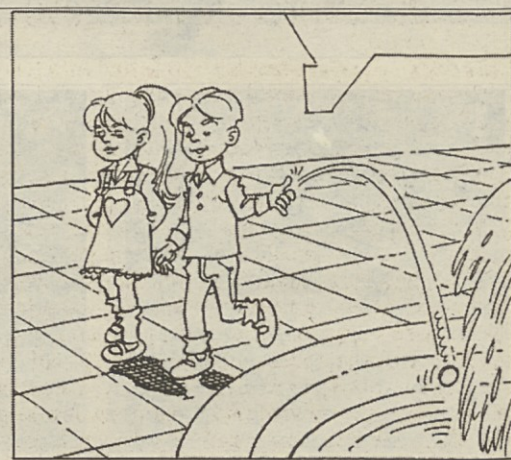
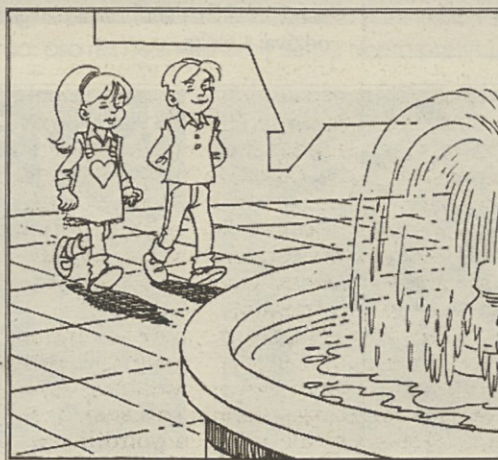
SKRITA PREDMETA

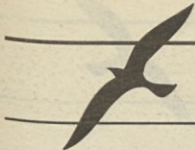

Na zgornji sliki
poisci dva
od štirih predmetov
na levi!

PETER

A. Božič

V TEDNU DNI OKOLI SVETA

Veliko slavlja in še več negotovosti v Južni Afriki Nelsona Mandela

Crni JužnoafRICANI so prvič volili. Srbi so odpeljali topove in tanke iz Gorazda. Rusi so sklenili sporazum o državljanskem miru. Poljaki se enkrat terjajo kruh in pravico na ulicah. En zgodovinski in vsaj trije pomembni, morda celo prelomni dogodki tega tedna. V Kaliforniji so slovesno in spostljivo pokopali Richarda Nixona. Nihče ni omenil afere Watergate, ki ga je odnesla iz Bele hiše.

Nelson Mandela, ki je desetletja preždel v belskih zaporih, zdaj pa ga čaka prestol v predsedniški palači, je svoje državljane pozval k spravi. Veliko teze mu je kot tedaj, ko so ga zatirali in topli in je lahko zahteval pravico in enakost samo v imenu svoje crne večine v najbogatejši in najbolj razviti državi na Crni celini. Vlada bo v imenu večine, kar je nevarno, saj utegnejo v parlamentu o vsem odločiti samo njegovi privrženci, ki znajo biti tudi radikalni. Zulujci mu bodo gorki, kar je tudi nevarno. Ljudstvo, ki ga zdaj vodi poglavar Buthelezi, nekoč davno pa ga je zloglasni Shaka Zulu, ki je svojimi pohodi in pokoli razgnal afriška ljudstva tudi daleč proti severu, pomešal jezike in kulture in bolj škodoval kot pomagal boju proti belim kolonizatorjem, poznavalci primerjajo s Srbi na Balkanu. Belci Mandela ne marajo. Zlasti od skrajnezev ne more pričakovati pomoči in sodelovanja, zmernejši pa se utegnejo prilagajati novi oblasti, ker nečje izgubiti vsega svojega bogastva. Novega predsednika (v Južni Afriki in po svetu o njegovi zmagi ne dvomi nihče) čakajo hude ceri. Če bo popustil glasnim in vplivnim radikalnejšim strujam v svojem Afriskem nacionalnem kongresu in se lotil nacionalizacije narodnega bogastva, se bo južnoafriško gospodarstvo sesulo v prah, kot se je prej denimo južnorodezijsko (v Zimbabveju) in se prej severno-

rodezijsko (v Zambiji). Če se bo popolnoma izognil nacionalizaciji, bo razbil enotnost lastnega gibanja, ki ga je popeljal k zmagi, in izzval nezadovoljstvo obubožanih crnih množic, ki se nadejajo čudežev. Čez noč, ne čez desetletja. Do Nelsona Mandela, ki je bil desetletja simbol upora, bodo ljudje, ki stopajo iz geta, morda celo manj prizanesljivi, kot so bili do belih tiranov. V Afriki se te dni dogajajo velike stvari. Mandelova politična modrost je na hujši preizkušnji kot tedaj, ko je sklepal spravo z nekdanjim nasprotnikom de Klerkom in sta si za to oba prislužila Nobelovo nagrado.

Če ne bi bilo Afrike in Mandela, bi svet zdaj govoril o Gorazdu in muslimanskih getih v vzhodni Bosni, namesto o negotovi prihodnosti nove južnoafriške demokracije ter namerah Zulujcev in Burowa pa bi razmišljal o tem, kje bodo zdaj udarili Srbi in kako bodo tokrat opeknajstili svetovne premisljevalce o vsakokrat ponovno oddaljenem miru na Balkanu. Komentatorji in analitiki, pa tudi televizijske družbe, ki so pol časa posvetile pogrebnim slovesnostim v New Yorku in v Yorbi Lindi, bi se utegnili vsaj obrekniti ob sporazum o državljanskem miru, ki ga je ruski predsednik Jelcin sklenil z dobršnim delom svojih kritikov. Premisljevali bi, ali moskovska sprava sploh kaj pomeni, ali je za svet dobro, ker so se Rusi zavedli, da njihovo komaj spoceto demokracijo spodjeda zakon ulice in se zato lahko izognejo kaosu, ali slabo, ker si morda car Boris lahko zvijačno (preveč) utrdi prestol in demokraciji in razcvetu lahko grozi nevarnost z druge strani. Precej večje pozornosti bi bili deležni tudi Poljaki. Solidarnost tokrat stoji na drugi strani barikad kot njen legendarni ustanovitelj Lech Walensa. Vsaj na prvi pogled.

Tone Hočevar

Afrikanerji še niso pripravljeni spustiti zastave (Telefoto: AP)

AVSTRIJA

Svobodnjaki se Zernattu maščujejo tako, da preprečujejo njegovo izvolitev

CELOVEC - Koroška sest tednov po volitvah v deželni zbor se vedno nima dezelnega glavarja. Krivec za zaplet, ki prerasca v politično zmesnjavo, je Haiderjeva svobodnjaska stranka, ki je po tem, ko sta Zernatto in njegova Ljudska stranka preklicala sklenjeni sporazum, ostala sama in se hoče zdaj maščevati.

Svobodnjaki so zato na petkovi seji dezelnega zbora uresnicili svojo napoved ter prepričali izvolitev nove dezelne vlade in Christofa Zernatta za dezelnega glavarja. Preden so zapustili sejo no dvorano ter tako onemogočili uresnitev strankarskega sporazuma med SPÖ in ÖVP, ki predvideva vnovično izvolitev sedanjega dezelnega glavarja za nadaljnjih pet let, so Zernattu očitali, da je večkrat prelomil besedo in da se ni držal sporazumov. Ker je za izvolitev dezelnega glavarja in dezelne vlade po deželni ustavi potreben dvotretnjski kvorum (24 poslancev), SPÖ in ÖVP pa imata le 23 od 36 poslancev, Haiderjevi svobodnjaki lahko v nedogled bojkotirajo izvolitev svojega nasprotnika Zernatta in vlade. To namera-

vajo tudi storiti, je izjavil predsednik njihovega poslanskega kluba. Voditelj FPÖ Haider je na zborovanju v petek zvečer v Beljaku pred več tisoč privrženci zahteval takojšen razpis predčasnih volitev na Koroškem.

Zernatto je odgovoril na osebne napade svobodnjakov. Dejal, da ga je prižadalo to, da ga hočejo svobodnjaki obrekovati v javnosti. Na zahtevo svobodnjakov, naj se odpove kandidaturi za dezelnega glavarja, pa je odgovoril, da tega ne bo storil. Dodal je, da lahko tudi kot zacasni dezelni glavar dosledno zastopa interese dezele in da bojkot vlade ne bo uspešen, saj bo njeno funkcijo opravljala prejšnja, dokler ne bodo izvolili nove.

Socialdemokrati in Ljudska stranka bodo poskusili že jutri, 2. maja, odpraviti ovire za demokracijo izvolitev koroškega dezelnega glavarja in dezelne vlade. Ob 14. uri bo namreč dezelni zbor vnovič razpravljal o tem vprašanju. Tragikomične predstave koroških dezelnih politikov torej se ne bo tako hitro konec.

Ivan Lukan

ITALIJA

Berlusconi je vendarle postal mandatar, kdo bo sedel v novi vladi, pa še ni jasno

RIM - Dva dogodka sta zaznamovala prejšnji konec tedna v Italiji. Prvi zadeva vlado. Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je po pričakovanju zaupal mandat za sestavo nove vlade milanskemu medij-skemu magnatu Silviu Berlusconiu.

V Milanu pa se je z obsojbo Sergia Cusanija končal prvi proces podkupniške afere. Sodniki so s svojo razsodbo v bistvu potrdili pravilnost dela in raziskovalnih smernic milanskega državnega tožilstva, ki je v prejšnjih mesecih izzvalo veliko polemik in sporov.

Silvio Berlusconi bo jutri začel z uradnimi pogovori o oblikovanju vlade. Z glavnima zaveznikoma, voditeljem skrajno desnega nacionalnega zavezništva Gianfrancem Finijem in voditeljem Severne lige Umberto Bossijem se je načelno o programu že dogovoril. Glavna ovira pa je še vedno sestava vlade, pravzaprav, kdo bo vodil notranje ministrstvo. Sever-

na liga zahteva na tem mestu svojega človeka, ker ocenjuje, da je to edino zagotovilo za vidno prisotnost Severne lige v vladi. Takšni rešitvi pa nasprotujejo Fini, Berlusconi in tudi predsednik republike Scalfaro. Problem, ki bo še nekaj časa izzival polemike, pa je vprašanje zagotovil, da Berlusconi podjetnik ne bo vplival na delo Berlusconijskega premiera. Milanski vitez dela je v četrtki ponudil za poroka odbor treh modrih, toda tako opozicija kot Liga se s takšno rešitvijo ne strinjata.

Senat milanskega kazenskega sodišča je v četrtek obsodil na 8 let zapore poslovnega Sergia Cusanija na prvem procesu o podkupniški aferi, na katerem so kot preiskovane osebe pričali najvidnejši predstavniki prve republike. Obsodba je potrdila pravilnost preiskovalne usmeritve milanskega tožilstva, marsikdo pa se že sprašuje, ali bodo prvemu procesu sledili še drugi.

(T. R.)

PRESS OD ZAGREBA DO SKOPJA

O razcepu v hrvaškem političnem vrhu in novinarjih, ki so jih izgnali iz Srbije

DANAS

je objavil razgovor s predsednikom hrvaske vlade Vladimirjem Seksom, ki pravi, da se »del ljudi ne zaveda pomena tega trenutka, prav tako pa ne razumejo in ne sprejmejo dejstva, da na Hrvaškem po ustavi obstaja ena sama avtoriteta, politična in državna, ki jo je izvolilo ljudstvo - pri tem seveda mislim na predsednika države. Obstaja namreč vrsta političnih likov, ki menijo, da bi morali imeti moč in pooblastila, enakovredna predsednikom.«

»Temeljni vzrok Manoličevega koraka niso demokracija, odnos do BiH in vprašanje pravne države... Trdim, da glavni razlog tici v dejstvu, da je Manolič začel kritizirati vse, kar je bilo povezano s HDZ, od trenutka, ko so ga razresili iz oblasti - tako na strankarski kot tudi na državni ravni. To je zagotovo temeljna motivacija, enako velja tudi za Mesiča. Josip Manolič je bil človek, ki je lahko z enim samim telefonskim klicem naredil neverjetno veliko. Ravno zaradi tega zveni njegova kritika pravne države nekako komično. Če je bil kdo v HDZ zagovornik mota, da cilj opravičuje sredstvo, je bil to ravno Josip Manolič.«

GLOBUS

je vprašanje o glavnih napakah HDZ v Istri zastavil Ivanu Heraku, ki je se pred nedavnim zasedal enega od vodilnih položajev v IDS. Herak je odgovoril, da je »HDZ prišla v Istro z nacionalistično politično koncepcijo, ki pa je za Istro nesprejemljiva«. »HDZ je hotela istrsko hrvatsvo meriti po svojih merilih, kar je povsem nedopustno. Istrsko hrvatsvo ni bilo nikoli, ponavljam, nikoli vprašljivo! Spomniti se moramo samo tega, da je leta 1934 kar 20 tisoč istrskih Hrvatov padlo v bojih za priključitev Istre Hrvaški, leta 1990 pa je Istra na referendumu podprla zamisel o samostojni in suvereni Hrvaški. Hrvaška vlada v svojem odnosu do Istre na zalost ni sledila samo nacionalnim interesom, ampak je s svojim obnašanjem v Istri najpogostejše zastopala interese vladajoče HDZ, kar pa je slabo tako za Istro kot tudi za celotno državo. Zalostno je, da oblast ne zna ločevati državnih interesov od strankarskih. To pa na zalost ne velja za predsednika Tudmana, ki se do Istre ni vedel kot predsednik Republike Hrvaske, ampak skoraj vedno le kot predsednik za nas nesprejemljive stranke.«

SLOBODNA DALMACIJA

je objavila: »Hrvaški politiki pogosto izjavljajo, kako ne smemo dopustiti, da bi Srbi prisli čez Drino. Mislijo, kot kaže, na svojo državo. Tega pa ne želijo niti Bosanci. Kot kaže si zeli tudi del svetovne politike, se posebno Amerika, ohraniti Bosno v enem samem kosu, seveda s srbsko skupnostjo v njej. Najtežje vprašanje te vojne je ravno, kakšni bošta po njej Hrvaska in Bosna, saj bi ju rada Srbija ozemelsko cimbolj »skrcila«. Drama se ni končala in boji se bodo nadaljevali, ker so najpomembnejši nacionalni interesi se vedno v igri. Pogosto tudi slisimo, da je treba srbske zavojevalce zadržati na drugi strani Drine tudi zaradi civilizacijskih razlogov. Kot da mislijo, da je na drugi strani življenjska kultura na nizji stopnji, zaradi česar bi nas njeno sirjenje lahko ogrozilo. Če je bila Drina nekoč meja med državami in narodi, zagotovo ni bila nikoli trdna ločnica med zahodnoevropsko in vzhodnoevropsko kulturo,« piše Vojko Mirković v svoji kolumni.

Herak Tribune

je objavil članek Jelene Lovrić o dogodkih na hrvaški politični sceni, v katerem se avtorica sprašuje, »kaj bo Tudman s tako, najprej okleseno, nato pa se desno radikalizirano stranko«. »Če bo spoznal, da stranke ne bo mogel več resiti, se bo verjetno ločil od nje. Odvrnil jo bo kot ponosne rokavice, s tem pa se bo resil tudi vsake odgovornosti. Svojo strankarsko funkcijo bi lahko zamrznil in se dokončno proglasil za »očeta naroda«.

VREME

je objavil seznam novinarjev, ki so jim srbske oblasti odvzele akreditivne. Milorad Vucelić, vodilni član Milosevičeve Socialistične stranke Srbije (SPS) je za novosadski Dnevnik izjavil, da bi »morala Srbija to storiti že prej, čeprav si objavljenih laži o srbskem narodu niso izmislili »izgnani« tuji mediji, ampak novinarji iz Beograda, ki so pisali za Danas, Oslobođenje, Vreme, Borbo in ostale časopise. Tuje novinarje smo torej pregnali, tako da tujina črpa vire za svoje medije iz srbskega tiska. Rečemo torej lahko, da tuji mediji in srbski novinarji delajo skupaj in zelo uigrano.«

Zbrala Zoran Odić in Darko Pavičić

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.15	Ziv zav
10.00	Uporniki v službi kralja, 4/13 del danske nadaljevanke
10.30	Slon, gospodar džungle, angleska oddaja
11.20	Slike iz Secuana, 8. oddaja: Osnovna sola
11.30	Obzorja duha
12.00	14. srečanje tamburaskih skupin Slovenije, 2. oddaja
12.25	Vodne pustolovščine, pon. 22/24 dela angleske pzn serije
13.00	Porocila
13.05	Kankan , ameriski film, 1960 Po glasbeni komediji Aba Burrowsa Prepovedana razuzdanost
15.10	Nebo nad Zenavljami ali dan, ko nam je Evropa padla na glavo, pon. dokumentarnega filma
16.05	Se se bomo srečali, 8/13 del angleske nadaljevanke Polet in molitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Po domače
19.00	Risanka
19.15	Slovenski loto
19.30	TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05	Zrcalo tedna
20.25	Nedeljskih 60
21.25	Kitolovci iz Lamalere, nemška pzn oddaja
22.10	TV dnevnik 3, VPS 2210 Sova
22.30	Lovorova ulica, 2. zadnji del ameriske nadaljevanke
	Nedelja in ponedeljek
23.45	Video strani

SLOVENIJA 2

09.30	Video strani
09.40	Udobna vožnja, pon. 6., zadnjega dela angl. nadaljevanke
10.35	Poglej in zadeni
12.00	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper-Capodistria Sportna nedelja
12.55	Maribor: Tenis, Davisov pokal: Slovenija - Grčija, prenos
15.40	Košarka NBA: Orlando Magic - Atlanta Hawks, posnetek
16.25	Formula 1 za VN San Marina, posnetek iz Imole
17.55	Celje: Prva tekma finala končnice DP v rokometu (M): Pivovarna Laško - Gorenje Velenje, prenos
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Francoska zveza II. , ameriski film Vse poti vodijo iz Marseilla
20.30	Nasa pesem '94, prenos iz Maribora
22.00	Sportni pregled
22.45	DP v nogometu: Publikum - Živila Naklo, posnetek iz Celja
23.35	Video strani

KANAL A

08.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
08.15	Risanka
08.20	Male zivali, pon. oddaje o hisnih ljubljencih
08.40	Koala, risanka
08.55	Poslednji Mohikanec, risani film
09.45	Spot tedna
09.50	Morilska sla , ponovitev ameriskega filma
11.30	Dance Session, ponovitev 29. oddaje
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.15	Helena, glasbena oddaja
13.00	Podobe na filmskem traku, 9. del dok. serije
13.15	Video strani
16.25	Dan slovenske kosarke
18.25	Cas nedolžnosti, pon. oddaje o istoimenskem filmu
18.55	Koala, risanka
19.10	Poslednji Mohikanec, risani film
20.00	Veseli EMSO
20.10	Ulica rumene nevarnosti, 4. del angleške nanizanke Igrajo: Ray Lonnen, Mark McGann, Cathrine Neilson, Bruce Payne in drugi; režija Ian Stuttard. Posrednik
21.05	Kino, kino, oddaja o filmu
21.50	Jutranji sogovornik , ameriska kriminalka Igrajo: Bruno Doyon, Kerrie Keane, Alan Fawcett, Mark Strange in drugi; režija Daniele J. Suissa.
23.20	Spot tedna
23.25	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

15.20	Bravo Maestro, kulinarčna oddaja
17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napoved filmov
19.10	Risanka
19.20	Bravo Maestro, kulinarčna oddaja
19.30	TV Akvarij
20.05	Aktualno
20.20	Ginger In The Morning , ameriska romantična koimedija
21.49	Video strani
23.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.00	Aktualno: Euronews
6.45	Dok.: Kvarov svet
7.30	Otroški variete Aspetta la banda!, risanke, 8.15 La banda dello Zecchino
8.55	Papez daruje sv. maso
12.00	Parola e vita
12.15	Aktualno: Zelena linija
13.30	Dnevnik
14.00	Toto-TV Radiocorriere
14.15	Variete: Domenica in (vodita Mara Venier, Luca Giurato, don Antonio Mazzi, F. Alotta), vmes sportni oddaji (16.50) Cambio di campo, (17.50) Solo per i finali
18.00	Dnevnik
18.10	Sport: 90. minuta
19.00	Variete: Domenica in, vmes (19.50) vreme
20.00	Dnevnik in sport
20.40	Koncert: 1. Maj - Praznik glasbe (vodita Vincenzo Mollica, Pier Francesco Loche) ali film Poliziotto a 4 zampe
22.25	Sportna nedelja
23.25	Dnevnik
23.30	Tempi supplementari
0.05	Dnevnik in vremenska napoved
0.15	Film: I tre che sconvolsero il West (western, It. '69, i. A. Sabato)
1.50	Film: Amore in prima classe (kom., It. '80)

RAI 2

6.30	Variete: Videocomic
6.55	Variete: In famiglia, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik
9.30	Avtomobilizem F1
10.05	Otroška oddaja: Domenica Disney
10.40	Kviz: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?
11.30	Nan.: Il bambino del karate
12.00	Variete: In famiglia (vodi A. Cecchi Paone)
13.00	Dnevnik in vreme
13.30	Avtomobilizem F1: VN San Marina
16.00	Risanka
16.45	Mladinska oddaja
17.20	Film: Un papero da un milione di dollari (kom., ZDA '71, i. D. Jones)
19.00	Nogomet A lige
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Sport: Domenica sprint
21.00	Variete: Il grande gioco dell'oca (vodi Gigi Sabani)
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Zidovska kultura
0.05	Sport: SP v hokeju na ledu Italija-Avstrija, 1.00 tenis
2.15	Variete: Videocomic

RAI 3

6.45	Variete: Fuori orario
8.55	Veslanje: Memorial D' Aloja
10.30	TG3 - 1. Maj
12.30	Sport: Ip v smučanju na vodi, 13.15 kolesarstvo
14.00	Deželni dnevnik
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Prendi i soldi e scappa (kom., ZDA '69, r.-i. W. Allen)
15.55	Sport: Quelli che il calcio
18.00	Kolesarstvo
18.50	Vreme, dnevnik, 19.20 Domenica gol, 19.30 Dezelene vesti, 19.45 Sport
20.05	Risanka: BlobCartoon
20.30	Variete: Tunnel
21.45	Aktualno: Taxi Story
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Aktualno: Pickwick
23.40	Pregled tiska
23.55	Film v originalu: Acque del sud (pust., ZDA '45, i. H. Bogart, L. Bacall)
1.40	Tunnel

RETE 4

6.00	Film: Aspetta primavera, Bandini (dram., '89)
7.45	Film: Gerarchi si muore (kom., It. '61)
9.30	Affari di cuore
10.00	Nedeljski koncert
11.00	Cara Maria Rita
11.30	Dnevnik
12.00	Medicine a confronto
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Castaway (pust., VB '86, i. O. Reed)
16.30	Aktualno: C'eravamo tanto amati, 17.00 Lui lei l'altro, 17.30 TG4
18.00	Nan.: Colombo
19.00	TG 4, Punto di svolta
20.30	Film: Le streghe di Eastwick (fant., ZDA '87, i. J. Nicholson, Cher)
22.30	Nanizanka
23.00	Cara Maria Rita, 23.45 dnevnik
23.55	Nedeljski koncert
1.10	Film: Anatra all'arancia

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Nabozna odaja
9.45	Dok.: 5 celin, 10.00 Reportage, 11.15 Arca di Noè
12.00	Risanke: Simpsonovi
12.30	Glasba: Sueprclassifica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.45	Variete: Buona domenica (vodita Gabriella Carlucci, Gerry Scotti)
18.10	Nan.: Nonno Felice
18.40	Gommapiuma bonsai
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.30	Nad.: Passioni (dram., It. '93, i. V. Lisi, 15. del)
23.15	Aktualno: Nonsolomoda, 23.45 Ciak
0.15	Nocni dnevnik
0.30	Nan.: Il ritorno di Missione impossibile
1.30	Sgarbi settimanali

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
10.30	A tutto volume
11.00	Sport: Whitbread
11.30	Nan.: Sonny Spoon
12.30	Odprti studio
12.35	Sport: Grand Prix, 13.30 Vodice nogometnega prvenstva
14.00	Odprti studio
14.30	Film: I viaggi di Gulliver (fant., ZDA '60)
16.30	Film: L'uomo dalla cravatta di cuoio (krim., ZDA '69, i. C. Eastwood)
18.30	Nan.: College
19.30	Odprti studio
20.00	Variete: Benny Hill
20.30	Film: Indio (pust., It. '89, i. Francesco Queen)
22.30	Sport: Pressing
23.45	Variete: Mai dire gol - Pillole
24.00	Avtomobilizem F1
0.30	Sport studio
1.05	Film

TELE 4

19.15	23.00 Dogodki in odmevi
20.00	Ezopove basni
20.35	Nad.: Falcon Crest
22.00	Nad.: California

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik
15.55	Film: I due crociati
19.00	Nan.: Matlock
20.30	Sport: Golgoal
23.00	Basket NBA
2.45	Aktualno: CNN News

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Caroline chérie, francoski film, 1967
	Igrajo: France Anglade, Vittorio de Sica in drugi; režija Denys de la Patelliere
17.50	Horoskop
18.00	Kam vodijo naše stezice, pogovor o življenju in delu Slovencev v Italiji, vodi Mario Cuk.
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program: BigFoot in divji deček, tv nanizanka; Ob izvirih zvoka, dokumentarna serija
20.25	Zrebanje lota
20.30	Atelje , 4/8 del italijanske nanizanke Igrajo: Elsa Martinelli, Paola Pitagora, Lino Capolicchio in drugi; režija Vito Molinari.
21.35	Tedenska notranjepolitica rubrika TVD
22.20	TV dnevnik
22.35	Devica je in ime ji je Marija, ital. drama, 1975 Igrajo: Turi Ferro, Andrea Ferreol in drugi; režija Sergio Nasca.

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Reportaže iz tujine
09.30	Majski običaji
10.15	Duhovi deževnega gozda, pon.
12.15	Tednik
12.30	Orientacija, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Zlata dekleta, pon. serije
13.35	Svetohlinska bratca , franc.-ital. film, 1976
15.25	Hisa v Jeruzalemu, 5. del oddaje: Nejeverni Tomaž
14.45	Lassie, serija
15.05	Cistilni stroj, kanadski film, 1992
16.35	Parker Lewis
17.10	Montevideo
18.00	Look, oddaja o modi
18.30	Gozdarska hisa Falkenau, serija
19.30	Cas v sliki
19.50	Sport
20.15	Zveneca Avstrija
21.15	K1, kultura v živo
22.00	Vizije
22.05	Proti noci, gospod direktor; Dan v dunajski operi
22.55	Ples v maskah , opera Giuseppe Verdi
01.35	Porocila Tisoc mojstrov

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Cebelica Maja
09.35	Beverly Hills, 90210, pon. serije
10.15	Pan-optikum
10.30	V senci Korzičana, ameriski pustolovski film
11.55	Eurosong '94, pon.
12.30	Pogledi od strani
13.00	Dober dan, Koroska
13.30	Sportno popoldne SP v motokrosu 250 ccm; SP v hokeju: Avstrija - Italija; Formula 1 za VN San Marina, prenos
18.30	Slika Avstrije
18.55	Kristjan v casu
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
19.50	Najlepše otroške pesmi
20.15	Kraj dejanja, serija
21.45	Cas v sliki
22.05	Hej, sestra
22.25	Doma je cel hudič , ameriska komedija
23.55	Cas v sliki

Hrvaška 1

08.15	TV-koledar
08.25	Porocila
08.30	S skupnimi mocmi, ameriski cb film Igrajo: Randolph Scott, Alan Curtis, Noah Heery, Carol Naish, Sam Levene in drugi; režija Ray Enright.
10.00	Porocila
10.05	Pogovor s sencami, hrvaška mladinska drama
11.00	Malavizija
12.00	Porocila
12.05	Kmetijska oddaja
12.55	Oddaja narodne glasbe in obicajev
13.25	Mir in dobrot
13.55	Dusevni klic
14.00	Porocila
14.05	Zmagovalci, 3/8 del am. mladinske nadaljevanke Iskanje skozi cas
14.55	Opera Box
15.25	Porocila
15.30	Družinski zabavnik
17.15	Rostvo Beatlov , am. film Igrajo: Stephen MacKenzie, Rod Culbertson, Jon Altman, Ray Ashcraft, Ryan Michael, David Wilkinson, Wendy Morgan in drugi; režija Richard Marquand.
18.50	Maxim, risanka
19.15	TV fortuna
19.27	TV spored
19.30	Dnevnik 1
20.05	Sport
20.15	Koncert Randy Crawford, posnetek
21.15	Porocila
21.20	Vrnitev domov, 6/42 del nadaljevanke
22.10	Sport
22.30	Slika na sliko

Hrvaška 2

12.00	TV-koledar
12.10	Top DJ Mag
13.10	Cro Pop Rock Sportna nedelja
13.55	Formula 1 za VN San Marina, prenos iz Imole
	Košarka, NBA liga
	Dubrovnik: DP v judu
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.05	Sport
20.15	Crno-belo v barvah: Casablanca , ameriski cb film, 1942, Igrajo: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Paul Henried, Claude Rains in drugi; režija Michael Curtiz; Top lista 1967; Zgodovinska porocila; Leteci cirkus Montyja Pythona, 21/45 del angl. humoristične nanizanke

MTV Madžarska

07.55	Biblijsko sporočilo
08.03	Kje, kaj?, mladinski magazin
08.30	Halo, nedelja, magazin za vsakogar
11.00	Tostran in onstran Rajne
12.00	Opoldanski zvon
12.05	TV magister
13.40	Telexpo '96
14.05	Poje György Pintér
14.24	Telesport
16.05	Evangelicanski verski program
16.30	Disneyjevo popoldne: Racije zgodbe; Gumijasti medvedki
17.35	Magnum, ameriska kriminalka
18.26	Kolo sreče
19.00	Teden
20.00	Dnevnik
20.20	Najlepsa babica Madžarske
21.35	Kletni zapor, 2. del dokumentarnega filma
22.45	Telesport
23.45	Los Angeles Jazz, ameriski glasbeni film

2/5

TV SLOVENIJA 2

20.05

FRANCOSKA ZVEZA II,
ameriški barvni film, 1975

Scenarij: Robert Dillon, Laurie Dillon, Alexander Jacobs

Režija: John Frankenheimer

Fotografija: Cloude Renoir

V glavnih vlogah: Gene Hackman, Fernando Rey, Bernard Fresson, Jean Piere Castaldi in drugi.

Film Francoska zveza režiserja Williama Friedkina, po predlogi romana Robina Cooka, je bil mojstrovina, nagrajen s kopico oscarjev, odmeven tudi pri številnih gledalcih. Na videz konvencionalna zgodba o lovu na prekupčevalce mamil je imela toliko odlik v »podrobnostih« kot sta karakterizacija likov, ter lov na zločince, ki ga spremljajo predvsem kot trdo delo detektivov. Ti niso nikakršni veliki junaki, merjenje moči in znanja med »pozitivci« in »negativci« pa prav zato ni predvidljivo.

Konec je zato »odprt«. Glavni osumljenec se izmuzne roki pravice. Takšen razplet je lahko tvegan - predvsem v žanru, ki terjajo svojih zakonitostih - to pa je zadoščenje gledalcev - zmago pravice nad zlom. Francoska zveza je prav v tem »odprtem« lovu presešla žanrske okvire v izvrstno psihološko dramo, ki je kar klicala po nadaljevanju.

Robin Cook seveda ni napisal romana FRANCOSKA ZVEZA II. - zato pa je skupina scenaristov napisala nadaljevanje o junakih prvega dela - ki tokrat merijo svoje moči v Franciji - v Parizu in Marseillu. Kar štiri leta po prvem filmu se je predstavila Francoska zveza II. Režiser ni bil več William Friedkin ampak John Frankenheimer.

Po debutanskem filmu MLADI TUJEC (1961) in nato MLADI DIVJAK (1962) je napovedal nov, svež veter v nizkoprorračunski »B« produkciji. Po filmih Ptica iz Alcatraza, Mandžurski kandidat, Sedem dni v maju, Viak, Gran Prix - ter Lisjak (od 1964 do 1968) je postal etabliiran režiser hollywoodske A produkcije. Po teh, relativno velikih, uspehih so sledila bolj sušna leta in Francoska zveza II mu ni dvignila »ratinga«. »Podrobnosti«, ki so odlikovale prvi film, tokrat ni več. Ostalo pa je vse drugo: napeta zgodba, odlična Gene Hackman in Fernando Rey, ter predvidljiv razplet - John Frankenheimer pa je svoje režisersko delo opravil predvsem korektno - profesionalno neoporečno.

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 13.05

Glasba, smeh in plesni koraki

Scenarij: Dorothy Kingsley, Charles Lederer po glasbeni komediji Aba Burrowsa

Režija: Walter Lang

Fotografija: William H. Daniels

Igrajo: Frank Sinatra, Shirley McLaine, Maurice Chevalier, Louis Jourdan

Glasba: Songi: Cole Porter, aranžma in dirigira: Nelson Riddle

Koreografija: Hermes Pan

Ko se je ob koncu 19. stoletja v Parizu pojavil razuzdani ples can-can, je bilo med Parizani ogromno navdušenja pa tudi prav toliko zgražanja. Bila je to "bel

epoque", ko so se meščani in, zlasti, umetniki srečevali v kabareti, se zabavali, pili in se navduševali nad pomanjkljivo oblečenimi koketnimi plesalkami.

Ameriški film skuša obuditi to pariško obdobje, čeprav je film posnet v studiu, obenem pa gre za nekatere koreografsko popolnoma moderne točke, ki so odraz današnje dobe.

Zgodba filma CAN-CAN, čeprav je dolg kar 125 minut, je nadvse preprosta. V kabaret, imenovan BAL DU PARADIS, zahaja tudi skupina intelektualcev, celo sodnikov in advokatov. Lepa in zvita Simone, ki vodi

svojo žensko plesno skupino, se prav nič ne meni za dejstvo, da so oblasti prepovedale can-can. Prega nja jih policija in pariska javnost in morajo pred sodišče, a tu imajo svoje zaveznike, ki jih venomer "izvlečejo" in se z njimi radi tudi pozabavajo.

Film CAN CAN, v katerem nastopajo slavne zvezde, kot je Frank Sinatra, ki tudi veliko prepeva. Igra tudi iz te dobe Americanom priljubljeni dobri stari Maurice Chevalier ter izvrstna igralka Shirley McLaine. Torej tipična glasbena komedija, ki bo ustrezala predvsem gledalcem te vrste.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Video; 10.30 Poročila-Weekend Edition; 11.00 The Big Picture; 11.30 Braun European Top 20; 13.30 First Look; 14.00 MTV Sports; 15.30 24 ur Rock'n Rolla, dokumentarec; 17.00 Unplugged; Uptown; 18.00 The Real World II; 18.30 Poročila; 19.00 US Top 20; 21.00 120 Minutes; 23.00 Beavis & Butt-head; 23.30 Headbangers Ball

SKY ONE

08.00 Fun Factory; 12.00 Bill and Ted's Excellent Adventures; 12.30 The Mighty Morphin Power Rangers; 14.00 Knights And Warriors; 15.00 Izgubljeni v vesolju; 17.00 UK Top 40; 18.00 Rokoborba; 19.30 Simpsonovi; 20.00 Beverly Hills, 90210; 21.00 Deep Space Nine; 22.00 Highlander; 23.00 Melrose Place

PRO 7

06.15 Ponovitve; 10.25 Policijski šef, pon.; 12.15 Pri Huxtablovih; 12.45 Nebo nad Afriko; 13.15 Na poti z Malcolmom Douglasom, pon.; 14.15 Beverly Hills Brats, am. kom.; 16.10 Zandar iz Saint-Tropeza, franc.-ital. kom.; 18.00 Srečno pot; 19.00 Vedno v akciji-Dežurna zdravnica, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Vse razen umora, nemška serija; 22.15 Final Instinct, am. triler

PREMIERE

11.10 Lepa Lili, franc. film; 14.00 Mali Nemo, am.-jap. risanka; 15.25 Poletni raj, am. melodrama; 17.15 Smrtonosno prijateljstvo, am. triler; 19.00 Kino; 20.00 Poročila; 20.15 Max in Jeremie, franc. kriminalka; 21.55 American Cinema; 22.50 Twin Peaks-The Movie, am. drama

SAT 1

06.45 Otroški program; 11.00 Politični magazin; 12.00 Košarka, NBA liga; 13.25 Jezdec proti Sepečemu biku, am. vestem; 14.50 Pustolovščine barona Münchhausna, angl.-ital. fantastični film; 17.15 Deep Space Nine; 18.15 Kolo sreče; 19.00 Poročila; 19.15 Nogomet; 20.15 Na pomoč, prihajajo Američani, am. komedija; 22.05 Pogovor v stolpu; 23.30 Štirindvajset ur

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Motorji, magazin; 09.30 Formula 1; 10.00 Tenis, vrhunec ATP turnirja iz Madrida; 12.00 Boks; 13.30 Formula 1, prenos dirke

za VN San Marina; 16.00 SP v hokeju: Italija - Avstrija, prenos; 18.30 Tenis, posn. finala ATP turnirja iz Madrida; 20.30 Kolesarstvo; 21.00 SP v hokeju, vrhunec; 22.00 Formula 1, vrhunec

RTL

05.30 Ponovitve; 11.00 Vrnitev v preteklost; 12.00 Tropical Heat, serija; 13.30 Formula 1, prenos dirke za VN San Marina; 15.40 Pacifiška eskadrilja 214; 16.45 Piramida sončnega boga, nem.-franc.-ital. pustol. film; 18.45 Poročila; 19.10 Rudjeva počitniška oddaja; 20.15 Igra za sto tisoč mark; 21.50 TV Spiegel; 22.35 Prime Time - Pozna izdaja; 23.00 L.A. Law, am. serija

RTL 2

06.15-17.00 Ponovitve; 17.00 Class Of '96; 17.55 Daktari; 18.50 Poročila; 19.00 Zdravnica dr. Quinn; 20.00 Poročila; 20.15 Big Steel, avstralska kom.; 22.10 Ko čistilka dvakrat pozvonil, talk-show; 23.15 Šampanski morilec, franc. psih. triler

SKY MOVIES

17.00 The Black Stallion Returns; 19.00 Mannequin On The Move; 21.00 Revenge Of The Nerds III.; 23.00 Universal Soldier

MOVIE CHANNEL

17.00 houdini; 19.00 Navy S.E.A.L.S.; 21.00 Strictly Ballroom; 23.00 The Commitments

FILMNET +

12.00 Absent Without Leave; 17.00 greatest Country Hits; 19.00 Mon Pere, Ce Heros

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 Moda; 20.00 Zdaj; 21.00 Govorimo o jazzu; 22.00 Poročila; 22.30 Financial Times Report; 23.00 Šport; 00.00 Kulturni koledar

CNN

06.00-23.00 World News; 09.30 The Big Story; 10.00 Pinnacle; 10.30 World Business This Week; 11.00 Larry King Weekend; 13.00 Earth Matters; 13.30 Business Matters; 14.00 World Report; 17.00 Travel Guide; 18.00 This Week In The NBA; 18.30 International Correspondents; 19.00 Futu-rewatch; 20.00 This Week In Review; 23.00 World Report; 23.30 News Update

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Šaljivci so med nami 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lojtrca domačih; 17.30 Naš gost; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.30 Informativna oddaja v tuji jezikih; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Nočni program - Glasba.

Slovenija 2

6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutrja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.40 Kulturne prireditve; 9.45 Uganka; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 12.05 Z Valom okoli sveta; 13.00 - 19.00 Športno popoldne, vmes aktualne informacije in glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popevka; 19.00 Večer na 2. progr.; 19.30 Top albumov; 21.00-23.00 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Na poljani jutro; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 Zborovska glasba; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Božanska komedija (29. del); 21.00 Glasbeni večer; 22.05 Literarni portret; 23.55 Literični utrinek; 24.00 Nočni program RS.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, koledar; 9.05 Poti do zdravja; 9.20 Od otroštva do mladosti; 9.40 Dober nasvet za boljši pridelek; 9.50 Primorska poje; 10.10, do 11.10 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Primorska poje; 16.00 Nedelja na športnih igriščih; 16.30 Slovensko nogometno prvenstvo; 19.00 Dnevnik-prenos RS; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala R. Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almah; 7.50 Horoskop; 8.10 Razstave in prireditve; 9.00 Modri val; 9.30 Kulturna poročila; 9.45 V knjigami; 10.00 Film tedna; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Radio live; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Lestvica LP; 15.00-18.00 Športna nedelja; 18.00

Mixage; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.15, 11.15, 12.15, 15.15, 17.15 Poročila; 7.00 Otroški program; 10.45 Vreme; 10.30 Horoskop; 12.00 Duhovna misel; 13.00 Reportaža; 13.55 Pasji radio; 14.00 Lestvica za MTV; 15.00 Voden program; 17.25 Vreme; 18.00 D.J. Trbovlje; 19.00 American Top 40; 22.15 Jazz; 1.00 Preko satelita.

Radio Kranj

5.30 Dobro jutro; 10.00 Dežela kranjska: Bitnje; 11.00 Po domače na kranjskem radiu; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice; 12.40 Kmetijska oddaja; 13.00 Dobrodošlo med praznovanci; 17.20 Hitro, daleč, visoko; 18.20 Kino kviz; 19.30 - 24.00 Večerni program.

Radio Maribor

9.00, 10.00, 13.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 9.05 Iz roda v rod; 9.30 Vstopite, prosim; 10.05 Marjanca; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.25 Osmrtnice, obvestila; 11.35 Meh za smeh; 12.00 Mariborski feljton; 13.05 Želeli ste; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 18.00 Šport in glasba; 20.00 Nedeljski klepet; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni program.

Radio Študent

11.00 Vžig; 12.00 Nisam ja odavde; 15.30 Meje umetnosti tretjega, drugega in prvega sveta; 17.00 Četrto stoletje Radia študent; 18.00 Coca Cola is the Music, Live; 19.00 Tolpa bumov: Bojan drobč; 20.00 Od literarne kritike k teoriji fikcije; 21.00 Oldies Goldies Chart; 23.00 Koncert: Les musiciens du Nil; 24.00 Sat.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojani; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder; Peter Klepec (F. Bevk, r. A. Rustja); 10.40 Slovenska lahka glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.20 Filmi na ekranih; 11.30 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzorik; 12.45 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Božanska komedija - Vice, prevod in priredba A. Capuder, r. Sergej Verč; 30. del; 14.45 Glasba za vse okuse; 15.00 Krajevne stvarnosti; 15.30 Glasba za vse okuse; 16.00 Krajevne stvarnosti; 17.00 Šport in glasba; 18.30 Pot-puri; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Jutrani val; 17.30 Prenos Jadranskih tekem.

Radio Koroška

6.30-7.00 Dobro jutro na Koroškem - Duhovna misel (Dorica Lepuschitz, Brnca); 18.10-18.30 Dogodki in odmevi.

TV SLOVENIJA 1

17.10

PO DOMAČE,
razvedrilna oddaja

Voditeljica Betka Šuhel bo gostila dva glasbena gosta: Rudija Jevška, vodjo istoimenskega ansambla iz Britofa pri Kranju, in Srečka Sušnika, vodjo ansambla Zasavci iz Zagorja ob Savi, ki letos praznuje 25-letnico. Dve manj znani ljudski pesmi bosta zapeli sestre Nedeljko iz Tomaža pri Ormožu, zvedeli bomo nekaj več o načrtih ustvarjalcev oddaje Po domače, videli zanimiv prispevek s terena, za smeh pa bosta poskrbela Strahna Jožeta.

KANAL A

21.00

MORILSKA SLA,
angleška kriminalka v dveh delih

Igrajo: Haywell Bennett, Phillip Madoc, Nicola Beddoe, Ffion Wilkins in drugi.
Režija: Peter Edwards.

Nekje v Walwsu je univerza, v njeni okolici pa odkrivajo umorjene študentke. Policija tava v temi, dokler profesor Lewis ne ponudi pomoči, saj o sadističnih morilcih piše celo knjige, žrtve pa so njegove študentke. Inšpektor meni, da je ujel pravega morilca, ko se znajde v smrtni nevarnosti njegova edinka.

ORF 2

13.00

DOBER DAN, KOROŠKA,
informativna oddaja

V tokratni bodo sledeči prispevki:
Po političnih spletkah zadnjih tednov-kako naprej v deželni vladi?

»Mlada mani-fešta« - slovenski študenti na Dunaju spoznavajo slovensko kulturo;
Roma in Sinti - priznana, a nepoznana narodnost;

15. srečanje otroških in mladinskih zborov;
Avstrijski nogometni pokal: Slovenski atletski klub-Admira Wacker;
Pred premiero srednjeveške kantate »Carmina Burana« v Celovcu.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.30	Video strani
09.55	Skrat Tukitam in njegove tezave, posnetek lutkovne igrice LGL
10.30	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, 3/26 del koprodukcijske nadaljevanke
10.55	Znanje za znanje: Ucite se z nami
11.25	Neurje in zalost, ameriski film
13.00	Porocila
13.05	Sportni pregled
13.50	Video strani
14.00	Kraljestvo ruskega medveda, 5/6 del angleske pzn serije
14.50	Oci kritike, pon.
15.50	Moč in slava: Prepričljivi zmagovalci
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Taček: Pec
17.25	Zimska tekmovanja, 24/26 del francoske risane serije
17.50	Slike iz Secuana, 9. oddaja
	Otroske igre
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, tv igrica
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05	Sedma steza
20.25	Schindler, angleski dokumentarni film
21.50	TV dnevnik 3, VPS 21.50
	Sova
22.15	Vampir, 4/5 del angleske opere
22.45	Dempsey, 1/4 del ameriske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

13.25	Video strani
13.35	Forum
13.50	TV mernik
14.05	Utrip
14.20	Zrcalo tedna
	Sova, ponovitev
14.35	Lovorova ulica, 1. del ameriske nadaljevanke
	Petek in sobota
16.05	Nedeljskih 60
17.05	Obzorja duha
17.35	Lovorova ulica, 2., zadnji del ameriske nadaljevanke
	Nedelja in ponedeljek
18.50	Univerzitetni razgledi
19.30	Dnevnik 2
20.05	Katja von Garnier: Odpisano , nemška drama
	Igrajo: Katja Riemann, Nina Kronjäger, Gedeon Burkhard, Max Tidof in drugi; režija Katja von Garnier.
21.00	Studio City
23.00	Brane Roncel izza odra
00.30	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 155. dela ameriske nadaljevanke
13.05	Helena, ponovitev oddaje
13.50	Pozitiv +, ponovitev
14.30	Borza dela
14.45	CMT
16.55	Spot tedna
17.00	Na velikem platnu
17.15	Jutranji clovek, ponovitev ameriske kriminalke
	Igrajo: Bruno Doyon, Kerrie Keane, Alan Fawcett, Mark Strange in drugi; režija Daniele J. Suissa.
19.10	Luc svetlobe, 156. del ameriske nadaljevanke
20.00	Poslovni dosje, 7. del am. serije o managementu
20.30	Brlag, 10. del spanske nanizanke
21.00	Hisa strahov , ameriška grozljivka
	Igrajo: Al Lewis, Duane Jones, Paul Borghese, Jennifer Delora, Kit Jones in drugi; režija Len Anthony.
23.00	Ameriskih 10, glasbena oddaja
23.30	Spot tedna
23.35	Na velikem platnu
23.50	CMT
00.45	Borza dela
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

15.20	Bravo Maestro, kulinarična oddaja
17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napovedi filmov
19.10	Risanka
19.20	Bravo Maestro
19.30	TV Akvarij
20.05	Video spoti
20.20	The Hoax (Urok), ameriski film
21.47	Video strani
23.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Film: Il mio amore vivrà (dram., VB '44, i. S. Granger), vmes (11.00) dnevnik, 11.45 risanke
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: Prisma
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik 1
18.15	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
19.00	Variete: Grazie Mille!!! (vodi Nino Frassica)
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Banana ciao (vodijo P. Franco, O. Lionello, Leo Gullotta, Valeria Marini)
23.00	Aktualno: TG 1 Ore 23
23.30	Nabozna oddaja
24.00	Dnevnik in vreme
0.10	Gassman bere Danteja
0.25	Dok. DSE - Sapere
0.55	Film: Specchi (kom., ZDA '85, i. T. Daly, Shanna Red)
2.35	Film: Oblomov

RAI 2

6.35	Spoznavajmo biblijo
6.40	V kraljestvu narave
7.25	Za najmlajše
8.50	Dnevnik Euronews
9.05	Protestantizem
9.30	Nan.: Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Santa Barbara, 14.30 Beautiful
15.15	I suoi primi 40 anni
15.30	Dnevnik
15.35	Film: Sfida nella città morta (western, ZDA '58)
17.15	Dnevnik in TG Mafalda
18.20	Sportne vesti in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.50	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nan.: L'ispettore Derrick
21.45	Aktualno: Mixer
23.15	Dnevnik - nocni dosje in vremenska napoved
0.05	DSE - Pregled tiska
0.20	Zenski tenis
2.05	Nocni dnevnik
2.20	Variete: Videocomic

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	Jutranja odd. Laltrarete
7.15	Euronews
7.30	Kulturna odd. Tortuga, 9.00 Piccola posta
9.30	Dok. oddaja Zenith
10.00	Parlato semplice
12.15	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR - Italija
15.15	Sport: tenis, 17.00 SP v hokeju na ledu Nemčija-Italija, 18.00 tenis
18.50	Vremenska napoved
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.45	Sport
20.05	Blob, Una cartolina
20.30	Aktualno: Dan na preturi
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Milano, Italija
23.45	Variete: Spazio Ippoliti
0.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
1.00	Variete: Fuori orario
3.25	Film: L'incendio di Mosca (SZ '67)

RETE 4

7.00	Nanizanka, 7.45 nad. Piccola Cenerentola, 8.30 Valentina, 9.10 Pantalà, 10.25 Guadalupe, 11.00 Febbre d'amore, 11.50 Maddalena, 12.30 Antonella, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik TG 4
14.00	Nad.: Sentieri, 15.05 Primo amore, 15.40 Principessa, 16.15 Topazio
17.10	Kviz: La verità
17.30	Dnevnik
17.40	Rubrika o lepoti
18.00	Funari news, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nad.: Milagros
22.30	Film: Cocaina (dram., ZDA '88, i. J. Woods), vmes (23.45) dnevnik
0.30	Pregled tiska
0.45	Film: Le dolci signore (kom., It. '67, i. U. Andress, V. Lisi)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani, 13.35 Beautiful
14.05	Kviz: Sara vero?
15.25	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in variete
17.55	Dnevnik TG 5
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Terminator 2 (fant., ZDA '91, i. A. Schwarzenegger, L. Hamilton)
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.30	Odprti studio
12.45	Nan.: Licia dolce Licia
13.20	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà, 17.55 Power Rangers, 18.30 I miei due papà, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odprti studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Film: Cercasi amore... teneramente (kom., ZDA '90, i. Jeff Daniels)
22.40	Variete: Mai dire gol di lunedì
23.40	A tutto volume
0.10	Aktualno: Tu Italia
0.20	Sport studio

TELE 4

13.30	19.30, 22.05 Dogodki in odmevi
20.25	Kosarka play off
22.40	Caffè dello sport

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.45 Sport
14.05	Film: I valorosi (vojni)
20.30	Film: Quando la coppia scoppia (kom., It. '81)
23.00	Variete: Quella sera al Sistina (i. G. Bramieri)

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Atelje, pon. 4/8 del italijanske nanizanke
	Igrajo: Elsa Martinelli, Paola Pitagora, Lino Capolicchio in drugi; režija Vito Molinari.
17.15	Tedenska notranjepolitica rubrika TVD
18.00	Slovenski program: Studio 2 sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Carobna svetilka, otroški program: BigFoot in divji deček; Ob izvirih zvoka, dokumentarna serija
20.15	Ponedeljkov sportni pregled
21.15	Euromagazine
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Macke, angl. pzn serija, 3. oddaja: Ljubljenska ali nadloga
23.00	Brane Roncel izza odra

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.30	Spomini
10.30	Čistilni stroj, pon. kanadskega filma
12.00	City Life: Budimpesta
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi
13.35	Družinske vezi
14.00	Dediscina očetov, 6., zadnji del nadaljevanke
15.00	Otroški program: Mapetki
15.45	Smrkci
16.00	Stiri zadene
16.30	Kremenčkovi
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Mi
18.30	Gozdarska hiša Falkenau, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Sportna arena
21.10	Pogledi od strani
21.20	Pogresani šolski avtobus , ameriski film
22.50	Macho Callahan, ameriski vestern
00.25	Cas v sliki
00.30	Doma je cel hudic, pon. ameriske komedije
02.00	Porocila

Avstrija 2

13.40	Tisoč mojstrovini: Hans Holbein: Portret gospe Holbein
13.50	Oddaja
17.00	Amoritis, najljepša bolezen
17.30	Lipova ulica, serija: Prisluskovalec
18.00	Pri Huxtablovih: Simpatija vseh trinajstletnic
18.30	Povej resnico
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Bavarec na otoku Rügen, serija
21.10	Dezela brez smehljaja: Konec japonske evforije
22.00	Vecerni studio
22.35	Magic In The Morning, musical na dunajskem festivalu 1994
23.20	Taborisce izgubljenih, senegalsko-tuniz.-alzirski film
01.45	Porocila

Hrvatska 1

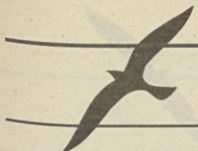
10.00	Porocila
10.05	Solski spored
	Dober dan, ucenci
10.10	Veliki vrtljak
10.40	Naredi sam
10.55	Hrvaski jezik: Prihodnji cas ali futur
11.1	Glasbena vzgoja
11.15	Angleščina za najmlajše: Play and Speak
11.35	Sandokan, 24/26 del risane serije
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 80/199 del mehiske nadaljevanke
12.40	Kako cas bezi, 1/6 del humor. nanizanke
13.10	Ciklus filmov Errola Flynna: Pustolovščine Robina Hooda , am. film, 1938
	Igrajo: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Basil Rathbone, Claude Rains in drugi.
14.50	Monofon
15.30	Ucimo se o Hrvaski
16.00	Porocila
16.05	Modul 8, otroška oddaja
16.30	Zivljenje z...
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 702. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1
20.05	Sport
20.15	Arena, oddaja o sportu
21.10	Planetarij
22.20	Porocila
22.25	Hrvaska in svet
23.05	Slika na sliko
00.05	Porocila v nemščini
00.10	Sanje brez meja

Hrvatska 2

15.20	TV-koledar
15.30	Sandokan, pon. 24/26 dela risane serije
15.55	Vrnitev domov, pon. 6/42 dela nadaljevanke
16.45	Arrivederci Roma , ameriski film
18.30	V pričakovanju prihodnosti, 6/15 del dokumentarne serije
18.55	Laurel & Hardy, 5/29 del humoristicne serije
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Smrt sodnega izvedenca, 5/6 del am. nadaljevanke
21.10	Skrivnost Katinskega gozda, nemski dok. film
22.10	Murphy Brown, 25/26 del am. hum. nanizanke
22.40	Filmi Humpreya Bogart: Malteski sokol , ameriski cb film

Madžarska

07.00	Sončni vzhod
09.00	Cez dan, program dnevnoinformativnega uređnistva
09.30	Riviera, serija
10.30	Disneyjevo dopoldne
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Posel
12.43	Menedzment, serija
12.58	Ogledovanje, serija
13.40	Vivat, Benyovszky, madžarska serija
14.40	Glorija, angl. serija
15.10	Zrcalo
15.20	Vaška TV
15.40	Dnevnik
15.55	SP v hokeju: ZDA - Finska
18.25	Kolo sreče
18.57	Za otroke
19.14	Volitve
19.30	Dnevnik
20.12	Dame in gospodje, igra
21.28	Volitve
22.37	Columbo, ameriska kriminalka
00.11	Dnevnik BBC

2/5	KANAL A	21.00
	HIŠA STRAHOV, ameriška grozljivka	
Režija: Len Anthony Igrajo: Al Lewis, Duane Jones, Paul Borgese, Jennifer Delora, Kit Jones in drugi. Film sestavlja dve ločeni zgodbi. V prvi se detektiv Les noče sprijazniti s smrtjo svojega brata. Prepričan je, da ga je nekdo ubil, čeprav mu vsi govorijo, da je šlo za samomor. In ko umre še nekaj ljudi, se izkaže, da je imel prav. Druga zgodba govori o stroju, ki omogoča ljudem, da ostanejo mladi in lepi.		

	KANAL A	20.00
	POSLOVNI DOSJE, ameriška serija	
Dobro postavljena organizacijska struktura je pomembna za razvoj podjetja, njegovo profitabilnost in preživetje. Tokrat torej o hierarhiji v podjetju in odgovornosti.		

2/5	TV SLOVENIJA 2	20.10
	ODPISANO, nemška drama	
Avtor: Katja von Garnier Igrajo: Katja Riemann, Nina Kronjäger, Gedeon Burkhard, Max Tidof in drugi Režija: Katja von Garnier Frenzy ima velike težave z nadaljevanjem zgodbe svojega komičnega stripa, od katerega živi. Ustvarjalnost je popustila, zato išče navdih drugod - pri svoji najboljši prijateljici Maischi; njene romantične dogodivščine so tudi v preteklosti pomagale Frenzy, ko ji je domišljija usahnila. Urednik jo priganja in terja nekaj svežega, optimističnega in zabavnega. Frenzy potrebuje novo zgodbo - in prav kmalu. Tedaj se pojavi simpatični René; obe dekleti sta na pravi poti, da dobi vsaka svojo.		

00	TV SLOVENIJA 1	15.55
	MOČ IN SLAVA, razvedrilna oddaja	
Športni avto-simbol mladosti, svobode in vitalnosti - ima troje značilnosti: lepoto, tehnično dovršenost in moč. Tradicionalni športni avto je bil doma na odprti cesti, zdela pa se je, da bi moral biti na dirkališču. Danes lahko dirkalni športni avtomobili vozijo s hitrostjo nad 320 kilometrov na uro le na dirkalnih progah. Njihova naloga je zmagati in privlačiti morebitne kupce.		

	TV SLOVENIJA 1	17.10
	RADOVEDNI TAČEK, Peč	
Scenarij: Majda Koren Sodelujeta Nace Simončič in Marko Okorn Dramaturg: Jože Rode Glasbena oprema: Ivo Meša Redakcija: Irena Struna Arko Režija: Andreja Humar Gruden Peči je veliko vrst: železna, trajnožareča, termokumulacijska, lončarska, krušna. In katera je največja? To in še marsikaj drugega o pečeh - takih in drugačnih - nam bosta povedala Taček in Marko.		

2/5	TV HRVAŠKA 2	22.40
	MALTEŠKI SOKOL, ameriški film, 1941	

Po romanu Da-shiella Hammetta je film režiral John Huston. Igrajo: Humphrey Bogart, Peter Lorre, Mary Astor, Sidney Greenstreet.

Detektiv se znajde v resnem primeru, ko mu neznanci ponujajo veliko vsoto denarja za kipec malteškega sokola, o katerem pa nima pojma.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 23.35

Življenjska usoda boksarja Dempseya

Ameriška barvna nadaljevanka

Ameriška barvna nadaljevanka v starih delih po 45 minut, 1983

Scenarij: Edward Di Lorenzo po knjigi Jacka Dempseya in

Barbare Platelli Dempsey

Režija: Gus Trikonis
Fotografija: Ric Waite

Glasba: Billy Goldenberg

Montaža: Tom Fries
Igrajo: Treat Williams, Sam Waterston, Sally Kellerman, Victoria Tennant, Peter Mark Richman in drugi

Kratka ameriška nadaljevanka Dempsey sodi v biografski žanr. Je namreč življenjska zgodba boksarja Jacka Dempseya, nekdanjega svetovnega prvaka v težki kategoriji. Uvodni prizori v nadaljevanju pokažejo slavno tno prireditve v čast Jacku Dempseyu. Leta 1950 je bila kariera Jacka Dempseya že končana, toda prisotni so v sla-

vljencu upravičeno videli legendo. Seveda pa je takšna slavnostna prireditve pravišen uvod v obširno retrospektivo, v pri-poved o Dempseyevi športni karieri. Leta 1911 se je Jack Dempsey imenoval se William Harrison Dempsey, njegov starejši brat Bernie pa mu je dajal osnovne lekcije iz boksa. Mladi Dempsey je bil že takrat odločen, da bo uspel kot boksar. Zato je zapustil dom in se opravil s pestmi za kruhom. Sprva je doživel kar nekaj bridkih izkušenj. Ne samo, da je nekajkrat izgubil, ampak so ga tudi prevarali. Tudi njegov zakon z barsko pevko Maxine ni bil srečen. Prelomnico v njegovi karieri je srečanje z boksarskim agentom Jackom Kearnsom. Ta ni prevarant, brezobzirni zaslužkar, ampak verjame v Dempseya in njegove zmožnosti. Kearns je trdno

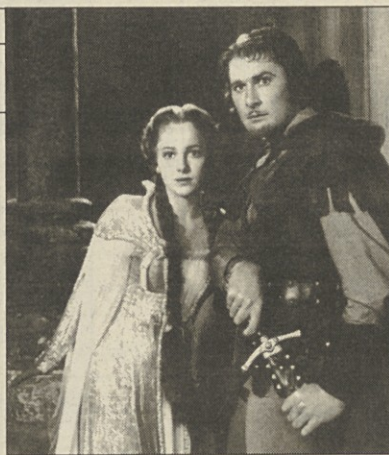
odločen, da bo odslej Dempseya pot vodila samo se navzgor. Se zlasti potem, ko mu Dempsey prizna, zakaj boksa. Ko namreč boksa, je nekdo; noče biti več lačen, predvsem pa si želi, da bi vsi vedeli, da je svetovni prvak v težki kategoriji. Spretni Kearns zagotovi svojemu varovancu dvojbo z Rusilcem Smithom.

Skratka, ameriška nadaljevanka Dempsey je solidna biografska nadaljevanka o nekdanjem svetovnem prvaku Jacku Dempseyu, o njegovem vzponu med zvezde in padcu. Dempsey je briljiral kot boksar v zgodnjih desetletjih našega stoletja in tako je nadaljevanka tudi evokacija tistih časov. Vlogo Jacka Dempseya je prepričljivo igral Treat Williams, Sam Waterston pa je imeniten tokrat kot boksarski agent Jack Kearns.

2/5	HTV 1	13.10
	ROBIN HOOD, ameriški film, 1938	

Igrajo: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Basil Rathbone, Claude Rains in drugi.

V ciklu filmov slavnega igralca Errola Flynna je tokrat na sporedu ameriški film iz leta 1938 Pustolovščina Robin Hooda. Film se dogaja v dvanaistem stoletju v Angliji, ko Angleži trpijo pod vladavino princa Johna in si želijo, da bi se kralj Richard Levjersrčni čimprej vrnil s križarskih vojn. Legendarni Robin Hood s svojo skupino privržen- cev »popravlja« krivice, ki jih nenasitni normanski princ dela saksonskega narodu.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Hit List UK; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Unplugged: Annie Lennox; 22.00 Real World II; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 Hit List UK

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 10.00 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Nadaljevanka; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Paradise Beach; 19.30 E Street; 20.00 Blockbusters; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 X-Files; 22.00 Crime International; 22.30 Seinfeld; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.45 Ponovitve; 11.40 Pri Huxtablovih; 12.10 Agentka s srcem; 13.05 Hotel; 14.00 Dinastija; 16.00 Popolna tujca; 16.35 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Naš hrupen dom; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Luke, edina priča, am. triler; 22.15 Ninja Academy, am. akcijski film; 23.55 Poročila

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.05 Usodno poželenje, am. psih. srhljivka; 11.55 Ljubezen in smrt, ital. drama; 13.30 Kino; 15.00 Babe-ameriške sanje, am. drama; 16.55 Nasprotni spol, am. ljub. kom.; 18.20 Lazi imajo lepe noge, am. kom.; 20.00 Poročila; 20.15 1492: Osvajanje paradiza, angl.-franc.-špan. pustol. film; 23.20 Uran, franc. satira

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 EP v umetnostnem disanju, vrhunec; 11.00 Aerobika; 12.00 Moto sport, magazin; 13.00 SP skupine A v hokeju; Francija-Norveška, prenos; 15.30 Eurofun, magazin; 16.00 SP skupine A v hokeju; ZDA-Finska ali Italija-Nemčija, prenos; 18.30 Formula 1, vrhunec; 19.30 Športna poročila; 20.00 SP skupine A v hokeju; Češka-Svedska ali Rusija-Kanada, prenos; 23.00 Eurogol, magazin

SAT 1

09.00 Ponovitve; 13.30 Ladja zaljubljenec; 15.25 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00

Pet krat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Bavarec na otoku Rügen, 6. del; 21.15 Prosim, javi se!; 22.10 Alarm, magazin; 23.00 Novice in zgodbe

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala; 17.00 Kdo je šef? 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Matchball, 4/13 del nemške serije; 21.15 Peter in Paul; 22.15 Vroči stol, televizijska debata; 23.00 Deset pred enajsto; 23.30 SK-15, magazin; 00.00 Poročila

RTL 2

05.25-16.55 Ponovitve; 16.55 Družina Robinson; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Wolf, 10. del; 20.00 Poročila; 20.15 Natančno orožje-Ostri ovinki, serija; 21.20 Rokoborba; 22.25 Poročila; 22.30 Toma, 7. del; 23.35 Moja sestra, moja ljubezen, am. grozljivka

SKY MOVIES

17.00 Miss Rose White; 19.00 The Bear; 21.00 Patriot Games; 23.00 Bitter Moon

MOVIE CHANNEL

17.00 Rover Dangerfield; 19.00 My Girl; 21.00 The Mambo Kings; 23.00 In The Line Of Duty: Ambush In Waco

FILMNET +

16.00 K-TV; 18.00 Sweet'n Short; 20.00 Pacific Heights; 22.00 Live From Death Row

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja: Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 19.30 Kulturni koledar; 20.00 Magazin z novicami; 21.00 Pričam o videu; 22.00 Poročila; 22.30 Poslovne novice; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

nos Quartet.

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 11.05 Posebna oddaja; 12.10 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Posebna oddaja - Praznik dela v današnjem času; 19.45 Lahko noč, otroci; 21.00 Poročila; 21.05 Kdor išče, ta najde; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Šanson; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevka tedna; 11.30 Novice in obvestila; 13.00 Val'202 popoldan; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popevka tedna 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popolarnih 40; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 13.05 Igra za otroke; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Diverimento; 16.45 Ekonomska politika; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.25 Komorni studio; 23.55 Lirični utrineki.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 19.00 Dnevnik; 8.00 Praznični program; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pogovor z Alojzjem Rebuljo; 9.30 Primorska poje - reportaža; 10.00 Nova planinska kočna na Kozleku; 10.20 Ajdovci na igrah brez meja; 10.50 Cerkveno priznanje Francu Boletu; 11.00 V podaljšku; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 13.00 Peka kruha na Primorskem in Stajerskem; 14.00 Primorska poje; 16.10 Dr. Miroslav Zei; 17.05 Klovn Evo Škofič Maurer; 17.30 Poročila; 18.00 Bla-bla radio; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala Radia Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 9.05 Rande-vous; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Osebnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Ulica velikih vrhov; 11.00 Ola, America latina; 12.00 Romagna mia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Zoo station; 16.00 Modri val; 18.00 Svet krojijo ženske; 18.45 Cro-

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Praznični program; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 8.30 Jutro je lahko tudi takšno; 9.25 Kam danes in Ljubljani; 11.00 Anketa; 11.55 Odgovori; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarski gost; 14.00 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 16.55 Loto; 17.00 Anketa; 19.05 Svet Epfe; 19.25 Vreme; 20.00 Kviz; 21.00 Ženske in lepota; 22.00 Sršenjadi.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Točke, metri, sekunde; 18.20 juke box; 19.30 Večerni program do 24.00.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 10.05 Šport; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila, osmrtnice; 17.45 Šport; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočja, 22.00 Zrcalo.

Radio Študent

9.00 Vade retrol; 11.30 K4 odpira ventile; 14.00 OF (24 ur-info); 15.30 Čudoviti svet zlobe in nasilja; 17.00 Prva petletka Radia študent; 18.00 You-Rock It!; 19.00 Tolpa bumov; Bagad Kemperle; 20.00 Alter-mozaik; 21.00-24.00 Alter/Techno.

Radio Trst A

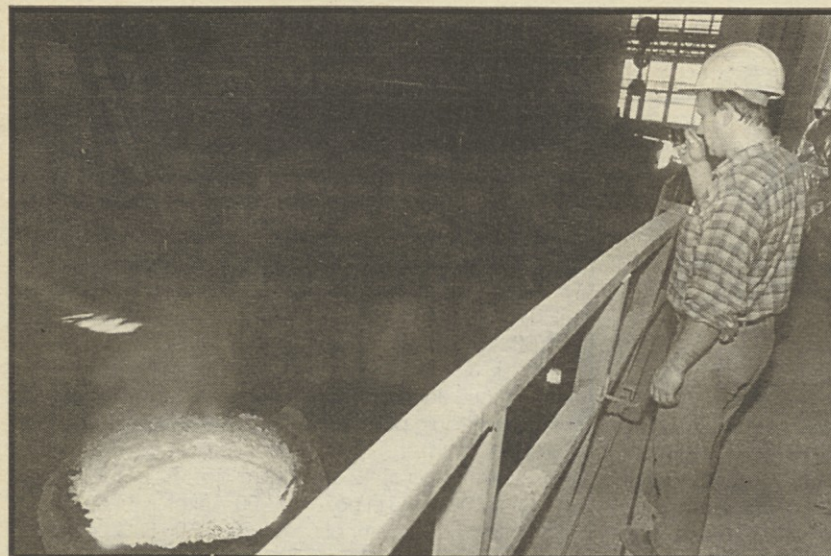
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 iz četrtkovih srečanj; 8.45 Orkestri; 9.00 Iz studija z vami; 9.15 Odprta knjiga; Most na Drini (r. M. Sosič, 44. del); 10.30 Intermezzo; 11.15 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Kmetijski tednik; 13.50 Orkestri; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški koček; 14.30 Potpuri; 15.00 Slovenske gore, slovenski ljudje (Julius Kugy); 15.20 Orkestri; 15.30 Mladi val; 17.00 Mi in glasba; Kvarfet Kodaly; 18.10 Pregled oceanografskih raziskav v Trzaskem zalivu; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30 Poročila; 10.00 Horoskop; 12.30 Odd. brez naslov a (prof. S. Pahor, nato odd. v italijanski (P. Parovel); 18.00 Teden-ski športni komentar; 20.00 Loza v Operi.

Radio Koroška

18.10-18.30 Dijaki iz Slovenije - Slov. koroška mladina; Slovenci dveh vrst?

AVTOR: SIMON BIZJAK		1	EKVIVALENT	POVABILO	PRAVOSLAVNE VERSKE PODOBE	ČLOVEK, KI SE UKVARJA Z REZANJEM SOTE	KOPER	PREDUJEM, NAPLACILO	VRSTA KATOLIS-KEGA REDOVNIKA	DOMAČA ZIVAL, KI DAJE VOLNO	ZUPANIC NIKO	DELEC Z EL. NABOJEM	MESTO NA V. MADZARSKE	NAPAD NA POLITIČNO OSEBNOST
HIMEN														
EDEN OD TEMELJEV PRAVNE DRŽAVE														
KRAJ NA AVSTRUSKEM KOROSKEM							PRITOK ISERE V FRANCIJI, TUDI OKRAJSAVA ZA ARCUS (MAT.)	ZMAGA PRI SAHU ODPO-SLANKA			BIBLIJSKI OČAK POD			
DEDNA POSEST PO OČETU												RADON ANG. GLAS-BENIK (BRIAN)		
BIVSA NAMIZ-NOT. (EVA) KRATEK BLESK							DEGAS EDGAR MANJSI DENAR (STAR.)			ISTRSKI RIBISKI COLN				
GRELNA NAPRAVA IZ VOTLIH, MED SEBOJ POVEZANIH REBER		UREDNIKOVO DELO	RUSKA BALERINA ULANOVA	STGR. NOVCIC	IZRASTEK NA DREVESU	SL. PESNIK MERMOLJA	TOVARNA V TRZICU FR. DIRKAC PROST		POVRTNINA	KURIIR AVSTRUSKA POROC. AGENCIJA			OTOK V TUAMOTU	
KOSOVSKE POLITIK (IBRAHIM)						UMETNOST (LAT.)							OJDIPOVA MATI IN ZENA V GR. MIT.	KONICA ELA PEROCI
PREBIVALEC ARABIJ						SL. PISATE-LJICA NJATIN ZENGA WALTER							JAPONSKA NABIRALKA BISEROV	ZAMISEL RIMA, STIK
2														
MIR, UBRA-NOST V NARAVI					AM. REŽISER (BILLY, »NE-KATERI SO ZA VROČE«)				TINE DEBELJAK	OGOVAR-JANJE Z ONI	CETRTI RIM. KRALJ KACJE OGLASANJE		POMLADNI MESEC SVED. IGRAL-KA (GRETA)	
ANG. OBLIKA Z IMENA ANA				SOPROGA RIMSKEGA CESARJA KLAVDIJA	SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	HRVASKI PEVEC ROBIC	LASTNOST CEKA, KI NIMA KRITJA						KUSCARJI TOPLIH DEŽEL ST. SVETA	
VITAMIN B1						USTANOVA ZA VARSTVO NAJMLAJŠIH	ZLAHTNIK						SLAVKO AVSENIK	IVO MOJZER GR. POTUJOČI PEVEC
OSKAR KOGOJ			STRIM. PESNIK KAREL DESTOVNIK				ZMESNJAVA, NERED		LETOVIŠČE PRI OPATJI BAVARSKO MESTO				ZACRTANA SMER CESTE KEMIJSKI POJAV	
ZENA ALEKSANDRA VELIKEGA							PRITOK DONAVE V SV. SRBIJI	TUBERKULOZA			EL. VODNIK POPUL. PE-VEC (NICK)			RADIJ
ZIVLJENJE V SKLADU Z VOLJO DRUGEGA								SAMOGLAS-NISKI STIK TUJE M. IME					VZVIŠEN PROSTOR ZA NASTOPANJE	
UGASEL CENTRALNI VULKAN LJAK. OBLIKE														
MIRAN ALISIC			LOUIS ADAMIC 24 UR			SREDIŠČE G. AVSTRUJE LJUDSTVO V LAOSU			PREKAJENO SVINJ. STEGNO BOG. ZAH. SEMITOV				ČLOVEK NEBELE RASE	SODOBNI SL. KIPAR STANE
GOROVJE V J. AMERIKI KORDILJERE					UTRJENA MEJA (ZGOD.) THOMAS MANN				OBOROŽENO SPOPADANJE					KARLI ARHAR IT. NAFTNI KONCERN
ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE V INDIJI						SLAVILNE PESMI			ANG. SVETLO PIVO IT. PESNIK (GIOVANNI)					OTOCJA V JZ. DELU TIHEGA OCEANA
MOZAMBISKO REVOLU-CIONARNO GIBANJE						BUSOLA				ZNAMKA IT. KAMIONOV	ORGAN VOHANJA	HRV. PEVEC JUSIC FR. KLASICIST SLIKAR		
BARVNA SLEPOTA													EINSTEINJ ZDRAVNIK MAZAC, SARLATAN	
IVO SVETINA								VARNOŠTNO RAZSTRELIVO KRAJ POD FRUŠKO G.					POLOZAJ PRI SAHU IGLASTO DREVO	
KISLINA								SLAVKO GRUM URAĐNI SPIS				C2 H6 ESTONEC		STOLETJE. ERA
SL. HOKEJIST (ZVONE)														
SL. GRAFIK JUSTIN								VELIK, NAVADNO PRAZNIČNI OGENJ					CRNI PRAH V DIMNIKU	
INDUSKI HRAST								PREIZKUS ZNANJA					VZHODNJA-SKO RIZEVO ZGANJE	

Gesla križanke »17-04«

Jurij Vega, Josip Plemelj, Ivan Vidav, 1 - Franc Močnik, 2 - Franc Hočevar

Rešitev križanke »17-04«

praktikant, Ravalpindi, Izida, Raos, Spa, Dukla, kota, Orsa, Jurij Vega, steklo, gnoj, afrik, NK, Eda, obsojenec, Dravidi, cekar, Asamati, ranarica, nekaznivost, Endre, amarela, kapo, Aon, SC, TS, brakada, PR, Ra, amonal, Rado, Ettal, sviť, Ola, namaz, mercedes, očevina, repina, malota, kna, lasek, ojeklenitev, nit, kotlar, Mac, Alkmaar, Oki, ama, Moro, rja, MA, Ivan Vidav, PA, Ero, Franc Hočevar, KT, klerofašistka, melos, spot, CK, bide, ON, osivitev, Eva Ras, Braco, Una, korist, Lome, NT.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V torek, 3. maja, ob 20.30: B. Slade - OB LETU OSOREJ (SD).

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

V torek, 3. maja, ob 19.30: W. Shakespea-
re - KRALJ HENRIK IV., za abonma dija-
ški 4 večerni in izven. Predstava bo se v
sredo, 4. maja, ob isti uri, za abonma dija-
ški 5 večerni in izven.

V četrtek, 5. maja, ob 19.30: W. Bauer -
CHANGE, za abonma dijaški 3 večerni in
zven. Predstava bo se v soboto, 7. maja,
ob isti uri.

V petek, 6. maja, ob 17.30 in 20. uri: D.
Jovanović - ANTIGONA, za abonma
dijaski 2 popldanski.

MALA DRAMA

V četrtek, 5. maja, ob 20. uri: A. Nicolaj -
BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, za
izven in konto.

V petek, 6. maja, ob 20. uri: W. Allen -
ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in
konto.

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: F. Boyer -
ALI BOG LAJA? za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

V četrtek, 5. maja, ob 19. uri: J. Golob -
MATICEK SE ZENI, J. Gregorc - PERPE-
TUUM, za red četrtek I, izven in konto.
Predstava bo se v petek, 6. maja, ob 16.30,
za red petek in izven.

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: G. Bizet -
CARMEN, za izven.

MESTNO GLEDALISCE

LJUBLJANSKO, tel.: 061/ 210-852

V torek, 3. maja, ob 19.30: R. Harwood -
GARDEROBER, za abonma studentski C.
Predstava bo se v sredo, 4. maja, ob isti
uri, za abonma studentski A in v četrtek,
5. maja, ob isti uri, za abonma četrtek.

KUD FRANCETA PRESERNA,

tel.: 061/ 332-288

V petek, 6. maja, ob 21. uri: gledališče
Ane Monro - VARIETE.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE,
tel.: 063/ 25-332

V sredo, 4. maja, ob 10. uri: A. T. Linhart
- TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZE-
NI, za abonma 2. solski in izven in ob
15.30, za abonma 4. solski in izven. Pred-
stava bo se v četrtek, 5. maja, ob 10.45, za
abonma Gimnazija center Celje.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALISCE KRANJ,
tel.: 064/ 222-681

V torek, 3. maja, ob 9.30 in 10.30: R.
Thayenthal - ANA IN KRALJ, KI JE PA-
DEL IZ PRAVLJICE. Razprodano!
V soboto, 7. maja, ob 20. uri: Ray Cooney
- ZBEZI OD ZENE.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR,
tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 8. maja, ob 11. uri: Jan Malik -
ZOGICA MAROGICA, za izven.

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

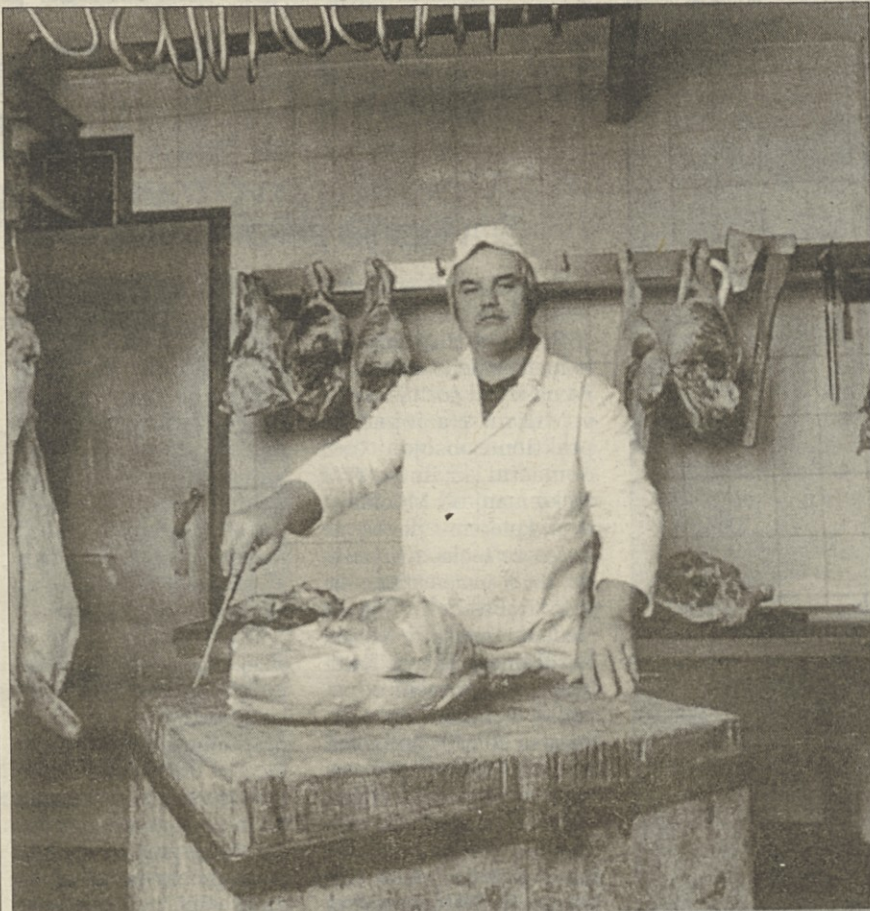
V torek, 3. maja, ob 21. uri: na Malem
odru kabaret XX. stoletja MALA NOČNA
KINOTEKA, za izven.

V sredo, 4. maja, ob 17. uri: v Minoritski
cerkvi A. Dumas - TRIJE MUSKETIRJI, za
abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206

V torek, 3. maja, ob 19.30: J. Strauss -
PLES KADETOV, za red oranžni, abonen-
te in izven. Predstava bo se v sredo, 4.
maja, ob isti uri, za red rumeni, abonente,
in izven.

V Galeriji Prešernove hiše v Kranju je na ogled razstava fotografij Portreti 1979-1994 TOMAŽA LUNDRA

Tomaž Lunder: portret mesarja Janeza Oblaka, 1991

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA

Razstava STISKI ROKOPISI iz 12. stoletja avtorice
prof. dr. NATASE GOLOB je na ogled do 29. maja
v novem krilu Narodne galerije na Puharjevi 9.
Razstava CEBEJEV Krizev pot je na ogled v Naro-
dni galeriji na Cankarjevi 20.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slik JOHANNESA DEUTSCHSCHA je na
ogled do 15. maja.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD

Razstava fotografij TOSHIKIJA OZAWA je na ogled
do 20. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

V četrtek, 5. maja, bo ob 19. uri otvoritev raz-
stave VLADA STJEPICA Iskanje axis mundi.

GALERIJA PIC LEK, Verovškova 57

Razstava slik ALBINA POLAJNARJA je na ogled
do 13. maja.

GALERIJA KLUBA B-51, Gerbičeva 51 a

Razstava slik ALIJE HAFIZOVIČA je na ogled do
18. maja.

MARIBOR

GALERIJA MEDIA NOX, Oroznova 2

Razstava slik in fotografij JASNE SAMARIN je na
ogled do 7. maja.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA, Kocljeva 7

Cetrta medregionalna likovna razstava je na ogled
do 15. maja.

PIRAN

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7

Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled
do 6. maja.

TRZIC

KURNIKOVA HISA, Kurnikova pot 2

Razstava likovnih del SANDRA PECENKA je na ogled
do 26. maja.

PAVILJON NOB

Razstava PIERA CONESTABA Barvni signali je na ogled
do 9. maja.

SKOFJA LOKA

GALERIJA FARA

Razstava grafik studentov 4. letnika likovne peda-
gogike z naslovom IGRA STRUKTUR je na ogled
do 12. maja.

ZAGORJE

Razstava KRAJINSKI POUDARKI - cerkev kot sli-
karski motiv je na ogled do 13. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TGalerija: na ogled je razstava avstralskih ak-
varelov Dimitrija Kodriča.
Muzej Revoltella: na ogled je razstava Vidiki -
Punti di vista.
Galerija Cartesius: Do 5. maja bo na ogled raz-
stava slikarja Carmela Nina Trovata.
Galerija Minerva: do 9. maja bo na ogled raz-
stava Gianne Lampe.
Studio Tommaseo: se danes, 1. maja raz-
stavlja slikarka Anna Moro Lin.
Art Light Hall
Do 21. t.m. je na ogled razstava slikarja Adina
Hebiba.

OPCINE

V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-
letnici rokopisov župnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

CELOVEC

V Deželni galeriji (Burggasse 8) razstavljajo
Julius Deutschbauer (do 1. maja); Heimo Zo-

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI,

Trg celjskih knezov 9

Razstava risb in slik METKE KRASOVEC je na
ogled do 12. maja.

KAMNIK

HRAM LUŽAR, Kidričeva 6

Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do
15. maja.

KAVARNA VERONIKA

Razstava fotografij MARKA TROBEVSKA je na
ogled do 7. maja.

KANAL OB SOČI

GALERIJA RIKA DEBENJAKA

Razstava del na papirju Crtomirja Freliha je na
ogled do 14. maja.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Razstava slik ALIJE HAFIZOVIČA je na ogled do
18. maja.

MARIBOR

GALERIJA MEDIA NOX, Oroznova 2

Razstava slik in fotografij JASNE SAMARIN je na
ogled do 7. maja.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA, Kocljeva 7

Cetrta medregionalna likovna razstava je na ogled
do 15. maja.

PIRAN

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7

Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled
do 6. maja.

TRZIC

KURNIKOVA HISA, Kurnikova pot 2

Razstava likovnih del SANDRA PECENKA je na ogled
do 26. maja.

PAVILJON NOB

Razstava PIERA CONESTABA Barvni signali je na ogled
do 9. maja.

SKOFJA LOKA

GALERIJA FARA

Razstava grafik studentov 4. letnika likovne peda-
gogike z naslovom IGRA STRUKTUR je na ogled
do 12. maja.

ZAGORJE

Razstava KRAJINSKI POUDARKI - cerkev kot sli-
karski motiv je na ogled do 13. maja.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/ 222-815

V torek, 3. maja, ob 19.30: OR-
GELSKI KONCERT STUDEN-
TOV AKADEMIJE ZA GLAS-
BO.

V petek, 6. maja, ob 20. uri:
koncert SIMFONIKOV RTV
SLOVENIJA, za zeleni abonma.
Program: Ramovs, Martinu,
Debussy, Rouseal (GD). Ob
20.30: koncert BALANESCU
KVARTETA (LD).

K4, Kersnikova 4

V ponedeljek, 2. maja, ob 21.30:
koncert HEAVY LES
WANTED.

MREŽA ZA METELKOVO

V četrtek, 4. maja, ob 22. uri: v
klubu Channel Zero koncert
belgijske skupine JUNKFISH.

GRAD TIVOLI

V sredo, 4. maja, ob 18. uri:
koncert NEZE GRUDEN - rog.

CEKINOV GRAD

V petek, 5. maja, ob 20. uri, v
Muzeju novejšje zgodovine:
AVDIOVIZUALNO PRED-
VANJE o popotovanju po Skan-
dinaviji. Predava Janez Ro-
zman.

VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

V sredo, 4. maja, ob 18. uri: mi-
ni koncert. Nastopata: DUSAN
SODJA - klarinet in TATJANA
KAUCIC - klavir.

ČREŠNJEVCI

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: v
dvorani vile Hold koncert
tamburaske skupine Peter
Dajanko.

IJRSKA BISTRICA

V petek, 6. maja, ob 23. uri: v
klubu MKNZ koncert skupine
DIRT iz Anglije s predskupino
HELLKRUSHER iz Anglije.

FJK

TRST

Kulturni dom

Zadnji abonmajski koncert
GM bo v petek, 13. maja ob
20.30. Nastopil bo MePZ Oba-
la pod vodstvom W. Lo Nigra.

Pivovarna Forst

V torek, 3. maja, ob 20.30 pol-
finalno srečanje tržaskih av-
torjev. Nastopa Roberto Fellu-
ga.

V četrtek, 5. maja, ob 20.30
»La canzonetta triestina
d'epoca« z Liliano Bambo-
schek in Umberto Lupijem.

9. in 16. maja s pricetkom ob
16. uri bo na sporedu prva iz-
vedba »Minifestivala tržaske
popevke za otrokeg, zaključni
večer pa bo 23. maja.

Vila Revoltella - Cerkev S.

Pasquale

Danes, 1. maja, ob 17.30 kon-
cert z zborom Gruppo musica-
le strumentale Gruppo incon-
tro.

V nedeljo, 8. maja, ob 17.30
bo nastopil otroški pevski
zbor »Vesela pomlad« z
Opcin.

Avditorij Muzeja Revoltella

V torek, 2. maja, ob 18. uri
srečanje z baritonom Robert-
tom Frontallijem.

MILJE

Gledališče Verdi

Jazzovska koncertna sezona: v
petek, 13. maja, ob 20.30 bo
na sporedu koncert Hutcher-
son-Montoliu Duo.

TRZIC

Občinsko gledališče

Mednarodni festival: Donava -
glasbena kultura - v torek, 3.
maja, ob 20.30 bo na sporedu
koncert, na katerem bosta na-
stopila Bruno Canino in Anto-
nio Ballista (klavir) ter Zoltan
Racz in Zoltan Vaczi (tolkala).
Izvajali bodo Bartokove in Li-
getijeve skladbe.

V petek, 6. maja bo gost
tržiškega gledališča Paul Ba-
dura-Skoda. Avstrijski pianist
bo izvajal Haydnove skladbe.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

Gostuje od torka, 3. do sobote, 7. maja ob
19.30 v Mestnem gledališču v Ljubljani s
predstavo R. Harwooda »Garderober«. Režija
Vinko Möderndorfer.

Verdi - Dvorana Tripcovich

V torek, 3. maja, ob 20. uri (red H) sesta
predstava Rossinijeve opere »Pepelka« (La
Cenerentola). Režija Lù Jia. Predprodaja vsto-
pnic za predstavo pri blagajni Dvorane Trip-
covich (9-12 in 16-19).

Ponovitev v sredo, 4. maja, ob 20. uri (red F).
Naslednja predstava bo G. Verdijeva »Travia-
ta«. Dirigent Tiziano Severini. Trajala bo do
3. junija.

Gledališče Rossetti

Od 3. do 8. maja je na sporedu delo H. von
Kleista »Il duello«. V glavnih vlogah igrata
Gabriele Lavia in Monica Guerriore. Režija

Gabriele Lavia. Predprodaja vstopnic je ze v
teku.

DOMJO

V Kulturnem centru Anton Ukmar-Miro bo
danes, 1. maja, ob 14. uri na sporedu medna-
rodno netekmovalno srečanje godcev na dia-
tonično harmoniko »Glas harmonike«.

PLEŠIVO PRI KRMINU (Gorica)

Jutri, 2. maja, ob 20.30 bo SSG iz Trsta gosto-
valo v Gradnikovi kleti z enodejankama S.
Becketta »Ne jaz« in »Poslednji trak«. Režija
Mario Ursic.

VIDEM

Palamostre

V torek, 3. in v sredo, 4. maja, ob 21. uri bo
na sporedu zadnja predstava ciklusa »Contat-
to comico«. Nastopila bo Lella Costa s pred-
stavo »Magoni (e, forse miracoli)«.

BELJAK

Studijski oder (Kellertheater): V nedeljo, 8. maja,
ob 20. uri »Nächstes Jahr - gleiche Zeit«
(Prihodnje leto - isti cas).

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V sredo, 4. maja, ob 19. uri: predavanje z naslovom
CLOVEKOVA AURA - NEMA GOVORICA SKRI-
TEGA SIJA.

KUD FRANCETA PRESERNA,

tel.: 061/ 332-288

V sredo, 4. maja, ob 20. uri: predavanje ZDENKA
LAPAJNETA - Sest drzav proti eni soli in dedicem
Mladika 1886-1994.

V četrtek, 5. maja, ob 21. uri: pesniški kabaret SVE-
TLANE MAKAROVIC.

KLUB PENATI, Ciril Metodov trg 18

V sredo, 4. maja, ob 21. uri: glasbeni večer z ARSE-
NOM DEDICEM.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE -

CEKINOV GRAD, tel.: 061/ 323-968

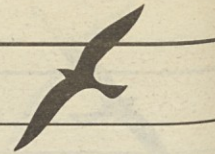
V četrtek, 5., in v četrtek, 12. maja, ob 20. uri: avdi-
ovizualno predavanje o popotovanju po Skandina-
viji JANEŽA ROZMANA.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V četrtek, 5. maja, ob 20. uri: večer poezije VANJE
STRLE.

BLED

V soboto, 7. maja, ob 2

C1 LIGA / V BOLOGNI

Buffoni misli da je play off še dosegljiv

Danes pa bo treba zmagati

Play off. Misel, ki je trener Triestine Buffoni se vedno ni povsem opustil. Dokler so možnosti, je treba vztrajati. In možnosti so, a danes ni alternativ. Na gostovanju v Bologni morajo Trzascani zmagati. Potem bi bil čudež...blizji. Bologna ima na lestvici šest točk več od Trzascanov in zaseda prav zadnje razpoložljivo mesto za igranje v končnici. Toda Bolonjčani so od samega vrha oddaljeni sedem točk in brzko ne tudi zanje velja, da se niso izgubili ravno vseh upanj, da dohitijo vodoco Mantovo. Moč treh točk pač, ki dopusca vse iluzije.

Tako Triestina kot Bologna bosta nastopili

v okrnjeni postavi. Triestina ne more računati na diskvalificirana Conco in Labardija ter poškodovanega Milanesija, pri Bologni pa bodo manjkali De Marchi, Sacchetti in Bonetti. Bologna je posebno nevarna v napadu. Cecconi (11 golov), Negri (6) in Ermini (5) so zelo dobri strelci, tako da bo imela trzaska obramba polne roke dela. Vseeno bo potrebno igrati pogumno. Na vse ali nič.

Današnji spored: Alessandria - Prato, Bologna - Triestina, Carpi - Leffe, Carrarese - Como, Chievo - Pro Sesto, Empoli - Spal, Mantova - Massese, Pistoiese - Palazzolo, Spezia - Fiorentina.

AMATERSKA PRVENSTVA / V PROMOCIJSKI LIGI PRIMORJE IN JUVENTINA SAMO ŠE ZA PRESTIŽ

Zelo važna tekma za Zarjo Kras in Gaja še na prepihu

V boju za prvo mesto lahko Bazovcem pomaga tudi Vesna - V 2. AL Sovodnje za zmago v Domju - Primorec lahko osvoji celo četrto mesto

PROMOCIJSKA LIGA Fortitudo - Primorje

Proseska enajsterica, ki je matematično že obsojena na izpad gostuje danes v Miljah. Na izpad so praktično obsojeni tudi domačini, ki imajo stiri točke manj od Monfalconeja, kateremu danes zadosca že točka z Juventino, da si matematično zagotovi obstanek v ligi ne glede na rezultat v Miljah. Kot Primorje je tudi Fortitudo letos povsem odpovedal. V prvem delu prvenstva so Miljčani zbrali 12 točk, kar jih je prikovalo na spodnji del lestvice, odkoder se niso več premaknili, ker so v nadaljevanju izbojevali le eno zmago (v Staranzanu) in šestkrat igrali neodločeno. Za ljubitelje statistik naj omenimo, da prav kot Pri-

morje, tudi Fortitudo je do zadnje zmage prišel v prvem povratnem kolu, kar pomeni, da se že 12 kol zapored ni veselil uspeha. Pri Fortitudo so sicer upali, da bodo negativne rezultate ekipe popravili z zamenjavo trenerja. V tretjem povratnem kolu je Macorja nadomestil Januzzi, ki doslej se ni prišel do zmage.

Iz teh podatkov bi lahko sklepali, da danes v Miljah gotovo ne bomo videli kakovostne tekme. Ekipe praktično ne moreta več ničesar pričakovati v tem prvenstvu in zato bo rezultat le prestižnega značaja, ker točke praktično ne bi rešile problema ne eni ne drugi ekipe.

Monfalcone - Juventina

Po zanesljivi zmagi in predvsem dobri igri v nedeljo v Ločniku bo Juventina danes spet igrala v gosteh. Tokrat se bodo standreški nogometasi spoprijeli z Monfalconejem, ki si absolutno ne sme privoščiti poraza, saj se ni povsem na varnem pred izpadom. V nizjo ligo izpadajo tri ekipe, Monfalcone je s 24 točkami na 12. mestu miljski Fortitudo pa jih ima stiri manj in bi teoretično se lahko dohitel Trzascane, saj do konca lige manjkata se dve koli.

Juventina bo nastopila skoraj v popolni postavi, izključenega Cancianija bo na mestu »libera« zamenjal Trevisan.

1. AMATERSKA LIGA Zarja - Buiese

Dve tekmi pred koncem prvenstva ima Zarja še vedno dve točki več od Pozzuola in tri od Manzana, pri katerem bodo Bazovci gostovali v zadnjem kolu. Danes Zarja gosti

ekipo, ki nima problemov z uvrstitvijo. S 30. točkami je namreč Buiese na 8. mestu. Letos je Buiese izredno slabo začel, saj je v prvem delu zbral le 12 točk. V nadaljevanju pa ekipa igra kot prerोजना, kar potrjuje 18 zbranih točk. V povratnem delu je doživel en sam poraz in to v tretjem kolu, ko je doma klonil Pozzuolu s tesnim 1:0. Gre torej za precej nevarnega nasprotnika za Zarjo, ki se tokrat gotovo ne sme zadovoljiti le s točko. Manzano sicer gostuje pri Vesni, Pozzuolo pa igra proti Bearziju, ki pa je v zadnjih starih tekmah zbral le dve točki, ceprav je v zgornjem delu lestvice.

Bazovci seveda se zavdajo nevarnosti in zato računajo na pomoč svojih zvestih navijačev od katerih bi se radi poslovili z zmago, ki bi jim praktično že zagotovila napredovanje v promocijsko ligo.

Vesna - Manzano

Na Prosek pride danes močna ekipa Manzana, ki se vedno upa vsaj na drugo mesto. Gostje so startali med glavnimi favoriti za končno zmago in to so v teku prvenstva tudi dokazali. Doslej so doživeli le dva poraza, s tesnim 1:0 so klonili Zarji v Bazovici, z istim izidom pa so doma nepricakovano prepustili obe točki Buieseju. Manzano prihaja na Prosek po seriji enajstih pozitivnih nastopov, kar Krizanom narekuje zelo previdno igro. Vesna sicer nima problemov z uvrstitvijo. Trenutno je na šestem mestu, kjer bo najbrž tudi končala prvenstvo, saj bo v zadnjih dveh tekmah težko nadoknadila dve točki za-

Zarjo čakata še dve zelo važni srečanja (f. KROMA)

stanka, ki jih ima za petouvrščenim Donatellom.

Glede postave pri Vesni ne bo velikih novosti. Trener Fonda bo po vsej verjetnosti potrdil mostvo, ki je prejšnjo nedeljo igralo neodločeno z Zarjo. Na razpolago pa bo tokrat imel se Kriscaka, ki je predsedel kazni izključitve. Za Krizane bi bil danes tudi neodločen izid dobrodosel. S tem pa bi naredili tudi veliko uslugo Zarjanom.

2. AMATERSKA LIGA Domio - Sovodnje

Vse kaže, da je glede vrha lestvice v tej skupini ze vse odločeno. Sovodnenji zastojajo za vodilno Caprivo za tri točke, imajo pa kar 6 točk prednosti pred tretjevrščenim San Lorenzom. Sovodnenji bodo torej najmanj drugi. Obstajajo se teoretske možnosti, da bi posegli po prvem mestu in zato se tudi odpravljajo v Domjo, da osvojijo ves izkupicek. Igrali bodo s popolno postavo. Odsoten bo le izključen Casagrande.

Kras - Teor

Prejšnjo nedeljo so Krasovci zgubili izredno priliko. Direktna tekmeča v boju za obstanek (Talmassons, Romans) sta doma nepricakovano klonila, vendar Kras ni sel preko neodločenega rezultata in je tako se vedno v nevarnih vodah. Zato mora Kras danes jurisati na zmago, ker vsi trije tekmeci v boju za obstanek (Morsano, Romans in Talmassons) igrajo doma.

Proti Teorju Kras gotovo ne bo imel lahke naloge. Gostje, ki so si lani zagotovili napredovanje, so letos odlično začeli in kar 13 tekem zapored niso okusili grenkobe poraza. Prvega jim je zadal prav Kras in po tem spodrsjlaju ekipa Teor ni igrala več tako zanesljivo in s tem prepustila vodilna mesta Palazzolu in Moretu. V zadnjih tekmah pa zgleda, da se je Teor spet prebudit. V Repen bo gotovo prišel z namenom, da se mascuje za poraz izprvega dela. Prav v tem važnem srečanju pa trener Krasa Manzutto zaradi cetrtega

kartona ne bo mogel računati na napadalca La Calamito, ki je doslej dal ze 13 golov.

Castionese - Primorec

Trebenci gredo v goste ekipe, ki je letos začela zelo slabo. Po devetih tekmah je Castionese imel le stiri točke in ze je zgledalo, da bo med kandidati za izpad. V desetem kolu po zmagi nad Juniorjem pa se je začel preobrat in od tedaj je Castionese doživel le tri poraze in s tem znatno popravil položaj na lestvici. Trenutno je Castionese na varnem in zato bomo verjetno danes prisostvovali lepi nogometni predstavi, ker tudi Trebenci nimajo problemov z lestvico, ce pa v teh preostalih dveh tekmah osvojijo vse stiri točke, se lahko prebijejo tudi do 4. mesta na končni lestvici.

Gaja - Sagrado

Kljub dobrim rezultatom z zadnjih tekmah je položaj Gaje se vedno precej kritičen. Vrh tega pa v zadnjih dveh tekmah gajevci igrajo z neposrednimi tekmeci za obstanek v ligi, kar pomeni da so rezultati teh tekem izredno važni. Danes zeleno-rumeni gostijo ekipo Sagrada, ki ze 12 kol zapored ni zmagala. Gostje imajo točko več od Gaje, kar pomeni, da bi se na Padricah gotovo sprijaznili tudi z delitvijo točk. Gajevci pa morajo igrati na vse ali nič. Točka bi bila sicer vedno dobrodosla, vendar stanje na lestvici se ne bi mnogo spremenilo, ce upostevamo, da je danes na sporedu še drugi dvoboj med ekipama, ki se borita za obstanek in sicer Moraro-Campanelle, ki imata dve točki več oziroma enako število točk kot Gaja. Prav s Campanelami pa bo Gaja zaključila letosnje prvenstvo. Kot vidimo, je torej se vse odprto. Zato upamo, da se bodo Gajevci danes zbrali in nadigrali nasprotnika. Trener Privileggi tokrat ne bi smel imeti problemov s postavo kot prejšnjo nedeljo, ko je imel kar pet izključenih nogometasev. Tokrat bo moral zaradi izključitve počivati le Di Pace. Bruno Rupel

TURNIR PO KONČANI 3. AMATERSKI LIGI

Med 28 prijavljenimi enajstericami od zamejskih ekip Breg in Dolina

Medtem, ko se amaterska prvenstva letos blizajo h koncu, se bodo danes pričeli poprvostveni boji po koncu 3. amaterske lige, pri katerem sodelujeta dve slovenski enajsterici Breg in Dolina. V to tekmovanje se je vpisalo 28 ekip, ki so bile razdeljene v 8 skupin, (4 s po štirimi in 4 s po tremi ekipami). Enajsterice vsake skupine se bodo srečale med seboj le enkrat, prvouvrščene ekipe se bodo uvrstile v četrtfinale, zmagovalci četrtfinalnih dvobojev se bodo

pomerili v polfinalu, nato pa bo na sporedu še finalno srečanje.

Poleg pokala in priznanj pa bosta oba finalist imela tudi plačano vpisnino v prvenstvo za naslednjo sezono. Brežani so bili uvrščeni v B skupino, v kateri sodelujejo se Stella Azzurra in 3-Esse Cordenons. Dolinčani pa so v E skupini skupaj z Lumignacom in Pasianesejem iz Pordenona.

Obe nasi enajsterici startata z namenom, da se uvrstita vsaj v četrtfinale. Pri Bregu je

medtem prišlo do zamenjave trenerja. Karla Valdevita je zamenjal igralec Paolo Paoletti, ki bo imel tako dvojno vlogo igralca in trenerja. Drugih sprememb glede igralcev pa pri obeh ekipah ni bilo.

Spored tekem: 1.5., ob 16. uri Stella Azzurra - Breg, Lumignacco - Dolina; 8.5., ob 16. uri 3-Esse Cordenons - Stella Azzurra, Dolina - Pasianese; 15.5., ob 16. uri Breg - 3-Esse Cordenons, Pasianese - Lumignacco.

E.B.

NOGOMET / NAŠE EKIPE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Zmagoslavje sovodenjskih »najmlajših« z zmago nad Isonzom osvojili končno 1. mesto

Poraz mladincev proseškega Primorja - Začetniki Zarje B s 3:0 zanesljivo odpravili S. Giovanni B

NAJMLAJŠI

Sovodnje - Isonzo 5:0 (4:0)

STRELCI: Florenin 2, M. Devetak 1, Piras 1, Zanier 1.

SOVODNJE: Devetak (Perna), Bagon, Moro, Cotić (Figelj), Pavsic, jelen, D. Ferletic, Ferletic (Piras), M. Devetak (Mozetic), Zanier, Florenin.

Ze po 10 minutah so nasi nogometasi vodili s kar 4:0 in ze tedaj je bila tekma odločena v korist naše ekipe, ki je v drugem polcasu dosegla se en gol in tako »zaokrožila« izid na 5:0.

Po koncu srečanja je društvo priredilo za nogometase kratko svečanost in nato se je vsa ekipa v spremstvu večjega števila navijačev v koloni odpravila v Doberdob. To je prvič, da v tej kategoriji slovenska ekipa osvoji prvo

mesto. (A. Pavsic)

MLADINCI

Campanelle - Primorje 2:0 (0:0)

PRIMORJE: Husu, Ferfolja, Zacchigna, Gherbassi, Nadlisek, Aljen Sardoč, Ostrouska (Erik Sardoč), Zangari, Natalicchio, Emili, Luksa (Valente).

Mladinci Primorja so klonili predzadnje uvrščeni ekipi Campanelle, proti kateri niso pokazali ravno dobre igre. Priložnosti za gol so imeli samo na protinapadih, v prvem delu s Sardočem in Zangarijem, v nadaljevanju pa dvakrat z Zangarijem, ki se je znašel sam pred vratarjem, in z Natalicchiom. Domačini so dali gole v 60' in v zadnji minuti tekme. (Gorazd)

ZACETNIKI

Zarja Adriaimpex B - San Giovanni B 3:0 (2:0)

STRELCA ZA ZARJO:

Tomizza 2, Svara 1.

ZARJA: Furlan, Pilat, Giralidi, Grgic, Zornada, Svara, Tomizza, V. Krizmančič, Emili (Cauter), Merlak, I. Krizmančič (Pavletic).

Kljub slabi igri je druga Zarjina postava zanesljivo odpravila drugo mostvo San Giovannija in ostala pri vrhu lestvice. Ze po prvem polcasu je bila tekma odločena, saj so nasi nogometasi vodili z dvema goloma razlike.

Tudi v drugem polcasu je bila premoč naših nogometasev očitna, za tretji gol pa je poskrbel Tomizza. Gostje so se v glavnem branili in niso nikdar ogrozili Zarjinega vratarja, tako da je zmaga naših nogometasev povsem zaslužena. (d.gr)

CICIBANI

TURNIR »V EVROPO« Primorje - Muscoli 0:1

PRIMORJE: Furlan, Pilat, Antonini, Cipriano, Svara, Tomizza, Kante, Krizmančič, Milic, Pucer.

Na turnirju v Cervignanu so bili nasi igralci porazeni in tako tudi zal izločeni iz nadaljevanja. Rdece-rumeni so se vsotekmo enakovredno borili proti ekipi Muscoli, a so si jo zal zapravili v prvih desetih sekundah. Naj dodamo, da je tekmo spremljalo veliko število gledalcev. (Gorazd)

PLAY OFF

Primorje - San Sergio 2:0 (1:0)

Strelca Kante in Edvin Stoka

PRIMORJE: Suc, Edvin Stoka, Kante, Antonini, Pipan, Milic, Pucer.

Cicibani Primorja so dosegli novi točki za prvenstvo play off na zelo važni tekmi za vrh lestvice, ki so jo igrali proti ekipi San

Sergio. Nasi so igrali zagrizeno in na igrišču se je videlo, da so hoteli zmagati. Gole so dosegli Kante in Edvin Stoka, ki je bil tudi najboljši na igrišču in zatresel mrežo v zadnji minuti neposredno iz kota. Naj povemo, da so nasprotniki prišli na Prosek z vsemi igralci letnika 1984, medtem ko je bil med rdece-rumenimi en igralec letnika 85, Edvin Stokapa celo 86.

Edina negativna plat tekme so bili trzaski navijači, ki so se vedli precej nesportno. Sedaj so nasi na vrhu lestvice z 8 točkami, skupaj s Triestino, ki pa ima tekmo več. Prav s Triestino se bodo Prosecani srečali 30. maja in tudi to bo zelo važna tekma. Ce bo našim uspelo doseči obe točki, jim bo pot do naslova prvaka olajšana. (Gorazd)

AVTOMOBILIZEM / PRED JUTRIŠNJO VELIKO NAGRADO FORMULE 1 V IMOLI

Na včerašnjem treningu umrl Roland Ratzenberger

Z veliko hitrostjo je čelno trčil v zaščitno ogrado ob progi

IMOLA - Trinajstega junija 1982 se je na startu Velike nagrade Kanade v Montrealu ponesrečil Italijan Ricardo Paletti (zadnji voznik formule 1, ki se je potem smrtno ponesrečil je bil Elio De Angelis, ki je umrl na privatnem treningu, ko je v Le Castelletu preizkusal Brabhamov dirkalnik 14. maja 1986), zadnji trening pred Veliko nagrado San Marina na dirkalistu Enzo in Dino Ferrari v Imoli pa je terjäl novo zveč. Včeraj se je smrtno ponesrečil Avstrijec Roland Ratzenberger. Voznik Simteka je v svojem petem krogu kvalifikacij vozil s hitrostjo približno 310 km/h, ko mu je zaradi prevelike vibracije motorja odneslo zadnji spojler in se je v zavoj Villeneuve s hitrostjo kakih 270 km/h čelno zaletel v ograjo, od koder je njegov dirkalnik, ki ga ni mogel več nadzorovati, odvrlo v zavoj Tosa, kjer je obital na travi ob progi. Avstrijca, ki bi 4. julija

Takojšnja zdravniška pomoč nesrečnemu Rolandu Ratzenbergerju je bila zaman (AP)

dopolnil 32 let so s helikopterjem prepeljali v bolnišnico Maggiore v Bologni, kamor so prispeli ob 14.08, torej 50 minut po nesreči, vendar pa je dirkač ob 14.15 umrl. Poškodbe glave so bile prehude, preveč je krvavel, zaradi masovnega šoka pa mu je prenehalo biti srce.

Rolandu Ratzenber-

gerju so se letos uresničile življenjske sanje, ko se mu je po desetih letih nastopanja v različnih kategorijah avtomobilističnega športa uspelo prebiti v formulo 1. Pri novem moštvu Simtek pa so mu bile usojene samo tri dirke. Na Veliki nagradi Braziliije v Interlagodu se ni uvrstil v glavno dirko, pred dvema tednoma v Aidi pa je zasedel 11. mesto. Izkušenj z dirkališčem v Imoli ni imel veliko, saj je v treh dneh testiranja pred letošnjo sezono prevozil vsega 18 krogov, na prvem treningu v petek 11, včeraj pa je bil peti krog usoden zanj. Že na dopoldanskem prostem treningu se je zaradi nesporazuma z moštvenim kolegom Davidom Brabhamom posteno prestrasil, saj je moral Avstralec, da ne bi trčila, zapeljati s proge. Toda nesporazum se je dobro izteklo in kolega sta se dopoldanski smoli samo nasmejala. Rolandovo strast do hitrih avtomobilov je ves čas skušati brzdati

skrbni oče, ki pa se je naposled vendarle vdal. Čeprav si je upokojeni direktor rentne zavarovalnice želel, da bi sin po pridobljenem poklicu avtomehanika nadaljeval študij na univerzi v Gradcu, vendarle sprijaznil s sinovimi nacti. Ratzenberger se je poleg dirkanja podal tudi v lov za sponzorji, kajti za tekmovalje v celi sezoni bi potreboval milijon dolarjev.

Njegova smrt je globoko pretresla vse tekmovalce. Čeprav so trening ob 14.05 nadaljevali, se niso vsi podali na progo. Benetton je prvi napovedal, da ne bo nadaljeval, pridružila pa sta se mu tudi Williams in Sauber. »Z Rolandom sva bila prijatelj, saj sva na Japonskem preživela veliko časa skupaj. Današnji dan je zares zelo žalosten zame,« je povedal Heinz-Harold Frentzen, ki tako kot Ayrton Senna včeraj na uradnem treningu ni odpeljal niti enega kroga. Gerhard Berger je dolgo premisljeval, ali naj vozi ali ne, na

koncu pa je vendarle ponovno sedel v dirkanik. »Vem, da se mnogi sprašujete, ali je bilo prav ali ne, da smo nadaljevali. Na zaslonu sem videl nesrečo. Vedel sem, da je zelo hudo. Sedel sem v avtomobilu, vendar sem izstopil, ker mi je postalo slabo. Tako pretresen nisem bil se po nobeni nesreči. V našem poklicu človek resda mora biti pripravljen tudi na najhujše, toda Roland je bil moj prijatelj. Tedaj sem se moral odločiti, če bom vozil naprej. Pomislil sem na to, da če želim nastopiti na dirki, bom moral prej ali slej spet sedeti v dirkalnik. Rolandu nisem mogel pomagati, moral pa sem se odločiti, če sem pripravljen tvegati se naprej. Že včerajšnja nesreča Rubensa Barrichella je pokazala, kako blizu je smrti, da ves čas vozimo na skrajni meji. Trenutki odločitve so bili zelo težki,« je svoje občutke in misli izrazil v besede Gerhard Berger.

Za rezultate zadnjega treninga se ni zanimal nihče, sicer pa niti ni prišlo do večjih sprememb na vodilnih mestih. S prvega startnega mesta bo danes krenil Ayrton Senna, to bo že 65. »pole position« za Brazilca, ob njem bo na startu stal najhujši tekmeč in vodilni v točkovanju za svetovno prvenstvo Michael Schumacher, v drugi vrsti bosta Gerhard Berger in Damon Hill, ki se je sem prebil s sedmega mesta, sledijo pa J.J. Lehto, Nicola Larini, Heinz-Harold Frentzen in Nika Häkkinen. Današnja dirka se bo začela ob 14. uri.

Jasna Milinković

HOKEJ / SP SKUPINE A

Finci in Rusi brez težav Čehom le točka

Italija ostala v A skupini

BOCEN - Na svetovnem prvenstvu skupine A v hokeju na ledu so v petek Italijani visoko z 10:2 premagali novince v skupini Veliko Britanijo in si tako verjetno že zagotovili obstoj v najboljšem razredu svetovnega hokeja. Včeraj pa je v popoldanskih srečanjih Rusija visoko s 6:0 premagala Nemčijo, Finska Francijo z 8:1, Norvežani pa so presemetljivo z 2:2 iztržili remi s Cesko.

Finska - Francija 8:1 (0:0, 6:0, 2:1)

STRELCI: 1:0 (28) - Makela, 2:0 (30) - Kurri, 3:0 (31) - Alatalo, 4:0 (32) - Jutila, 5:0 (33) - Kiprusoff, 6:0 (37) - Peltonen, 7:0 (50) - Kiprusoff, 7:1 (58) - Leblanc, 8:1 (59) - Koivu.

Rusija - Nemčija 6:0 (3:0, 3:0, 0:0)

STRELCI: 1:0 (6) - Žitnik, 2:0 (11) - Fedulov, 3:0 (12) - Juskijevič, 4:0 (29) - Jemelin, 5:0 (34) - Kovalenko, 6:0 (35) - Bure

KAZNI: Rusija 24 minut, Nemčija 16 minut

Ceska - Norveška 2:2 (0:0, 1:1, 1:1)

STRELCI: 0:1 (32) - Barlie, 1:1 (39) - Ručinski, 1:2 (43) - Rath, 2:2 (58) - Doležal.

Vrstni red - skupina A: Rusija 8, Kanada 6, Nemčija 3, Italija 2, Avstrija 1, Velika Britanija 0 točk; skupina B: Finska 7, ZDA 6, Ceska 4, Švedska 3, Norveška 2, Francija 0 točk.

Današnji spored: Italija - Avstrija (16.00) (M. J.)

NOVICE

Na »vuelti je Rominger še utrdil vodstvo

SIERRA NEVADA - Svcar Tony Rominger je po osvojitvi včerajšnje seste etape (157 km) se utrdil vodstvo na spanski »vuelti«. Rominger, zmagovalec zadnjih dveh izvedb te dirke, je tri kilometre pred ciljem, ki je bil postavljen v reber, presenetil vse konkurente in zmagal s 54 sekundami prednosti pred Spancema Laudelinom Cubinom e Mike-lom Zarrabeitio. Skupni vrstni red: 1. Rominger (Svi), 2. Zarrabeitia (Spa) + 1:53, 3. Zülle (Svi) +2:00, 4. Cubino (Spa) +2:24, 5. Rincon (Kol) +2:24.

Udinese pred skoraj brezupno nalogo

MILAN - Zadnje kolo italijanske nogometne A lige bo predvsem odločalo o dveh ekipah, ki se bosta ob Lecceju in Atalanti poslovili od prve lige, in za uvrstitve v pokal UEFA.

Cagliariju zadostuje za obstanek v ligi neodločen izid v Lecceju. Med prvotilgi bo se naprej ostala tudi Reggiana, če bo danes zmagala v gosteh proti Milanu. Če bo igrala neodločeno, se bo na dodatni tekmi pomerila s Piacenzo, ki je v petek igrala neodločeno v Parmi. Udinese pa mora danes proti Juventusu zmagati, če hoče se upati v »resitev«.

Prava polstacija pa bo tekma v Foggii med domačo ekipo in Napolijem, ki bo odločala o uvrstitvi v pokal Uefa. DANASNI SPORED (16.00): Atalanta - Inter; Cremonese - Napoli, Juventus; Lecce - Cagliari; Milan - Reggiana; Roma - Torino; Sampdoria - Lazio.

Sedaj tudi uradno: Gullit se vrača k Milanu

GENOVA - Nogometa Sampdorie Ruud Gullit je včeraj na tiskovni konferenci v Genovi izjavil, da bo v prihodnji sezoni igral pri Milanu. Nizozemski as se torej po eni sezoni zelo uspešnega igranja pri Sampdoriji vrača k Milanu. Dogovor z milanskim klubom velja le za eno leto.

NBA: v ostalih tekmah četrtfinala ni bilo presenečenj

NEW YORK - V ostalih starih četrtfinalnih tekmah končnice NBA ni prišlo do presenečenj, saj so vse ekipe, ki so igrale doma zmagale (za vstop v polfinale posameznih skupin so potrebné 3 zmage). Rocketsi so premagali Blazerse, Sunsi pa Warriorse in tudi na teh tekmah so glavno besedo imeli zvezdniki posameznih ekip, Olajuwon, Drexler, Barkley in Sprewell. Na Zahodu so si Knicksi in Bullsi so si sele v zadnji četrtini igre zagotovili zmago proti Netsom in Cavsom, v obeh tekmah pa sta glavno besedo imela leaderja New Yorka (Pat Ewing) in Chicaga (Scottie Pippen).

Rezultati: **New York (2) - New Jersey (7) 91:80** (Ewing 25, Smith 17 točk za zmagovalce ter Coleman 27 za Netse); **Chicago (3) - Cleveland (6) 104:96** (odlično je je zaigral tudi Toni Kukoč, ki je v 16 minutah igre dosegel kar 11 točk in imel 8 skokov; Pippen 31, S.Williams 21 - Chi ter G.Wilkins 23, Hill 16); Houston (2) - **Portland (7) 114:104**; Phoenix (3) - **Golden State (6) 111:104** (VJ)

JADRANJE / PREDOLIMPIJSKI TEDEN V HYERESU V RAZREDU EVROPA

Arianna Bogatec zmagovalka Vesna Dekleva izvrstna peta

HYERES - Clanica Trzaskega pomorskega kluba Sirena Arianna Bogatec je na predolimpijskem tednu v francoskem jadrlnem središču v Hyeresu, ki steje tudi v točkovanju za svetovni pokal, v konkurenci najboljših jadralk sveta v razredu Evropa osvojila prvo mesto pred Sve-dinjo Chito Smedberg in Spanko Natalie Via Dufresne, ki je na olimpijskih igrah v Barceloni osvojila srebrno medaljo. Uspeh slovenske zamejske jadralk, ki je nastopala za Italijo, je dopolnila Vesna Dekleva iz Izole, ki je osvojila odlično peto mesto.

Tekmovanje je potekalo od ponedeljka do petka, s tem da so bile v ponedeljek na sporedu kvalifikacijske regate. 68 tekmovalk je bilo raz-

deljenih v dve skupini. Bogatceva je v predtek-movanju v prvi regati zasedla četrto, v drugi regati pa 10. mesto. Dekleva pa je bila najprej sedma, v drugi predtek-movalni regati pa celo prva.

Finalne regate so bile predvidene za četrtek in petek, vendar so zaradi pomanjkanja vetra izvedli samo dve regati v četrtek. Pri tem je bila Arianna Bogatec najuspešnejša, saj je v prvi regati osvojila 3. mesto, v drugi pa prvo in s 4 točkami prevzela vodstvo pred Smedbergovo (7. in 3. mesto) in Dufresnejevo (6. in 4. mesto), ki sta obe zbrali deset točk. Na četrtem mestu je bila svetovna prvakinja iz leta 1993 Danka Jensenova, peta pa je bila Vesna Dekleva,

ki si je boljso uvrstitev pokvarila s prvo regato, v kateri je bila sele dvajseta, medtem ko je v drugi regati osvojila 6. mesto. Ker v petek ni bilo dovolj vetra, so za končno uvrstitev steli četrtkovi rezultati.

Ob uspehu zamejke Bogatceve, ki je tako se enkrat dokazala, da sodi v sam svetovni vrh in da je med italijanskimi jadralkami v tem razredu najboljša, je spodbuden tudi uspeh Vesne Dekleva, ki je ponovila rezultat iz Anzia, vendar pa ima rezultat v Hyeresu precej večjo veljavo, tako zaradi močnejše konkurence kot tudi zaradi slovesa same prireditve.

Manj uspešni so bili koprski jadranci v razredu 470. V konkurenci 84 posadk se Podunavcu in Glavini ter Tunjicu in

Arianna Bogatec je dosegla še en odmeven uspeh

Plansicu ni uspelo prebiti v finale, ceprav sta bili obe posadki v dvanajstih regatah, kolikor jih je bilo na programu, nekajkrat povsem v ospredju, izdala pa jih je neizkuse-nost v odločilnih regatah. Podunavac in Glavi-

na sta tako končala na 47. mestu, Tunjič in Plansi pa na 53. mestu. Zmagala sta Italijana, brata Ivaldi, pred izraelsko posadko Bachar-Seh-mehs in presenetljivo uspešno resko posadko Kuretom in Misuro.

C LIGA / SINOČI V ZADNJEM KOLU

Jadranovo slovo s porazom v derbiju z Don Boscom

Buren aplavz Mauru Čuku in Klavdiju Starcu ob koncu kariere

Maur Čuk je bil včeraj najboljši (Foto KROMA)

Don Bosco - Jadran
TKB 89:70 (43:37)

DON BOSCO: Gaio 3 (1:2), Olivo 12 (3:6), GBori, Rovere 15 (1:2), Furlan 12 (6:10), Collarini 18 (6:7), Bisca 10 (2:5), Babich 8 (3:8), Fortunati 7 (0:1), Guzik 4, trener Garano.

PM: 22:41. SON: 23. 3T: Babich 1, Fortunati 1, Olivo 1.

JADRAN TKB: Arena 9 (2:4 met za 2, - met za 3, 5:5 prosti meti), Oberdan 1 (0:1, 0:1, 1:3), Cuk 19 (8:8, -, 3:4), Pregarc 11 (3:9, -, 5:7), Starc 5 (1:6, 1:3, -), Rebuta 4 (1:4, -, 2:2), Kojanec n.v., Rauber 17 (3:7, 3:8, 2:3), Hmeljak 2 (1:5, -, -), Grbec 2 (0:1, 0:1, 2:2), trener Vatovec.

Met za 2: 19:45, met za 3: 4:13, skupno:

23:58, pm: 20:26. SON: 31. PON: Pregarc (35), Starc (40).

SODNIKA: Bertoli in Spinazzi iz Benetk.

Don Bosco je sinoči v zadnjem kolu C lige zasluzeno osvojil mestni derbi in s to zmago dohitel na lestvici jadrancov. Nasi kosarkarji so zaceli dokaj spodbudno, saj so s Starcevo trojko povedli s 14:7. Gostitelji pa so takoj reagirali in tudi povedli. Tekma je bila dokaj izenacena ves prvi polcas, proti koncu prvega dela pa so sidomacini uspeli priigrati rahlo prednost in tudi skleniti polcas z razliko sestih tock.

Tekma se je odlocila v korist domacinov v uvodnih minutah drugega polcasa, ko je stopil v

ospredje presenetljivi Rovere, ki je v teh minutah dosegel kar 10 tock. Prednost gostiteljev se je tako povecala na 16 tock (59:43 v 27. min) in ze tedaj se je nasi ekipi slabo pisalo. Jadranovci so nato reagirali, zmanjsali zaostanek na 11 tock, vec pa niso zmogli. V 34. min. je bila prednost gostiteljev ze 21 tock in tedaj je bilo tekme zares konec. Jadranovci so slabo igrali v napadu, izgubili so veliko stevilo zog. Gostitelji so predvsem zelo pazljivo pokrivali Jadranovega najboljšega strelca Davida Pregarca, ki je na tej tekmi dal le 11 tock, izgubil pa je kar 7 zog. Ce dodamo se, da sta sodnika v tem delu kar nekajkrat krepko oskodovala nase kosarkarje, je bil visok poraz neizbezen. Sodnika sta namrec dosodila nasim kar tri tehnicne napake (Arena, Starc in Rauber).

Minuto pred koncem sta Mauro Cuk in Klavdij Starc zapustila igrisce in se s tem tudi poslovila od aktivnega igranja. Vsa dvorana je z burnim aplavzom sportno pozdravila ta dva kosarkarja, ki sta mnogo dala ne samo slovenski, temvec tudi trzaski kosarki.

Naj omenimo, da je bil prav Mauro Cuk gotovo najboljsi v Jadranovih vrstah, saj je bil precej tocen pri metu na kos. Dobro je v obrambi zaigral tudi Sandi Rauber, ki ima 14 skokov. (Vanja Jogan)
SINOCNJI IZIDI
Italmonfalcone - Cittadella 104:74

A1 LIGA / POLFINALE KONCENICE

Stefanel v Pesaru zmagal po podaljssku

Buckler odpravil Glaxo

PESARO, BOLOGNA - V prvi polfinalni tekni koncnice prvenstva je trzaski Stefanel zmagal v Pesaru in si pred torkovo povratno tekmo v Trstu pripravil neponovljivo izhodiisce za zgodovinski uspeh - uvrstitev v finale za naslov prvaka.

Sinočna tekma je bila izredno napeta. Trzacani pa so zmagali po enem podaljssku. Zacetek je bil katastrofalen, saj je Scavolini v hipu povedel z 14:2, toda Tanjevicevi igralci so hitro reagirali. Trener Trzacanov je na zacetku tekme postavil na igrisce visoko postavost Lampleyjem, Fucko in Pol Bodetom, Cantarello pa je igral le nekaj sekund, ker ga je bolelo koleno. Tudi vstop na igrisce Calavite ni bistveno pripomogel k boljsi igri, zato je od sredine prvega polcasa in do konca tekme igral Stefanel s tremi branilci ozioroma De Polom. Stefanel je nekaj casa vpdil ze v prvem polcasu, po neobetavnem zacetku (61:51 za Pesaro) pa je bil v vodstvu tudi v drugem delu. Ob izteku srečanja so imeli Trzacani zadnjo zogo, vendar se je dotlej odlični Bodiroga odločil za neprimeren met za tri točke in zgrešil, tako da je bil potrebno odigrati podaljšek, v katerem je Scavolini (razen mlade Rossija) igral dokaj slabo (Mc Cloud je 15 od 17 tock dosegel v prvem polcasu), Trzacani pa so bili dosti bolj prisebni in so si z Gentilejem (sedem tock v podaljssku) v zadnji minuti priigrati prednost, ki je Scavolini ni mogel vec nadoknaditi. Stefanel je v Pesaru uspesno metal na kos (58%) in imel vec skokov (36:33).

Popoldne je Buckler v Bologni premagal Glaxo. Se 16 sekund pred koncem so Bolonjčani vodili samo s 74:72.

Stefanel - Scavolini 91-85 (45:42, 77:77).

SCAVOLINI: Rossi 16, Gracis 4, Magnifico 12, Labella, Myers 21, Garrett 11, McCloud 17, Costa 4, Buonaventuri, Volpato.

STEFANEL: Bodiroga 25, Gentile 20, Pilutti 2, Fucca 14, De Pol 9, Polbodetto, Lampley 16, Cantarello, Calavita 5, Budin.

SODNIKA: Colucci (Neapelj) in Grossi (Rim).

PM: Scavolini 17:21; Stefanel 21:28. TRI TOCKE: Scavolini 6:20 (Rossi 2:5, Gracis 0:1, Myers 1:7, McCloud 3:7); Stefanel 4:12 (Bodiroga 2:4, Gentile 2:7, Fucca 0:1, PON: Fucca (38), Gracis (40), Magnifico (43), Gentile (44). GLEDALCEV: 4.400.

Buckler - Glaxo 79:72 (35:37)

BUCKLER: Coldebella 7, Danilović 20, Morandotti 4, Schoene 3, Binelli 15, Brunamonti 10, Moretti 14, Carera 3, Savio 3, Brigo.

GLAXO: Bonora 3, Williams 16, Gray 15, Boni 14, Frosini 10, Dalla Vecchia 14, Caneva, Cossa, Galanda, Torri.

SODNIKA: Teofili (Rim) in Guerrini (Faenza).

PM: Buckler 13:18, Glaxo 30:37. PON: Binelli (71:65), Boni (66:71), Danilović (74:68). TRI TOCKE: Buckler 4:10 (Coldebella 0:1, Danilović 1:1, Schoene 0:1, Moretti 2:5, Savio 1:2), Glaxo 4:17 (Bonora 0:2, Williams 2:9, Gray 0:3, Dalla Vecchia 2:3). GLEDALCEV: 6.500.

PROMOCIJSKA LIGA / GORIŠKA SKUPINA

Domovci spet praznih rok Kljub porazu Breg zadovoljil

V trzaski skupini sta izgubila tako Sokol kot Cicibona

GORIŠKA SKUPINA
Petrolifera - Dom La Goriziana 89:81 (43:29)

DOM: Orzan 8 (2:7 met za 2, 0:4 met za 3, 4:4 prosti meti), Jarc 15 (5:19, -, 5:8), Pecanac 17 (4:13, 0:5, 9:14), Bordon 20 (10:25, -, -), Primožic 5 (2:4, -, 1:2), Ambrosi 3 (1:1, -, 1:1), Battello 2 (1:6, -, 0:2), Kocjancic 5 (1:2, 0:1, 3:4), Semolic 6 (2:6, -, 2:2), Dornik, trener Miani.

Met za 2: 28:73, met za 3: 0:10, skupno: 28:83; pm: 25:37. SON: 33. PON: Orzan (39), Pecanac (40), jarc (40).

Po neverjetnem spodrsanju v Krminu proti zadnjevrsceni Albi so domovci, ki so igrali brez poskodovanega Dusana Kosute, spet ostali praznih rok. Tokrat jih je premagala Petrolifera, in to povsem zasluzeno. Nasi kosarkarji so predvsem v prvem polcasu igrali izredno slabo. Poprečni so bili v obrambi in zelo netočni pri metu na kos. V 37. min. so se domovci priblizili gostiteljem na sami dve tocki (73:75), nato pa so spet nekoliko popustili in poraz je bil neizbezen.

V Domovih vrstah so tokrat vsi odpovedali. (Re. P)

Breg - Staranzano 82:92 (48:37)

BREG: Pavlica 9 (3:4, -, 3:4), Corbatti 19 (4:9, 3:6, 2:3), Filipic 3 (1:1, 0:4, 1:4), Kneipp 14 (6:11, 0:2, 2:3), Schiulaz 2 (1:3, -, -), Malalan, Bandi 15 (7:10, -, 1:2), Salvi 20 (10:20, 0:1, -), Spacal (0:1, -, -).

TRI TOCKE: Corbatti 3, PON: Kneipp (40).

Proti prvouvrscenemu Staranzanu so Bregovi clani odigrali svoj dalec najboljsi in najpopolnejši prvi polcas v letosnjem prvenst-

R. Stanissa (Sokol), 21 tock

vu in sli na odmor povsem zasluzeno z dokaj visokim vodstvom. Skoda, da tudi v drugem nadaljevanju igre niso uspeli ohraniti standarda iz prvega dela tekme in da so dovolili, da so jih nasprotniki najprej dohiteli v 30 minuti (68:68) in jim nato zadali usodno razliko v zadnjih 5 minutah igre.

Kljub temu pa so Brezani v primerjavi z zadnjimi tekmami prikazali viden napredek v igri in povisanim ucinku in storilnosti z včerajšnjega srečanja verjetno se gre zahvaliti prav dejstvu, da so se bolj motivirano lotili vodečega vodilnega mostva.

V Bregovih vrstah so si včeraj vsi zaslužili pozitivno oceno, ne glede na to, da so fizicno omagali v zadnjih petih minutah. Ze spet sta zelo dobro igrala Bandi in Salvi pod kosema, ob njiju pa so tudi ostali zadovoljivo opravili svojo nalogo. (Cancija)

TRZASKA SKUPINA
Sokol Warm - Ferrovario 68:99 (23:51)

SOKOL: Pertot 11 (5:10 met za 2, - met za 3, 1:5 prosti meti), Stanissa 21 (8:9, 1:2, 2:4), Starc 9 (3:11, 0:1, 3:7), Susic 6 (3:4, 0:6, 0:1), Pahor 8 (2:3, 1:3, 1:1), Bajc (0:1, -, -), Busan 11 (4:6, -, 3:6), Usaj 2 (1:1, 0:1, -), Klanjscek (0:1, 0:1, -), Lesica, trener I. Starc.

Met za 2: 26:46, met za 3: 2:14, skupno: 28:60, pm: 10:24. 3T: Pahor 1, Stanissa 1. SON: 31. PON: Bajc (40).

Po zelo spodbudnem zacetku nasi kosarkarjev, ki so v 9. min. vodili s 13:5, sta stopila v ospredje sodnika, ki sta mocno oskodovala nase mostvo. Sokolovi kosarkarji so se znervirali, gostje so najprej stanje izenacili in nato si priigrali visoko vodstvo, ki so jo ohranili do konca polcasa. Tudi v drugem delu tekme se slika na igriscu ni spremenila. Nasi kosarkarji so sicer zmanjsali zaostanek na 19 tock. To je bilo tudi vse, kar so zmogli. (Gorazd Bajc)

Cicibona Mingot - Scoglietto 70:82 (36:34)

CICIBONA: Pertot 13 (2:6 met za 2, 3:7 met za 3, - prosti meti), Giacomini (0:2, -, -), Jogan 12 (3:6, 0:3, 6:8), Cupin 16 (6:13, 0:1, 4:5), Battilana 6 (2:5, -, 2:4), Bajc 2 (1:3, 0:1, -), Semen 11 (3:6, -, 5:6), Tomsic (-, 0:2, -), Furlan 7 (1:5, -, 5:8), Krizmancic 3 (1:1, -, 1:2), trener Kovacic.

Met za 2: 19:47, met za 3: 3:14, skupno 22:58, pm: 23:33, 3T: Pertot 3. SON: 30. PON: Semen (39), Jogan (40).

Cicibonasi so bili vecji del srečanja v vodstvu, sredi drugega polcasa pa so gostje z delnim izidom 12:3 prvič povedli na 50:49. Odtlej se je bil oster boj za vsako tocko. Pri izvajanju prostih metov pa

so bili gostje izredno zanesljivi in tako zmagali z razliko, ki ne odraza poteka srečanja na igriscu.

Od posameznikov naj omenimo zadovoljivo igro Semna, Pertot in Cupina. (Vj)

1. DIVIZIJA
Polet Metra - Bevirosso 78:68 (32:26)
DRŽAVNI KADETI
FINALNA SKUPINA
Basket Rovigo - Bor Radenska 87:61 (38:26)

D LIGA / V ZADNJEM KOLU

Borovci zlahka slavili v Gorici

Senators - Bor Radenska 76:95 (36:42)

BOR RADENSKA: Azman 12 (3:10 met za 2, 0:3 met za 3, 6:6 prosti meti), Percic 2 (1:6, -, -), persi 11 (3:7, -, 5:9), Barini 9 (3:9, -, 3:4), Smotlak 7 (2:5, 1:2, -), Carbonara 25 (5:8, 3:4, 6:6), Rasman 8 (4:6, -, -), Merlin 4 (2:5, 0:1, -), Pettiroso 7 (2:3, 1:1, -), Samec 11 (5:13, 0:1, 1:2), trener Sancin.

TRI TOCKE: Carbonara 3, Smotlak 1.

GORICA - Kot je bilo pričakovati, je Borova ekipa sinoči v Gorici brez težav odpravila zadnjevrsceni Senators. Tekma je bila izenacena le do 10. min., ko so gostitelji tudi vodili s tremi tockami razlike (23:20). Nakar so borovci z agre-

sivno obrambo povsem onemogocili gostitelje, v 15. min. so povedli s tremi tockami razlike (34:31) in sklenili polcas

s prednostjo sestih tock.

Nasi kosarkarji so tudi v drugem polcasu drzali pobudo v svojih rokah, imeli so stalno prednost od 15 do 20 tock in brez težav tudi zmagali. Trener Sancin je poslal na igrisce vse razpolozljive kosarkarje, ki so tudi zadovoljivo opravili svojo nalogo.

V Borovih vrstah je bil tokrat najboljsi Carbonara (na sliki), ki je bil s 25 tockami tudi najboljsi Borov strelac, in to z dokaj dobrimi odstotki pri metu (5:8 za 2, 3:4 za 3 tocke in kar 6:6 pri prostih metih).

Pri gostiteljih se je izkazal Sorrentino, ki je bil s 27 tockami tudi najboljsi strelac sinočnjega srečanja.

Obvestila

ZSSDI
ZDRUŽENE Mladinske EKIPE BORRA, BREGA, PRIMORJA IN ZARJE organizirajo pod pokroviteljstvom nogometne zveze Slovenije in sportne sole Brane Oblak »1. nogometni kamp«, ki bo od 25. junija do 3. julija na Rogli. Vse informacije dobite pri naslednjih odbornikih: Kante (225747), Zagar (226483), Grgic (226286), Sternad (227044) in Babuder (226228).

SK BRDINA organizira v nedeljo, 8. maja avtobusni izlet v Bohinj in Bled. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah 2., 4. in 5. maja od 19. do 21. ure. Informacije na tel. s. 226271 ali 299573.

MOŠKA B2 LIGA / SINOČI V ŠTANDREŽU

Peti set tokrat nasprotnikom

Za Goričane igrali tudi mlajši

Imsa Kmečka banka - Chioggia 2:3 (15:11, 11:15, 10:15, 15:6, 13:15)

IMSA: Feri 12+10, L. Populini 10+23, Lutman 0+0, Buzzinelli 2+5, Florenin 4+5, Paoletti 3+6, Rigonat 1+1, Marchesini 0+0, G. Populini Giancarlo 0+0, Princic 2+6, Stabile 6+5.

Servisi (točke/napake): Imsa 8/20, Chioggia 6/22. Napake Imsa 24, Chioggia 21. Bloki Imsa 8, Chioggia 17. Trajanje setov 26', 28', 28', 20', 14'.

V letošnji predzadnji domaci tekmi je trener Zamò, tudi zaradi poskodb Lutmana in Marchesinija, poslal na igrisce doslej najmlajšo ekipo v sezoni. Najbolj izkušena igralka v začetni postavi sta bila Buzzinelli in Feri, ki imata 24 oziroma 23 let. Kljub veliki vročini, ki je spremenila zadnji dan aprila v Gorici v pravi poletni dan, sta obe ekipi dali vse od sebe. Prvi set se je po izenacenem začetku brez večjih problemov pripadel Goricanom. Gostje so v nadaljevanju najprej popravili blok in si tako zagotovili drugi set, v tretjem pa so s končno bolj učinkovitim Vianellom, ki

je že v Chioggi povzročal velike pregla-vice plavo-rdeči obrambi, povedli najprej 11:5 nato 12:7. Domačini niso popustili. Nasprotniku so se približali do 12:10, a gostje so z dvema zaporednima blokoma zaključili niz v svoj prid. V četrtem setu je Zamò poslal na igrisce standardno sesterko (le Lutmana je zamenjal Princic), ki je nasprotniku prepuстила le šest točk. V tie breaku so valovci pri menjavi igrisca vodili 8:7, a nato Chioggia dosegla štiri zaporedne točke, potem pa povedla z 14:11.

Izjave trenerjev.

Falcini (Chioggie): »Igrali smo brez dveh standardnih igralcev. Zadovoljen sem z igro menjav.«.

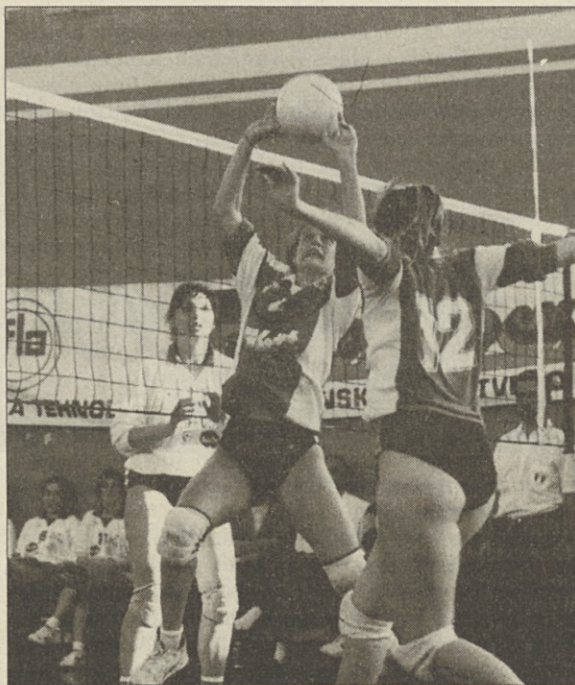
Zamò: »Vsi so dobro opravili svojo nalogo. Poslal sem na igrisce deset igralcev, ker si morajo vsi nabrati izkušenj. Prihodnjic bom v začetno sesterko vključil Giancarla Populinija, ki je bil doslej le menjava.«. (A&D)

Ostali izidi: Porto - Lunazzi 2:3, Sedico - Lugo 0:3, Pittarello - Pallavolo 3:0, Rum Baker - Viserba 1:3.

ŽENSKA C1 LIGA / PORAZ PO PETIH SETIH

Borovke so se krčevito upirale močni Noventi

Koimpex dosegel proti Vivilu prepričljivo zmago, čeprav so se mu nasprotnice upirale presenetljivo dobro

Akcija Sosičeve in Škrkove med včerajšnjo tekmo

Bor Tombolini - Noventa 2:3 (6:15, 15:11, 12:15, 15:11, 7:15)

BOR: Nacinovi 8+9, Gregori 5+2, Azman 8+13, Vodopivec 5+5, Benevol 4+17, Cok 3+0, Pitacco 3+5, Flego, Grbec, Gruden, Faimann 0+1.

Servisi (točke/napake): Bor 11/23, Noventa 8:12. Napake: Bor 30, Noventa 19.

Borovke so proti Noventi, ki je po tej zmagi na drugem mestu dohitela Battisti, odigrale eno svojih najboljših tekem. Odpovedale so le na začetku tekme (0:9) in v tie breaku, v treh vmesnih setih pa so bile povsem enakovredne močnim nasprotnicam. Gledalci so lahko prisostvovali kakovostni in borbeni igri, v kateri je na koncu prevladala ekipa, ki je morala

po vsej sili zmagati, a so ji mlade borovke krepko pogonale strah v kosti.

Koimpex - Vivil 3:0 (16:14, 15:11, 15:10)

KOIMPEX: Fabrizi 6+8, Gregori 5+5, Mijot 1+1, Pertot 5+6, Salon, Susic 4+0, Starc, Skerk 4+6, Irena Vidali, Tamara Vidali 4+4.

Servis (točke/napake): Koimpex 11/8; Vivil 2/8.

Po štirih zaporednih porazih je Koimpex na domačem terenu prisel do gladke zmage na račun sicer že izpadlega Vivila, ki se pa se na vse kriplje bori, da bi dosegel 11. mesto in tako računal na morebitno ponovno vključitev v prvenstvo tudi v prihodnji sezoni. Tako slab položaj na lestvici furlanske ekipe sicer dokaj čudi, saj Vivil sploh ni slaba sesterka. Koimpex je gladko zmagal čeprav sam začetek srečanja ni obetal tako ugodnega razpleta. Vivil je odločno začel, bil stalno za petami slogasičam in zlasti z dobrim blokom velikokrat ustavljal sicer ne pretirano močnih udarcev naših igralk. Gostje so povedle z 12:9 in Koimpex je izenacil sele pri stanju 13:13. Tedaj se je vnel ogorčen boj za vsako zogo, v končnici pa so bile boljše slogasiče. Tudi v drugem setu je Vivil povedel s 6:0. Vendar je Koimpex takoj reagiral, set je bil izenacen do rezultata 11:11, ko je prišla na dan velika Koimpexova volja do zmage. Nase igralko so začele vidno rastiti, Vivil pa do konca tekme ni več zmogel držati ritma, ki so ga vsilile slogasiče. (INKA)

Ostala izida: Ghemar - Battisti 3:0, Mogliano - Biadene 3:2

MOŠKA IN ŽENSKA C2 LIGA / PET ZMAG IN DVA PORAZA

Kmečka banka premagala vodeči Cus Koimpex si je zagotovil končno prvo mesto

Boru podvig ni uspel - Olympia ugnala VBU šele v 5. setu - Lahki zmagi Sokola in Soče

Koimpex - Mossa 3:0 (15:9, 15:5, 15:9)

KOIMPEX: Cač 1+1, Božic 4+6, Riolino 7+7, Aljosa Kralj 8+7, David Kralj 6+6, Sgubin 3+3, Cissola 0+0, Strajn 1+0, Pulitano 0+0, Delise 1+0.

Servis (točke/napake): Koimpex 10/7, Mossa 3/9. Bloki Koimpex 9 točk, Mossa 1 točka.

Koimpex je napredovanje v C 1 ligo proslavil pred domačo publiko z gladko zmago in tako dosegel matematično tudi prvo mesto na lestvici. Mossa je na tej tekmi nastopila v nekoliko okrnjeni in pomaljšeni postavi v primerjavi s prvimi delom prvenstva. Igrala pa je predvsem zelo demotivirano. Slogasi so igrali suvereno in v sami konci igre strli odpor gostov. Trener Blahuta je poslal na igrisce vse razpoložljive igralk, ki so odlično opravili svojo nalogo in v vseh elementih nadigrali gorisko ekipo, tako da o zmagovalcu ni bilo nikoli dvoma.

Po tekmi je kapetan slogasev Mauro Sgubin dal sledečo izjavo: »Nismo igrali najbolje, ker smo se ta teden nekoliko sprostili, toda do konca sezone imamo en cilj, osvojitve deželnega pokala proti Natissoni. Moram tudi povedati, da smo vsi razočarani, ker smo si po prestopu v C 1 ligo pričakovali številnejšo publiko, prisotni pa so bili le običajni in zvesti gledalci. (A. Maver)

Olympia CDR - VBU 3:2 (4:15, 15:11, 15:3, 11:15, 15:7)

OLYMPIA CDR: S. Terpin 7+8, J. Terpin 5+6, A. Terpin 0+0, Komjanc 4+2, Povše 1+1, Bensa 1+1, Maraz 3+4, M. Vogrič 1+0, A. Vogrič 3+0, Petejan.

Po rezultatu sodeč je Olympia CDR dosegla precej težko zmago, ki pa bi bila lahko precej bolj prepričljiva, če ne bi trener Petejan v prvem in četrtem setu poskušal z nekaterimi novimi igralnimi variantami, v katerih so tudi vloge nekaterih igralcev drugačne kot običajno. To se je seveda poznalo na rezultatu. V ostalih treh setih so gledalci videli »staro« Olympia, ki je brez težav pospravila obe točki.

Bor Omse - Flebus Povoletto 0:3 (14:16, 5:15, 11:15)

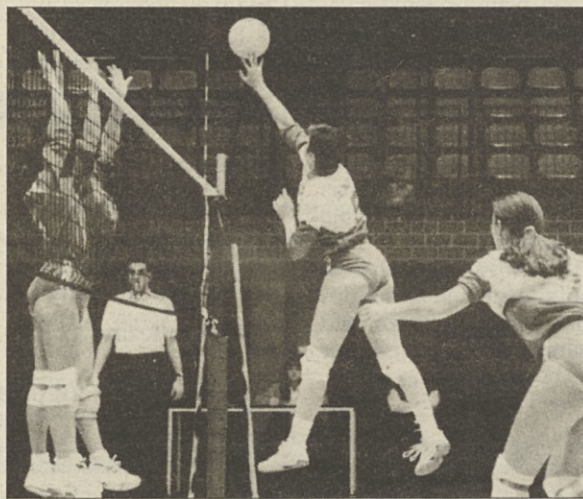
BOR OMSE: Bresich 0+4, Coloni 0+0, Furlanici 4+5, Gombač, Koren 1+3, Cela, Marega 3+7, Pavlica, Rovere 2+11, Sema 8+5, Taberni 2+1.

Trajanje setov: 30, 17 in 31 minut.

Proti enemu od najmočnejših nasprotnikov, ki so letos prišli na Alturo, so borovci po pričakovanju izgubili. Zmaga gostov je zaslužena, čeprav je tako prepričljiv poraz morda nekoliko prehuda kazen za plave.

V prvem setu so gostje stalno vodili, domača sesterka pa je imela velike težave s sprejemom. Povoletto je dosegel kar 6 asov in povedel najprej z 11:6 in nato s 13:8. Takrat pa so borovci izboljšali sprejem, bolj učinkovito servirali in uspeli izenačiti stanje na 14:14, vendar jim je v zaključku seta zmanjkalo moči. Drugi set je bil najmanj zanimiv, saj so ga gostje po začetni izenačenosti (4:3) zlahka osvojili. Tretji set je bil ponovno bolj zanimiv, čeprav so gostje stalno vodili in po vodstvu 13:11 srečanje tudi zaključili v svojo korist. (Dejan)

Porcia - Soča Sobema

Igralke Kmečke banke (desno) ugnale vodečega

0:3 (11:15, 10:15, 10:15)

SOKA SOBEMA: Klede 7+6, Tomsic 2+2, Petejan 4+1, Korsic 7+6, Braini 3+2, Battisti 1+2, I. Cotic 3+7, Mucic 0+1, S. Cotic 0+1, Pahor.

Servis (točke/napake): 9/12. Bloki: 6+2.

Socani so v Porcii dosegli prepričljivo zmago. Trener Stefan Cotic je tokrat poslal na igrisce tudi tiste igralk, ki običajno manj igrajo in ti so dobro opravili svojo nalogo. Prvi in tretji set sta bila trdno v rokah naše ekipe (13:4 in 11:5), le v drugem je bila Porcia nevarnejša, saj je vodila vse do 10:9. Tekma ni bila na kdove kako visoki ravni, vendar to, kar je poakazal Soca je bilo dovolj za gladko zmago.

ŽENSKA C2 LIGA

Kmečka banka - Cus Udine 3:2 (11:15, 13:15, 15:1, 15:8, 15:12)

KMEČKA BANKA: Miklus 3+0, Brisco 3+3, Zavadal 9+1, Vizintin 18+9, Zotti 9+8, Bressan 8+4, Braini 3+0, Cernic 0+0, Tomsic, Pavio.

Servisi (točke/napake): 18/7.

Goricanke so si privosile zmago nad vodečim videmskim Cusom. Njihov uspeh bi lahko bil se bolj gladek, saj so v prvem setu ze vodili z 8:2, nato pa ga po lastni krivdi izgubile. V drugem setu so (zlasti po zaslugi Mase Braini) nadoknadile visok zaostanek, po 11:11 pa so spet naredile nekaj nepotrebnih napak. Videmčanke so pri 2:0 mislile, da imajo zmago že v zepu, niso pa upoštevale odločne reakcije Goricank, ki so začele igrati koz znajo, medtem ko je Cus Udine vidno popustil in z napakami tudi sam pripomogel k gladki zmagi Kmečke banke. Igralke združene ekipe je treba vsekakor pohvaliti za dobro igro in trdno voljo, da nadoknadijo zaostanek.

Sokol Indules - Torriana 3:1 (15:12, 15:10, 14:16, 15:10)

SOKOL: Kosmina 1+0, Vidali 5+0, Lupinc 4+1, Visentin 0+0, T. Masten 12+5, Brumat 9+6, L. Masten 12+11, Marucelli

3+10.

Servis (točke/napake): Sokol 16/15, Torriana 8/13; napake: Sokol 13, Torriana 14, blok: 9+2.

Sokolovke so brez težav pospravile se dve točki, saj so ves čas tekmo trdno držale v svojih rokah. Po zanesljivo dobljenih prvih dveh setih so tudi v tretjem zanesljivo povedle, toda pri stanju 14:10 so napravile nekaj nerodnih napak in set dobesedno podarile nasprotnicam. V četrtem setu pa so takoj povedle s 7:0 in 9:3 in nato brez večjih težav srečanje, ki je bilo s tekmovalnega vidika na precej visoki ravni, pripeljale do konca.

Libertas Martignacco - Breg 3:0 (15:10, 15:5, 15:8)

BREG: S. Ciochi 3+7, Brišnik 1+6, Kosmina 0+1, Ferluga 0+4, D. Ciochi 0+4, Kocjancic 0+1, Canziani 0+2, Laurica 0+0, Spacal, Fonda, Milic.

Servisi (točke/napake): Breg 7:11, Martignacco 9/12.

Tudi v Martignaccu se je ponovila slika z zadnjih dveh srečanj. Čeprav je tamkajšnji Libertas igral dokaj povprečno, se Breznanke niso mogle izogniti gladkemu porazu s 3:0. To je bil že njihov dvajseti zaporedni poraz. Trener De Walderstein je tokrat poslal na igrisce neobčajno postavu, v kateri ni bilo standardnih igralk Miliceve, Spacalove in Fondove. Do sredine vseh treh setov so se Breznanke dokaj enakovredno upirale nasprotnicam, nato pa so vsakic popolnoma popustile. Na obeh straneh mreže je bilo veliko napak. Slo je v bistvu za tipično poletno tekmo. Toda če je to za gostiteljice razumljivo, saj v

tem prvenstvu nimajo več nobenih ciljev, Breg nima pravega opravičila. Res je sicer, da je naša sesterka že izpadla, toda glede na možnost kasnejše ponovne vključitve v ligo, mora biti njen minimalni cilj vsaj v tem, da ne dovoli Alturi, da bi jo prehitela na lestvici.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Olympia - Ronchi 3:1 (13:15, 15:8, 15:7, 15:12)

domači športi

Danes

NEDELJA, 1. MAJA 1994

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Trzicu: Monfalcone - Juventina; 16.00 v Miljah: Fortitudo - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Bazovici: Zarja - Buiese, 16.00 na Proseku: Vesna - Manzano

2. AMATERSKA LIGA

16.00 pri Domju: Domio - Sovodnje; 16.00 na Padricah: Gaja - Sagrado; 16.00 v Repnu: Kras - Teor; 16.00 v Castionsu di Strada: Castionese - Primorec

NARASCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - Mont. Don Bosco

NAJMLAJŠI

10.00 v Briscikih, Ervatti: Portuale - Bor Farco

ZACETNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex A - Fortitudo; 10.30 v Doberdobu: Mladost - San Michele

TENIS

MOSKA C LIGA

9.00 na Padricah: Gaja - TC Triestino

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

16.00 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel Edil-Porfidi - Udine Basket Club

Jutri

PONEDELJEK, 2. MAJA 1994

KOSARKA

POMLAD

16.30 v Briscikih, dom Ervatti: Jadran - Stella Az-zura

ODBOJKA

NARASCAJNIKI

15.30 v Repnu: Sloga - Pallavolo

POTOPIS

S kolesom okoli Velike Britanije (13)

Na Škotskem je ograjen vsak kos zemlje

Le koprive niso bile v zasebni lasti

Bolj kot »s i ce tr« me je zanimalo, kje najti mesto za sotor. Škotska se je v tem pogledu izkazala za mnogo bolj neprikladno, kot sem pričakoval. Skorajda vsak kosček zemlje od Londona do najbolj skrajnega severa Škotske je ograjen, pred vsako zasebno stezico ali brvjo je zapornica z oznako »zasebna last, ni prehoda«, včasih pa celo »krsitelji bodo kaznovani«.

Kako vesel sem, ko v Sloveniji lahko mirne vesti zavijem v gozd po gobe, ali grem po poljski poti na jogging. In vesel sem, da večina Slovencev se ni prevzela nekaterih egoističnih in skrajno materialističnih navad Zahoda.

Ura je sla ze krepko cez enajsto, ko sem teptal koprive in usposabljal svoj prenosljivi dom.

Žlahtna škotska kapljica

Prva asociacija na Škotsko je zagotovo viski. Ne prekosljivi mojstri izdelovanja te zlahtne pijače so že dolgo Škoti in njihovi potomci v Kanadi in ZDA. Kot imamo mi vinsko pot, imajo Škoti viskijevo pot. Nahaja se v dolini reke Spey, jugovzhodno od Invernessa. Seveda pa viski proizvajajo tudi v drugih delih Škotske. Obisk destilarne je lahko prav prijetno doživetje. Vstopnine ni, celo več - na koncu vam postrežejo z brezplačnim kozarčkom svojega izdelka!

Najbolj cenjen je »malt« viski, ki ga proizvajajo iz samo treh sestavin: ječmena, vode in kvasa, medtem ko je večina viskijev z bolj zvenecimi imeni zmešanih iz 40 do 50 vrst malt viskijev. Ječmen je najprej treba spremeniti v slad. V vsa-

kem zrnju je škrob, ki se mora spremeniti v sladkor. Zato ječmen namakajo v vodi kakih 72 ur, da se sproži kaljenje. V naslednjih dneh zrna kalijo, encimi pa razkrajajo škrob. V tem času je potrebno poskrbeti za primerno prezračevnost in temperaturo ječmena. Po sedmih dneh dobimo zeleni slad. Posušijo ga na blagem ognju, za kurivo pa uporabljajo soto, katere dim daje viskiju značilno aromo.

V novejšem času destilarne sladu v glavnem ne pripravljajo več same, ampak to namesto njih počnejo specializirani obrtniki, ki pri pripravi upoštevajo želje posameznih naročnikov. Soto, ki je nastala kot posledica večstopenjskega razpada ječmena, pridobivajo na severu Škotske, ki je eno samo prostrano barje. S. D. (Se nadaljuje)

Najstarejši del destilarne Glenlivet je danes namenjen obiskovalcem (Foto: S. Demšar)

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Tokrat si bomo lahko malce oddahnili

Zamisli bomo lažje realizirali - Povečana samorefleksija

Po nekaj zelo zahtevnih dneh, ki sta jim dala pečat polna luna v znamenju Skorpijona in Merkur, ki je z Luno tvoril opozicijo, si bomo lahko spet malce oddahnili.

Zadnji lunin krajec bo v nas prebujal rezerve mentalnih sposobnosti, s katerimi bomo vzeli svoje krmilo v roke in znova poiskali najprimernejšo smer našega potovanja. Glede na to, da se v znamenju Bika giblje Merkur, bo naša duhovna kondicija v glavnem kar pohvalna.

Tranzitno Sonce se bo gibalo po drugi dekadi istega znamenja (Bika). To pa nam bo prav tako pomagalo, da svoje zamisli tudi realiziramo. Venera se bo vrtela v znamenju Dvojčkov in nas navdajala z močno potrebo po svobodnem pristopu k sočloveku, zlasti na ljubezenskem polju. Zaradi tradicionalnih in konvencionalnih kriterijev bo marsikdo trčil ob okvir. Vsekakor bo potrebna tehnost in sposobnost analitičnega vpogleda v dejstva notranjih sprememb.

K povečani samorefleksiji bosta vsekakor prispevala tudi Neptun in Uran. Njuno gibanje je namreč retrogradno. Oba se se vedno gibljeta v znamenju Kozoroga. Uran nam bo podpiral občutke do njihove enkratnosti, ki bo skozi konstruktivnost celotnega položaja v nas pocasi rasla v trajno stanje polnosti in smisla.

Marsova impulzivnost bo v znamenju Ovna prisla do polnega izraza, zato nam ob vsem tem nikakor ne bo dolgčas.

(A.O.)

PON TOR SRE ČET PET SOB NED

POCUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	×	×	○	○	✓	✓	✓
sport	✓	○	○	×	×	○	○
post, dieta	×	○	○	○	✓	○	○
težja fizična dela	✓	○	○	○	×	×	○
izlet	○	✓	✓	✓	✓	○	○

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	○	×	×	×	×	○
domaća zabava	○	✓	✓	✓	○	○	○
družinski posvet	✓	✓	○	○	○	✓	✓
družabne igre	○	○	○	○	✓	✓	✓
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	○	×	×

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	○	✓	✓	✓	○	○	×
naložbe in nakupi	✓	✓	○	○	○	×	×
zamenjava službe	×	×	○	○	○	×	×
izposoja denarja	○	○	✓	✓	✓	○	○
igre na srečo	✓	✓	○	○	×	×	×

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	✓	✓	○	○	○	×	×
iskren pogovor	○	○	○	✓	✓	✓	○
zmenek	×	○	○	✓	✓	✓	✓
ljubljenje	×	○	○	○	✓	✓	✓
prekinitev zveze	✓	✓	○	○	○	×	×

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	○	✓	✓	✓	○	○
učenje, sirjenje obzorja	○	✓	✓	✓	○	×	×
raziskovanje	✓	✓	○	○	×	×	×
umetniško ustvarjanje	×	○	○	○	○	✓	✓
reševanje težav	×	○	○	○	✓	✓	○

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, × neugoden dan

PODLISTEK/ STRMOL

Protokolarni objekti na Slovenskem (13)

Rado Hribar je grad Strmol napolnil s starinami

Po smrti barona Husensteina in njegove so- proge je grad podedoval sin Henrik, ki je pri raziskovanju grajske okolice naletel na manjše zile zlata, ki pa mu niso prinesle zelenega bogatstva.

V 18. stoletju so na obrobju kotline pri Strmolu in Velesovem naleteli tudi na železovo rudo in jo nekaj časa tudi kopali. Poznejše raziskave so pokazale, da je hribovje nad gradom sicer bogato z minerali in rudami, vendar premalo za smotrno izkoriščanje.

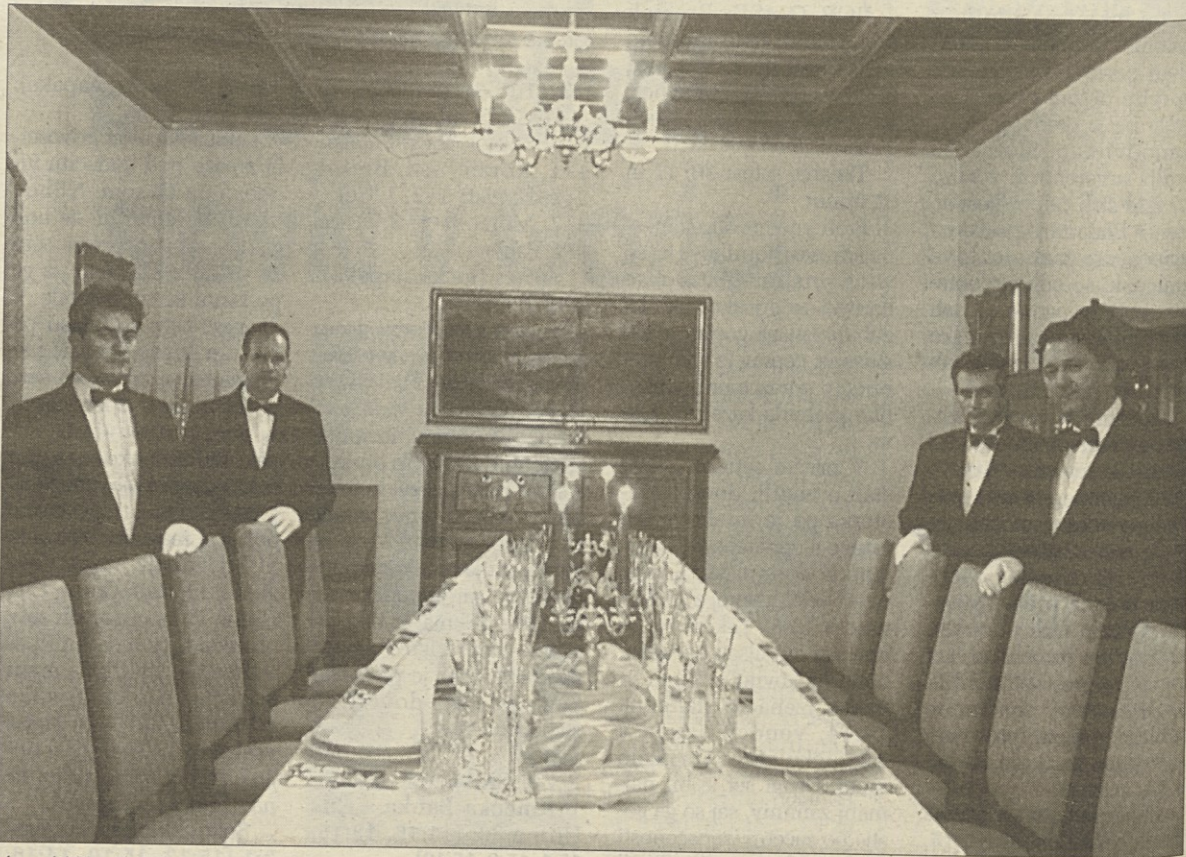
Z vmesnim nesporazumom zaradi zadolžnice v vrednosti tisoč goldinarjev, ko si je grad prilastila plemenita družina Wolwitz, je bilo strmol- sko gospodstvo v rokah Husensteinov vse do leta

1768. Tega leta je grad kupil bogat trgovec in podjetnik Michelangelo Zois, ki pa ga je že naslednje leto prodal Francu Ksaverju Dietrichu. Grajska posest je leta 1769 zajemala katastrski občini Česnjice pri Kranju in Grad (grascinsko poslopje) s skupaj 199 kmetijami. Dietrichi so grad znova preuredili. Ker je v začetku 19. stoletja turska nevarnost že povsem minila in ker obzidje ni bilo več namenjeno obrambi, so ga hkrati z drugimi obrambnimi prizidki porušili. Stirje pravokotni stolpi pa so se ohranili do danes.

Dietrichovi dedici so grad na dražbi prodali Alojzu Urbancu. Od njegovih potomcev ga je leta 1899 kupil gimnazij- ski profesor in posestnik

v Gradu pri Cerkljah Jožef Jenko. Nato je bil kratek čas v lasti družine Fuchs, ki ga je prodala industri- alcu iz Ljubljane Radu Hribarju. Hribar je bil znan tudi kot trgovec z lesom, ki je trgoval predvsem z Italijo in Dunajem. Bil pa je tudi velik ljubitelj starin, ki jih je zbiral na Strmolu. Nekaj jih je v grajskih prostorih se danes. Po vojni so Hribarju grad odvzeli, ga nacionalizirali in namenili za državni objekt nove oblasti.

Po sprejemu zakona o denacionalizaciji se je oglašil Hribarjev dedič, ki od države terjal odvzeto premoženje. Samega gradu ne bodo vračali, dogovarjajo pa se o višini odškodnine za grajsko stavbo in za dragocenosti, ki so bile družini zaplenjene.

V grajski jedilnici postrežejo gostom s srebrnim priborom (Foto: Bogdan Kladnik)

Današnja vloga gradu

V zadnjih letih je grad Strmol pridobil na pomenu. Njegova lepota s podo- bo iz 16. in 17. stoletja

ter svezina okolice z zele- nimi cerkljanskimi gozdo- vi sta očarala marsikate- ga visokega diplomata, ki je med obiskom v Slove-

niji bival v gradu.

Na gradu so med drugi- mi bivali lord Carrington, generalna sekretarka Sve- ta Evrope Catherine Lala-

miere ter guverner ameri- ške zvezne države Ohio s soprogo.

Vera Senica (Se nadaljuje)

REVIJA KRAS

Kras ni le kamnita goličava, ampak izjemno razgiban svet

Skoraj vsak prispevek v reviji je tudi povabilo na obisk pokrajine

Legenda pravi, da je na koncu stvaritve sveta Bogu ostal le še kup kamnina. Natlacil ga je v vrečo in zalucal proti morju. Toda nevosčljivi zlodej je pretrgal vrečo med letom in kamenje se je vsulo na tla. Tako je nastal Kras, ki si ga stereotipno res predstavljamo kot gol kamnit svet, v resnici pa ima ima tako raznoliko podobo, kot le malokatera druga pokrajina.

Prav o teh raznolikh podobah piše revija, ki si je nadela jasno in preprosto ime: Kras. Dosedaj sta izšli dve številki (februar in april 1994), v prihodnje pa bo izhajala mesečno. Namenjena je vsem Krasevcem in ljubiteljem Krasa. Če je za Kras značilna raznolikost naravnih pojavov, je za revijo Kras zna-

cilna raznolikost pristopov k obravnavi pokrajine in njenih prebivalcev. V prvi številki med drugim preberemo daljši pogovor s slikarjem Jozetom Spacalom, razmisljanje Petra Fistrice o arhitekturi Krasa ter prispevek o problematiki vode na Krasu, Tadej Slabe in Barbara Susa pa pišeta o plezanju v kraskih stenah.

Predstavljenih je tudi nekaj kraskih podjetih, nekateri pripsevki pa segajo na bolj splosna področja (npr. lokalna samouprava in varstvo okolja), vendar spet s poudarkom obravnavanega območja.

V drugi številki izstopajo intervju Marjana Zlobca s sezansko pisateljico Jolko Milič, prispevek o Srečku Kosovelu, v ospredju je spet občutljivo krasko

Štanjel je eden najbolj slikovitih krajev na Krasu (Foto: Dario Cortese)

okolje, ki se ga lotevata polemici clanka o gradnji avtocest in preskrbi z vodo.

Verjetno se bo vsak, ki ni doma na Krasu, prej ali slej vprašal, kako lahko revija koristi kot pisani vo-

dnik po Krasu. Ceprav so neposredni napotki za obisk se redki, je skoraj vsak prispevek v reviji tudi povabilo na obisk Krasa. Poleg tega je v drugi številki dobrodošla informacija o osmicah na Krasu (vino-

gradniki lahko osem dni v letu pridelek preteklega leta prodajajo doma ter ob vinu ponujajo še druge domače dobrate), ki jo seveda lahko takoj »izrabimo« za obisk Krasa.

(D.C.)

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrezite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vselej boste našli izhod iz zagate, najpogosteje s pomočjo lepih novih predmetov. V svojem umikanju boste skušali marsikoga usmeriti sebi v prid.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Verjeli boste, da je vzrok za občutek revščine bogatih v polprazni denarnici, vendar boste globoko v sebi vedeli, da se motite. Spoznanje sledi jutri.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo vas bo skušal spraviti v smeh z domislicami čez vaše lastne slabosti. Ne upirajte se, če vam bo slo na smeh. Smeh, sebi v posmeh, je edini božji greh.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ker ste zaradi novih znancev zanemarili zveze s svojimi starimi prijatelji, tvegate osamljenost. Vas tisti, ki ga ne potrebujete, potrebuje bolj ali manj?

LEV 23. 7. - 23. 8.: Vase raziskovanje bo pokazalo, da vam je v nacrtovanih spremembah namenjena zelo velika vloga. Vzemite si torej čas in se temeljito pripravite.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Kljub možnim posledicam boste napovedali revolucijo. Stanovalec bo nekaj čas gluhonem, ko mu boste razkrili se ugodne plati, pa se bo razvnel kot ogenj.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Sprva se boste svojih nemoralnih namenov nekoliko sramovali, ko boste uvideli, da se dogajajo samo v mislih, pa se boste razmahnili. Sledi katarza.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Poskrbeli ste za temeljito psihično sprostitve, zato ste okrevali prej kot ste nacrtovali. A ne hitite; vase telo naj se obnovi do nadrobnejšega tkivca.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ne boste se več navdusevali tako zelo kot se pred kratkim; na projekt boste gledali s treznostjo modrijana, ki živi onstran vseh strahov in želja.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ze prvi tesnejši stik z obcudovalcem vam bo pokazal, da ste bili o sebi v znotti. Niste privlačni in šarmanтни le telesno, marveč tudi duhovno.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Z lahkoto boste nadoknadili primanjkljaj ter poskrbeli za naložbo, ki se vam bo vracala z obrestmi. Morda vam ze kmalu ne bo treba več delati.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: S približevanjem pomembnega datuma bodo vaši nenavadni občutki vse močnejši - in nekega lepega dne vam bodo odgovor o svojem pomenu prinesli oni sami.

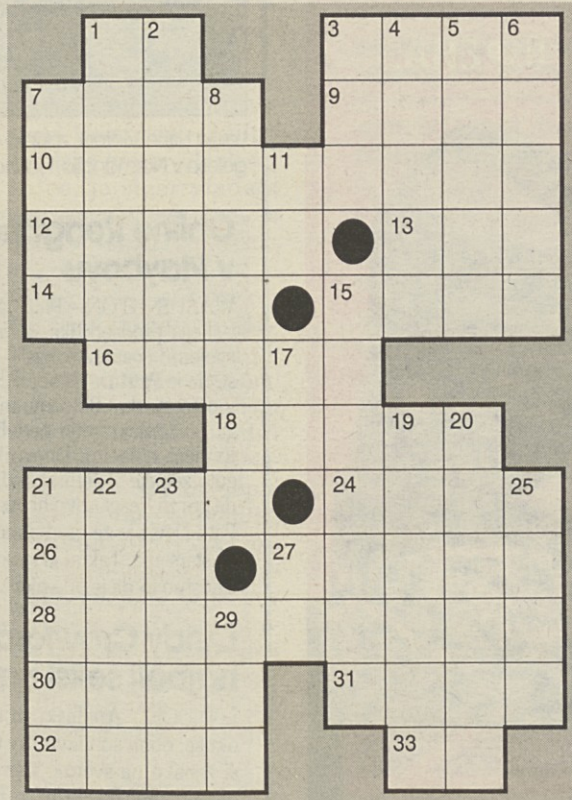
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. začetnici slovenskega kirurga Slajmerja, 3. del pi-sarniskega pohistva, 7. cestno vozilo, 9. telesna po-skodba, 10. mehovec, 12. z vrsto dreves obrobljena ce-sta, 13. vzdevek Dwighta Eisenhowerja, 14. eksplozivno telo, 15. organsko večanje, 16. perzijski vladar iz rodu Ahemenidov, ki je ustvaril velikoperzijsko drža-vo, 18. jezero v jugovzhodni Afriki, obdano z gorovji, 21. travnik ob vodi, 24. religija, 26. ime slovenske te-levizijske voditeljice Bas, 27. hrvaško mesto nad izli-vom Kolpe v Savo, 28. zenska, ki v tuji državi prosi za azil, 30. ameriski filmski igralec (Robert de), 31. mesto v vzhodni Romuniji, 32. reka, ki teče skozi Stratford v Angliji, 33. avtomobilska oznaka italijanske Ancone.

Navpicno:

1. starogrski matematik, 2. pramen, predeno, 3. orodje zanjic, 4. ime danske pisateljice Blixen, 5. okrasni ka-men, kalcedon s črnimi in belimi ali rdecimi in beli-mi plastmi, 6. del roke, 7. zvezna država na vzhodu Indije, 8. obrat za proizvodnjo tekoce mascobe, 11. raz-licna samoglasnika, 15. 2532 metrov visoka gora v Julijcih, 17. sosednji črki, 19. bližnja sorodnica, 20. gorovje v Burmi, 21. tropska ovijalka, 22. reakcija, 23. glavno mesto severnoafriške države, 25. stara prestol-nica staroveške države Babilonije, 27. avtomobilska oznaka Salerno, 29. ime nekdanjega kampučijskega predsednika Nola.

Rešitev: ES, stol, avto, rana, skrlupnik, aleja, lke, mla, rast, Darj, Njasa, loka, vera, loka, Slsak, azlian-tka, Niro, Arad, Avon, AN.

Danes goduje

Jožef delavec

Svetemu Jozefu je poleg glavnega praznika 19. marca posvečen še praznik Jozefa delavca. Leta 1955 ga je uvedel papež Pij XII., in sicer na podlagi številnih prošenj, ki so prihajale z vseh strani sveta, predvsem iz vrst krščanskega delavstva.

Uvedba tega cerkvenega praznika je bila nekakšen uvod v spravo med cerkvijo in delavstvom. Praznik se namreč obhaja na 1. maj, dan, ki ga je že veliko socialno gibanje 19. in 20. stoletja napravilo za praznik dela in delavcev. Kristjani se na ta dan spominjajo sv. Jozefa kot zavetnika vseh delavcev, torej ljudi, ki živijo od dela svojih rok.

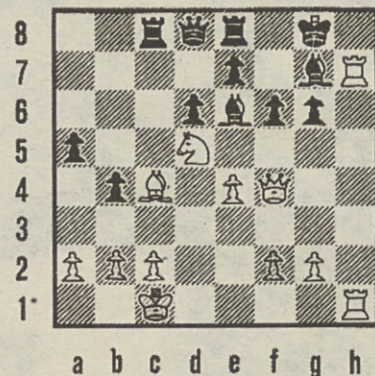
Da ima sv. Jozef za razliko od drugih svetnikov dva praznika, je po mnenju teologov prav, saj mu kot možu božje matere Marije, Jezusovemu očetu po po-stavi in varuhu vesoljne Cerkve pristoji višje česce-nje.

Verniki se k sv. Jozefu radi zatekajo zlasti v teža-vnih družinskih zadevah, pa tudi v gospodarskih sti-skah. Poseben zavetnik je krščanskim očetom v nji-hovi skrbi za otroke. Radi se mu priporočajo tudi mladi ljudje v boju za ohranitev čistosti.

Ceprav sveto pismo tega izrecno ne omenja, je ze-lo verjetno, da sta ob smrtni postelji sv. Jozefa stala Jezus in Marija. Zaradi te posebne sreče, ki jo je bil deležen, velja sv. Jozef tudi za posebnega pomočnika in priprošnjika za srečno zadnjo uro.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH

E.Schroder - M.Schroder / Maribor 1947

Odlično postavljene bele figure napovedujejo uspešen napad na črnega kralja. Beli, ki je na potezi, ima več možnosti za zaključno akcijo, v kateri sodelujejo vse be-le figure. Ceprav vse vodijo do podobnega konca - mata, si v nadaljevanju oglejmo najbolj učinkovito!

Rešitev naloge

Z malce nenavadno potezo 1.Dg4! beli razkrije vse sla-bosti črne pozicije po belih poljih. Do zmage je vodilo tudi 1.Tg7+. Črni je v partiji odigral 1...Kf7 / na 1...Lg4: 2.Se7++ Kf8 3.Sg6: mat! Tudi na 1...Lf7 2.Sf6+! vodi do zmage/ 2.Dg6+! sledi efektne zaključek! 2...Kg6: 3.Sf4+ Kf7 / ali 3...Kg5 4.Se6+ Kg6 5.Tg7: mat/ 4.Le6+ Kf8 5.Sg6 mat.Nic kaj "bratski" zaključek partije!

JUTRI

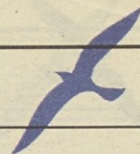
Pisalo se je leto
1981

Prvi rezultati popisa jugoslovanskega prebivalstva

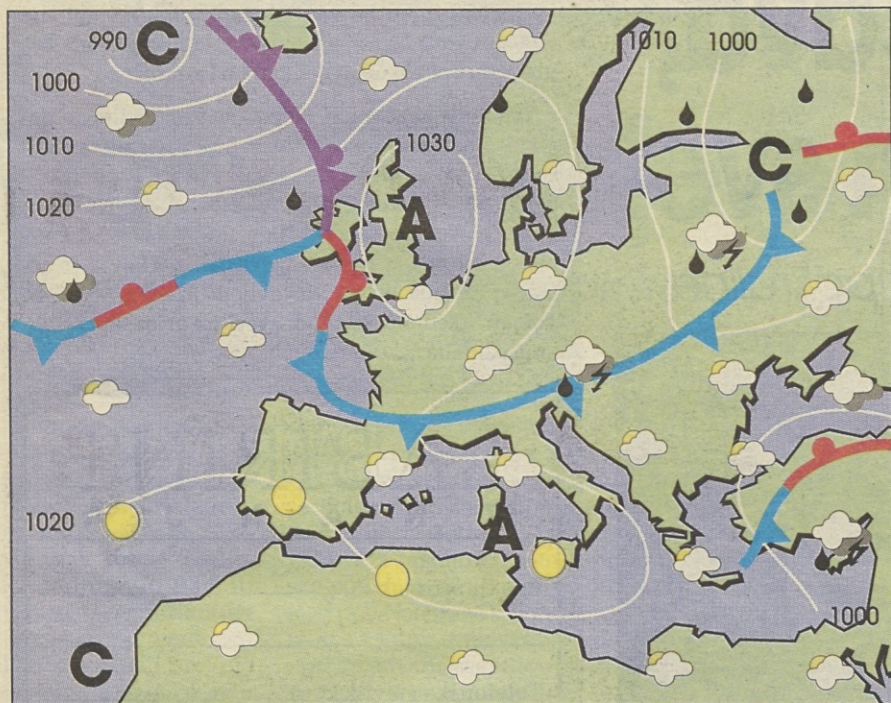
Statistike pravijo, da je clovestvo pred deset tisoč leti stelo le osem milio-nov ljudi, leta 1750 pa jih ni bilo več kot osemsto milijonov. Progresija je postala vrtoglava sele v začetku našega stoletja. Da bi prišli od prve mili-jarde do druge, smo po-trebovali samo sto dvajset let, za tretjo pa je zadostovalo dvaintrideset let, le petnajst let pa, da smo do-segli četrto milijardo. Le-ta 1974 je bilo na svetu stiri milijarde ljudi, v letu 1986 se je številka pribli-zala petim milijardam, v letu 2000 pa nas bo po demografskih napovedih več kot osem milijard. Svetovno prebivalstvo poraste vsakih pet dni za milijon ljudi, kar je skoraj osemdeset milijonov na leto. Devetdeset odstot-kov od tega števila odpa-de na dežele v razvoju. V teh deželah pa lakota vsa-ko leto pobere toliko lju-di, kolikor jih je v šestih letih vzela druga svetovna vojna. Tako so na konfe-renci v Mexico Cityju, ki je bila v maju 1986, nava-jali strokovnjaki. Drugi dan maja leta 1981 pa so skoraj vsi jugoslovanski mediji prinesli prve poda-tke popisa prebivalstva Jugoslavije. Objavili so, da ima Jugoslavija po pr-vih podatkih 22 milijonov 352 tisoč prebivalcev in opozorili, da tako kot v svetu tudi v Jugoslaviji prebivalstvo na severu stari in vedno manj ga je, na tako imenovanem jugu pa ga je vedno več.

PREBLISK

Bogati - kakor hoče, revez - kakor more, hrvaški pregovor

EVROPA / VEČINOMA SUHO

Vremenska slika:

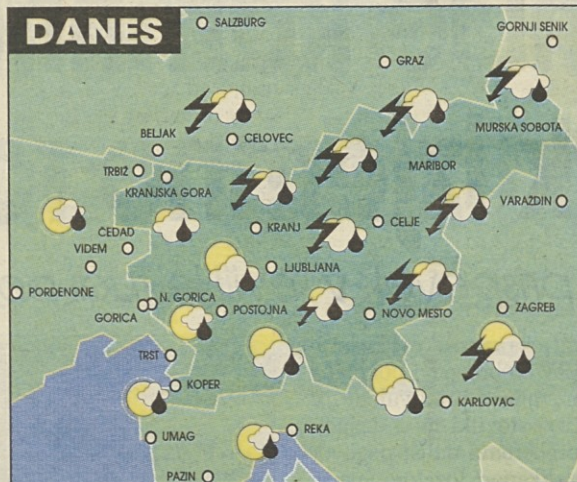
Nad vzhodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska s hladno fronto, ki bo danes prešla naše kraje. V višinah priteka k nam s severozahodnimi vetrovi bolj hladen zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

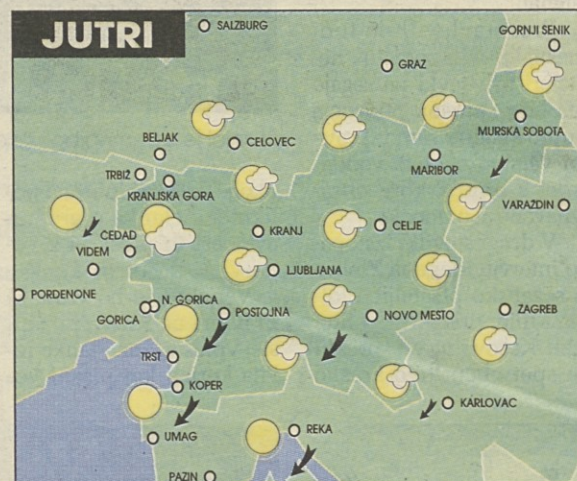
ALPE JADRAN / PREHODNO POSLABŠANJE

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

Slovenija: Od severa se bo prehodno pooblacilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 10, najvišje dnevne pa do 25 °C.

Sosednje pokrajine: V severni Italiji in ob Jadranu bo večinoma sončno, drugod bodo krajevne padavine.

V Sloveniji: V ponedeljek se bo razjasnilo. Malo hladneje bo, na Primorskem bo prehodno zapihala zmerna burja.

Obeti: V torek bo sončno.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	11/23
TRST.....	16/21
CELOVEC.....	9/21
BRNIK.....	8/22
MARIBOR.....	13/23
CELJE.....	9/23
NOVO MESTO.....	10/21
NOVA GORICA.....	11/25
MUR. SOBOTA.....	11/22
PORTOROŽ.....	13/22
POSTOJNA.....	5/22
ILIRSKA BISTRICA.....	5/23
KOČEVJE.....	7/21
ČRNOMELJ.....	8/22
SLOV. GRADEC.....	7/21
RATEČE.....	5/19
VOGEL.....	8/13
KREDARICA.....	0/4
VIDEM.....	15/26
GRADAC.....	10/23
MONOSTER.....	11/23
ZAGREB.....	12/23
REKA.....	17/23

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	4/17
STOCKHOLM.....	8/18
MOSKVA.....	12/20
BERLIN.....	11/20
VARŠAVA.....	11/22
LONDON.....	12/23
AMSTERDAM.....	11/21
BRUSELJ.....	13/23
PARIZ.....	12/26
DUNAJ.....	8/23
ZÜRICH.....	7/22
ŽENEVA.....	9/22
RIM.....	10/24
MILAN.....	12/25
BEOGRAD.....	9/21
BARCELONA.....	13/23
ISTAMBUL.....	11/17
MADRID.....	9/29
LIZBONA.....	16/29
ATENE.....	14/23
BUCAREST.....	10/21
MALTA.....	13/20
PRAGA.....	10/22

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 4.49, zšlo pa ob 19.10. Dan bo dolg 14 ur in 21 minut. Luna bo vzšla ob 0.10, zšla pa ob 10.01.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste so večinoma suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoč.

SNEŽNE RAZMERE

FURLANIJA-JK

Piancavallo	—/— cm
Forni di Sopra	—/— cm
Zoncolan	—/— cm
Trbiz	—/— cm
Nevejsko sedlo	30/300 cm
Sauris	—/— cm

VENETO

Sappada	30/70 cm
---------	----------

SNEŽNE RAZMERE

SLOVENIJA

Golte	—
Kanin	do 250 cm
Krvavec	50 cm
M. Pohorje	—
Pokljuka	—
Rakitna	—
Rogla	—
Soriska planina	—
Velika planina	—
Vogel	od 100 do 120 cm

PLIMOVANJE

Danes: ob 8.01 najnižje -38 cm, ob 15.41 najvišje 20 cm, ob 21.03 najvišje 5 cm.

Jutri: ob 1.23 najvišje 13 cm, ob 9.13 najnižje -30 cm, ob 17.27 najvišje 23 cm, ob 00.24 najnižje 0 cm.

"LE ROSSE"

"RDEČI ČEVLJI"

so postali v Italiji mit,
ker so sinonim Zmage.
Danes so še lepši,
inovativni po materialih in izdelavi,
še bolj polni energije:
naj postanejo tudi
za vas simbol
športnega USPEHA.

URADNI POKROVITELJ PRVOLIGAŠA OLIMPIA BASKET MILANO

kronos
The Spirit of Sport.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI

Priprave na proslavljanje
50. obletnice dneva D

Ladja Lane Victory, zadnja od medvojnih ladij vrste victory cargo, je v petek odplula iz Los Angelesa v Normandijo, kjer bo sodelovala na proslavah ob 50-letnici dneva D (AP)

Obline Reaganove hčere
v Playboyu

WASHINGTON - Patti Davis, 41-letna hči bivšega ameriškega predsednika Ronalda Reagana, jo je spet zagodla svojemu očetu. Ameriški časopis Daily News je objavil vest, da je Patti Davis sprejela ponudbo znanega časopisa (samo za moske) Playboy, in se bo za očetov praznik (v ZDA ga praznujejo tretjo nedeljo v juniju) nastavila fotografu v Evinem oblacilu. Dnevnik je opremil novico s fotografijo gole ženske z delno zakrinkanim obrazom, za katero trdi, da gre za Reaganovo hčerko.

Patti Davis je že pred dvema letoma storila medvedjo uslugo staršema. Takrat je razkrila, da je bilo njeno otroštvo zelo žalostno in da je bila njena mati Nancy zelo nasilna do nje.

Cindy Crawford
najbolj seksi na svetu

LONDON - Angleski in ameriški moški imajo podobne okuse: oboji so »izvolili« Cindy Crawford za »najbolj seksi žensko na svetu«. Kar 95 odstotkov anketirancev sondaže o »ženski, ki bi jo najraje zvalili v posteljo«, se je namreč odločilo za znano manekenko, zeno igralca Richarda Gera. Za njo sta se »uvrstili« Kim Basinger in Sharon Stone. V anketi je med lezbijkami prejela največ glasov Madonna, med homoseksualci pa Tom Cruise.

Mula povrgla
(a veterinarji odkimavajo z glavo...)

LISBONA - Na Portugalskem se je razširila novica, da je v kraju Vale do Vargo mula povrgla oslička, ki naj bi ga »spočela« s spolno vročim sešepnim oslom. Veterinarji so sprejeli vest zelo skeptično, saj je doslej obveljalo, da so mule jalove...

Skrili rovi
pod Kremljem

MOSKVA - Med restavriranjem Kremļa so odkrili mrežo skritih rogov, ki naj bi služili KGB, da bi tajno opazovanje Stalina. Predori so bili v slabem stanju, iz cesar sklepajo, da jih že dolga desetletja niso izkoristili.